Avicenna (980-1036)

Contributors

Avicenna, 980-1036

Publication/Creation

1494

Persistent URL

https://wellcomecollection.org/works/myembm7y

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

wellcome collection

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
https://wellcomecollection.org

Liber medicinalis

56074
2293

AVICENNA –
compendium of the 'Canon'

547. Compendium Medicinae, MS.on paper, 132 ll.
original vellum, the sheets sewn through the back on to a strip of stout calf. 4to.
[Dated on fol.129 recto]. Am. anno 94 [?Amberg, 1494].

An interesting treatise in three parts, Part I containing general principles, Part II dealing with medicines made from herbs and animals, and Part III with the treatment of particular diseases, beginning with fevers and ending with affections of the skin.

The remarkable binding is in excellent preservation; a similar example (from the Erfurt town library) is reproduced by Loubier, Der Bucheinband, 1926, fig.10 on p.9

MS. No. 106.

WELLCOME HISTORICAL MEDICAL LIBRARY

ACCESSION NUMBER
56074
PRESS MARK

903

1 203

I[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
nietis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
qui [illegible] [illegible] medici [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] medici
[illegible] [illegible] [illegible] maior [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] medicine [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] capitulum
De [illegible] medicine et de quibus [illegible] est [illegible]

Dico igitur quod medicina est [illegible] qua [illegible] et infirmitas
cognoscuntur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] medici
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
non [illegible] medicus maior [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] medicina [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] medici [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] medici [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] medicina [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aut [illegible] aut [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] medicat' [illegible]
[illegible] cum [illegible] [illegible] nisi
[illegible] / [illegible] quod [illegible] non [illegible] ad
[illegible] cognitione [illegible] aer nos [illegible] /
[illegible] et [illegible] quod corpus ingreditur / 3o motus et quies
/ 4o [illegible] et vigilia / 5o cibus et potus / 6o accidentia anime
gaudium et tristicia et timor [illegible]
Et iste medicina [illegible] et speculatiua [illegible] primo
[illegible] [illegible] practica [illegible]
quod [illegible] tenet [illegible] medicine [illegible]
[illegible] cognitione [illegible]
[illegible] medicine [illegible] practicam [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible] cognitione [illegible] practica [illegible] simplicium [illegible]
practica est de [illegible] [illegible]
[illegible] practicam [illegible] medicine [illegible]
[illegible] practica [illegible] medicinas [illegible] cognitione [illegible]
[illegible] // Capitulum xviii de elementis [illegible]

Elementa sunt 4or scilicet terra et aqua aer et ignis quorum
duo sunt grauia aqua et terra duo non leuia aer
et ignis et est terra frigida et sicca / aqua frigida et humida
aer calidus et humidus / ignis calidus et siccus / [illegible]
in corporibus [illegible] est ut ipsum corpus [illegible] / [illegible]
si terra non esset in corpore [illegible] ipsum [illegible]
[illegible] sicut [illegible] in corpore [illegible]
[illegible] terra sit [illegible]
[illegible] ipsa [illegible] aqua [illegible]
[illegible] non [illegible] ipsa in terra
[illegible] terra in aqua [illegible] corpus
[illegible] figura [illegible] aque
[illegible] est et ad [illegible] aque [illegible] corpus
est indigeat [illegible]
[illegible] ipsa aqua [illegible]
[illegible] aut [illegible] est ut corpus [illegible] et [illegible]

[illegible] et [illegible] terra sunt [illegible]

na corporis est in [illegible] capud [illegible]
inequalia non est aptum vite et innuit [illegible]
alleviationis quod est elementum non leve [illegible] quia [illegible]
inanimetur subtiliet et perforet et penetret et aer minimum
subtilicat non aer per se non possit penetrare corpus compositum
nisi aliquid preparare et rusticare. Est et aliud [illegible]
innatum ut elementa fugat oppositis elementis superfluis ab eorum
recessibus qualitatibus et deducat ad complexiones. Non autem elementa
sunt mandata in minora partes secundum invicem commixta. Comparavit
duo corpora aer et ignis innuit ad subtilitatem agilitatem et
mobilitatem. Unde illi omnes qui communicant igne et aere sunt
veloces et mobiles et agiles. Terra autem et aqua
innuit ad stabilitatem et quietem. Unde illi omnes qui
communicant terra et aqua sunt tardi et pigri ad [illegible]
et morosi in actibus suis. Complexio quod vel
determinatio elementorum quod non est simplex prima qualitas quod
secundum primas qualitates ad invicem commixtio [illegible]
minimum illius [illegible] nimis aliquis [illegible] videlicet [illegible]
[illegible] unum et aqua ubi nimis unius [illegible] nimis alterius
[illegible] dispositione [illegible] equalitate ad inequalitatem equalitatem
[illegible] ista que est temperantia non autem est dare equale
complexionem ad pondus id est neque prima qualitas alteri
superat nec superatur quod tale corpus non est ignem nec leve
temperantiam complexionem in omnia animalia et in omnia mixta
habet homo. Et homo equalis [illegible] temperantie est
maxime calida [illegible] complexionem habent [illegible]
calidiores aut minus frigidi [illegible] alii
sunt calidiores aut frigidiores aut humidiores aut sicciores
[illegible] complexiones et complexio est
[illegible] alia et alia [illegible]
complexionem ut patet videre. Inequalis autem complexio dicitur
in 16 complexiones [illegible] complexiones autem sunt in [illegible] sicut
[illegible] est [illegible] modum [illegible] simplicis qualitatis primo
et [illegible] compositis. Ut autem non est calidius aut frigidius
aut siccius aut humidius ita quod superat in [illegible]

calidi et humidi aut calidi et sicci aut frigidi et
humidi aut frigidi et sicci ita quod sequentur due complexiones
super 8 complexiones supradictas tunc iam erunt in universo 9 complexiones
et adiuncta eis temperata erunt iii complexiones calide
et sicce sunt in iuvenibus in masculis puris et masculinis calide
et humide sunt in iuvenibus in vere in yeme ipse gaudent

in veres

Capitulum 3m de complexionibus membrorum

Nunc autem dicendum est de complexionibus membrorum. Notandum
igitur quod aliquod membrum est temperatum et aliud est frigidum
aliud humidum aliud siccum. Calidius nichil est in corpore
humano quam cor et spiritus qui in corde generatur et est spiritus ipse
summe valde subtilis de subtilissimo sanguine in corde
generatus qui venit per venas et totum corpus calefacit
et vivificat et iste est tamen per pulsus arteriarum. Unde constat
quod cor in corpore est quasi ignis in medio domus nam sicut ignis
calefacit edificium aut per se calorem non habet sic
cor corpus calefacit quod per se calorem non habet. Post
cor et spiritum in corde calidius est sanguis qui est nutrimentum
ad cor. Post sanguinem est calidius membrum epar quia epar est
sanguinis coagulatio. Post epar calidius membrum est caro
que non habet nimis de frigore propter nervos et filamenta que
sunt. Post calidius membrum est muscula nam muscula minus
habent de calore propter commixtionem ligamentorum et cordarum. Post
musculum calidius membrum est splen eo quod multum habet
de sanguine. Et post sunt renes quia non est in eis
multum sanguinis. Post ea calidius membrum sunt arterie et
que deferunt sanguinem et spiritum in eis. Post ea vene
que tamen minus habent de calore eo quod plus sanguinis est in eis
positum. Nunc vero de frigidis. Nam quod in corpore est est
flegma. Post ea pili. Deinde ossa. Post ea cartilago. Post ea
ligamentum. Post ea corda. Post panniculi. Deinde nervos.
Post ea nucha. Post cerebrum. Deinde adeps. Post ea pinguedo.
Post cutis et de humiditate que est in corpore. Primo flegma
post sanguis post pinguedo post adeps post cerebrum post nucha

p[er] venas mamillares et testiculos p[er] p[ro]ximo p[ar]ti[illegible]
[illegible] renes p[er] intestina [illegible] [illegible]
Galienus sic disposuit et ideo timor in corpore [illegible]
pili ipsi non sunt congelati [illegible] abstinentibus [illegible]
p[ro]pter est os [illegible] ipsius generat ex sanguine et [illegible]
in me[illegible] carnis ut [illegible] nates [illegible]
ossa includit [illegible] medulla pili non [illegible]
nutrit [illegible] cor[illegible] similiter p[er] vos [illegible] cartilago
[illegible] id est [illegible] p[er] ligamentum p[er] corda p[er] pa[illegible]
[illegible] p[er] arteria p[er] vene p[er] [illegible] membri
p[er] cor p[er] [illegible] [illegible] [illegible] frigidi
ores et similes [illegible] sit [illegible] [illegible] [illegible]
frigiores quia si non [illegible] sit [illegible] similes ac [illegible]
sit [illegible] et non [illegible] infrigidate sunt albos valde
[illegible] postea est [illegible] Capitulum x de quatuor etatibus

[Q]uatuor etates homo sunt [illegible] prima vero etas adolescentie
et durat se usque ad 25 annos / 2a etas est
etas consistentie et durat usque ad 30 vel 40 annos / 3a
est etas senectutis et durat se usque ad 60 annos /
4a est etas senii et durat usque ad finem / in prima
etate homo crescit et roboratur / in 2a etate non cre-
scit nec roboratur sed [illegible] in eodem statu permanet
[illegible] 30 annos sed [illegible] fine [illegible]
in 3a etate virtus minuitur sed non manifeste / in 4a etate
manifeste virtus [illegible] minuitur [illegible] vocatur etiam ista etas
decrepitus [illegible] virtus decrescit / [illegible] prima
etas dicitur in etate infantium [illegible] [illegible]
[illegible] 2a etas est adolescentie [illegible]
[illegible] usque dentes [illegible] 3a etas est adolescentie
[illegible] p[er] [illegible] usque [illegible] 4a
est usque [illegible] usque barbarescat / 5a est usque [illegible] usque
[illegible] iste / Complexio adolescentium est calida et
humida et sanguinea / complexio consistentium [illegible] sicca
sed colerica / complexio senum [illegible] est frigida et humida sed
flegmatica / complexio senum [illegible] est frigida et sicca sed me-
lancolica / [illegible] humide complexionis [illegible] in dulces [illegible]

humiditatem [illegible] in [illegible] ad [illegible] quod humidior
senex a senectute a sene dicitur a senio. Sed autem [illegible]
eum addiscimus ipse est siccior eo quod signis non quod calor
naturalis radicalis magis in humido ubi est qui agit
in ipsum consumendo ipsum ad[illegible] contra [illegible] ponit
unde in medio lampadis ut declaratum fuit in ubi
physica. Unde constat quod prima etas est humidior secunda
quarta siccior / quarta siccissima / et quod in prima etate humiditas
humiditas in eis sunt ossa mollia et carnes molles
atque in eis accidit multiplicatio superfluitatum flegmatis et
quia secunda etas est siccior in eis sunt ossa duriora
atque carnes duriores et superfluitas colerica et sanguinea
et quia tertia et quarta etas est valde sicca in
sunt ossa durissima et cutis aspera unde in pueris senes
apparent catharrosi propter hoc autem videtur quod ipsi essent
humidiores sed non est verum quia catharrus est humiditas
extranea et indigestibilis et non de substantia naturali. Unde
manifestum quod in prima etate dominatur aquositas et in
tertia autem dominatur igneitas in quarta autem in quarta
maxime dominatur terreitas. Et dicit Galienus quod in ista
etate calidus infantium et iuvenum est equalis in ista
dicit quod calidus puerorum est acutior propter humiditatem
Calidus autem iuvenum est acutior propter siccitatem
(2 mbra) [illegible] et alibi designis [illegible] corporis [illegible]

Capitulum [illegible] xv

Secundum numerum elementorum 4 est numerus humorum qui
sunt elementa corporis humani et sunt hii sanguis
qui est calidus et humidus correspondens aeri qui etiam est
calidus et humidus. Colera rubea que est calida et sicca
et correspondens igni qui etiam talis est in primis qualitatibus.
Colera nigra sive melancolia que est frigida et
sicca et correspondens terre que etiam talis est. Flegma
quod est frigidum et humidum correspondens aque. Et horum quatuor
generatio talis est. Nam ubi masticato et in stomacho
recepto cibo fit per digestionem stomachi quedam humiditas ad similitudinem
tisane albe que vocatur chylus. Sed sanguis qui est

p[er] [illegible] vbi ad [illegible] in [illegible] transfertur
& ipsum esse plenum [illegible] [illegible] corpus
est in omnibus humoribus. Postea epar per venas vel de gibbo
[illegible] ipsum [illegible] & iste [illegible] in sanguine
epar [illegible] atque [illegible] [illegible] ad epar [illegible]
aut in epate recepta mutatur in sanguinem [illegible]
sunt ceteri humores scilicet flegma colera rubea colera nigra melancolia
& quia humores alios [illegible] colera & melancolia
[illegible] dicit istos de sanguine quia ipse sit [illegible]
ad nutriendum corpus & superflua colerum [illegible]
ad [illegible] scilicet superflua aut colera nigra [illegible]
ad splenem flegma aut [illegible] ut
in sanguine [illegible] ad [illegible] ut ip[s]e
[illegible] in sanguine [illegible] [illegible] in sanguine
flegma [illegible] est sanguis [illegible] sanguis
p[ro]cedere [illegible] que [illegible] ab epate & ad singula
membra digerit & diffundit & inde se [illegible]
[illegible] tres sunt digestiones prima in ore [illegible] in stomacho
no[ta] [illegible] in epate [illegible] [illegible] tercia fit digestio in membris
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] ut
[illegible] que [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est
[illegible] digestio prima [illegible] in epate [illegible] in membris [illegible]
[illegible] digestionum [illegible] [illegible]
[illegible] digestionis est [illegible]
[illegible] [illegible] & [illegible] in [illegible]
se [illegible] & [illegible] [illegible] ad [illegible]
& [illegible] per [illegible] digestionis
que est in epate sunt colera rubea [illegible]
colera non nigra [illegible] ad splenem & inde se [illegible]
[illegible] aut [illegible] ut [illegible]
[illegible] & [illegible] ut [illegible] est [illegible]
[illegible] digestionis [illegible] & ista [illegible]
et in [illegible] [illegible] & [illegible] quando non
[illegible] ad vesicam & in [illegible] vesica [illegible]
aptum [illegible] inde se [illegible] & [illegible]

..in expellit per 3ᵃ digestione et est superfluum aquositas
ut patet in superfluitatibus et in eius fumositatibus vapores
qui expelluntur per sudores et insensibiles evaporationes
que fiunt per poros exteriores corporis. Et dico sine quo
sanguis non esset sanguis nec esset aptus ad nutriendum
corpori nec depuraret de diabus/colera. sic urina non
esset omnino nec depuraret a superfluitate et assere colera
aut est sicut spuma sanguinis et est superfluitas dicta
melancolia aut est fex sanguinis et ideo est obscura
nigra et genus istorum in humoribus cognoscere ...
in ... et splena. Et quia nulla nutrimenta
de ... calor et ideo aqua ... eorum inest in sanguine.
Et autem superfluum est ... ad ...
Et quia isti humores ... qui sunt ...
corporis ... alterius ... vel ...
... humores ...
qui faciunt corporis ... qui ...
et ... colera ...
... morbos ...
... colera ... et ... est ...
et est ... est ... et ...
... sicut ...
... colera ... et est ...
... colera ... et est ...
... complexionem ... flegma ...
Dieta ... aut insipidum ... nature
cognoscitur et ... humores
sapor ... indicat ... Si ... colera ...
sapor ... amarus ... si ... melancolia ...
... melancolia ... sapor ... Et si ...
colera et flegma ... sapor ... corpus est valde
... humores ... nature
... sicut ... humores ...
... et ... capitulum ...
Notandum est illud quod ... commixtione
... sunt ... sunt ... sunt

que sic omnia [illegible] sic os ideo
durum quod si non posset esse os quia post carnem est
caro quod post totum est unum et durum et ista media
[illegible] Si medulla composita quod [illegible] officialia sunt a
qui sunt composita ex simplicibus [illegible] et sunt [illegible] i.
partes dissimilium [illegible] ut sunt manus pes [illegible]
non in quantum pes manus est manus [illegible] Aut [illegible]
[illegible] est diminutum [illegible] Officium [illegible]
est ut sit sustentaculum totius corporis et [illegible] est
multis [illegible] non potest [illegible] animal [illegible]
[illegible] ad quod [illegible] et [illegible] dorsi [illegible]
et spondiles dorsi [illegible] corporis et [illegible]
[illegible] Et quia non [illegible]
[illegible] animal [illegible] dorsi [illegible]
[illegible] dorsi [illegible] ossibus [illegible] medullaris
ligamentis subtilibus. Et a superiori parte dorsi sunt
coste [illegible] est [illegible]
et sunt [illegible] coste integre seu [illegible]
[illegible] alternatim
[illegible]
[illegible] manu corporis et [illegible]
dorsi [illegible] est [illegible]
[illegible] os [illegible] quod est os [illegible]
[illegible] est tibia [illegible] os magnum [illegible]
[illegible] sunt ossa pedis [illegible]
[illegible] duo ossa [illegible] dorsi
super costas que dicuntur spatule [illegible]
sunt [illegible]
et duo ossa [illegible] inter [illegible] et spatulam. Post [illegible]
[illegible] sunt duo ossa [illegible]
imaginem [illegible] inter [illegible] ossa pedis [illegible] sunt ossa
[illegible] manus et digitorum. Item super spondiles dorsi
sunt spondiles colli et super istas spondiles [illegible]

locum quod est sub ilipos cerebri et est ipsum tenaci quod
per finem exitus capitis in parte que pro parte
nuper crescit cerebri ponit oculos. Primum est mandibula
ad dentes superiores et inferiores. Et ubi inferiorem
et ideo tenaci habet sursum ubi autem sunt gutture
et ubi est inter adiuvans in medio ubi communi
spatium et adsunt sicut inter ossa cartilaginosa
sibulia ubi pergit cerebri prominentissimum et spondilia
colli et dorsi que secundum spondilium communiter
quibus in inferiori nucha. Et quia a nucha omne illud
sunt possibilia spondiles illa in spondilia ipsa inferiori
nuce. Et quod ossa non possunt sibi coniungi sine lesione
corporis in centro et motu et necessario apparet corporis necessarie
nec mollitiem et diminutionem non adiuvant cartilagines
quibus mediantibus coniunguntur ossa quod Primum est quod
nucha prodiit mediis certi medietate sed cerebri ipsius
spatium est in his partibus adiunctam spei generalem
quibus mediantibus ipse sensibilis generat ad animam
ipsius sensationem et cerebri longa est medulla prolongata
est duabus pelliculis et abipso cerebro oritur nucha id
est medulla spine dorsi. Habet cerebri ventriculos
duos apte anterius unum apte posterius et unum medium
sunt in quibus generantur spiritus qui dicuntur principales
plectum spiritus et motum cum corporis. Et in dextris generatur
spiritus quod cerebri est sub medio et apte aque anime
nutrit qui remittit quia et que ipsa arterias ca
pillares et per venas dorsi spine quod ponit unum
spiritus et motum nutrit. Et in dextris spiritus quod apte nutrit
sicut motum est aqua spiritus est aqua motus et spiritus
sunt sicut quod nucha est prolongata cerebri ab ipso et oritur
nutrit qui inferiori ponitur spondilium dorsi etiam
panniculi qualis sunt dyafragma et panniculi costas
seu alie ab ipso nervos Et per quod sensus spiritus et motus
est cerebri et quod nutrit et panniculi et spiritus quod Ubi est

primo vero quibus duos ventriculos / dextrum scilicet ad quem
venit vena magna ab epate cum sanguine
nutrimentali / et tunc in sinistro ventriculo sanguis digeritur et
subtiliatur atque in spiritus vitales convertitur qui diffunduntur
per totum corpus / in arteriis et eis praebet vitam et a sinistro
ventriculo oritur arteria que quidem quae ramificantur
ad totum corpus ut ipsum recipiat vitam / Unde constat quod
cor est sicut radix et arteria sicut stipites et rami
sicut ergo patet quod arterie deserviunt cordi. Et cor est situm
in pectore ut plenius attrahendo aerem frigidum
frigefaciat calorem cordis / ipsum cor ab [illegible] defendat
versus latus sinistrum / et canna pulmonis venit aer ad pulmonem quod
trachea arteria // Et quia per eam [illegible] non potest intrare
ista canna [illegible] sufficienter / una cartilago una parva
eminentia a parte superiori sicut et adequatur et firmata
articuli [illegible] digita quod [illegible] / ista obstruit
cannam ut quando [illegible] intrare non potest nec [illegible]
[illegible] / Unde si tamen aqua bibendo [illegible] in [illegible]
[illegible] in canna [illegible] cogit tussire ut [illegible]
Et est pulmo [illegible] et mollis [illegible] ut aer possit intrare
[illegible] sicut ergo patet quod pulmo cordi deservit [illegible]
prima est epar / in cuius gibbositate est vena magna
quae vocatur porta / per quam attrahit chilum a stomacho et intestinis
quae vocatur porta [illegible] quae vena [illegible]
[illegible] est vena quae [illegible] vena [illegible]
[illegible] ad totum corpus et per venam istam digeritur sanguis ad totum
corpus / Unde patet quod epar est sicut radix et vena [illegible]
est sicut truncus vel stipes a quo ramificantur omnes vene
per totum corpus / Unde patet quod vene deserviunt epati sicut arterie
cordi deserviunt epati / et est differentia inter venas epatis et cordis
primo quia vene epatis non pulsant / sed vene cordis pulsant
Secundo quia est una tunica venarum epatis sed arteriarum
est duplex tunica Et [illegible] quia a vena epatis rami
ficantur quae vena quae nominatur in [illegible] quae dicitur [illegible]
quae [illegible] quibus duos meatus unus est ad epar ut inde
attrahat colera / alter meatus est ad fundum stomachi

atque ad intestina ut ea purgat et emittit expulsiua
extra. ¶ Splen iste est in parte sinistra et est adiunctus
in stomacho et habet duos meatus unum ad epar ut inde
attrahat fecem sanguinis i. melancoliam seu coleram nigram
alium meatum ad os stomaci ut ipsum sibi attractam
purgat et ipsum appetitiuam inducit sic sitis. Renes
sequuntur ubi et post eos [illegible] arterias cum constat
splen et est descendens epatis / Renes ~~inde~~ sunt duo renes
in medio spina dorsi et epatis descendentes et quibus corpus
et habent duos meatus unum ad epar ut inde trahat aquositates
sanguinis que non valet ad nutriendum corporis / alium meatum
mittit ad vesicam ut illuc urina transmittatur / ¶ Vesica
in distinctione sua est carnosa ut possit se constringere ad urine
retentionem et se aperire ad eius emissionem. Capitulo proximo quod
est vesica descendit epatis / ~~Capitulum~~ Anathomia qui descendit ad
generationem spermatis ut est duos meatus in quibus est ad
ut inde trahat sanguis purissimus et sperma ut in generatione
sperma talis meatus est ad veretrum ut per ipsum emanat
sperma / ~~[illegible]~~ aut descendit ea vesica quia [illegible]
est per ipsum emittitur urina et est sperma / ¶ Sunt igitur [illegible]
[illegible] conuisionem [illegible] corporis humani [illegible]
[illegible] venas et arterias [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] carne [illegible] est [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] carne et ligamentis [illegible]
[illegible] ligamenta [illegible]
[illegible]
corda [illegible] est [illegible]
[illegible] corda [illegible]
[illegible] est / [illegible] ligamenta [illegible]

os ossi frangit ¶ Item quia caro est rara et bene aque / nun
aquaticus arne aqua / tussent inat. inter ossa / no por
mane plenu inedium ppt sunt calid. et frigid. lacid
et aq et ppt obviantia lapides ligna et similia que
qlibet tactu ipsi offendent na dede cuta ne ipsa
defendat a supdictis nocumentis ¶ Item quia extrema articulos
digitorum manuum et pedum frequenter constant ad dura
et mollia ppt nimia annexione corporum ne offe
deret / na fit ordinavit ungues ad pregund pdictos
articulos ne offenderet ¶ Item quia idem cor est magis
et firmus ne ipsum ideo pp frigid. acid. offendat / na capi
te produxit pilos ma cor est firmus stecabilis undi
i plurius / Stomachus est cor corporis / cui superior
meatus nat adfinie oris et ille meatus dicitur meri
vel ysophagus et orificium stomachi mit. ter longa provisi
alterius fundo orificium intestina et ora fuit sine nuce gula
et fuit q extrinsica et superior / et quia intrinsica et inferior / Digitibus
unum vocatur ylius vel ylion / et ante situm est inter ossum — yliaca passio
bilicum et alios dicitur yliaca passio vel inferium quia nat
bilium et ano dicitur colon et inde dicitur colica passio attulit
sicut ubi stomachus per ysophagum et feces erunt pinnestra
et per vanas mesenticas transmittit chilum epati / Item
est una nibrana dividens corpus in duo / superior me
dominus pnat que vocatur dyafragma et est nimium
est dividit nibra spiritualia et corpora plurimos nutri
mentis 1. sto et epatis et alios intestino // Item
super dyafragma est vacuum / et est vacuum ut pl
mo possit dilatari et constringi et ppt hoc quod pey por
elevari et dimitti ne tot [illegible] pina angustas
et est propter hoc quod potest por elevari et dimitti pnca
inspirationis et exspirationis / Sub constat quod ysophagus
perforat dyafragma / prima [illegible] / et est [illegible] / amabile
[illegible] inmanitum est calesce stomachi et intestina / Item
nibranas [illegible] nimatum est / [illegible] constat carnes et
nali [illegible] et siga / post dyafragma [illegible] nimatus [illegible]

est & in mirach officia in suis partibus sicut sunt epar
ven & splen quia per mirach in sua parte non sicut
Sed sunt velociores motus vel apostemata ut fiat ipsorum
distinctio mirach sicut partes scilicet per [illegible] distinctionem
causarum mirach. Et in mirach [illegible] ista que
tegit costas nunquam vocatur pleura & non de pleuresis
& est apostema generatum in costas quod destruit pleura
& facit vehementem dolorem. Sed mirach quod tangit venam
nunquam vocatur siphac & omnis inanitio est venis mesenterica
ne destruatur unde quando siphac rumpitur intestina descendunt
intestina ad [illegible] & ad [illegible] testiculos & fiunt hernie
rima. Et autem siphac ruptum sunt in parte ut supra
pectine in super bonum ubi sunt pubes & intestina [illegible]
ibidem. Et non quod post peritoneum [illegible] epar
Nota adeps latere & splene a sinistro et zirbum a parte anteriori
et eius [illegible] est [illegible] in [illegible]
fundus est pene per duos digitos super umbilicum
[illegible] in potus [illegible] quando dolor est [illegible] vel non
[illegible] sunt & [illegible] sic de anatomia mirach
& apostema [illegible] sufficiat [illegible] ista ad [illegible]
& morbi [illegible]. Circa autem [illegible] dolore
& [illegible] ad [illegible] avicenna & galieni
& [illegible] ad [illegible] & [illegible] sufficiat
& ad [illegible] & [illegible] videat
[illegible] ad [illegible] & [illegible] sufficiat vide
[illegible] & [illegible] mirach & ramificat
& [illegible] in [illegible] & ad [illegible] ramos
arterias venas [illegible] ad [illegible] ramos
[illegible] ad [illegible] ramificando & [illegible] exemplar
[illegible] anathomiam [illegible] ut videbis
impressi duo [illegible] sufficiat hic
ad [illegible] anatomiam
[illegible] ab umbilico [illegible]
Post [illegible] est de membris [illegible]
[illegible] ipsis membris [illegible] operantur non [illegible]
[illegible] nostri [illegible]

potius partes ut dictum est in libro de natura. Sunt autem tres
virtutes scilicet naturalis, vitalis et animalis et istarum sunt tria principia
tamquam radices seu minere quibus scilicet virtutes
proveniunt et sunt illata, epar, cor et cerebrum. Epar
est radix seu minera virtutis naturalis. Cor est radix
seu minera virtutis vitalis. Cerebrum radix et minera virtutis
animalis. Et tu debes scire quod secundum aristotelem omnes ille virtutes
procedunt a corde. Sed manifestius virtus animalis primo
appareat in cerebro, manifestius virtus naturalis primo appareat
in epate. Sed galienus non vult quod sic, vult quod tria
membra sunt tres radices tria virtutum predictarum eque primo.
Et aristoteles dicit unus contra galienum [illegible] tu quod adiuvat ad
corpora [illegible] ut ad generationem [illegible] diversis operationibus
non impedit et est [illegible]. Virtus naturalis alia est
ad generationem speciei alia ad generationem individui et ea que est
ad generationem speciei est duplex. Una alia est formativa
generativa et alia est virtus informativa. Virtus generativa
desinet [illegible] duabus partibus virtus formativa formativa
in partes sunt [illegible] in eis nempe forma [illegible]
[illegible] et ideo virtus formativa [illegible]
[illegible] virtus formativa [illegible] membrorum
virtus [illegible] est [illegible]
et [illegible] illas [illegible] est [illegible]
sit et [illegible] ita quod [illegible] non potest [illegible]
[illegible] membrorum [illegible] non est
de [illegible] formare [illegible]
per [illegible] formativa [illegible] artifex in [illegible] quod fort
de corpore animalis. Et debes scire quod ista virtus sit
ac virtutes procedunt a corde [illegible] non quod [illegible]
primo manifestat in testiculis. Virtus autem naturalis
que est ad generationem individui a divina in duas partes
una est ministrata seu ministra ministrata est
nutritiva, augmentativa, [illegible] est quod quae corpus [illegible]
[illegible] et quod ab eo [illegible] est [illegible] per ministrata
[illegible] et patet. Sed virtus [illegible] est quod [illegible] corpus

o spe[r]m nale portana / scz ~~[illegible]~~ anuspno
dicitur ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ma a^a est abtina a^a retentiva
a^a digestiva expulsiva hac virtutes sunt in stomacho i stomacho
a^a expulsiva
c^a m
ab[...] ~~[illegible]~~ operantibus / ~~[illegible]~~ secundum ubi attrahit /
et ubi retinet et ubi digerit / ita dicitur quod digerit et sic retinet
digerit / digestio completa seces superfluitas expellit / ~~[illegible]~~
intellige in epate et in omnibus membris hac sunt virtutes
scilicet anima et ~~[illegible]~~ non quod digestive sunt post attractiva
et adhesiva / et sunt virtutes que in quolibet membro
ubi illa attrahunt et ipsum attractum membro adherere
faciunt / ita ut [illegible] in carne fiat caro / in ossibus
fiat os et in osse fiat os et sic de aliis /// ~~[illegible]~~ et
virtutes naturales operantur mediantibus quatuor qualitatibus
et primo mediante calore naturali patet cum in membro fuerit
et humiditate / frigiditas autem non movet per operationes naturales /
frigiditas impedit motum suum operationes et sic humiditas sed que
membra infrigidata et congelata non possunt moveri /
et sic totum corpus sunt infrigidatum / ut fit in morte
penitus exterminat dis[...] post admonet unde constat
quod [illegible] et primo ad operationes virtutum et motus membrorum
quod calor naturalis / ~~[illegible]~~ non vitalis est quod plus
gerit calor naturalis / et primo vita vivit in constat
toti corpori calorem naturalem / et primo humido radicali est in principio
in calido naturali / et humido radicali / ut autem dicitur est in principio
naturali / et quod fons caloris est in corde constat cor esse
fundamentum vite et vitalis / ~~[illegible]~~ animalis est /
quia ipsum ad distinguendum a vegetabilibus et in naturalibus
ista est que dat sensum et motum et sic fundamentum secundum galienum
est cerebrum et membra sensitiva sunt virtutes sunt in
~~[illegible]~~ non sensitiva dicitur virtus a^a est que operatur pergama
convenit in parte per instrumentum [illegible] et
ad [illegible] / ~~[illegible]~~ est que operatur principaliter in parte ad
ventriculos cerebri / ut sensus communis et fantasia vigent in
primo ventriculo ventriculis cerebri / ~~[illegible]~~ cogitativa seu ymaginativa

et substantia ingenii in medio cerebri. Sed virtus
[illegible] et [illegible] viget in posteriori parte
cerebri. Et in illis sic quod si cellule grosse
generant membra que sunt grossa, sic ergo corpus subtile generant
vapores subtiles qui dicuntur spiritus, et ipsi sunt formati [illegible]
tres digestiones [illegible] Sed fumi in epate generati subtiles
dicuntur spiritus naturales, et ipsi deferuntur per venas ad omnia
membra et tribuunt eis virtutes naturales. Sed fumi
subtiliores in corde generati dicuntur spiritus vitales et deferuntur
per omnes arterias ad totum corpus atque tribuunt ei calorem
vitam. Sed fumi subtiles generati in cerebro dicuntur spiritus
animales; ipsi quidem deferuntur per nervos ad membra omnia et
prebent eis sensum et motum [illegible] que apta sunt sentire
vel moveri. Unde sicut sunt tria membra principalia, scilicet cerebrum,
cor et epar, sic sunt tres virtutes, scilicet animalis, spiritualis,
vitalis et naturalis. Illarum virtutum secundum [illegible] vehicula
sunt tres spiritus [illegible] virtutibus deserviunt, scilicet
spiritus animalis, spiritus vitalis et spiritus naturalis. Unde debemus notare
secundum preceptum Galieni in Tegni [illegible]
[illegible] valde [illegible] ista tria membra atque
[illegible] hoc sic per [illegible] operationes illarum
[illegible] omnes [illegible] spiritus generant in corde [illegible]
[illegible] in epate [illegible] sunt naturales [illegible]
[illegible] ad [illegible] sunt [illegible] spiritus animales
[illegible] per [illegible] et [illegible] cerebri. Sed [illegible] spiritus
sunt [illegible] est super [illegible] virtutibus [illegible]
Galieni

Tractatus secundus de egritudine
et statibus egritudinis atque de eius signis // Capitulum primum
de diffinitione egritudinis et de eius divisione

Sanitas est bona dispositio corporis qua
membra possunt facere omnes operationes suas naturales.
Unde constat quod per contrarium egritudo est
mala dispositio corporis qua membra non possunt
facere operationes suas naturales. Est enim nempe

Tractatus secundus
[illegible] capitulum

vel dispositio corporis humani secundum quam corpus dicitur sanum vel egrum vel neutrum. Corpus quidem sanum est quod nullo impedimento quasi omnia sufficienter potest operationes naturales suas exercere sicut quidem est cum audire lingua gustare sentire appetere et digerere et per sanguinem bonum facere et debita urina debite expellere. Item pulsare ambulare et convertere pedes ambulare et cetera. Egrum corpus est quod aliquo vel ut nunquam iudicia impeditur ut non potest suas operationes naturales exercere ut puta si stomachus cibum non appetit aut appetitum non digerit si oculus videre non potest et auris non audire et cetera. Neutrum est corpus quod nec est simpliciter sanum nec simpliciter egrum ut puta secundum alium ordinem colligitur quod convalescentes ut corpus unum alicuius membri existentibus sanis vel si corpus unum ipse egritat et a tempore sanum est secundum aut diversas sibi convalescentiam aut sanitatem ita non potest dici simpliciter sanum nec simpliciter egrum. Neutrum quod est simpliciter contraposita. Quod est compositionem humorum et est dispositio innaturalis ut calidum frigidum humidum siccum. Ut cum aqua fiat et consumptio humoris vel sanguinis causa complexionis egritudo a corpore egrum que in quantitate vel qualitate distantia officiales et calidos si magnitudine vel forma vel si planum asperum et cetera aut si consistet vnde que si sit opilatio aut si ... ut si si digitus superfluus et cetera vel ad diminutionem vel si caput grave plus vel ad diminutionem in omnibus dispositio ... dispositione. Quod communis vero solutio distantiam ... quod est ... ut ... egritudo ... cor ... . Puer egritudo est augmentum statum et declinationem. Puer egritudo est quod impedimentum nullo impediri ne suas possunt exercere operationes naturales. Et augmentum est quod ...

impedimentum magnificat ita ut qui medici ac in illis
possint cognoscere suas operationes naturales // Tertium autem dicitur
propter quam ultimam est impedimentum operationum virtutum
et primarum in eis ideo in ea statu // Secundo dicitur
quod in illa incipiunt resumere vires ad operandum naturam
les suas operationes scilicet sit in qualitatibus quousque per
veniat ad perfectam sanitatem // Et ista tempora diuisa in istis
et aliis egritudinibus scilicet in egritudinibus significantibus aliis ista
tempora sunt valde breuia scilicet in egritudinibus cronicis sunt
tempora valde longa Et dicuntur egritudines acute que
sunt valde fortes et breues et habent terminum suum sine
sunt valde fortes in una et eadem die quasi in die
et istarum tempora quasi sunt in una et eadem die quasi in die
et istarum tempora quasi sunt in una et eadem die quasi in die

qualit appe infebriatate / Sz ca pruitta febr ep(ist)
ad cuiusdam alterius z acu(tis) v(e)l calidaes / sunt
cui re calide solet quasi ignare calore(m) cu(m) n(on)
sit caloris putridus sicut calefactio balnei superflua
nec putrefactio n(ost)re q(uod) causa sit ave continet p(er) se
ca febr / dico ig(itur) breuit(er) q(uod) v(e)l ple(nius) est ca ant
ad febre / z ca(usa) inc(iden)s z rcia / Sz putrido est quieta
ca v(e)l inc(iden)s z ca n(on) d(e)febre Et calefactio superflua
arb(ori)s e(x)po(s)itoribus est ca prima febr / similit(er) ymagine(m)
d(e) ca sanit(ate) / P(re)t(er) aliq(ue) dur v(ir)tutes / alie n(on) n(ecessari)e
n(atur)alis sit que cu(m) abscisse sit adh(uc) remane(n)t i(n) sanit(ate)
aff(ec)to / Vn(de) Si medicina(m) cautissime an(te) p(ro)p(ter) hoc ipse
abstulit adhuc remane(n)t ad(ver)sitas / Sz ca n(on) n(ecessari)a est
qua sublata aufert(ur) infirmitas aff(ec)to / ut sublata putred(in)e
infebrire q(uod) est ca febr sublata e z ip(s)a febr / P(re)t(er)
cas dispo(siti)oni(s) egritudinis z sanit(atis) / aliq(ue) sunt n(atur)ales / alie n(on)
n(atur)ales / n(on) n(atur)ales sunt q(ue) nec p(ar)tes sunt p(er) aer n(on) n(atur)ali(s) z
n(atur)alis / n(on) n(atur)ales sunt q(ue) p(ar)tes sunt p(er) ex co(m)plexio
p(ro)ut / co(m)plexio n(atur)alis sunt p(ro)ut
s(ec)u(n)d(u)m vir(tut)es z(?) / Ca(us)e n(on) n(atur)ales s(e)x sunt p(ri)ma
s(cilicet) aer nos circu(m)dans / 2a cibus z potus / 3a motus z q(ui)es
4a sompn(us) z vigilia / 5a i(n)anitio z repletio / 6a acc(identi)a
a(n)i(m)i / Capitulum
tertium de aere

Quantum necessarius sit aer ad vitam quando co(n)siderat(ur)
ex(er)citu q(uod) ip(s)i inspiratio z respiratio aeris / Et quantu(m)
co(n)ferat dispositioni sanit(atis) z egritudinis p(ro)p(ter) bona(m) z mala(m)
aeris dispo(siti)o(nem) eius / q(ui) ig(itur) p(er) co(n)tinuas
z pestile(nti)as / P(ro)p(ter) q(uo)d bona aeris dispo(siti)o co(n)servat n(on)
conseruat sanit(atem) / Et longitudo z bre(vi)tas vite hoc idem
o(mn)es habitabilib(us) h(abe)n(t)
in aliis longior vita sit / quia ...
malis ... p(ro)p(ter) ... sanit(atem) ... n(on) n(atur)ales
p(ro)p(ter) sompnus z vigilia / Sunt aute(m) due cause
... / una e(st) ... caloris
... ne ... ad ... p(ro)p(ter) quos mortificat(ur)
z sui co(n)t(r)ario(rum) p(er)
a(n)i(m)a p(er)cipio

ut patz in suspirijs ¶ alia causa est ut fumi i voles
et nativi interde generati per expiracionem evidentes
pent / z quia tunc aer inspiratus propria calefactus est
i pulmone z corde ita i nil est evacuatio caloris / quia
tunc patet conplexio z cum eo fumi nativi z i naturales
conplexio / Tunc unus pars aliter aer i spiritu frigidus
z reparans / z sic quinta respiratio z inspiratio sunt duas mo
ta assignans usque ad finem vite / Et ut debes scire
quod non solum aer qui per inspiracionem vadit ad pulmones
z tunc causat dispositionem sanitatis z conservationem / sed et aer nos
circundans quod patet quia aer calidus nos frigidare fun
z nunc rubificat per attractionem sanguinis ad superficiem corporis
/ et sic superfluus calidus aliquando tunc quia ita attritum est i solvit
z sic inde z propria sanitate reviat z quod calorem
z resolvit spiritus debilitat digestionem quia calor abintrin
sibi est laus digestionis ad exteriora trahit / unde dicunt
viri quando angustia frigidi / ut est quod homines unus frigescit
i estate quam in hieme / quia i hyeme non ita homines frigidi
sic in estate / z quia aer calidus trahit de interioribus calorem
de corpore calorem naturalem / homines non ita appetunt
quia non ita possunt digerere in aere calido sicut in aere
frigido Et aer frigidus operatur contrarium aeri calido nam per
nam per constringit poros inest z per antiperistasim pellit calorem
naturalem ad interiora corporis / unde tunc fortificatur digestio
z maxime appetitus ubi / nimium frigidum / sicut dicitur
et in diebus considerare ad hoc / ut aer sit temperatus z equaliter
Bonus n. aer debet esse clarus ita quod i nocte minime
possit videri z quod non sit aer admixtus / ut reducunt
fumi vaporibus malis qualis sunt vapores nocivi
mortuorum aut mali vapores aut putrefacti vapo
res putridi aquarum stagnantium / z debet esse aer bonus
z temperatus inequalibus qualitatibus ita quod non sit nimis calidus
nec sit nimis frigidus nec nimis humidus nec nimis
siccus talis n. aer nutritur z qualitatibus quia est conservativus
sanitatis / Quarta non minus parvum pertinet est in ista

corrupte propter admixtionem vaporum malorum sicut est quando in propinquo pesti
lentiis aut habet aquam putridam quam aliquando inde exalare corrumpit
generat ut patet quod aer est nimis calidus aut nimis
frigidus humidus vel siccus / talis enim aer corporibus infestus
aut excessiva in aqua putrida qualitate generat mor
bos diversos calidus et siccus aer generat morbos colericos
calidus et humidus generat morbos sanguineos quia

Frigidus et humidus generat morbos flegmaticos / frigidus et siccus generat morbos melancolicos /

Tempus aer variatur secundum naturam 4 temporum anni / et secundum diversitatem
situm locorum / et secundum cursum ventorum / Nam tempus vernale
quod nunc post abitionem florum et frondium ut plus medium magis
est temperatum et sanguineum et sanum / Sed estas est calida
et sicca et colerica / et durat quousque folia arborum incipiunt
defluere / Autumpnus autem est tempus frigidum siccum et melan
colicum et durat usque ad plenum defluxum foliorum
Yemps autem incipit post finem defluxus foliorum et est tempus
frigidum et fortiter humidum et flegmaticum / Et ventus borealis ille
infrigidat et exsiccat et est sanus confortat digestionem
Sed ventus australis est calidus et humidus nocivus digestionibus
impediens / ventus autem orientalis inter alios est temperatus
post eum ventus occidentalis quia locus vallium habet
aerem putridum et malum / quia non potest bene eventari per
actionem ventorum flatum impedientibus montibus / melior
est enim aer in montibus non excepto quod sunt fumi mi
nerales ut minerae quarum calx evaporat vapores pul
vereos et fetidos / proximo autem ubi stare bonum ven
dos et fluxus aquae sunt / ut aqua putrida sunt in vento fit
aer grossior / Et iterum debes tibi fabricare habitationem ut
sol mane meridie et vespere super possit irradiare in qua
ad evaporandum ea a malis vaporibus / nam in habitatione
illa quo sol non irradiat / in super experientia debent
cameram propter admixtionem vaporum per partem inclusione
Et debes ordinare fenestras in tua habitatione
versus partem borealem ut ipsa estivali possis habere stare
clarae quod enim ipsa confortat digestionem et minuit
Et aer turbidus contristat animum et clarus animi laetitiam
Capitulum de effectibus motus et quietis corporalibus

Motus corporalis calefacit. Et hoc accidit ambulacio
et cursus & hiis similia et manualia opera artificum. Et
motus remissus remisse calefacit unde non resolvit
humiditatem corpoream, sed humores naturales non sudare facit
motus autem fortior fortius calefacit et sudorem inducit
facit sudorem & debilitat humores & post quem infrigidat
per annis quia per sudores & evaporaciones effundit calorem
naturalem. Quies vero frigefacit et augmentat. Et motus necessarius
est ... sunt ... impeditur in sanitate quia sit motus sed
operacio. Sed piscatores & fullones plures motus sed
operacio est frigida cum aqua magis calefaciunt primam
eo quia per aquam cum qua movent infrigidant. Sic per
motus ... ac ... sit cum igne sic per
motum fabrorum quorum motus minus calefaciunt
per appropinquacionem ignis. Calefacit per quod motus fabrorum
magis calefacit quia motus sutorum. Sed pueros
minus ... calidi ... a motibus ...
mechanicis. Et quod motus calefaciunt & replent motus
... & cum consumat. Quies autem non sit quod
movendo contraria ... operatur ipsa non infrigidat & humectat
movendo ... sunt ... aut frequencior
humectat & quanto sunt ... aut frequencior
aut intensior tanto magis. Hos effectus operatur et complet
de sompno & vigilia cum corpore effectus ...

Vigilia calefaciunt & consumunt cum necesse sit motus
& replent humores & purgare humiditates
Si fuit nimis longe aut nimis frequentes
resolvunt humores corporis & privant appetitum
... quod calefaciunt & minuat digestionem. Sompnus
... quod calefaciunt ... non infrigidat & humectat
aut per ... operatur ipse non ... frigidat & humectat
aut per ... ad digestionem, quia in ipso calor
... sit ... & minuat ad digestionem ... sudare facit
... adiuvat. Et sompnus ... facit sudare cum
... hoc ... fuit ... que
est in ... quia ... sudat in sompno ...
superfluitas ... est ...
... purgacio & in hoc ... Et in

dicens sic quod propinquitat excitat calorem naturalem et manifestat
frigus ... et est quod in ... maioribus et pluribus
in divinis et corripiunt in propriis qua in vigiliis

Capitulum 6um de effectibus animae et c.

Accidentia anime sunt sicut ira timor gaudium tristitia
verecundia sollicitudo et si contra sit species ipsius n
et immutat corpus. Et licet anima sint mediantibus
spiritibus sanguine et calore. Illa enim anima que movet
et defugat sicut est timor et tristitia sunt spiritus et sanguinem
ad interiora. Est ista que movet ad exteriora ut sunt
ira et gaudium, sanitatem spiritus et sanguinis movent
ad exteriora. Ira sollicitudo calefacit ipsum non e ... sanguis
circa cor. Tristitia autem infrigidat quia per spiritus
maiores ad interiora coangustat et ... in ... quod
sepe concurrunt et moritur spiritus qui est pusillanimis
... effectus plura ... sicut est ... frigidum
spiritus coangustant in interioribus et sanguinem in ...
quod sepe corpus ... marcescit et ... inquietum
melancolia. Gaudium autem calefacit si sint modestia

Gaudium

quod facit calorem et sanguinem ... ad exteriora ...
et ... dilatat et pulsus magnificat. Cum si nimis
... durant ... vel evacuant spiritus
cordis et calor naturalis et ... infrigidat ...
... pusillanimes ... ...
... ... quod ... ad digitos
... et ad ... spiritus ...
cordis ... gaudium ... in ...
... in ... et moriuntur. Ira autem ...

Ira

... quod ipsa non ... calorem ... ...
Verecundia autem in primo infrigidat et est plus ...
ipsa sollicitudo sicut timor sive calorem spiritus et sanguinem
... ad ... in primo ... sicut
in ... in fine ipsa calefacit quod sunt spiritus
et sanguinem ... ad exteriora ... vel
... ... in ... si non ... sicut non ... vel
media ... ... magnas ...

... et ...

corporibus et complexionibus i(n) eis q(uia) si inter fortiter
ymaginata fuit scilicet circa ipsa tempore conceptionis/ incipie
puer circa particulariter dispositionem ei ymaginate. Unde quedam regina
ethiopie propter ymaginationem viri albi depicti sibi
[illegible] sum tempore conceptionis/ concepit et peperit filium album
quod est contra naturam ethiopie/ Et ymaginatio [illegible]
fuit causa/ atque inceta de [illegible] rubica [illegible]
[illegible] fuit/ Et ad considerandum aliquid [illegible]
[illegible] ymaginatio fuit in se dolorem atque [illegible]
ymaginatio ad fuit congelationem vel stuporem de
[illegible]/ [illegible] quod ad videt quod aliqui comedunt res acetosas
vel acrias fit [illegible] ad audiendum stridorem dentium
[illegible] collisionem duarum [illegible] quod ipse forte [illegible]
fuit [illegible] duorum lapidum ¶ Capitulum [illegible] de hiis que
comeduntur et bibuntur etc.

Quod autem comeditur et bibitur [illegible] modis operatur in ipso
corpore/ aut enim operatur sui qualitate aut operatur
sui forma vel [illegible] aut operatur a tota sua specie
vel a sua specie forte specifica/ Sui qualitate operatur quod aut
calefacit aut infrigidat humectat aut constringit/
sui forma vel [illegible] operatur quod mutatur in nutrimentum et in subiectum
sui [illegible]/ quod super calefacit corpus/ [illegible] quod fit angustia
in sanguinea/ Et quamque [illegible] infrigidat [illegible] quod [illegible]
fuit nature frigide [illegible] sanguinem [illegible] delac
[illegible]/ [illegible] a sua tota specie seu appropriata specie operatur quod non
operatur sui qualitate neque operatur sui forma vel [illegible] aquadam
proprietate specifica vel assistit quod specie [illegible] [illegible] corallus quod
sanat dolorem [illegible]/ [illegible] napellus qui [illegible]
[illegible] appropriata specifica [illegible] [illegible]/ quod nullum ad [illegible]
quod non habet [illegible] formam specificam et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]/ lapis [illegible] calamus
[illegible]/ vel [illegible] [illegible] Sed aqua [illegible] venenosa et
aque medicinales [illegible] vel bibite operantur in
corpore a tota specie vel appropriata specie seu [illegible] specifica

¶ Corpora aut que in corpore operantur sui qualitatibus aut ca-
lefaciunt aut infrigidant aut humectant aut desiccant /
aut plura simul faciunt ut potest quod calefaciunt et humectant
et sic de aliis. Et absolute dicitur quod medicine cadunt frigide humide
vel sicce / et dicuntur calide vel frigide non quod illas sint
in actu sed in potentia quia possunt reduci per calorem naturalem
vi^a in actum ad actum. Primum est calidum / verum tamen si in in ...
manum tracta in ipsius manu est frigidum in actu sed
quia ipsum tribuitur calefactum a calore stomachi naturali tunc
ipsum sit calidum in actu et in effectu. Secundum per quarum poma
acetosa si calefacta fuerint circa ignem sint actu calida
actu si fuerint comesta et a calore naturali alterata ipsum
infrigidant et frigiditate frigidum generant. Et propter quod gradus
medicina cadit vel sicca humida vel sicca in non dicebat
medicine quod sit talis in actu sed in potentia corporis nostri
Et secundum cadit quod corpus nostrum calefacit ultra naturalem complexionem
ut piper et alleum sepe comesta. Et secundum frigida que minuunt
caliditatem nostri corporis vel complexionis ut si fuerint sepe recepta
lac ut est lac vel lactuca. Et attende hoc
quod dictum est quod potentia medicinalis non reducitur ad actum
nisi per calorem nostri corporis agentem super stomachum quod
reducatur ad actum / cum quod aliqua res comesta aliis
sint calidiores vel frigidiores humidiores vel sicciores
quot sunt gradus ~~Dicit autem~~ gradus eius sunt et sunt ... gradus istarum / primus
gradus eius est agens in corpore non in sensibus ipsum
applicata sua ita ut sentiatur calidus vel frigidus / Secundus
sic est comestio carnium vel ... / Secundus gradus
Regulas est eius est comesta vel bibita agit in corpore
aut calefaciunt aut infrigidant ultra quam complexionis
complexio se ... non in ... in operationibus
sic est comestio ... tertius gradus
Tertius gradus est quando res comesta vel bibita in ... infrigidat
vel calefacit quod in operationibus manifeste ...

sic est allium cepe quecumque / aut cepe in tali casu faciunt alleum
sto*m* et totum corpus / et destruunt appetitum comedendi et digestionem cepe
et cerebrum sed vomitus aliquando / R*ecipe* contra est qui requiescit
vel bibitur non solum in prima operacione vinum sed in
hora in qua sunt tempore / vel sic apium cum sua frigiditate
contingit sp*iritus* et materia humana etc. in dictis sine eo
rebus et post solum multa infirmitas corporum / sed media
aut venenum quod a se sua sunt intrant non multa in corpore
sed tunc alterat agrum quippe ipsarum ponere rdima adant
in medicine pure et venenata non destruunt ut nutriunt
sed in aquam tibi medicine qui mouent et in hoc alterant
corpus / sunt fructus arborum / et carnes cocta in pepe
aut huiusmodi // Sicut ciborum alius est subtilis nutriens
et bonus / alius est spissus nutriens et malus et paucus
primum ut est brodium gallinarum vel ipsa caro eius / secundum
ut est caro salita vel caseus et cetera ~~capitulum / secundum~~ caseus
A*qua* est vinum clarum / aqua de qua que ipsa restituunt
corpori nostra ut fiat per corpus meatus / non quod simplex
aqua invenitur ut aqua dicitur est aqua simplex
non patitur ut fiat sanguis
non nutrit / et ipsa ingestione non patitur ut fiat sanguis
non nutrit / et cibus grossis penetrare
sed ipsa quamprimum in cibus nutrit et cibus grossus pene
cum pori / ubi in eo ipse non possunt bene penetrare
sicut spiritus membrorum corporis / nisi per aquam subtiliata
est aqua ista bona / quod est subtilis et clara non
est autem aqua ista bona / quod est subtilis et clara non
et ad complexionem / et quanto dulcius
huius admixtionis et cetera / et quanto dulcius
in ac qua sunt parata non sunt sine inflacionem
in aqua fuerit nec in temporibus / sed tamen assumitur
ut semper in domi manu in temporibus / sed ab ea dicunt
ut cum lenis in pede / ut sunt virginum aetatis / sed dicens
sine quod ad corpus cognoscitur / causa ut quod est lenior
sive in pedibus cognoscitur / causa ut quod est lenior
pedibus et melior / ut in superficie duo tota in duabus
pedibus et melior / in suis virtutibus duo tota in duabus
et aqua quia venit de ortu solis / sunt meliores a
putrefactio / Aqua autem limosa et aqua paludum et

et pinguedo sunt grosse et faciunt oppilationes complet aq(ue) plu-
viales / ipse in minus potibus sunt meliores et sunt ex
stentie. Et minus aq(ue) pluviales ista contra m(e)l(anc)o(licorum) aque
sunt in constrictionibus nitri et tonitruis illa non consolida-
tur aq(ue) quibus sunt res minerales admixte sunt
in fame sive sulphurum alumi(ni) et aq(ue) currunt per alias venas
minerales sed plumbi ferri stanni et aeris. Aq(ue) cum currunt
per venas ferri conservant intestina et aque salse sunt ipsarum
et in doloribus sunt quod ... et p(ro)xima materia aquarum
emundat ... propter aque ... et ...
ita quod ... aq(ue) ... aq(ue) admixte ...
... per sublimationem sive distillationem ...
aq(ue) ... et per naturam alkemistarum distillat ...
in naso ... distillationis urinate plures ...
... de aqua sive ... ipsa ...
... Capitulum ...
... et urine.

Reumata que enim ... ut ... vero
... et ...
... in ...
... in ...
... aqua ...
...
...
... et ...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...

sit euacuatio ut mollicia opilatur intestinum et insequitur in speciali
superius non potest euacuari et nisi lapide vesica vel per nodos potest
Similiter opilat orificium vesice ne vrina possit euacuari
et ideo Similiter est plures alie cause suppressione vrinarum
de quibus nunc supersedendum est quia de eis nunc non tractatur capitulo
omnibus dicendum / Sed iste cause suppressione euacuationis quando est debilis
virtutis / aut faciendo expulsione aut velocitas digestionis
aut largitas meatuum per quos fit euacuatio / alie cause
ipsa et debile cernit et alium insufficientiam cause sunt euacuatio
et virtutis / et per 3o ... Capitulum ... de essentiis
... non naturalibus non naturis et c.

Dicto de causa ... non naturalium et innaturalium s.
... mouentium et quiescentium ... Nunc dicit ...
est de essentiis seu causis ... non naturalium et
non innaturalium / quales sunt res obuiantes corporis
quales res sunt scilicet / balneum / emplastrum seu ...
... / unguenta et ... Tales non res corpori obuiantes
et ipsum immutant / ut si obuiant res calide calefaciunt
frigide frigefaciunt / unde generatur ... sicut
... apud ... ...
... ... in poros corporis
... ... / ...
aut non ... simpliciter alterant / ... sicut ...
uel alteram ... et ... ...
ingrediuntur poros ... ... frigida ...
et ... constringunt // Vnde patet quod unguenta et emplastra
et alia corpori obuiantia grossa / ... corpus alterant
si poros ingressa / Sed subtilia unguenta et emplastra ...
ingrediuntur poros et ... / Et balneum ... calida

de balneo

calefacit ... generatur / ... diu durante
... debilitat eo quod ... corporis ...
fiunt per sudores et euaporationes / ... generatur
uel impinguat corpus non debet diu morari in balneo
... ubi sudat ... in balneo /
... ubi non sudat potest morari diutius
... aqua tepida ... / ut aer ... semper

Nota

sit humidum / balneum in ieiunio venter valde constringit /
et corpus macrum fit igitur iste magis apparet pinguibus
Item balneum post prandium impinguat quia corpus calefacit
et cibum citius trahit ad omnia membra / Unde statim ibi
fiunt opilationes in corpore habente largos meatus
et propter hoc errat qui bibit in balneo in provocante
ipse sudore quia porus ita humidus trahit ad eas / et
nos efficit opilationes et potissime aqua potata non
quia in calore forti non sit obvius / eo quod nihil balnei
eius calorem naturalem adequatur / unde non potest frangere
frigiditatem et alia malicia aque Et propter hoc errant
valde mulieres que in balneo post comedere sunt
et bibere copiose etiam in veniunt debilitatem et ypponem
driam et propter opilationes / Et ideo est balneandum
ut post balneum constringat in potatione usque ad cetera calor
acquisiti a balneo excessum continuat capitis dolore /
et opilationes capitis / Item mane balneo sit enim precessit
in quiete et bibat statim cibus per calidum ante balneo
aqua in nutrimento trahit ad totum corpus / Item si est
in nutrimento quia calor innuat ad digestionem
nem in ventre nutrimentum quia calor innuat a calore balnei Et
in eo quod calor naturalis iuvat a calore balnei Et
si in ventre multos humores pateat adstringere
vel ad putrefactionem innuat adstringere et ad putrefactionem
valde necesse videndum est et per consequens ad
/ Item valde cavere videndum est et per consequens ad
distinguendum quibus balneum nocet / quibus ne prodest Et
ea quae dicta sunt intelligenda de uti quibus balneis /
Balnea autem naturalia sit sunt trina / et balnea me
dicinalia sit sunt balnea aquarum in quibus res
sulphuris / vel bitumen / vel alie res medicinales aquae
in corpore / ut quantitatis ibi decoctas / Unde tamen
vis est ubi sulphuris / Sulphurum autem
et sicut trina calefaciunt et constringunt / Item intelligendum
de balneis artificialibus et medicinalibus Et quae omnibus

1 2 dolorum: f 6 vel plures que h' in dolorum

duo ra pnt intelligi tae calefactio, infrigidatio
concretatis 2 constrictis / Primo videndum est de causis
dolorum 2 d' q ca' ut frigi' nos fiunt dolore n' i qua'
possunt generare / Sz alij dicunt q est calis frigi'
2 sicut sue tae dolorum unq no siccitas sit dolor
exstitit pz ca dolorem q, i dumo erlat n alis
corporis adiuvamentum / In gra / Si sui infrigidatio
nimis in delicias de aqua tepida / 2 si sui calefacis
nimis in delicias in aqua frigida / q ca. i dum
corpus tunc adiuvamentum q / Et in dolores sue q i bz
modo tolli dolor / Sz aut p tae curatoe dolorum
a p compressum sit papauer est ad stica / a' pnarco
tica i stupefacientia n' ea que auffarum sensum 2
mortificat tales / sit iusquiamus mandragora 2 opium
p'ao i te tolli' dolor / 2 ao forte tolli' 2 q' unde
abstine tanquam est / n' i tantis s' spat' q capitulum
.ij.m desfiguribus 2 quanti dissonum sanit 2 extremitatis
corporis humani 2 membrorum eius

Ista de extremitatibus 2 de caus eius / sup est p
tractare de sp'ibus que ex dom a' noie cura
gradiur n' i fins 2 figiut medio
tenuitas sanai 2 totius corporis cum corpi. sui
2 sgt meo q thic sp pati ytima q / Sig' alie
sit sanit / aci sunt q / Et sic sit figace sanit est
sit sanit / aci fini' q / Et sic sit figace sanit est
extremitas dicit ut extremor membrorum / 2 alie sigue
sup toni corp' / / Sigo sanit totiq corpis sint
sit incolumitas omi' operacom omi' membrorum /
ut pote q sp pt bn rormali bn. vidi / bn audi
bn spirare / bn appeti bn cibu digere 2 p'dictis
Sz sig' extremitas totiq corporis sint insensibilitas
operacom omi' membrorum ut salie prodituri corpus
in tanta / inquira mis medicalt aqua cu' sctas
dolac sem appo / q ne in ibi no sit / ma' 2 amos

timent id premisse apparet ubi/ distinctum prius standis
unicuique tertio quod/ Secundum signa dispositio membrorum singularum
partium corporis conformes operationibus et dispositionibus quod/ Tertio signa
significationes quae sunt per passiones proprie/ hec autem per melancoliam sunt
per estimationem quod/ Signa proprie passionum sunt quae adesse
apparent/ et istorum quaedam proprium promissum sicut timiditas
cordis significat yctiria/ hec per auditum/ ut rugitus victoris
significat per velocitatem et indignationem/ alie proprium per tactum
ut calidi pungitiva cetera pigris significat viciana// Alie proprium
per gustum ut amaritudo oris significat dominium colere/ Alie
proprium per olfactum ut fetor significat putredinem/ Secundum signa
proprie per melancoliam sunt/ quae adesse non apparent alicui per
mentionem licet apparens sunt estimatio sicut de lapide
no[te] renum signum dolor dorsi infra ypocondria/
ubi est locus renum/ Et quod omnem membrum similitudine compositionis
[illegible] per ora/ Alie quae signa sibi ad [illegible]/ alia
aut sibi manifestant in duo precedentes/ Tamen notandum est
necesse ut ipse possit scire omnia membra communicanda sunt
operationes/ Sed cum omnia sunt magistri [illegible] in non
no[te] tato divino auxilio declarare expedit tamen membrorum
[illegible] quae sunt celebria [illegible] in quibus consistit [illegible]
una inventionum/ quae si sunt omnia firma [illegible]
[illegible]// Si autem ad istorum sunt [illegible]
ad [illegible] appropinquant [illegible] duo sunt [illegible]
[illegible] Si autem omnia sunt [illegible] maxime [illegible]
est quod/ Capitulum [illegible] de signis dispositionis [illegible]
[illegible]

Q[illegible] est [illegible] quod [illegible] dispositio
[illegible] quod indiget [illegible] non
[illegible] ad [illegible] quod non est
[illegible] ymaginari [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible]/ Et [illegible]
premisse [illegible] quod indiget [illegible] quod non est
[illegible] ymaginari [illegible]/ [illegible] quod indicat

pres gnentas qui non sunt aut que essent comunem de
animitu vel equum atque quod vinediat non potest et de pluribus
aliquem impedit spacium cerebri / quanto ista contra
aerem contrariant tanto aer est cerebri infirmitas
Et signa sunt cordis sunt pulsus consueti q naturis pulsus
curtisti ita quod non valet ipsarum naturalis / et in hoc
lemus inspiracio et respiracio Et per grum pulsus
velocis mutatis / signa a sine cordis et quanto magis distat
pulsus a consueto et naturali curtisti tanto et aer causis infir
mitatis multa est de difficile inspirandi quod quanto aer
sunt tanto magis erit angustia ¶ Renum autem corpus
signa per egestionem et urinam / nam si egestio et urina urina
sunt naturales virtutes sunt naturalis curtisti tunc corpus est
sanum / si autem recedunt a sua naturali tunc corpus est infirmum /
et quanto magis recedunt a sua naturali egestio et urina /
tanto est aer corporis infirmus Et preterea pro nori
corporis infirmitas ut patet / quod est duritates et dolor
mias correspondium de ora / ¶ De signis corporis non dispositionum
ipsorum et aliorum inbrioto declarat ad hunc medicinam
pertica ¶ ~~capitulum~~ 127 De signis corporibus compositionibus
talibus et

Capitis talis dinoscitur a colore livido sanguinis /
et nigredine pilorum / si in hoc genere sunt /
et adnotat calefaciunt
ut crescant pili vel capilli
et talibus / frequenter accidit fluxus capitis pilorum cum quod
inde consimilis est valde grandis / talis est famidus
multa vigilia et alibi sanitas in vigilans et magis
si in eo genere sunt talia / est sunt alii velocitas motus
et in suspicione corporis cogitationes / in frequenter agunt sine
premeditatione Si autem in calido genere sunt humiditas
tunc caput est magis carnosum pili sunt inmoderati
seu est spiritus cogitaciones et corpus auxiliante minuunt
in non calidi essent atque insimul ut vigilat tales Si autem
tales sunt frigidi hoc designat cum albedine pilorum
et famicis / si frigidi generis sunt tunc est caput in maculam

pulsus

et si humidus / non est caput pinguius / Si autem frigida
capita sunt sopnolentia et magis si coniunctum cum humiditate
/ et sunt etiam tarde cogitationis et frequenter oblivionis inge
nii / et corpus eorum tarde movetur et sunt tardi ex hiis
dispositionibus in potentiis intellective Signa autem capitis calidi et dispositionis
sanguinis calidi sunt amagnitudo pulsus / et appetitus ire et concubitus
Calidi siccitas et copiositas sanguinis et diversitas signorum pulsuum vel fluxus et pectoris
Et amnositas sunt caloris cordis et magis / si pectus
latum et pusillanimitas signum cordis frigidi et paucitas pectoris /
et si cor est siccum cum caliditate augetur audacia caloris Et autem
cor est humidum non diminuit et pectus cum est de frigiditate et sig
num autem diminuit per siccitatem et augetur per humiditatem quod
autem calidis consignat per venas largitatem sicut
magnitudinem et per unguium digitorum magnitudinem atque
pilorum multiplicationem inter corpus Et generat humidus non
adest carnositas si autem calidus est adest macies
quod frigiditas autem corporis signum per quam ipsum cum corpore
venarum paucitas atque pilorum paucitas et carnis mollities
nec magis si coniungit humiditati / Et corpus calidi sequitur per
tactum magis si coniunctum cum tactu apparet ad liquefaciendum
nutritiva pinguedinis et per fervorem appetitus ad liquefaciendum
Et respiratio frigidi humidi sicci quatuor non potest pariter
pinguedini et non missi contrarium ad formandum quod est signum
pinguedini et non missi corporis / et indigo et vitreus corporis
sicut et in appetitu cibi et potus / et indigo est natura
sicut et non calidi et est natura carnis non nimis
frigidus Et si sunt calidi et sicci appetitus cibi non digerit
appetitus apparet potu non appetitu cibi Et corpus frigidi
non bene expellit non parum superfluitates Et corpus frigidi sicci
non appetit cibum non potum non digerit bene hic non
non appetit sentit cibum non potum non digerit bene hic natura
sicut tarde quod complexionis signis humorum dominii

Significationes dominii sanguinis sunt multa carnositas et
rubor corporis proprie faciei et nigredo pilorum et
frequens fluxus sanguinis per nares aut per inferiora
et morbi sanguinei frequenter sicut synochos vel synocha
et variole rubee et frequenter apostemata rubea atque maior
magnitudo venarum et magnitudo pulsus atque rubor et spissitudo
urine atque modestia magis non sunt minus velocitas

in agendis magis ... dicuntur non nimis tardi sed
mediocres quia sunt inter velociores et tardiores non sunt nimis
timidi et audaces non sunt nimis capaces ingenii
non nimis tardi ingenii et ideo sed in medio naturaliter
Signa colerici non dominium colere sunt macies corporis colera
nigredo pilorum ut color brunnetus et spissitudo
eius quidem cutis spissitudine impeditur et color
brunnus faciei et cutis corporis atque viridis color viridis
et dominium colerice atque colerice processus et ... ols
complexionis illi magis dicuntur colerici rubea propter eius calidum
sunt velociores in agendo atque velociter capaces ... cum
sunt velociores ... et audaces unus quia sunt ... sunt ...
velociores ... et audaces ... velociores in agendo et frequenter
sunt ... sunt ... et velociores in agendo et frequenter
properant sed sua agenda per rationis iudicium complexionis
colerice ... sit ... variabilis ... et ...
... ... frequenter ...
... ... sunt ...
si non ... ... naturalis ... flegmatica
... ... sunt ...
... ... non ... sunt ...
... ... et albedo ... et ... corporis
... ... processus
... albedo pilorum. Complexionis magis dicuntur flegmatici
ipsi sunt tardi in agendo ... ingenii et ... in ...
calidis non sunt ... nec audaces non sunt ...
... et ... ... calor naturalis ... ... signa melancolica
non melancolice ... colere nigre sunt macies corporis
... ... albedo et ... pilorum ... ...
... ... nigros et spissos ...
complexionis melancolice ... sunt ... frigida
... et ... complexionis ... sunt tardi ...
et ... sunt ... ... flegmatici ... et ...
... ... differentia ... impressioni et
difficulter ... ... quia ... ... sunt ...
... ... audaces ... ... sunt
tardi in agendo ... propter frigus ... ... colera

nigre asunt in membris prebat eius claritatem ipsi sunt
in alas et mirabiles cognosce Et propter accessionem melancolie
tamen consumunt et apparent contra ipsi frequenter sunt fortes
apparent tunc licet sunt boni dicunt in arte aut frequentes
crescit accessio propter accessionem nolle nigre quod capitulum
tertium de significatione pulsus etc

Pulsus cum motus cordis et arteriarum dilatationem et sistolem
et adaptationem secundum partium actionem sunt En
in dilatatione aliqua inferioris in debet cui debeti
suis secundum pepone ne illi in
sinistra super debeti tamen sunt super pepone ne illi in
ius propter debilis veniat et impedia in pulsum indicatum
Et motus est si rubeus bene disticta secundum pulsus in fine
quod uisus agimus propter eius fine in sitas qui senati
sam compressa non coequa in situs que ista apparet
condicione a vita admoneta appropinquat que debeat
na sit alia, alia est potis concava si alius et aliud est
pulsus et debilis et formicans / compos aquosus pulsus
et ita pfundus propter tarnasis debita quod mix in ultania
pocos propter cum bene in tribus appeti et digitos inueniri
fortis et si sit rarus non sunt pulsus ad debiti decepti
rare / ~~compos~~ pulsus conponitur a coordinatis in mentibus
sit elevatus et depressionis vel duris et in dispositione
dura / vel ex duabus quaecumque interpret inter duas
maius non ius pro ea motus de iuris migrum est in
indat quae media vel duris et in suo profundo
et sunt passionem pulsus non solum inuentibus et aquirit
quod ~~compos~~ in cor pulpis digitos ad qualitas
pulsum clarum sani qui non sentit sunt motus arcubal
nearum aut tepulam aut ad passus qui pulsi uariant
tunc in uenis pulsum pulsat omnes digitos
Et asserit vero si clarus aliquis sit sentit penitudo
profundus et asserit in cor ipse conveniam et aeli fam
quantum ~~composuerit~~ declinante pulsum in sinu
ita quod in iagu in digitos est debilis ista si mi dpa

e debilior pulsus vini est ad hunc debilior in pulsu digitu
pulsat aut fugit tunc et in puntu mort. Si est mag
fortis contra natam statim et in aquo quod debilitatis
si pulsus magis fortis est in manu quod debilis fuit sic
me medium aquamentis ita quod quies est brevior post pulsu
et aqualitatem debil. Et pulsus sunt brevior tardo et debilior
et quies quia ita brevis quod in pulsu apparet sic et in pulsu b
et quies quia ita brevis quod nunc apparet sic et in pulsu subdiget
mutatur ubi non apparet quies manifesta sed ad subdigit
quasi vinces ita erat item talis est in principio mort
Quando ex inordinatione motum et quietem ut potest quod
duo pulsus velocitas post in tune et postea longa quies
vel si fiat una plaga mag post alia cum posset
inter ad ter ita quod est quietes in fiunio pulsum et
manifeste desperatio est secunda et vix crudis semper super
modum et debilitatem ex sunt causae quod prima plaga
est prima et alia causa inter alia et causas secundi fiunt
tia non pilei pulsus sic vini vinc. Causa et
brevius quando non sunt vasis aspatim natam tardo et
ac quietudo seu debilis omnium quod est quod plus et
et talem natam. Sic est quod corporis in alio maioris
et corporis frigida vincere post quod pulsus est maioris
velocitatem aut leviter propter frequentiorem et quietem breviter
quietes post sit maioris per quietis
et est in talem. Vinum aut mela minima
quod est in talem. Vinum aut mela est minim
sic etiam est quod omnia calefaciunt angustiat pulsus
magis habitum forte vinum altera ita et quietudine
malitia et propter quam ea quod infrigidat ipsum minorat
sic potus aqua frigide tarde et est quietis aut propter
et ipsum in ventre debilis unde ne venas et si imnesti
eius fortem pulsus quandoque sani fallere intelligas cum
per estimationem vicini propinquus semper et ira pulsum vide
et alias diuersitates si quis volunt vide videat in
ipsis libris ubi copiose et sunt ista quae hic refert
admirationem quietudine ad generationem pulsus magis aut

afferi q̃teplari ctera^cd sig^des no petiun egrediri
supte apulsu in suis capitlis dicte dhis q̃cedite q
Capitulum ... de signis urine et

h

[V]rina est colatum sanguinis et aliorum humorum in corpore
signata phia in caute n. chily aso anteq
sint decocti / me urine differentia aquositas
a sanguine et aliorum humorum separatur sit aquositas
a sua ... in forma casei / ipsa in e i. unde inuent
et sustulit p vincos ad vesica / et tandem p venire emit
... qstat sig^ionis urine et ptre sup regionem epatis
urine et vesice / ac sup ... humorum quorum ipsa est colatum
et gloria pompe et virorum colorum superbia in diversis
urine est inspiciendum / qui desunt auribus et manus
mentis duas / et debet urina capi in ampolla digere
nõ — ut potest in aurora vel ortu diei in vitro rotundo et
claro atque debet primum stare in quieta et in loco
ne p frigus ingressetur et ut ypostasis sua sedimentum
ne p frigus ingressetur et ut ypostasis sua procedendum
ne p frigus congelatur et ... ypostasis sua ... ...
rei ... / alit tu no potes indicare bene ... Et
in tu volueris inspicere ea vide ne sinistra ... ...
admovens p medio tuos atque q locus inspicien
no sit tenebrosus ut est ... / Urine
aut urine sig^a a colore a substantia ab ypostasi
et aquitate / ipsa urina / colore sanguineum et ipse
Color — quod est in urina ... est ... et ... e ...
... ... color ... Et ypostasis sana
... ... sit primarius est
e q ... ... color vel est
superior ... rotunda et albi color vel est
nebula alba ... ... in partibus
... q no sint ... in partibus nebula ... q
Sbã — Substantia autem urine sana e q sit media inter
subtilis et spissa quo no sit ita subtilis q visus ...
ca ... sit aqua ut sit ita grossa q obscuret visum
Cõ... — ut non ... possit / ... urine sana
e ... ... et ... ita ... sit

Cetera urine

minus intra sit quinque mediapertitur pars et quod non sit
minus parva / neque mingens in stranguiria quod [illegible]
sine urine corpore grandiores est quod ibi sit generata
quem in parte / ut lapis ut arena ut arthritis [illegible]
z albi. z sit dicitur [illegible] quod sit albi spissa abdominis re [illegible]
z quanto a[ccide]ns stant secundum molestie sua quantitate et ad
plures arenas generatur sunt elongata / tanto ipsa est
durior. Et in istis sive quod calor intendit urina [illegible]
maior calor fuit / tanto magis a rubedine [illegible]
obtima rubedina [illegible] / per eum frigidis [illegible]
decoctionis urine / et quanto maior fuit frigus / tanto magis
dealbatur ipsa quod [illegible] grossior i urina [illegible]
[illegible] tunc urina rubea z aquatica
in a sanguine [illegible] cum urina [illegible] calor sanguinis / Grossa
spissa / Rubea [illegible] calor sanguinis / calidus aut est ita rubeus
[illegible] quando ita consistens / z intellige substantie [illegible]
z [illegible] ita [illegible] / z intellige [illegible] prima
non est valde [illegible] z [illegible] prima
[illegible] tunc urina [illegible] rubea [illegible]
[illegible] colore z [illegible] in [illegible] colore [illegible]
[illegible] z intellige [illegible] prima [illegible]
ipsa urina [illegible] valde z [illegible] prima [illegible]
aut [illegible] tunc urina est spissa in [illegible]
alba spissa [illegible] frigiditas / in [illegible]
[illegible] calor est in rubedine [illegible] z ita [illegible]
[illegible] tunc urina
[illegible] alba [illegible] frigiditas [illegible] ipsa
z alba z [illegible] alba [illegible] frigiditas [illegible]
z [illegible] nigre [illegible]
istas [illegible] i urina sit [illegible] tunc [illegible]
[illegible] est [illegible] urina non rubea
[illegible] specialis
turbida [illegible]
[illegible] z sanguinis [illegible]
[illegible] z calorem [illegible]
[illegible] z [illegible]
z [illegible] in [illegible]
[illegible] valde forte [illegible]
[illegible] appetit [illegible] z [illegible] appetit [illegible]

insipiditate et amaritudine. Unde debes in urina que

no[n] sanitas

nulla calida videntur unquam est talis urina sicut sunt prop

[...] calidi ascendit forte vinum contraria et quod ei sunt constitu-

ta frigida sicut poma acetosa, dicta, sicut in prodiis

acetosa pisana in aqua cocta et contraria. Et ubi debes

valde cavere in proposito ne mutes id est dica urina

frigida aut ... frigus actuale ingrossat urina quod

sunt subtilis ... infrigidatio. Item si sunt ista contraria quod

sunt subtilis ... subtilitate ... clarificatur ponere ad aquam

et volumus ea ... mittas ea in fide. Urina

calida et per clarificationem mittas ea ... nebula et diversa quod

non alba et grossa aut cum ... nebula ... defuit apparet

... mundum ... et in operatione ... defuit

urine per ... dolor ... quae ... est purgat

et in ... dicta calida ... et ponere medicinas

et ... talis urina. Si autem urina sunt albi et clara

... vel est ... grossa et nebula apparet atthomi

albi sicut erat atthomi rasure de pano albo lineo

... talis pacientur ... de ... frida quae sunt dolorem

Vergicht

dorsi et fortasse etiam aliarum ... Et si urina

sunt alba sicut aqua ... valde grossa ... lapidem

vesice. Si vero sunt urina rubea ... nebula

et ... in fundo sunt atthomi rubei ... gutta dat

... et talis pacientur ... in pedibus ... Si autem urina

sunt rubea habens in fundo ... lapillos vel rubea

vel ... arena ... ipsa lapidem ... quod pa-

tiens ... in ... et in ... urina ... Si ...

urina ... nebula quod ... frigidum ... sicut ...

... clara ... sunt ... in ... quod. Si vero

de urina ... urina ... in fundo sunt ... aut ... me

... in ... magni ... etiam

... in urina ... quod ... ubi

non habens ... aut quod ... nimis aut nimis

... urine ... sit valde ...

et ... et quod medicus ... reperat

pro urinae vero quae est omnia dicere in genere tamen quia non demon
strat adpositum vel admiscendum quod ut dicat plura scilicet inde
apparentiae et non tarde gentem ut prior et cancas adiunge
partem semper sanguis conveniens uisioces comminuis de quibus scilicet potest
et in ea contendere contra per aditum quod et unius apparetias
et aliquis non possit scilicet suae intelligentiae interius
hic plurimas tamquam huiusmodi appellanda queritur omnia
videant indicare communiter et prior inter primas ut qui
voluit illud medium propter ipsi illudit a multitudine
tantum quod et aut in urina apparet finiendi
et partius quia et aut in urina apparet superficiei dissolutio
vel sensus prima sed sunt sensibiles sicut superficies dissoluta
interior plicatur et cum autem apparent plures super urinam
sicut est tela aranea signum dissolutionis pinguedinis
et si in urina apparent furfures in sedimento signum quoniam aliquis
expulsionem ut vesicae et calor dolor apparet cuius
dolorum intelligitur aptissimam quod aliquanto signum urina
et dolorum indicat a parte superiori medicae extremitati
urina propter passionem et calore partibus in renibus extremitatibus
quia contrarii de igne sunt quia capitulum secundum dictum
quod contrarium est de igne sunt vitae adiungatur
quantum continuae sicut et per se pellis sunt ii
dispositio et quia est alter per se dictum calor signum
Urina tamen sunt calida et tenuis calor signum
naturalis radicalis et tenuis calor naturalis
naturalis radicalis est corpore conservanti vero et naturalis
ubi est corpore convenientibus vero est naturalis
cum sanguine mixtura fit in calore naturalis apparet viridis
aut sanguinea mixtura et tenuis et adusta
vel forte apparent calore in urina et tenuis et radicalis
quod est sanguis signum sicut mutandum et per aliquem et tepidum consistens
quia continetur et sic ex prima contingit quod continua
tamen non continua sed per se contingit quod continua
est mors naturalis nisi illa sit continua quod dat
continue violenta vel passio et suspensio aqua
subitis passionibus moventur aut qualis a dicta morte violenta
per compertum quod enim signum sunt et lampade ubi
calor flammae aqua et tenuis et lumen et tamen aqua et calor
suspensa ipsa contrario consuetae vero ipse contingit nisi ipso
necat continuo violenta quod sit per infusionem supplicium ex[m]

oli aut p[ro]p[ter] nimia[m] p[er]mixt[ionem] aut ei[us] co[n]sufflacion[em]. Et
no[n] est intencio[n]is p[rese]ntis p[ro]p[ter] co[n]s[er]uac[i]o[n]e[m] a veneno q[uo]d aut
a morte casuali aut a lege i[n]flicta. Sed p[ro]p[ter] q[uod] co[n]s[er]uac[i]o[n]e[m]
calidi n[atur]alis i[n] p[ro]p[ri]o humido radicali et co[n]s[er]uac[i]o ip[s]i[us] a violen
ta co[n]sumpc[i]o[n]e p[er] unitate[m] suam (?) naturalem. Si quib[us] (?)
humana spac[ium] no[n] p[otes]t p[re]t[er] aer alb[us] por[um] ...
p[ro]p[ri]us et vigilia cura ... ...
... q[uod] ... gen[er]at[ur] ... humid[um] ...
... caloris ... et ... est ... videt[ur]
... quo humidu[m] radicale d[ic]itu[r] i[n] p[ro]p[ri]a ... nali
... co[n]s[er]uandi ...
co[n]s[er]uac[i]o ... ab ... co[n]s[er]uandi ...
co[n]s[er]uac[i]o ... ne ... ne humidu[m] radicale ... infrigidet subito
ne ipsi[us] subito co[n]sumat[ur] ... ip[s]i[us] corp[or]is
co[n]s[er]uac[i]o a p[ri]ncipio sed ... caloris ... febris
molle ... humidi[tatem] ... n[atur]alem
co[n]s[er]uac[i]o aut humidi radicalis ab infrigidac[i]o[n]e ...
sit p[ro]p[ri]e ... co[n]s[er]uat a ... suffl... ... et
et alia[m] ... infrigidantib[us] ... q[ui]b[us] ... d[ic]it[ur]
... i[n] lapide ... lucerna ...
Exp[erimentum] — ... humi[dum] ... i[n] ... humidi[tatem]
... olim ... humid[um] ... nimis i[n] ... humidi[tatem]
... lucerna no[n] p[otes]t ... flamme
... humid[um] no[n] ... sup[er]fluu[m] ...
... lapis no[n] ... sup[er]fluu[m] radi[cale]
... humid[um] ... n[atur]ali ... co[n]gruit
no[n] p[otes]t ... calor n[atur]alis ... sit ...
Sed co[n]s[er]uac[i]o humid[i] ... co[n]s[er]uat ... a[u]t ... nulla
debet ... humidi[tatem]
... calor ... consumit humidi[tatem]
Exp[erimentum] — n[atur]alis ... i[n] lapide ...
nullo ... i[n] ... lucerna ...
i[n] flamma ... humidi[tatem] radicale lucerna a
calor ... sed ... duratur
... aer ... calor n[atur]alis humid[um]
... ultra ... calor n[atur]alis humid[um]
radicale ... Sed si in modum ... illi ad

adhibeatis ne humidum nutrimenti confundens humidum
radicale, dummodo conservat eius vita. Et si in 2a naturaliter
corrumpitur, diminutione plus adhibemus dummodo conservabitur — no[tandum]
eius vita. Quod si conservatur autem corpus hominis cum operibus apud
istos humorum, tamen de ablutionibus quae fiunt aliae calorum
sicut allevi propter consilia et ablutiones quae fiunt opilationes
sic contra contraria et similia atque superflua repletio
quae est cum opilationes. Et conservat itaque conservandi
sanitatem ut humidum radicale conservetur in bona dispositione
sed ne non sit superfluum vel diminutum a consideranti
et custodiat corpus a prima aetate humorum. Quod capitulum
2m de regimine infantis etc.

Lac conveniens infanti est lac proprie matris
quia ipso consuevit uti dum fuit adhuc in ventre. Et
si forte propter superflua aqua mater non velit
lactare puerum suum eligat sibi nutricem quae sit infra
~~[struck]~~ annum quae sit boni coloris in facie et sit car-
nosa non pinguis atque quod non sit multum tempore elapsum
post suum partum nec propria longum tempus elapsum sui
a partu habet multum lac consistens quod non est quoniam mutatur
et post partum habet lac subtile et sit ista nutrix bonorum
morum nam mali mores mutant complexionem et complexio
corporis mala facit malos mores unde sit quod complexio
pueri mutatur ad malam propter malitiam complexionis
nutricis mutatur. Et debet multum sumere cibum
in dieta ne quidem superhumiditate replenat sibi
lac ne quidem nimia potione corrupti nempe cordia
etiam adultis debilitatem quae in ... vertunt
de lacte ut infans frequenter nominatur per quod incidit
debilitatem et dolorem stomachi primo per ... quod lac
in ista accrescit et hoc propter ... in lac
est quod tunc nimia lactatio et quidem est lac ni-
mis acutum quae potest inferre aestuta et ulcerationem
faucium et linguae vel quod ita non potest ... lac
igitur bonum est nutrici si potest sibi eligere sibi ista

multis postea ad aliquos dies et prout excessus mittatur plebi
Zuccaria rosata et modica quantitas vini masticis
rinieris rosati postea cibi et dolori ... et bonum
dulcedo et bonitas ... et debent vini multum bono
nutrimento quod ex bono nutrimento bonum sanguinem generatur
et ex malo malum / amplius debent praecavere frequens balneum
et motum in omnibus ... ipsum calefaciunt et minuas
digestioni ... modulis ... venalibus seu ...
scissiones ... sanguine ... aut calefaciunt et aliqui
... valde non ... est in sanis ...
et ... vel vagus frequentes ...
... inflatione umbilici ... hernia ...
custodiendus est puer ab horroribus et ...
et horror ... et ... melancolia inducunt ...
fantastice ... quae ... et ...
aqua terribilia ut puer ... timent ...
... dispositioni ita quod ... umbilica
et ... frigidis ... quod ... ad ... aqua
... non ... et ... debent ... in ...
ambulare ad bonos mores ... et ... in ...
... debent ... applicari ubi ...
... debent ... penitus ... proprio ...
quod fuit ... a pedagogo debet dirigi / de aliis vero
quod ... fit ... ad ...
quod ... puerum ... ...
... et ... ligamina et ... ...
... et ... amplius non est dicendum ...
... sunt ... et ... et ...
quod ~~capitulum~~ ... ~~quod ponitur~~ et ... et ...
Quarto de regimine infirmorum ~~...~~ est de regimine
adolescentium et primo ... quae est ...
... adolescentiae ... et frequentia
... ad ... ... vel ...
... ut ... ambulatio ut ... ad ...
et sic de aliis ... cum ... ad ...
bonum adolescentium quod ipsum ... ... et
... ad ... ...
... ... aut ... ... et ...

corpori innatum digerunt et consumunt superfluitates adiuvantque nu-
atque proprie nutritiva principalia et omnia alia confortant unde
cum nimis totaliter continue mixta corporis sit ad
nimia in malis quod est superfluitatibus abundat [illegible]
ipsa superfluitas non potest quinque compleri qua propter continue
quandoque pro medicinas laxativas istas superfluitates expellere
compelli cum omnis laxative medicine sint venenose nota
et evacuando superfluitates corporis est evacuant debilitatem
naturali atque spiritibus [illegible] dicit [illegible] quod medicina laxativa
inueniatur et propter quod ipsa contra abicienda quia sanis
in partibus fugienda est a medicina laxativa [illegible]
aut evacuando materia nature evacuatur de bono quam ipsum
ampliorem est sanis corporibus eo amplius qua
medicina laxativa quo ipsum evacuat [illegible] materia
medicina laxativa [illegible]
et propterea quia medicina laxativa [illegible]
ipsum in [illegible] caloris naturalis et [illegible]
superfluitatum [illegible] frequenter in [illegible]
propter debilitatem virium et [illegible]
in [illegible] non consumitur adiuvant [illegible]

Capitulum [illegible]

Alia sunt [illegible] ad [illegible]
sunt quod sunt [illegible] corporis [illegible]
ipsi sunt sunt [illegible] laboratorum [illegible]
[illegible] et [illegible] sunt que [illegible]
assumunt [illegible] corporis sunt [illegible] ambulatio
[illegible] et [illegible] sunt [illegible] non [illegible]
[illegible] ad [illegible] ad [illegible]
medicina [illegible] sunt quod [illegible] corporis [illegible]
ad medicinam [illegible] sunt quod [illegible]
[illegible] sunt que [illegible]
[illegible] in [illegible] vel [illegible]
de [illegible] aut [illegible] aut de ambulatione
[illegible] aut sunt quod ad principalia [illegible]
in [illegible] ambulatio [illegible] est [illegible]
et lenta de ambulatio aut [illegible]
in equo ambulare [illegible] in [illegible]

Dum constat quod forte corpus fortiter calefiat debile debiliter
et mediocre mediocriter calefiat quod et corporis agitacio
fit tantum quantum potest fit exercicio de ambulacione vel vento
et de consimilibus. Et ita fit corpori a membris fricando ut corpori et
pedum et ipsos tunc in fricatione confundendo et plurimum
et extremitatem manuum et brachiorum et plantarum manibus
et adeo ponendo diversis modis [illegible] priorum et
[illegible] est confricare [illegible] [illegible] et unde inter
nos minimeas in [illegible] Sic corpus animi et audire
quamquam prius pulicibus quamquam grossas seu abrupsas et
[illegible] Et in [illegible] et [illegible] ab corpore [illegible] qui in [illegible]
[illegible] et similiter et tunc corporum debilitat. Sed hoc
debitur adveniendum est postquam ubi [illegible] de [illegible]
Nota de hora comedendi et appropinquat hora comedendi. In hora autem debita
veniat ad comedendum ipse hyemis est hora vesperarum [illegible]
autem hora comedendi est post meridiem. Hora autem comedendi
corpori est ut ipsum diminuat in fatigacionem corporis
et antiqua hora fortiter sudat nota et ipsum quod hora fuit [illegible]
allemannis commoni bonum est comedere quod nunc [illegible]
post fortem sudorem Et in dictis fuit quod quando ad nubes
est [illegible] [illegible] [illegible] quod sunt non apparet corpori
[illegible] fuerit ut [illegible] vel gutta pedum
non [illegible] corpori et pedum sed melius et [illegible] pedes [illegible] et
[illegible] non [illegible] corpus videndo et minimas
vel grossas melius et [illegible] in [illegible] a persona
et manu [illegible] in [illegible] in [illegible] [illegible]
corpori vel a propria [illegible] sit et vento et
[illegible] vel [illegible] Capitulum de [illegible]

Iniciamus [illegible] sunt quod ipsum [illegible]
et [illegible] digiti et [illegible]
[illegible] et [illegible] pro sudore et [illegible]
[illegible]. Sed [illegible] balnei sunt quod [illegible] sunt
in [illegible] facit [illegible] et [illegible] non [illegible]

hora fiat balneum et intelligere de fluxu ad aquam vel
fit ad aquam nitri / vnde si fuerit fluxus propter infectionem in
nat ad infectionem propter eo quod extra fuerit humores ad inte
riora et ita fluxum propter infectionem humores videntur adiuuare
intestinorum. Et balneum naturale ad quod plures sudores
et euaporatores est. In balneo non conueniunt calidi
et humidi. Quia vero sunt calidi sanguinis attrahit et ideo humor
post balneum fit spissus sicut calorem vero aute humor
generatur et ideo humor calidus exit et perfectus quam quod generat
generatur. Et si cum a multis calore quod ante generat replete
et mansisse caueat a multa generatione. Quod sit intelligendum
non quod sunt in balneis / alie sunt leues, alie sunt non
leues sicut quales sunt calidis manum vel et cum
leues sunt in aqua asperitate fricatio non sunt quod sint
unguinibus sic aqua asperitate fricatio non sit quod sint
cum asperitate et cum unguentibus / fricatio fortis valde
replent id quod aperit / mollis non fortis calefacit et aperit
poros attrahit sanguinem et cum replent. Et ideo humor
multis fricatione vero valde rubefit / fricatio non leuis
leuiter calefacit sanguinem ad quod attrahit et poros vel
vel corpus replent quando prima fricatio valde sanguinis
et non manifestum / Balneum non frequenter valde
ad dissolutionem decoctionem que fit in vesica in pulmone
vel in epate vel in splene / quando humoribus in pulmonibus
vel in epate vel in splene / quando cum decoctione fiunt
posterius sicut fricationes a decoctione replent quando sunt
calidis tamen magis calefacit et replent et quando humores
in digestis digerit / et quod ipsa talis replent de humore calidi
sanguinis in magis generatur / et ideo in consuetis sunt dolores
capitis et sunt repletio humorum quam assiduus capitis ideo oppi
lationis dolores et si sunt nimis calidi ideo nimis repletio debilitat
dum / et si vero multum generatur / et deliciosus sudare adhuc
cor et si vero in mansura quod / quando non balneandi melius
quod talis per vomitum quod / Et ideo post prandium post duas vel tres horas / et cum ideo
est post prandium post duas vel tres horas / et cum ideo
minuat ad digestionem corporis superfluitatem / prima
non post prandium fit opilationem epatis et splenis / et
talis ipsum balneum attrahit cibum indigestum / balneum

nō ī anno ventre valde replet et macerat atque corpus
contrariat innate ipius nō ē quos n̄ fortasse pluribus
Et sua abstinencia est a potu in balneo / et in tempore val
No nali quantum cum sit potus aptus frigidis ipsius potus atque
aduri et adacta in bin pulia vel clos pure mere
alterat / et pro vale abstinencia ē a potu in comm
abalneo / sufficit sunt secunda talis actus abalneo
acquisita post ē comedendum et bibendum / et una cauenda est
No ne ab se in frigidum cum aqua frigida aut se composnat
ad frigido ps aqua calefacta sunt in balneo quod in
pari sit apti ad frigus primus nisi calor balnean
nō aq frigide ī estate predest minoribus seu adolescentibus
quod per ipsius calor naturalis conservatur / nam sit calor naturalis
conbiliatur per aquam tactum aperiunt poros et sudare faciunt
pro contrario per frigus aqua conservatur et habet per constrictam poros
et per prohibitos sudores / Et in calo balneo cauenda est
aduabus quarum ē ne conmittat nisi post infrigidatum est
ne possit sudare / et [illegible] quum frigie nisi et potus

Cibi et potus bene sumpte generant humores bonos
et per contrarium sumpte cibi et potus et prima qualitate
generant humores malos / Una per valitur
No nisi sit bonitas causa tibi ante et post eius complecti et mal
frigido et cauenda est abolitis allecis et cepis porris
et habet in eius cibi una aut mediocre sunt simi
et si ab ipsis sint cibo medicinali aqua et compositi sunt
/ Et si ab ipsis sint cibo quarto / Item ad ceteri communi
nomen cura pessima cibo quarto / nam ad ceteri comunis
talium per frequens comestionis porrorum debetur pessima
cucumere et melone quod ipsius porris generans / Et quia
valitudo cum cibo malo ut nomina quod forte alium
cibum nō habet vel acherandum ipsius appetitum nimis
sed per tempus in aquo quod eius tempore maliora sunt
nomen eius remoueat / et per hoc sunt in venit de se quam
mea vilium et prudentia quod se mutat falso spiritus non

inveniuntur nocumenta. Ubi vero putei sint valde frigidi et con-
frigus frigescit in concavitate propriis vel corporibus / quod ter-
minos debilitat propter sui grossitiem faciunt opilationem quando
ipse in repletio vel in palsatione deprimens aut re-
mollis et digestionis quae sunt deperditionem aut deopilationem
/ Item non est dubium quod aqua calida per unam [illegible] dimissa
frigida / et ingressio dum ponderat ad [illegible] primi de quod aqua ubi
sunt fuerit digestionis et aquae difficilis / et propter hoc quamvis
non digestum in cibo indigeo / Cum sunt induti humores
Quod est quod qui calidi non sunt / non iam post a famm
calidum et sic unum quamvis non dicitur cum fame calido / Primo
ergo cavendum est ne frequenter impleat cibis et potibus usque
ad nauseam faciendam vel usque ad distensionem
stomachi et ypocondriorum vel usque ad frequentiam [illegible]
vel usque ad ructuationes fetidas / Item coleras generant mor-
[illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible]
debet [illegible] aquam [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] post [illegible] post [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non debet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ante in [illegible] [illegible] appetitu bibendi debet [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] super [illegible] [illegible] et [illegible] / [illegible]
an [illegible] [illegible] et apotare [illegible] / [illegible] quod bibunt
frequenter [illegible] et [illegible] [illegible] bibunt de vino [illegible]
capitis debilitatem atque [illegible] [illegible] [illegible] capitis
sanguinis / tremorem manuum et pedum et frequenter [illegible] [illegible]
appoplexia et [illegible] paralisis [illegible] / [illegible] bibunt
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] est
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] aponi vini
quod in vini sit valde [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
adeo / [illegible] [illegible] [illegible] valde [illegible] bibat de aqua
[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] volunt [illegible] [illegible]

nota

bini . inquam debiles partes simplicia et quanto fuerit
tanto plus simplicia et quanto debilius tanto bene
et quanto magis fuerit tanto magis simplicia et quanto
bene fuerit tanto magis potest admisceri de simplici. Sed sup
valeat quod sanitati et proprie [illegible] unius colerici aut
similibus qui ut [illegible] sit [illegible] medicis
[illegible] Et quod fuerit se sufficiens [illegible] incipiat
adeo quod sit [illegible] quod desperato cadat in prius dor-
mitum sed cum [illegible] et [illegible] calidi [illegible] et frigidi
[illegible] Et [illegible] bis qui [illegible] in die et ad [illegible]
possit bene digerere [illegible] ponit primus modum
[illegible] ut [illegible] simul quod ipse [illegible]
[illegible] Et in [illegible] quod [illegible]
[illegible] et [illegible] subtiles [illegible]
[illegible] cum [illegible] grossi Et [illegible]
[illegible] ipsi non possunt digerere [illegible]
[illegible] subtiles ut est [illegible]
[illegible] caput ipse [illegible]
[illegible] Et [illegible]
[illegible]

Verba abi

[illegible] prima [illegible]
[illegible] grossi [illegible]
digerit [illegible] subtilia [illegible] digesta [illegible]
[illegible]
Et in [illegible] debet [illegible]
grossa [illegible] subtilia [illegible]
[illegible] Sed [illegible]
dicte [illegible] debent [illegible]
[illegible] et malis [illegible]
[illegible]
[illegible] ipsi [illegible]
[illegible] mala [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] Sed [illegible]
et [illegible]

propter sui multitudinem grossitiem et punctuat et nimia distendat
aut venas rumpat aut aliquem alium morbum faciens
ad evitandum hoc ponit sibi his terminat i. capitulum. Capitulum
quartum de regimine sompni et vigilie etc.

Sompnus debet esse nocturnus nam sompnus diurnus
ipse offendit quia non complet. Unde virginalis
timbria et sompnigerandum est. ne statim post
cibum dormiatur quia sompnus ipse replet cibis corporibus
unde generantur katarrus et tussis. Unde si quis voluerit
dormire de die saltem dum deambulet fuerit vel
de post prandium et hoc fiat circa duas vel tres horas
talis aut sompnus magis prodest melancholicis quia
ipse eos humectat magis aut prodest flegmaticis sanguineis
quia ipsi omnes humidi sunt. Et debet sompnus esse comparatione noctis
tum sompni ad dormitionem ita ut non fiat nimius
ut quando durat nimis fuit ... plus ... magis durat
de nocte. Sufficit enim i die naturali sompnus a horis
quia superflua multitudo sompni facit subitatem et lentitudinem
Et ut sompnus nocturnus sit profundus et dulcis debet diu esse
par cenam et debet non dormiri propria ... profunde
de post cenam qui tarde aut multum cenant habet
sompnum superfluale ita quod non potest dormire nec complet
et volunt se de latere ad latus propter distensionem stomachi
Et debet sompnus incipi super dextrum latus quia in eius ... no
ypocondrio iacet epar quod facit ipsum calefaciens ... stomacho
quia si iaceret in latere sinistro ... in facto stomachi
de sicco quam sanguine. Et post primum sompnum debet se
... ad sinistrum latus ut splen faciat attrahat
... fere sanguinem i. colera nigra feri melancolia
in fine debet sompnus nari in latere dextro. Et quia inter
sompnum super naturalis ... ipse minuat digestionem
... non fuerit calefactus et qui voluerit
minuat digestionem ponat volas manuum vel brachia
super stomachum quia talis pars calefacit. Et sciendum est

quod caput altius iaceat et inferiora inferius dorsum recedat
tal' in situ nimat ad digestionem // Insuper caveat et
ne dormiat super dorsum quia talis dormitio adducit subeth
et litargiam et appoplexiam ratio est ista prima quia superfluitates
que descendunt a cerebro non possunt descendere ad partes anteriores
quod ipsum (?) per stratum iacet sed descendit ad occiput
seu ad posteriorem cerebri et ibi replet ventriculum posteriorem
posterioris cerebri / ubi generantur spiritus animales qui per
et motum toti corpori distribuantur et nervos ne spiritus
animales possint defluere per totum corpus // capitulum
de regimine senum

Quoniam senes sunt frigidi et sicci indigent regimine
calefaciente et humectante multo et potius utrumque
in corpore eorum debilitato et deficiente propterea habeant calorem
sit et humida eis que sit boni nutrimenti et nec aut
sit sicca ut propter ea coria sit corpori ibi
sit sicca per cadaver (?) et ad partes sanguis corpus ibi
condiri cum zinzibere et cinamomo et si placet
galangal et piper et gariophilis sed tamen diligat que consumat
producat ad calefaciendum et non ad constrictionem et propter hoc
eis non est humida caro salita aut pisces sicci pro
salsi // Et corpus eorum deducit ad rubeum et clarum et
boni odoris quia talis est calefaciens et omnia habeat
boni odoris quia talis est calefaciens et ornatum (?)
et album et debile non est eis dandum sed forte per tal
vinum album aureum clarum et boni odoris et non acre sed
ac eis dandus // dulce enim et fortis bene conveniens est eis
magis quia ipsum est opilativum // Et quia senes frequenter
propter frigus habent materias opilativas et humida
sicut eis in (?) salsamentis et cibis de diacetiqua ut
carni semen sementis petrosilini et similia Et gratia
flat non ad constrictionem sed ad modestiam calefactionem
et de opilationem aperiendam et conveniunt amidum allea
et porris porrum (?) veniens bonum vinum quia corpus eorum propter
sunt frigida et aliis calefaciunt quia adipiscuntur

uti cibis largiori quam adolescentes vel sicut dicunt
permanent in loco adolescentium qui maiori indigent
confortatione quia illi. Quod autem senes sunt constituti
debent uti cibis levibus et laxativis quales sunt prodium
olerum cum una bullitum et pulli podium medulla
cartamum et debent ipsi uti continuo tempore. Capitulum
quartum de regimine diversarum complexionum

Q[alia] vero sunt diversarum calidi et sicci indigent
nutrimentis multis et confortantibus et alius vel bene
non nullis confortantibus corpus omnis cuiuscumque
partes ne calor naturalis nec humidum radicale consumat
et ideo calor et aqua in frigiditatem eius convertit nutrimenta
per lactucam [illegible] melones et humidi. Quod autem
[illegible] carnosi pauci [illegible] indigent
non sunt calidi et humidi carnosi paucioribus indigent
nutrimentis atque etiam indigent confortantibus [illegible] calidis
ne humidum superfluum angustiat abundat
ne humidis sup[erfluis] humidi [illegible] calor naturalis. Quod [illegible] in [illegible] frigidi et humidi [illegible]
calor naturalis. Quod [illegible] sunt frigidi et humidi minus
indigent nutrimentis quia sanguineus quod naturalis [illegible] calorem
valde abundat et [illegible] indigent cibis calefacientibus et corporibus
bonum sanguinem generantibus et [illegible] regimine debent inde
adsunt ne humiditates superflue augmentatione [illegible]
[illegible] calefactivas. Quod autem ipsi frequenter debent uti
[illegible] et bibendis [illegible] eo quod in eis frigida sunt
opilationes [illegible] frigidi et indigentis. Quod [illegible] tamen
sunt frigidi et sicci indigent cibis et potibus calefacientibus
et confortantibus et [illegible] eis qui sunt bonum nutrimentum. Quod
[illegible] ipsi indigent [illegible] nutrimento quia sanguinei est
[illegible] et ipsi sunt [illegible] et [illegible] quia illi
inde est quod melancolia [illegible] eis [illegible]
[illegible] appetitum [illegible] ubi [illegible] quod
frigidi sunt non bene digerunt quia ideo [illegible]
nutrimentum bonum [illegible] bonorum humorum [illegible]
calefaciat [illegible] calidi sunt in [illegible]
[illegible] quod [illegible] in est ut [illegible]

postamibus

pruciat iij ad calefactiva ad consumptionem / Capitulum
xv^m / Regimen corporis anni [illegible]

In vere humores qui prius erant propter frigus congregati
in profundo corporis constricti propter calorem veris
liquefacti sunt diffundunt per totum corpus et accedunt
ad exteriora corporis unde fiunt sanguinarie ebullitiones
et alii morbi sanguinei quales sunt [illegible]
et pustule atque variole et scabies et tunc sunt similiter
frigidiores ita quod [illegible] colera propter frigus
melancolia [illegible] et [illegible] variola sunt [illegible]
veris [illegible] calor corporalis instat. [illegible]
[illegible] ipsius et sanguis [illegible]
[illegible] seu affine // [illegible] autem in [illegible]
calorem naturalem per evaporationes et sudationes quae
[illegible] minuendo et qui [illegible]
[illegible] ad morbos calidos [illegible]
[illegible] Precaveri isto tempore tamen
[illegible] et [illegible] ciborum medicinis calidis [illegible]
[illegible] calidis [illegible] / Et tunc [illegible]
[illegible] infrigidans sit [illegible]
et infrigidans [illegible] Tamen [illegible] est ne per nimium
[illegible] tempore [illegible]
[illegible] frigidis [illegible] nimis infrigidetur [illegible]
quod nimius usus fructuum [illegible] sanguinem
aquosum parant ad putrefactionem et febrem. Isto tempore [illegible]
[illegible] autem in usus [illegible] affinit
[illegible] aqua. Insuper [illegible] ipsius et [illegible]
[illegible] calor [illegible]
[illegible] propter affinitatem [illegible] // [illegible] calor [illegible]
[illegible] propter [illegible] autumpnalis [illegible]
[illegible] in estate. Et tunc [illegible]
[illegible] eo quod humores sunt adusti et corpus [illegible]
propter [illegible] calorem [illegible] et [illegible] frigidi
et [illegible] Et tunc [illegible] et animus
[illegible] fructuum quod [illegible] febres propter [illegible]

quia corpus vero est valde calida frigida et propter hoc calor
naturalis valde confortatur propter quod etiam homines hieme maiorem
appetitum comedendi habent. Unde tunc et tunc magis intendunt
[illegible] tunc quia tunc frigora magis constringunt in profundo
[illegible] corporis et crapula [illegible] tunc sunt superfluitates
ex quibus nec [illegible] generantur morbi. Unde tunc
et [illegible] medicinalibus calidis aut [illegible] calidis
[illegible] atque quia hoc tempus est frigidum et humidum [illegible]
est [illegible] magis adversum quod capitulo [illegible] regimine
iter agentium etc.

Iter agentes debent [illegible] ne propter [illegible]
super [illegible] [illegible] fundantur aut ne propter [illegible]
[illegible] et maxime [illegible] aqua offendit ne propter
calorem nimium vel propter frigus nimis [illegible] nimis
[illegible] propter quod expedit [illegible] [illegible] frigus
[illegible] super [illegible] atque crapula minima
super [illegible] [illegible] super [illegible] in [illegible]
et [illegible] aliorum [illegible] super [illegible] in [illegible]
[illegible] apud [illegible] iter agens debet uti
[illegible] bono modeste [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] iter debet [illegible] [illegible] [illegible] ambulare
[illegible] iter debet [illegible] [illegible] quia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] impedit [illegible] quia [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] est aqua mala
[illegible] expedit ea [illegible] per distillationem in alembico
aut per distillationem [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vel [illegible] [illegible] et [illegible]
per distillationem [illegible] [illegible] ad aquam ponatur [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quae est distillata [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] aque [illegible] [illegible]
[illegible] aqua per [illegible] [illegible] per [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] aliorum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mala [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] ad umbra [illegible] [illegible] non
[illegible] agens debet caput suum custodire [illegible] diligenter
a [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] super caput irradiat

consueuit generare febrem estimamus. Item post in calefactione
spiritum et animam reddere debes custodire a multo potu quia si aqua
multa pota in principio sint apta tunc ipsa frigefaciunt nocumentum
eo quod cito penetrat membra principalia. Et si multa pocula
sunt vini fortis tunc ipsum inflammabit et augebit calorem
contrarium atque periculosum. Sed quia ipse si fuerit necessitas multa
bibendi urina ob frequens in aqua frigida aut bibat
aqua in aceto quia ipsa valde sibi congruit. Item tu
debes quod potacio aque nimie nocet colica etiam forte
sicut piscis magis nocet facit pocula magis melancolicis ipsi post
maiore autem nocet frigidum. Item si per corporum cognoscere
debes tu quando aquam bibas an non. Item post lassitudinem
et multa calefactione in corpore venis inuicem ne
facias sanas apetitum bibendi copiose atque quandoque
in frigidacia sic tetragra et bruma et thing quod cognoscens frigi
aliquando frenatis quod aliquando magis tibi in scripture
consueta comoui quod in hyeme ut agnus te sume
custodire debes a frigide congelatiua et mortificatiua. Alii sunt
quippe per in mensibus frigidis sicut coici moriuntur et in aliis
autem inserte sunt membra communia post congelationem et mortificationem
custodit item agnus per coopimenta sufficientia atque principia
multelias. Sepe quidam seruus coopimenta sufficientia
in itinere sunt mortui qui non custodierunt ante
sum per multum cum aer frigidus tunc sit calor
nigrat spiritus vitales quando corpus in et in mersa
frigore periculosam aut ab primus tenera an de sit turpi
in ut aqua plura quibus aer alter ancha nadit calor
frigoris aut frigoris et commixtis custodit item agnus
frigide corporis calida frigus et indutus aplos constitutos
quidem calidas circa sunt in manibus asperior congelationum
atque frigoris. Et caueat sibi item agnus per etiam in manu
et pedes suspendat in proprio ne eos coopiat aer
quod si fuerit pedes sicut nolle dormire qui cum pua
corporis inpedimus velamen frigidat et adhibeat calorem quod adinsufflat

Item si fuerint vinum aere nimium potum ipse mordicat
frontem et renes

pedes calefiant // Item si pedes iam stupidi sunt
caveat ne ipsos aque calide imponat quia ipsa gene-
raret magnum dolorem quia ipsa per antiperistasim infrigidar-
et in ponendo manum meam per se stupefactam. Et pedes
ponendi fricandi sunt ut sic sanguis attrahatur et per fricationem
ipsi calefiant. Et si sunt denigrati per sequela ordina-
nis predicto sunt calefacti nec ponat ad aquam
frigidam / et in flebotomia [illegible] sanguinis
[illegible] quod si [illegible] non sunt sed
incipiunt putrescere apponantur unguenta et medicina
[illegible] quibus si curati non sunt amplius
[illegible] est pars mortificata sive putrefacta [illegible]
[illegible] Et non quod aqua suos pedes stupidos per [illegible]
[illegible] ponunt ad aquam frigidam quod non est [illegible]
frigus [illegible] venit [illegible] quia ipsa per antiperistasim
calefiat ut [illegible] ordinate ponunt [illegible] aqua
tepida et deinde calidiora. Capitulum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] illas 21

Omni sequenti [illegible] timeat
[illegible] substantia / quia [illegible] est
flebotomia et [illegible] eius [illegible] est
[illegible] apparet [illegible]
[illegible] [illegible] pupillas [illegible]
eius [illegible] est ut [illegible] dilatate pupille [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] atque [illegible] absque [illegible]
[illegible] / Item [illegible] quibus [illegible] oculos [illegible]
ut [illegible] non [illegible]
[illegible] aque ad [illegible]
[illegible] ut [illegible] a suo malo
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] appareat ut [illegible] [illegible]

sint rubei et fructus rubea acquiruntur a merca-
tores de abiasinia vel armenia. Et contra dolo-
rem dentium abstineat a porris et rapula et proprie
a porris fortis in ebrietate et flebotomia et applicatur
ponat quod ventosas infra radicem colli in scarificatione
¶ Cui tremunt manus et proprie polices et
supervenit unum latus vel aliquod membrum latens et inde
infirme vel apprehendere quod in de frigidus est quod vel est bonum
paratum et futurum est sibi in memoria morte
subitanea scilicet per apoplexiam / talis igitur magis est
ut diligat sobrietatem ac fugiat ebrietatem et proprie
ut sobria non bibat vel saltem nisi potest vti
ut ipse preservabitur a futuro malo ymo gestor ipse
atque appetitus comedendi / ita dicas et hoc prima
quod omnes pueri potatores et debiles generatores quod quando
sequitur bibendi multum minuit appetitum comedendi
¶ Mulier quando pariet temporibus debitis fluxum menstruorum
et frequenter contra conspirat morsura porti
scilicet et dolorem capitis vertiginem et epilempsia maniam
dolorem capitis vertigine et epilempsia maniam quando
et quando fluxus sanguinis et concubitum mane quando
ipsa preparanda est per flebotomiam purgatur atque prime
mestruorum provocatias / Tu pro hac leui volumine
dispertiuntur / tempore omnes sed de ... quod natale ipsi
unius ... facit / et prognostica futuri mali et fieri
nacta est ad preparacionem eius et ... cognoscendi
ac hoc etiam videlicet in 3a parte ubi despondit
singuli morbi pertinet et cap. ... ¶ Tractatus
de ... singulis ad quosdam morbos
¶ capitulum primum de ... menstruorum

Itaque cum ... medicinas ... 3o
scilicet ... medicinas
... in primo capitulo ... de
intensione ... 3o ... 2
et quod ... dicit
... sicut ... medicina ...

qualitatis l pauce qualitatis contrarie quomodo contingit multum
multe qualitatis pauce qualitatis. Contra quintum dico
multa comixtionem primum contra quartum dico multa
post adequationem multum sanguinis et spermatis. Ad quin
olas et fructus fit multe qualitatis l pauce qualitatis
l pauca nutrimenti fit pauce quantitatis sanguinis
et spermatis. Ad 6m omnia et respondeo galli fit parva
quantitatis et multe qualitatis multum comede multum et
multum de sanguine apparebit generari. Et debes medicus no
semper respicere virtutem infirmi ita quod si fuit virtus
debilis conveniret cibum in nutrimentum pauce quantitatis et
multe qualitatis. Si autem fuerit virtus fortis mutat cum tibi
multe quantitatis et pauce qualitatis. Unde oportet te scire quod
infirmis aliquibus nichil minime. Aliis augmentat. Aliqui
equaliter et mediocriter distribuit. Aliis autem corpore
abstrahit. Diminuit infirmis nutrimentum quando nichil
intendit ut calor naturalis non comburat se multum circa
digestionem nutrimenti sed ut virtus se comburet circa materiam
morbi. Diminuit tu dum virtus et quod ne destruat virtus
nutrienti diminuere cuiuslibet qualitatis. Prudentes sunt
homines qui est fit in potu in arte medicine suntque
inter post suo ad nutrimentum diminuere sibi nutrimentum
et fit cadaver infirmis. Augere autem nutrimentum per
inqualitate quando multa nimis corpus ut virtus naturalis
confortetur. Et si fuit virtus apparentia fortis et fuit materia
in materia morbi minima tunc auge nutrimentum
in quantitate et non inqualitate. Equaliter non nutrimentum
quando morbus est cronicus et indiget virtus tamen de
portando quantitatem materiam morbi de maiori quod. Ad
omnia tibus infirmis deneganti quando morbus est acutus
et propinque quando est in statu quia tunc natura maxime
operatur et occupata circa materiam morbi ad expellendum
eam. Natura si tunc dare cibus occupare naturam circa eius
digestionem et minueret materiam morbi. Commoda hoc
dolz non confundas qui istibus tribus infirmis prepositis

no appet sz mg abhorret inutilitu p quez
p iudas lgiores nutiunt adquiendum tut
pla mg agnant . Itz in debiles e valde
bn cavere ut si egro acuta fuit q ut a vel
plurimis dies nec abstinendo cibo nimis p tar dietas
cos infirmos quales fecerunt quidam quos vidi
galiani in quinto sup libri de regimine acutorum
igitur numquam et semper te declinare ad ipsam nimiam
credit enim est in aequalibus nibus infirm. Circa s
hec i pediat digon in morbi que in caterma
de dieta infirmas. Inveniunt aut quaedam forme
medendi speciales in quibus sta expedidis videbitur
in 3a parte q Capitulum 13 secundum sententiam
medicinalis circa egritudines curandas &c

[illegible] ma e calide qd sicca ad frigida
qa quida et opz medicum dirigere intentionem
ad medicinae qualitatem et quantitatem / ad qualitatem opz
nempe ut eligat medicina contrariam quantum qualitatem
quali morbi quia contraria contrariis curantur ut si calidus mor-
bus sit et siccus eligat medicina frigida et si frigidus eli-
gat medicina calida si sicca humida et sic de aliis / quo-
ad medicine in dosis considerat sed in quantitate compositi
et i infirma complexione quod pendet sicut patet distinctione
sit distat. Itz i infirma quantum amittit sicut gradus
sicut gradus qualitatis vel unius alia plena in aqua calida
est nisi quae complexione. Itz una prima cadens
e parue quantitate complexione sed et magis quae i infirme
ita sicut quod complexio prima ad aqua potentiam in corde
quod calidus cadens et parue quantitate complexione et magis
quantitas i infirma. Itz calida aq est magne quantitate complexione
et parua quod i infirme. Calidorum aq est mg corpora
quod calidus fuit. Itz calidus prime et mg infusa quam
calidus aq q. Calidi i veni i medicis q calidus dispositus
i lata ad calidos radios perspsim i veni bene quantum

comsime s3 maioris quat' i. insme pl9 cm cale
fac' unu' gnu bipis i insite qua dua mag
radix perslini. ¶ sp'a3 radix pl9 calefacit q
insme plis n pcis calefac rit mag quatis pna
¶ Enac ope3 medicin i unde melcina quat' ad duo
s3 ad pond9 medne l adq°da ei9 aqua cu' mena
cada i p° gdu aa i 1° a° i 3° aa i 3° ad q° gdu
q ¶ Cali. mundici & diuis qualib; ¶ calida n i p°
gdu modiu calefacit i 1° mag calefac i 2° calefac
ing 2 i 3° gdu maxie ¶ Si igr cpio morbi frigida
fuit pauca eliga medna calida i p° gdu ¶ Si fuit
mlri frigida eliga mednas calida i 2° gdu ¶ Si fuit
pl9 frigida eliga mena cada i 3° gdu. Si 4° gdu
vbi n cpio morbi mltu depat aiali & pam fuu'
nnia e p'toi medna at q3 si fuit pna distal
cpoib morbi apparuido seu apam puu' exigit &
dior medna ¶ ad pond9 eria e ipp'tio na si mega
debz age nmptb innotab cz ca de maiori qua
si sup cadz debz age mptib pugnas medna
n medne qua i plui i ddulia angna veiat
adpus innotas ei9 viq ¶ sz i hor sup e carudida
ei9 viq nlis na ne viq medne no vincat illa
q s vincat ca infirmit hora3 ¶ cum ps nescis
vty mltu dsper cpio morbi apparitu qualitatis
pus ni medna pmi gdus ¶ si no pferit eligas
ea q i 2° gdu ¶ si n pc pferit elige i 3° ul i 4°
Unc aut medne sit cade ul frigide unde ut
pmc p 1° 2° ul 3° gdu patz in 24 pula capli
... de cuiatone i gnali. [illegible]

Opz valitte mine morbi obmae et
iinonie ta3 morbi q cessate ta cessat effis
ne p pferat simp' glis ul cpona fiat alas
in qua medna ¶ Si aut ad supabundante sa
sangw ¶ aut aliq humor aut sanies ul lap aut ad
aliud expellat ¶ Eminencia aut si quat3 p gnu

vl ad qrtu mbs pu pzimu mbs aug3 sit pida
mbs pq na qsueuit euaue. Scdo pmi ut si
fuit puctura in lacte dextra sit sinis & hoc
pp sanguie nu flendorma dextra gria sz dextra
brachio sinistro. Scdo ai qu purgamus aute purs
ui medinis maris & expulsis primis vel fui acallez
p medinas expellcq puctrai na ui sanies pan
ut aliq vepte pnt p aas rgiones euari. Sz
adhuc ut euaciet humor dextra q^a deinde pnt. Scda
rgla est prima e q ui sit in fluxu qrnie humor
rectu abie uibus adeo e fluxo hoc e i pri
morbi ua pqna fluxo & ptcs a uiemo pz qrtu
ad qrtu i euat ut prid mbs vel p vicinu mbis
p q s pz i hoc e in egrido a iustam dinit
q a i pri morbi fiat eua p mbs capid pium
no^a Sz quia ius morb q firmat e fiat eua pid vel
vicinis ubis sic si ab qpss e m cpita n pdic
vel pdnos euatna sang d basilica sinist brachij
Si aut morbus diminut vel dies te euatu
d basilica dext brachij est 2a rgla q si m a venesa
ptie dz euari tamen est ne trahat p mbs
uole Scda si fuit apsta pephlaxe vel venesi
pib asella brachij sinistri tanc assensiosa
brachij dext & quod venesa trahet pior vn
tunc est pria qua ui pt uefluxu xenare p
brachiu sinistru est 3a rgla q est tamen est
ne ad duos distancias fiat euacia. Scda si quis
hz apsta i inguine no debz trahe sang
d popltea & ne hoc d basilica brachij sz porig
si fuit sanguis eundaus vult euao p eund
loca frequet est 4a rgla q ne est e euand
a qrio mbis nimis distata ut mag q pedu

non potest curare vel minuere per venam frontis,
ideo per primum curare plures vetetis per vomitum et
curatio vomitus per plures vene. Cum autem curatio
sit per id inibi vel per primum magis clum dabitur
in pueris que dicitur de singularibus egritudinibus invalidis
Capitulum de cautela in pro medicinis laxativis
Impinguis attendendum sunt circa virtutem regionis temporis
qualitatis medicine et cum quantitas atque regio propria
fanceda cum etiam quod tempus attendendum a simplus
nempe purgandi non sunt pueri proprie purientis
fortes quia defectum inficiunt. Senes illi quod sunt decrepiti
circa ut pueri qui ita sunt valde extenuati tamen
etiam purgandi non sunt etiam adolescentes et ab adolescentia
usque ad xxx vel xl annos purgari possunt et similiter
congrue ut pueri vel infantes purgentur hoc fiat in
pruna munitur dissoluto in lacte pueri vel pueri
plures cum iure gallorum vel pullorum aut in vena
pillula aloe quod tempus et attendendum non debilis
nullo purgetur nisi cum debilissimo lenitivo seu laxativo
qualia sunt ius galli antiqui et cassia fistula et
consimilia non si eius convenit medicina dissolutiva satis
insufficiens unde medicus debet ponderare virtutem suam
atque fortitudinem medicine laxative minime atque
debet quietumdare quod virtus sit fortior quam fortitudo
medicine quod tempus etiam loca considerandum est non in regione
calida sunt medicine laxative minime et in regione
frigida augmentande quod tempus abstinendum est a medicinis
laxativis et proprie dissolutivis in tempore magni frigoris
atque in tempore magis frigoris unde dicit ipse per causam
et alii causa molestie sunt purgationes unde in similibus
magis congruit in ceteris temporibus purgationes oportet aliud
addere in yemo ita ut cum non sunt tempore estivali
et cum calefaciat tempore hiemali unde conservat corporibus

membris ut contingit talibus ut frigidis complexionis. Purgacio temporis
eligenda est medicina qualis aqua non purgat
coleram rubeam aqua flegma aqua melancolie et debes
eligere medicinas que assignate purgacioni. Secunda
autem medicine que non aeque purgant humores prohibit
in 2a parte. Tercia eligenda quantitas quia si fuerit
nimis magna laxabit superflue et valde debili-
tabit. Si autem fuerit quantitas nimis parva non mo-
uebit et debilitabit. Et si humor aliquis fuerit in
stomacho est evacuari per secessum et vomitum. Si autem
fuerit in capite et in testiculis inferioribus melius est eum
purgari per inferiora. Et non debes primitus digerere humores
ante purgacionem si morbus dat tibi terminos et inducias
et hoc per precedentia digestiva et syrupos. Si autem non induciat
te morbus ut festina ad plenum [illegible] non
ad dandum medicinam laxativam et [illegible] [illegible]
Nota bene et hoc et hora matutina [illegible] per [illegible] virgo
[illegible] dare [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] Et debes scire quod multa pericula fiunt purgacioni
[illegible] sincopis [illegible] superflua
[illegible] dolor capitis debilitas visus debilitas [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] et omnia pericula
[illegible] per electionem medicinas [illegible]
[illegible] dare [illegible] est [illegible] de
evacuacione per flebotomiam etc.

Flebotomia est incisio per venas [illegible] aut per arterias aut etiam per ventosas. Sed considerandum est [illegible] nempe si fuerit debilis non est flebotomandus [illegible] sanguinis et [illegible] et [illegible] et pueri infantes atque senibus decrepite etate non est flebotomandus [illegible] [illegible] est [illegible] una [illegible] [illegible] per flebotomiam [illegible] est [illegible] alia est [illegible] sanguinis [illegible] sanguinis [illegible] capitis

simil[ite]r calide et in se calid[is] q[ui]a frig[id]is flegmat[icis] ea p[ro]p[ter] coller[icis]
et flegmat[icis] minus valet flebotomia q[uia] i[n] h[is] tu[n]c ebullicio talis
i[n] h[is] no[n] tu[n]c vnde sanguinis Sunt et aliqui
q[ui] incid[er]unt sinocham et debilit[antur] contra ... flebotomia i[n] illis
sunt p[ro]hibendi a flebotomia Alii aut[em] magis sunt
flebotomandi q[ui] plur[im]u[m] ... sanguinis
et qui iam inciderunt in eas Alii qui p[er] se sunt vnde
... sanguinis p[ro]hibentur a flebotomia ...
Et q[ui] iam inciderunt in eas p[ro]pter ... sanitatem
q[uia] tamen no[n] e[st] flebotomandum in ... in die ...
... i[n] p[ri]mo ... no[n] e[st] flebotomandum
laborantibus et ... flebotomia no[n]
... ymmo ... est ... et flebotomia
... est ... p[ro] ... calefacti[on]is
et ... e[st] ... ebullic[i]o
et ... calidu[m] ... flebotomia ... fac[ta]
... vnde ... flebotomia p[ro] ... o[mn]i[n]o
... flebotomia ... p[er] frequ[en]te[m] ... dissoluci[on]i
... sanguinis ... subtilia
... Et ... no[n] ... flebotomia
... acutis sanguis grossus et ... g[ro]ssi
... sanguis subtil[is]
et ... sanguinis grossi et ...
... flebotomia ... flebotomia
... Et ... flebotomia ... p[ri]mus
aut[em] ... sanguinis ... et ...
...
... flebotomia
aut[em] magn[us] ... sanguinis grossi ...
...
Et ... sanguinis ...
... vena ... est i[n] ...
flebotomandi ... sanguinis ... Et ...

q[uod] flegma e[st] ubi euacuand[um] cu[m] sanguine 7 cu[m] eo ali-
quorum. Un[de] sup[er] urina apparet tenuitas q[uod] e[st]
p[ro]p[ter] multa[m] colere admixtione[m] 7 spissitudo sup[er] apparens liuor
et color e[st] p[ro]p[ter] multa[m] colere nigre admixtione[m] q[uod] [illegible] n[on]
apparens sup[er] albedo obscura qualis e[st] albedo [illegible]
[illegible] 7 p[ro]p[ter] multi flegmatis admixtione[m] 7 indigestione[m]
7 nimie sanguinis. Quando aut[em] est sanguis rubicundus
i[n] superficie 7 color e[st] p[ro]p[ter] ei[us] puritate[m] 7 nigredo q[ue]
apparet i[n] fundo e[st] p[ro]p[ter] colera[m] nigra[m] 7 ista necessaria
sunt e[st] adsimiliter indicii. Et aquositas e[st] superfluitas
[illegible] digestionis 7 e[st] [illegible] coloris urine q[uod] si multa fuit
[illegible] indigestionis 7 debilitatis [illegible] p[ro] [illegible]
7 euaporatione 7 [illegible] frequenter contingit p[ro]p[ter] [illegible]
[illegible] nigredo e[st] ut absinthiat ab ipsa q[uod] [illegible]
[illegible] ardore [illegible] e[st] ut debilis euacuatio
[illegible] p[ro]p[ter] hoc flebotomia p[rae]cedere debet purgatione[m]
[illegible] ad [illegible] prohibeat si e[st] [illegible] sanguinis [illegible]
signu[m] e[st] urina alba [illegible] primo 7 tandem albedo
7 [illegible] faciei [illegible] ad signa flebotomie [illegible] q[uod] par
Nota [illegible] debet p[rae]cedere flebotomia purgatio [illegible] q[uod] vene
aut[em] conficientes flebotomi sunt [illegible] flebotomie p[ro]p[ter] [illegible]
[illegible] rubeas [illegible] p[ro]p[ter] contra [illegible] cephalica
flebotomatur p[ro]p[ter] euacuatione[m] capitis mediana p[ro]p[ter] [illegible]
[illegible] 7 [illegible] basilica [illegible] indigestio
brachio p[ro]p[ter] euacuatione[m] [illegible] inferiorum q[uod]
Et in sinistro brachio basilica flebotomatur p[ro]p[ter] euacuatione[m]
splenis q[uod]. Et flebotomatur etiam cephalica p[ro]p[ter] [illegible] pollex
7 medius 7 [illegible] debilitat 7 [illegible] euacuat
q[uod] [illegible] flebotomatur sup[er] brachiu[m]. Et flebotomatur etiam sal-
uatella q[uod] 7 ramus basilice 7 [illegible] inter anularem
digitu[m] 7 auricularem 7 [illegible] ad [illegible] basilica
7 [illegible] euacuat 7 [illegible] debilitat [illegible] manu[m] [illegible] sup[er]
brachiu[m]. Et tu no[n] debes i[n]de [illegible]

flebotomiam qui reprehendit periculosa valde nam flebotomia eius
securior flebotomie basilice est mediane quia ista vena
libera est ab arterijs et nervis. Cum basilica namque
est arteria que tendit per tractum in carnes et venis quia
flebotomare aliquis nimis profunde flebotomum ita ut attingat
arteriam que est valde periculosum tunc quia si tangitur difficile
stringitur. Si quis autem scalpellum rotundioris arterie quod facit
est valde subtilis et cum falcando venam magis est timi
dum et sic tunc lana vel pelle leporis quod si non sufficit
[illegible] tunc super sanguinis ponitur [illegible]
tur ligatur desuper strictius
quare vel comprimatur et vel digitus [illegible]. Et sub
mediana tangit nervus et contingit aliquando flebotomatorem
ita profunde flebotomum ita quod vulnerat nervum et tunc
contingit paralisis brachium et dolor vehemens et magnus
dies. Et flebotomatur sophena que est vena in pollice
pedis et sequente pedis ad provocandum fluxum menstrue
et quartanam et eadem vena flebotomatur in talo in parte
domestica pedis vel secundum quosdam pedis interius. Et
sciatica que est vena in minori parte pedis et equitum
flebotomatur quod ad sciaticam dolorem et femoris. Et nota dicitur
flebotomare venas quod sunt valde tumide in pedibus
vel in manibus quod exceptis non continuis in paucissimis quamquam
quod vane et debiles quod est durius hora ad flebotomandum
quod sciatica [illegible]. Et in tempore nimias vel post
est [illegible] aurea veneris. Et in tempore nimias tunc flebotomia ho
flebotomare et si non vigent nimias tunc flebotomia [illegible]
et curando nec sit luna in signo frigido et humida
nubilo quod est [illegible] et quod luna non sit in quinta
in Libra quod est et non in opposito. Item in isto non dum
in plenilunio vel in oppositione. Item in visto non debemus
ponere flebotomare tibi non curandum quod [illegible]
est acutior post flebotomiam et tunc tibi a multa
[illegible] vena una et sicut nervus reparant in [illegible]
[illegible] per plures vices quod [illegible]
[illegible] vel [illegible]

V [illegible] et sanguinem subtile [illegible]

ppriam et vrinam sp q opt psidal sternu in
qre ventose psudiy mdit q ventose morrprod
et sup collu psut oblatuire et debilitati dolor
h ipe debilitat memoria in melig et cas
diminuit et ps ns comisat ment nec ponat sub
radice colli ad latu cu nosu sup spatulas
q ventose submedio pdest dolori dentiu et
valet q pustulas rubeas fanei et mdificat
tota fanie q ventose mo spatulas psut ipsius
pta et dolori vnu en conane cordis et tremore
q ventose sup nates sut immita ppriiq
et valet ad debilitez capitis et ad debilitz testiors
et valet mltoles corpora inferiora quris q ventose
sup renes valet apostemat inferna et sut etia
innumeri ppriiq q ventose sit publice valet
dolori genuu sp tibias cruris q et ventose
sub talo valet qn pes e inflatus et rubinedo
et q vlc din durant qr i pu qui ventosiz
atthit sanguis illuc et facit i flamma maior
q ventose alicor locor diminuit qr in cura
e pua aut n mult n nec eas maz comitti
mare q et sanguisuge mdificant sit ventose
vnus tu tanium et alios abstine qr mlta
eis sut ventose aim q voluit eis ut eligat
eas q sunt singulas vides sup dorso et tancat
plu alicis q sut nig sup dorso et ppria
q quaerit maculas rubeas sup ventre q
Capitulum de passione dolores

Sedat dolor aut p ricabstrixione aut
p suspensionem alicius aut de p cruor
emaros pfforaz aut pmedinna lazar
aut p embricationem aut p vomicationem de
in vncionem vel p lecta incessionem ext pmunt

lateri
ut dolori, sumendum est pro laxativa ... 2i ut dolori
matricis et intestinorum sunt medicinae laxativae per
vomitum aut vieste per viste ... 3a ut
in dolore ventositatis lateris sumantur ... //
tamen distractionis ... ut in dolore
... in ... tibi ... dolere ...
... super ... ...
cum dolor per superfluitatem quae dum narcotica
etiam sunt mortificativa caloris naturalis ... quamquam
... sunt ... frigide in ... ut sunt ...
... opium mandragora ... in sedatio per ...
narcotica est sedatio blandiens et non ... ...
nam non consveniens dolor semper ... veniens ...
... seu desinere ... medicine narcotice ...
in tali dolore sedando sunt valde multa utilia
a quibus debemus sibi ... tamen ... sedans
... pone super ... et ... causa
... in ... et ... et ... ...
... pone ... si ... causa
frigida ... narcotica ... appositum ...
et per ... tardat maturationem ... et ... dabit per
... debilitat ... et ... probat ...
... narcotica ...
in ebrietantia ... appetitu ...
ebrius quando ... et ... a narcotica est ...
... minimum ... causa ...
ponatur super ... ... capitis ...
... ...

Qui ... quasi ... sunt ...
una aut ... ab alia aut non ...
ab alia ... primi ut ... tussis et catharrus
... 2i ut ... tussis et ... ...
una ab alia ... ut ...
... ut ... ...

cause morbi et quia contra egritudo est cum aliquid ut
oportet ut abeat quod est tam impia nimia quod continet
aut quod egritudinem et ipse in vite non dependuntur
mirato est ut impia abeat que est periculosior
Et si aliquis patitur pleuresim et alia impia
apoplexie que est morbus periculosior et non quod
quia anima vincit morbi malicia in eorum
morbi in animo egritudinis est periculosior quam morbus
patitur contra dolor incolita quia est peior quam na
turalia non dolor possunt vincere et in ponit
medici quod ipse dolens moritur ideo dolor est animus
mali non morbus et oportet quod obviare dolori et diminuere
tum morbi quomodo indiuiri meus ad examinandum
natura quod est tam morbi allevians aut dolor tolle
ut instinguit aliquis morbi per medios dicti in pre
capitulo quod est in illo tractatu prima particula quod est de libris
regulis ad ostendendum sinum tum et ad complendum
de predicta sit dictum dicendis in prima particula quod nunc
sunt ipse predictis quod particula et de medicinis simplicibus
quod tractatus primus de medicinis simplicibus et regulis
quod capitulum primum de dispositione medicine simplicis et de eius
divisione et cetera

Medicina simplex est que non est cum alia mediante
per manum artificis composita sicut composita
sicut est ruta mella ut rosa et sicut dayus
est tamen medicina simplex in natura sua et cetera
composita tamen sit et a clementia ut prima animalia
vegetalia et mineralia propter quod medicina simplex
alia est subtilis substancie alia grosse substancie et medi
ocris substancie medicina subtilis substancie cuius partes faciliter
dividuntur cuius virtus cito resolvitur accidentali ob
mane sicut est camomilla et cetera Sed medicina
grosse substancie est cuius partes non faciliter dividuntur ut

eius corporis similiter calidos vel obtinere sic et alterans
tertiam. Ex mediocribus sic medium est quando mem-
brum inter subtile et grossum ut est primum. Et
in mediis grossis humiditas terrestris / in subtilibus
aut aer aut ignis in mediocribus aqua. Unde
terra est grossior elementum aer aut ignis sunt subtilia
aqua vero medium inter subtile et grossum. Et quia
in simplicibus ~~simplicibus~~ aliqua elementa superant elementa alia in mediis
quemadmodum quia aqua et frigida et humida ut patet numquam superat
ignis alia est calida et humida proportiona aer et
est sicca et frigida proportionat terre sic propria medicine
et dicit ab ipsis qualitatibus virtutes prime medicinales
sed ab illis similiter complexionales et ab illis
sed(?) residere in qualitatibus elementorum et per primas a sua medicinae
qualitatibus et a sua elementorum et per primas a sua medicinae
quae est aliquando subtilius vel grossius vel medium et apparet
speciales dicitur virtutes ex prima quae sunt laxative urina
provocative etc. per operationem medicinae in qualitatibus
omnibus dicitur prima quae et quae sapor: sequitur super minora
omnibus dicitur [illegible] et dicitur
elementorum in mediis simplicibus etc. et dicitur
et novem saporum capitulum et diversitatis saporum

Nove sunt species seu diversi sapores est scilicet
sapor dulcis et unctuosus salsus amarus
acutus stipticus ponticus acetosus et insipidus.
Sapor dulcis sapor ut in melle unctuosus
ut in oleo et in aliqua pinguedine salsus ut
in sale amarus ut in felle vel in cinere acutus
ut in tapsi(?) vel allio stipticus ut in prunis et
ut in glandibus ponticus ut in glandibus
et non dicitur stipticus et ponticus et in maxime
quae in magnis constringit lingua est stipticum et
minus vero est ponticum acetosus sapor ut in malo
granato acetosus insipidus sapor proprie loquendo non
est sapor sed est privatio omnium saporum ut patet in fructibus

quibusdam marinis et de aqua simplici quam et saporem
non habet. Dulcis sapor est a calore mediocri in
dulce et maxime proprie quod quidam suave intingit.
autem sapor est ab aqua tali et est propter inquinatum. Unde
dulcium unguentum assimilatur corporum suavem quia dulce
Salsus est a subtili terreo adusto commixto humido
aqueo quod patet per experimentum illorum qui sciunt parare sales.
Amarus sapor est a terreo grosso adusto et aqueo humido
aqueo patet in medicinis et compositione salis albuli. Acetosus sapor
est propter multas partes igneas admixtas et subtiliter terreas
et propter hoc acetum est valde penetrativum. Unde patet quod ij. predic-
dicti sapores sunt calidi. Et dicit pontificus quod amaritudo
sit amarissima non est plus acalida unum certa a frigido
sicut amaritudo Et in medicis sapores
ut patet de fructibus marinis Et in inmopio sapores
pontici et stiptici procedunt ex frigiditate ut patet de fructibus
immaturis quibusdam quos calor solis non dum ingessit.
In marinis quibusdam etiam calor et sic aqua calida
acetosa est et a frigiditate unum in tali aqua calida
et sic in eo quod infrigidat et inundat et subtiliat insipidus
est in aqua ex multa aquositate vel propter grossitiem
est humiditas propter multam aquositatem vel propter grossitiem
tre non adustis qualitatibus ipse est consimiliter frigidus vin
asperitatis et stipticus sapor communiter frigidus quod capitulum
tertium de proprietatibus aquis communibus et medicinis simplicibus

P
Prime virtutes dicuntur quae consequuntur in medicinis
primas qualitates ut sunt calefacere infrigidare humectare et
desiccare. Compara que secunde virtutes sunt quae consequuntur
primas qualitates quae per se non est ad unum singulariter
nisi per singularem formam sicut est virtus mundificativa
et mollificativa aperitiva et constrictiva. Tertie virtutes sunt
que consequuntur qualitates primas vel totam speciem quas per se
non est ad aliquod nisi singulariter sicut est virtus provocativa
urine vel virtus provocativa menstrui et huiusmodi. Circa primas
virtutes medicinarum notandum et quod eadem est in aqua medicina
que alterat corpus nostrum non in sensibilium sed per estimationem et

est in primo gradu

e in primo gradu / Est et alia que alterat corpus et humores super-
fluos in eis per partes minutas secundum alterationem et est in 2o gradu / Est
etiam 3a medicina que ea parte alterat corpus non in
ea alteratio per eam corpus adveniens unde et est diver-
medicina in 3o gradu / Est etiam alia medicina que forte
alterat et etiam corrumpit unde et est medicina in 4o gradu
Et quibus gradus habent 18 maneries secundum formam 2a et 3e
4a unum 2a et 3a sunt / scilicet maturativa mollificativa
ficativa indurativa opilativa aperitiva sanativa mundi-
ficativa rarificativa condensativa aperitiva constrictiva venarum
strictiva rarificativa confortativa corporis / adustiva putrefactiva diminutiva carnis
generativa carnis / angustiva carnis attractiva custoditiva liberativa sedativa
doloris narcotica subtiliativa / mitigativa urine
provocativa mestrui / generativa lactis et spermatis et abstersiva
lactis et constrictiva spermatis / et alie generantes / resolutiva
caput / et dentibus / et stomacho / et renibus / et podagre et vesice et capiti
et aliis / et dentibus / et stomacho / et renibus / et podagre et vesice que capitis
x . . . dolentibus aure in sufficit etc.

Maturative medicine sunt que sunt humore cali-
de naturali et sunt adequate disposite qua pori corporis
naturali et sunt adequate disposite ita que calor natalis unus
extenditur ita quod conferre valor naturalis ...
corpus de humore materie et forme ponere ut sunt
... ... amomum butirum ... altea
... ... / ... ... / mollificative medicine sunt que
fenuculum et similia / mollificative medicine sunt que
etiam calefaciunt non fortiter ... ut forte constrictat ita
si fortiter calefaciunt et constringunt et resolvunt subtile
et medicine ... sit ... ... valde ...
et sic ... camomilla absinthium ... ...
... ... conglutinativa medicina est que ...
dispositione ... ... sunt ... ...
et conglutinat labia vulneris ut sunt folia ... ...
... ... mirra ...
... et similia que aperitive et attractive medicine
sunt que sunt ... ... et ... ...

. thorie opilative mediat et dividunt et expellunt et ipa
quedam aperiunt venas intus et extra et sunt ea que sunt
amaritudine acutiori et ponticitate adminora ut sunt
amigdale amare. Et media aperiunt intus et extra
et est plantago media inter oracius et contrarie opilati non proi.
et primas angustia sicut est absinthium et medicine
aperitive sunt hec polipodium sena vinum =
camphora centaurea cinamomum et yppia et plura que
opilantur autem medicine sunt que sunt tresse
et grosse et hec ita extra est que si sunt tresse
et grosse atque viscosi faciunt opilationes sicut est panis
azimus castanea cruste glandes castanee porcelle
nespule etc. Que et laxativa medicine calefactiva ut
est minus calefactiva calida ut est valde constrictiva et
habet media grossitiem sicut est camomilla et altea
et oleum calidum et oleum vetus que superfluissima media
est contraria rarificative ipse enim aggregat et constringit vias
et poros minimos sicut sunt aqua frigida suppositoria
vel curata arvicta intus que apponentur orificiis venarum
quae tradunt etica et grossa sicut rictamine allen et capere que nata
constricta orificiis venarum que sta etica et grossa et per
sua frigiditate adunat et densat corpora sicut est banla
sua mella psidea acacia et solatrum que adustiva
medicina est calida fervent et est sicca grossa et adurit et aperit
vulnera sicut est cantarides et flammula que putrefactiva
medicina est que pungit sicut arcus seu species seu species
et non adurit ita quia reparat sicut est auripigmentum
et est allen que dimittit carnes et ita que diminuit et
que corrigit et infrigidat sicut est album calcinatum
que cicatrizans seu consolidativa medicina est que aggregat
carnes et constringit et angustat et serrat fundamentum ulceris sicut est

azcat

alumen et bolus et p̄dc̄e usui alterum quod repletiue
medicine ulcerum putridorum sunt quia sunt mordificatiue
mundificant unde sunt sunt ethus apologia cirurgia
cerusa et c̄ quod repercussiua medicina est que humore
repercutit ad intus et est opposita attractiue et repercussiue frigide sunt
semina psillii et similia quod attractiua medicina est que attrahit
humores et ipsa est calida sunt allea repercussiua aut
attrahit apposite specialiter sunt sarcocolla serapinum et cetera
omnibus medicine laxatiue quod medicina corrodit et liberat
omnibus medicine laxatiue quod medicina impedit et libat
na et ipsa que uita datur seu amorte liberat a ueneno
et ipsa est duplex aut enim intimum ueneni uoce pre
et ipsa est duplex aut enim intimum veneni vel propria
qualitate ut si venenum est frigidum competit medicina
calida et contrario et tunc ipsa medicina dicitur contra venenum
uoce specie specialiter et cetera quod est medicina que mouet venenum
et applicatur tamen unus si ipsa superaui virtutem, intrinsecam
mortale ipse quod aut superaui virtute veneni, et no
contra ciuis. ad. uoce communes qualiter...
medicine sunt venenum inuenientes propria videbitur
medicina sedatiua dolorum sunt duo quod medicina sedatiua dolorem
est duplex que non sedat dolorem propter hoc quod ad resoluit
de eo quod dolore efficit ut operari que medicina ipsa
una in calore aut calida in primo gradu atque subtilis
intrinseca sunt oleum anetinum alia est medicina sedatiua
dolorem que aufert sensum sunt sunt medicine narcotice
ut est iusquiamus mandragora opium et cetera dicuntur
medicine in ebrietate quod faciunt homines quasi ebrios
et ista si ponuntur in nimia quantitate subito interficiunt
quod Subtiliata medicina est calida et ingrossatiua est
frigida quod capitulum primum de vtilitatibus medicinarum

L
lac generatur in mamillis corporis sanguineis
e cum a vento specialiter mamilla, mulieris calloris

z qui in lac Et ista sangwis prius venit ammice ad
mamillas vn qn est multus fluxus menstruorum
minui lac Et qn sanguis sunt grossi z spissi spiritus
eius fluxus ad mamillas tunc deficit lac Cum
g tn volt augmentare lac optz cu vn diuersis rebus
sive reb lac prouocantib z reb quibus Est ita quod lact
medicina prouocativa que calefaciunt spiritum ut est grosse
sbe ita q nl sit calida inpo ym nl i z no
habet vim consumatiuam materialis nempe subtiliat
z tsiu abilia fiat ut ad mamillas perueniat Sunt
aut res medicine semulis autem fluxus apud
z hor multige descripsit rebus simplici Et ubi
boni chimi mlur medicum feniculi z graunt
lac z ita q sit spissa vinum fit lac Et qma
rad nl nl magna medium introgat deliby
no e m inira plus dic dicit q medicina prouocatiua
menstruorum E duo una est q sunt pos ad e q
sbin medicamen pos supra menstruas prouocatiua
q ce calida e spissa res n subtiliat humores ipsi
z aperit nas seu meatum sanguis ut oz ca q autua
pe E calamentum origanum pulegium saturgia
Et medicina que subtil debz ee attua q maio
no habz virtute attiuaz sanguis z res sunt sic
stanacea aliue collaquinde iris et medicinas
spirituales menstruorum optz ee frigidas grossas z
stipticas // d medicinis aut augmentatis ut dimine
spma no e m inra dic q mri modesti z
ganesti delib no introgat ut est medium bonum
z vinosum no iurat dict reb mide q medicina
aut prouocatiua vrine cal est qual medicina p
uocatiua menstrui sz calida z spissa z n subtiliat humores
grossi z iuuat adhuc ut frumenti semper aspiras
a sangwine Vn ois medicina prouocatiua menstrui eciam

e pulmonia vrine q medicina tuss' e duplex
ad eam est tuss' pulmonaria et ad e tuss' secunda tuss'
pulmonaria est calida et subtilis propter quod subtiliativa ipsos et
sint eas apertas expulsioni preparant et tuss' et sint
tales sal inter bamantis semine vinum et pluribus
aliis medicine deoppilant splen renes et epar vnde tamen
ad oppilacionem splenis sint combibenda in aceto et
ad mundificacionem pectoris et pulmonis dentur cum mixtura
cum mellicrato vel aqua ordei vel syrupo acetoso
aut cum vino dulci quod secunda medicina tussis secunda
est insufficiencia angustiarum quod medicina confert ad frangendum
lapidem in renibus et vesica est calcifrina et saxifraga
pimpinella et de masticia vel deb. nimis calida quia
alias opperantes subtilia et indurarent magis et
propter angustiam lapidem quod autem medicina
frangit lapidem tales sicut radix pagi solummodo
tamen lap. iudaicus vitrum combustum et consimiles quod dicitur
et remedia simplicia insimul Capitulum quartum de aloe

Aloe est vna de medicinis probatissimis atque
melioribus inter alias medicinas laxatiuas
na alumfirmi. fumus propter colamen et fleg.
preparat et a nullo lib. atque corpus et consumma
prefodit vnde dicit Johannes mesue quia assiduat
ancipitem eius dicens quis non videbit in corpore
eius nomen et in ipsius fratris eius esse medicine quod non
sit alibi similis et preparat aperitiuas quia et secunda
preparat aperitiuas et prememoran in mirra. Sed
plures ipsius aloes naturales in sint duo nota et sicut in pluribus
variis consistunt scilicet ferrum et quomodo dimetrium
in est magis laxatiuum sed quomodo est magis nutritiuum quod operatur
confortatiuum. Et est aloes eandem solutam vnde quod accidit
nimis laxat quia secundum extremitas et propriis sit cum quo

tur cum tardi(us) i(n)tr(at) laxat (et) ip(su)m purgat colera(m)
(et) fleg(ma) a stomacho ep(at)e (et) i(n)testinis (et) p(ro)p(ter) q(uod) valet (contra) ycteri(ciam)
(et) ytrina (et) stati(m) plectoria n(on) purgat p(ro)p(ter)ea i(n)no-
-cuus fit caput pedes (et) g(ra)ua n(on) fiat i(n)firma quare
(et) ip(su)m est ca(li)d(um) (et) sic(cum) in 2o g(ra)du (con)t(ra) ip(su)m est ap(er)it venas
(et) facit fluere sanguine(m) p(ro)p(ter) quam causa(m) aloes ab(solu)te
est in ip(s)e mag(is) fernor(um) (et) s(an)g(ui)n(is) p(ro)p(ri)e (con)t(r)a q(ui)
(con)sueueri(n)t pati fluxu(m) emoroydar(um). Cu(m) tu(n)c (ergo) sine
ab(s)o(lu)te (con)tu(r) in ip(s)is n(on) aloe n(on) (con)forte ita ut
fi(at) fluere emoroydes q(ui) (con)tracta (con)tinu(e) adulte(r)
Vn(de) p(ro) faciens ca venis (con)tinue ubi (est) i(n) tenuis (et)
molle posset ...
ma(g)is uel uino ...
... in pillulis ... aureo ... usq(ue) ad ... drag(m)as
(et) ab (et) i(n) ... ab auro ... usq(ue) ad drag(m)as
... (et) si uolu(er)is ip(su)m ... in pillulis ...
ip(su)m ut fiat puluis (et) infunde i(n) uel ... drag(m)as
d(e) vino (et) forma in pasta (et) ... pasta ...
pillulas ad quant(itatem) ciceris (et) ... uel d(e) ...
... uel ... i(n) ... (et) ...
... si uolu(er)is ... (con)firma-
... adde puluis ... magis ... puluis
... uel ... dragaganti uel bedellii ...
... in sang(uine) draconis (et) mirra ... uel ...
... mala (et) ... ad ... mordicatio(n)e ut
d(icit) Johannes ... capitulo ... d(e) absinthio

Wermut

Absinthi(um) sunt plures sp(eci)es s(ed) i(n) ... no(n)
(et) aliud ... q(ui) a p(ro)uincia ... d(icitu)r
ypponicu(m) q(uod) ... absinthi(um) p(ri)m(o) (et) ca(lidum) i(n) p(rim)o
g(ra)du (et) s(icc)a i(n) 2o ... eius 2a est ... absinthi(um)
(et) fortificat (et) ... eius 3a (est) q(uod) ... hu(m)ores
... p(ro)p(ter) ... (et) hu(m)ores

colicos in renibus expellit per urinam. Dyascorides: Vinum
absinthii est stiptica et calida et mundificativa superfluitatum
colericarum et curat yctericos et fit ex eo emplastrum super
ypocondria et confert doloribus splenis et epatis et emplastra cum
stictis ad eo prodest dolori eius. Et qui habet fastidium
cibi et decoquit ipsum in aqua vel vino in duabus
partibus vini et una aque et tunc dulcorat ipsum cum melle
dispumato et modo autem bibit aquos dies nona
priora plus [illegible] appetitus cibi confortabitur stomachus
depurabitur epar et splen expellet humores colericos
per urinam autem provocabitur urina. Capitulum 3um

Abrotanum ... est calidum et siccum. Sabrotane
gradu et habet virtutem expellendi ... est absterg
resolutivam et mundificativam et ... ipsum terit — Abrotanum
et permiscet cum oleo autem et ungit corpus febricitantium
accessionem post autem rigorem febris ... autem
qui decoquit in aqua et bibit eius decoctio autem
infundit ita crudum in aqua bibit quia ipsa aqua
una cum semine confert contra anhelitum qui habet
cogit stare aut sedere erectum et confert sciatice
et strangurie et mundat inferiorem et cum semine
imponitur cum vino et medicamen bonum potionibus
mortiferis et fit in eo trito et cum oleo unguento ungitur
quo fit in unitas adrigores propter duas et cum semine
planta eius subito aut fit in suffumigium fugit
in stabia venenosa et cum miscet cum illo salina ...
et resolvit conatus apta et cum bibit cum nil dicitur cum
sua amaritudine interficit lumbricos. Et cum permiscet
cum oleo et ungit caput prodest virgini et egritudinibus
frigidis capitis et cum ea ex ea ungit stomachum frigidum
calefacit ipsum et cum miscet in oleo antiquo aut oleo
raphanino fit nasi pilos cum corporum destruit et eos

Sequitur capitulum de acoro 21

Swertelburz

Acorus est calidus et siccus in 3° gradu et hec est eius virtus prima quod virtus eius 2a est quod abstergit et purificat et quod generatur in tunica oculi que vocatur cornea [illegible] virtus radicis acori est calida et qui radices ipsas decoquunt aceto sunt imponunt contra [illegible] urina et contra dolores lateris et pectoris et [illegible] et tussis et arteriis [illegible] et resolvunt duriciem splenis et contra [illegible] et morsibus venenosis et succus eius abstergit obscuritatem visus quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] acori 3 [illegible] [illegible] albuginem oculi et abstergit eam. Capitulum 22

De amomato 21

Amomum est genus [illegible] [illegible] virtus eius prima est quod calefacit et constringit et est in 2 gradu. 2a virtus est quod mollit et resolvit et [illegible]. 3a virtus est quod resolvit duricies quod sunt [illegible] et resolvit duriciem splenis et resolvit [illegible] [illegible] virtus amomi est virtus mollificativa [illegible] [illegible] resolutiva duriciei et [illegible] et qui bibit [illegible] ventrem et [illegible] ventum et qui bibit de ipso dragma [illegible] in aceto resolvit duriciem splenis et [illegible] dolorem [illegible] et [illegible] et qui miscet in melle et in eo [illegible] ut miscet in aqua [illegible] et bibat [illegible] et [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] que sunt [illegible] et [illegible] [illegible] et qui dissolvit in aceto et ponit super splene et [illegible] resolvit duricies eius et [illegible] fit [illegible] in eo in [illegible] et melle resolvit [illegible] [illegible] [illegible]. Capitulum de tacama 21 [illegible]

[illegible]

Tacama 3 [illegible] nascitur in babilonia [illegible] fructus eius siccus [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible]

cera de acacia et de ipsa arbore pullat gummi arabicum loco
gummi acacie ponitur medicinis in partibus nostris ligustris
et sunt ligustra prima pulla que nascuntur in spinis
agrestibus et dicuntur vulgariter schlehen ipsa ligustra
cum manducantur stringunt dentes mulieres [illegible] et [illegible]
[illegible] qui [illegible] sufficienter in loco [illegible] vel
in pulvere et ponitur loco acacie. Et est ista eius virtus
et est frigida et sicca in primo gradu et est stiptica et
herisipila et apostemata calida et formice et sunt pustule
de ambulatione et stringit fluxum ventris. Capitulum de acetosa ampfer
acetosa i. acetula acetosa plures species
species sed una scilicet que habet folia acetosa
est nobis communis et bene nota [illegible] eius
prima que est frigida et sicca in primo gradu et est
que [illegible] et mordicat et semine eius habet [illegible]
[illegible] quod [illegible] valet [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] contra [illegible] et ebriosis [illegible]
omnes [illegible] acetose qui [illegible] et [illegible]
[illegible] et semen eius bibitum in aqua vel vino et [illegible]
flos eius confert [illegible] [illegible] et [illegible]
et nausee et [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] acetose [illegible] in aceto fit emplastrum [illegible]
[illegible] [illegible] et impetiginem et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] unguentum et [illegible]
[illegible] emplastrum [illegible] [illegible] et aceto
fiat emplastrum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in pulvere vel in loco [illegible] qui [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
acetose misce in aqua fit [illegible] [illegible]
[illegible] in aceto et fit emplastrum in ca[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vino et fit in eo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et frangit lapidem [illegible]

infirma et aqua decoctionis radicis eius sedat dolorem ani
Capitulum [illegible] de avena 10

Avena est calida et sicca in primo gradu. Et virtus
eius est quod resolvit apostemata dura et [illegible]
que fiunt [illegible] [illegible] que fit in ea [illegible]
sed de farina eius [illegible] [illegible] et resolvit apostemata
dura. Avena quando decoquitur et in ea decocta et
calida [illegible] mulier vel ex hypocondria tollit dolorem
qui fit ibi [illegible] Capitulum de altea wildpappel

Galienus dicit semen altee prima est quod [illegible]
[illegible] eius radix et virtus eius secunda est virtus quod ab-
[illegible] et maturat et frangit et radix et semen
[illegible] [illegible] absinthium [illegible] eius flores et folia. Et virtus
tertia est quod [illegible] apostemata et sedat dolorem et maturat
[illegible] est [illegible] et semen et radix eius [illegible] morpheam
et semen eius frangit lapidem renum [illegible] [illegible] [illegible]
coquitur [illegible] [illegible] sola et [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
et [illegible] apostematum [illegible] mamillarum et apostematibus [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] et maturat et aperit apostemata
Et radix eius quando coquitur et bibitur in vino confert [illegible]
urine et lapidi et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
et ulceribus [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
et quando coquitur in aceto et fit in eo [illegible] [illegible] sedat
dolorem dentium et semen eius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et coquitur in aceto et fit in eo linimentum in sole
curatur morphea et quando miscetur in oleo et aceto et
ponitur super [illegible] confert morsibus venenosis et confert
[illegible] ulceribus [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible]
ventris Capitulum 10 de agarico 11

Agaricus est de medicina magis [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]

generationis frigoris et eligitur ex illo qui est albus et lenis
et est in sapore acetositatis cum dulcedine in primo olivarum gustu
vino aut non apparet amaritudo et virtus eius prima est
quod calefacit et confortat in secundo gradu. Et virtus secunda est quod incidit
et resolvit res grossas. Et tertia virtus est quod aperit oppilationes
que sunt in epate et in renibus et incarcerat yctericiam que
sunt ab oppilatione epatis et confert epilepsie et [illegible]
febrium quod contingunt ab humoribus grossis [illegible]
et confert morsibus venenosorum animalium cum bibitur in eo
emplastratur et est medicina laxativa cum aqua simplici
et confert punctionibus et humoribus [illegible]
et renis et cum bibitur cum eo [illegible] confert dolori
renis et [illegible] et dolori [illegible] et yliacis
et asmati et sanguinis et dolori [illegible]
et dolori matricis in suffocatione et [illegible] corporis
et confert dolori [illegible] et [illegible] qui bibitur
in accessione febrium ante rigorem [illegible] podagras
et cetharus [illegible] purgat flegma [illegible] et [illegible]
paulis purgat humores nocivos et maxime colam
nigram. Rasis [illegible] ab [illegible] qui frigeat humores
nocivos [illegible] [illegible] humores
nocivos [illegible] mirabilis quod est in eo [illegible]
a renis [illegible] medicinas
aquarum purgat flegma et colam [illegible] et purificat medicinas
magnas cum miscetur in eis et facit eas pervenire ad
[illegible] corporis et est [illegible] medicinis mortiferis cum bibitur
aut miscetur in aquis cum medicinis [illegible] venenosis
[illegible] agaricum que sapientes laudaverunt
[illegible] est [illegible] et lenis et facilis
est [illegible] et [illegible] dulcedo
frigoris et [illegible] amaritudo et virtus eius [illegible]
[illegible] amaritudo et virtus eius [illegible]
[illegible] et facit [illegible]
[illegible] et [illegible] melior
[illegible] confert [illegible]

subtilitate magistra ei quod operatur et aque decoctum annum [illegible]
addit et zinziber vigorat operationem eius et non debet
nimium timeri neque nimium [illegible] quia [illegible] Johannes
mesue plures confert [illegible] et colera rubea
Et dixit quod plurimum confert virtutem colerum et flegma
et humores viscosos et putridos et eius [illegible] et indigestie
[illegible] et renes et [illegible] et lacrimas et conducit materias
que sunt in nucha et similibus eius et mundificat pulmo
et pectus ab humoribus viscosis et putridis et mundificat
stomachum et epar et splenem et renes et matricem mulieris
et adducit menstrua [illegible] quod vomit de [illegible]
agarici mediatam similis est [illegible] virtutem [illegible]
[illegible] Et valet contra dolores interiores
corporis et est medicina [illegible] ad [illegible]
et epilepsia et vertigine et ipse [illegible] mania et melancolie
et egritudinibus [illegible] et [illegible] comedentis
[illegible] asmati et difficultati anhelitus et ulceribus pulmonis
et pectoris et sanat dolores pectoris et [illegible] et antiqua
magis omnium opilacionum et [illegible] capitis
[illegible] et [illegible] et grossiciei splenis
et [illegible] dolorem [illegible] matricis et splenis [illegible]
[illegible] urina et [illegible] et
mundificat matricem et [illegible] torsiones
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] et doloribus [illegible] et eius
[illegible] applicatus antiquas et epidimias
[illegible] magnum ipse in eo quod [illegible] corporibus [illegible]
eius [illegible] una usque ad duas et [illegible]
a 3 duabus usque ad [illegible] aut [illegible]
Capitulum de amigdalis. 21
Amigdala sunt due species quia alia dulcis alia
amara et sunt ambe calide et humide
in primo gradu. Aben mesue quia dulces

[illegible] Serapion [illegible]

Amigdal[illegible]

amigdale comeduntur in comestione frigida conjungunt
et prestat quod ante mane ... sua ponuntur et acetositate
et cum comeduntur in zuccaro descendunt nimio asto et
cum sint torrefacte sunt nutrientes pontanis
et quando amigdalarum dulcium amittunt ... gum
arabicum et ... quod de amigdalis amaris 3 virtutes
earum prima est calida Et virtus 2a est quod abstergit — Nota
lentigines et incidit ad ... humores grossos
et dissolvat ... et aperit opilationes
que sunt in epate ... incidit dolorem
qui fit subtus ... in splene et in renibus et ...
earum Et virtus cortice arboris est ... fructum
... Et ... de radice huius arboris ...
et ponuntur super lentigines et delet ... de amigdale
amare radix ... et ... delet maculas faciei
et ... amigdale amare cum comeduntur ...
dolorem et mollit ventrem et provocat ... et
... cum comeduntur ... amigdale ...
... huius arboris qui bibit ... sanguinis
Et cum miscetur in aceto et ...
... qui bibit in ... valere
ad ... lapide Et debes scire quod
... amigdale dulces ... prohibent ...
et ... vini pomorum ... prohibent
ascensum vaporum ad caput. Capitulum de aceto

Acetum ... est subtilis ... — Essyth
... calide et frigide ... campor
in eo ... frigidus et ... 2o gradu
... et ... debilitat
visum et ...
et non est ...
eo quod ...

... vinum mixtum ... confert tussi antique

8

stomacho et per noctem apponitur coquitur in vino et quod inde fit
super fluxum ad ventrem et qui in eo infundit lanam et super
...ca vinit aperta in principio corporis et stringit matricem
confissa et anum aperientem et stringit gingiva sanguinolen-
ta et confert ulceribus fraudulentis et herisipilas et
fortes saluei et impetiginem et qui abluunt in eo ulcera fran-
dulenta et pruritum pluribus angustia corporis et qui miscetur
in prunno sulphure et apponitur tepidum super podagram
et confert. Et qui infundit spongiam in eo que prius fuit
intincta in oleo rosaceo et aceto et apponitur fronti confert dolori ex
calore febris Et succus eius per aurem instillatus
confert gravitati auditus et tinnitui aurium Et id succus
diuretici ad venam vel receptis in toto ita ut sanat hy-
dropicos confert ydropysi Et qui aceto distillatur in aure
omnes vermes qui sunt in ea expellit priuari corporis
Et si ponitur calidum super morsus venenosorum animalium
que occidunt sua frigiditate et confert potatum medicinis cor-
rosiuis qui bibunt calidum et pluribus nocumento opij Et
confert coagulacioni sanguinis et lactis in ventre et qui bibitur
in potu ... nocumento fungorum Et si quis bibit
sanguissugas et postea bibit acetum ... calida
gutture et confert tussi antique et qui bibit calidum confert
asmati et qui fit gargarisma in eo absinthium ...
... adiungit et confert squinancie et ...
... sit colluto oris in eo calido confert dolori
dentium. Capitulum de anagalle etc.

Anagallis est plantula expansa super terram
... ramusculos quadrangulares et
producens semine ... et eius sunt due species
una est producens florem celestinum colorem et est femina
alia est producens florem rubei coloris et est masculus
... anagallis ... que calefacit et ... siccat

in 1° et 2° gradu sunt mordicative Et virtus 1a est quod abstergit
abstersive saniem et extrahit Et 3a est quod consolidat sanguinantes
et fistulas et extrahit corpora infixa quod de ambe sed hum
cribe sumit ap et prohibent herisipila et consolidant fi
stula infixa corpori et reprimit ulcera fraudulenta
et fit in fumo hum cribe gargarisma et consolidat
fluxum a cerebro et dolorem pedat dentium Et cadit quando
fit coco fumitate in parte opposita dentis dolentis
aufert dolorem eius et qui bibit in vino contra morsum
venenosorum et dolori renum et epatis et splenis et instrumentis
aliorum contra desiccationem virtus Capitulum de aristologia

Aristologia est duplex scilicet longa et est masculus
et rotunda et est femina et habet rotunda folia
simila foliis edere Sed longa habet folia
longiora quod de aristologia dicitur abarisem grece id est melior
ciborum et precipue eo quod multum precipue quod
quod est innatum ex aristologia in opere medicine est
radix eius et sapor eius est amarus et atque pungens
et rotunda est subtilior et fortior in omnibus operationibus
suis quod virtus eius prima est virtus quod calefacit et desiccat
scilicet in 2° gradu Et 1a virtus est quod abstergit et replet Et
3a virtus est quod facit nasci carnem in ulceribus maxime
et aliis ulceribus quod de aristologia longa qui depurat bibit
passionibus de ... medicinis ... pacientibus a superfluitatibus
virus indicat contra pestes mortis in pectore et dimittit febrem
matrem calefacit et provocat menstrua et dimittit sanies
fuit rotunda et quod asmati et singultui et rigoribus
febris et apostematibus splenis et doloribus lateris quod bibitur
in aqua Et qui facit emplastrum in quibus eius consolidat
infixa corpori et fructus eius et aufert putredinem
ab ulceribus putridis et fraudulentis et indicat contra
dolorem colli Et qui misceret in yreos et melle
replet ulcera profunda et abstergit indicat dentes

¶ Capitulum de ambra etc.

Ambra generatur in mari sed in quo ipsius modo pro-
generantur fungi in terra et est calida et sicca in 2o gradu
¶ aliter confortat est calida et sicca et confortat cere-
et corroborat sensus et confert cordi et stomacho et confert senibus et frigidis
de complexione valde ¶ Capitulum de aza etc.

Aza in dicitur ga... vir calefacit acutus et pur assani
multa bona in egritudinibus humorum flegmaticorum et non
comparatur ei ad malefaciendum et inducendo febrem et
datur contra egros ingrossate fleubotomie et in medio et inspice in sera
tum cum vino bono quia inflammabit corpus eius sanari
Albis ... i post ... frigidum ... et est calida
in 3o gradu atzarangia aza fetes est subtilior et calior
quia alkakengi ... ¶ Capitulum de aniso etc.

Anisum est semen ... calidum et siccum in 3o gradu 2a virtus
... et 3a ... et provocat urinam
et expellit inflationes ventris et confert ydropisi
et absterdit ... sit ... qui sunt in pomis
et absterdit ... amare ... et provocat
lac et confortat libidinem et ... odoram simi-
...tatis vaporis eius ... et ... assatum sunt
... verositas ¶ Capitulum de azaro etc.

Azarum est calidum et siccum in 3o gradu provocat urinam
et menstrua confert ydropisi et sciatica ¶ albon ...
... post ... et ... vasis
... in illo bulliat non ... naturali bulliat
... vinum azaratum ... vinum ...
datur ydropicis ... et ... minuit
urina et confert febribus antiquis ... opilationes
epatis et splenis et confert duritiam eius et provocat urinam
et menstrua. Ignotus qui azarum ...

Haselwurtz

attenuat mica que dr armea et clarificat visu
q admirandu est sebie inpolata firma in manipls
primis d' azaro et acquirit a duob(us) concussib(us) comi
nt tussis ipsi adq suspic(io) me est vnu dmu
tolet et colata ebna in actus in pos(t) et sor bibent
et sanias nl p nre sunt qual nl q(ui) qnes qnia
p ma sunt valde grossa indig(et) longiori spatio
mere q Capitulu de amomio
Amomu est planta aromatica et id q differe
ex armenia ...r e melior et e cald(um) et sicc(um)
in 3 gradu et ... armonia et plib(us) vrini
acharu n q alias et magis confortaur et amomia
plus matricantu q d ... eius et calefacit et indurit
superius et ... d ... eius et desicat eius p... post
ei qui ... ex infirmi q Capitulu de apio
Apiu ut d' q ... sit ... et prima .. eius est q
calefacit et 2a ... est que subtiliat et indur
Et 3a ... e q prouocat vrina et mestrua et
replenit ... et ... eius et apiu e calidu
et sicc(um) in 3o gradu q d qui ... aut ...
prouocat vrina q ... mulieb(us) ... apiu est magis
... prestio alius ... nullib(us) ...
apiu ... libidine et ... phisice ...
lactantib(us) prouocat ... nullib(us) d' ... speciab(us)
... apiu ... e q ... in ... Capitulu
... omnis ... q Capitulu
De amios
Amios e cald(um) et sicc(um) in 3o ... et q est
eius ... prima 2a ... e q ... et ...
et replenit et 3a ... e q prouocat vrina et ...
q d amios qui bibit in vino ... p(ro)
... a... et ... q aben mesue ...

frigidi stomachi et corpus aperit opilationes et sedat nauseam
et dissipat ventositates stomachi et est bonum contra venenum quod est in pisce
et mundificat vias urine et vesice et frangit lapides
corporis propter quod sunt sani et qui sit linimentum in corpore
frigiditati marphea ¶ Capitulum de alleo
Alleum est duplex scilicet domesticum et silvestre
quod vocatur scordion. Et virtus eius calida et sicca
in 4o gradu. Et virtus eius 2a est virtus quod resolvit et ab-
stergit et incarnat. Et 3a virtus est quod mundificat intrinsecus
et calefacit ea et provocat menstrua et urinam et qui sunt in spon-
mitat attractiones lactorum et nervorum et dolorem lumborum qui
accidit ex oppilatione et frigiditate et conglutinat magnas plagas
cum ponitur super eas et mundificat eas et assumit ibi
sordes et incarnat. Alia scandulacera qui dissipat
et [illegible] super ea. Et ypporis alleum quando in eo cum
quendam spinam cum dolore qui plurimum accidit in [illegible]
in eo est lepra et provocat urinam. Et de alleo virtus
est calida solvens inflationem que sunt in ventre et
dissipat stomachi ventositates per ulcerationem cum
quendam expellit ascaridas et lumbricos, provocat urinam
et confert morsui canis rabidi si comedatur ad aquam
tercia ad aquam et qui comedit crudum et assum
aliud dolorem clarificat vocem et sedat tussim antiquam
et interficit pediculos et lendes cum assidua ille virtus
Et cum miscetur cum melle curat impetiginem ulcera
capitis humida et furfures capitis et marpheam et
scabiem et ulcera. Et qui sunt allea et plura [illegible]
corpora et aqua non nocebit aqua potata et qui allea
comedit in tota dieta et sedet super ipsa demon
provocat ei menstrua. Et virtus scordion est sicut allei
Et virtutes alleo calefaciunt et nimis [illegible] grossas
et vesicas et est nocivum visui et adducit [illegible] 40

et corporis confunditur et quatit et est nocivum auribus et capiti
et pulmoni et renibus. Si est in magno tempore dolor moritur
et quiete ipsius. Si nocivum et [illegible] et melius adquirendo
urinam et movet ventrem et expellit lumbricos. Contra
[illegible] est [illegible] venerit ad
dolorem [illegible] costas [illegible] sanguinem et
dissinteriam. Capitulum de armoniaco etc.

Armoniacum [illegible] spiritum [illegible]
[illegible] infrigidatum aufert carnem superfluam
que est in ulceribus et [illegible]
et mundificat [illegible] et aufert [illegible]

Capitulum de auripigmento etc.

Due sunt species auripigmenti [illegible] rubeum
citrinum et [illegible] auripigmentum rubeum
auripigmentum rubeum [illegible]
[illegible] arsenicum [illegible] pilos
calida [illegible]
et [illegible]
[illegible]
auripigmentum [illegible]
[illegible]
[illegible] superflua [illegible]
mordicativa [illegible] aufert carnem superfluam [illegible]
et abradit pilos [illegible]
rubei [illegible]

Capitulum de argento vivo etc.

Argentum vivum [illegible] qui bibit [illegible]
[illegible] qui bibit [illegible] corrodit [illegible]
[illegible] qui bibit [illegible]
ipsius [illegible] et vomit [illegible]
[illegible] argentum vivum [illegible]

occidit pediculos et lendes et curat scabiem quod alungantur
simul argentum vivum cum vase nocivum nam assiduatio
eius destruit nervos et reddit paralisim et aufert auditum
et memoriam et corrumpit spiritus et nocet auditui et visui et fetere
facit os et expellit omnia venenosa quod tactis argentum
vivum contra scabiem et occidit pediculos. Sed sublimatum
coco est perniciosum et adurit sicut ignis et destruit
carnem superfluam mala que sunt in ulceribus et fistulis et
occidit vermes et omne aliquid cum superponitur ipsum pulvis
sublimatum et argentum vivum sublimatum mixtum
cum aqua pinguedine valde prodest scabiei frandu-
lente quod capitis de altine et c.

Alumen sunt multe species sed tres sunt quarum
usus est medicinalis scilicet alumen jamenum
et rotundum et liquidum et zucarinum quod cum nabat quod
vir omnium istarum specierum est superius ulcerum abstergit
obmissis visus postquam fuit dissolutum in aqua se-
mel vel bis sanari et ipsum ponitur super testa et po-
situr super carbones et coquit eius liquidus tandem manet
eius tertietas inter digitos pulverizabilis que si
aspergitur super carnem superfluam in ulceribus aufert ea
et plurimis ulcera magis pulvis et quod aqua primus
gingive purissime sunt cum ista pulvere fricat gingive
et post hoc superponitur pulvis salis in tritum in melle et hoc
sit bis in die scilicet mane et vespere et curat cancrum
gingivas laxas et humidas et sanguinolentas stringit
et confortat et sanguinem abscindit postquam ipsis tritis
in pulvere predicto et contra scabiem ulcerata quod coquitur
in aqua et desuper lavatur et fit contra pruritum et contra
unde lavatur caput occidit pediculos et lendes
et confortat gingivas et ungues et liniunt et coco asella
et pectus et aufert vetorem corporis et contra dolorem aurium

qui in ipsis distillatur ipsi sunt efficatiue non combusto
adquam obuli in vino vel in aqua p[ro] q[ui]b[us] stupor
in strumorum ¶ Capitulum de argento 40

Argentum ut dicit adamasti infrigidat et de
siccat et limatura eius cum ipsum suppo
sitat et in pocionibus est cardiace ¶ Galienus scoria
argenti est bona scabiei et pruritui ¶ et dicit scoria eius
est bona in ulceribus et p[ro]p[ter] hoc ingreditur in unguentis
frigide ¶ scoria argenti ingreditur in unguentis desiccans
¶ Capitulum de auro limatto 41

Aurum limatum est spaciam contra cardiaca
melancolie et debilitatem cordis et qui in eo tacam
quando non sunt vesicas cautarizato eius
et dixerunt et melior et velocior curacionis et dixerunt
antiqui qui accipiat amulgam eius aut argentum
in ponit in igne cauterizat in eo anulo cuius
venit in eo et libere ab cure sua et ablam sui
et dixerunt aliunde vero sic in anulo aut alienam
eius tale est si cauterizatur in eo ¶ Capitulum de
bombace 42

Dixit abazari bombax est calidus et humidus aptus
in dimitte et nutritum est calidus dum est recens et
alium semen eius confert lentigini faciei et pustulis
calidis que sunt fiunt in facie et oleum seminis bombacis
mollificat et calefacit languinei efficit in apostemate
et confert tussi et aqua qui cibo potum urinam urinat inue
et ut dicit contra semen eius et plus biberunt provocat urinam
nerui ¶ Capitulum de bedegar contra ...

Bedegar est spina alba que producit rosas
in campestribus et aqua confluenti nominatur et nascitur
pilosum qui nascitur super aque simul et illa
spinis ¶ cuius radix huius spina est virtus operatiua
et virtus est qui constringit et confortat et tercia virtus et quo
confert stiptici ventris ¶ et dicit qui semen huius spine

bibitur et emplastrum cartamo confert fluxui sanguinis aut dolori
stomachi et fluxui antiquo et provocat urinam ¶
Capitulum de barba hyrcina r c
Barba hyrcina est herba et comprimit fluxum ventris
et medicina est vocata ypoquistidos et eius arbor
est sicut panis et est fera in 3º gradu et eius 2ª vis est
quia conglutinat et 3ª vis est quia fit in ea complexio confert
omnibus fluxibus et ypoquistidos valet confert ad stringendum
et confirmandum medicina et vis florum eius est stiptica et
confortativa et bibitur cum vino confert fluxui sanguinis et quieti
ipse ventris et bibitur cum vino confert fluxui sanguinis et quieti
ulceribus intestinorum qui cum decoctio bibitur medie ¶ Vide
quod ypoquistidos ipsius est quod stringit ventrem et fluxum
sanguinis ¶ Paulus est cum pilis vini balaustie et
est medicina forti in omnibus egritudinibus fluxuum quia
ipsum confortat et fortificat membra ¶ Capitulum de bdellio
Bdellium est arbor nuscata pinitus et est ipsum
stipticum et frigidum stringit ventrem et fortificat stomachum
¶ Capitulum de balsamo r c
Balsamum est oleum quod fit in fructus nascitur in Iudea
et lignum eius vocatum xilobalsamum et granum eius
vocatum carpobalsamum ¶ Vis balsami est bona
calida multum abstergit tenebrositatem visus et aures frigidas
mundificat et provocat urinam et fortificat cum quo de in balsamus
et oleum eius et post ipsum granum vinum lignum eius granum
non eis qui bibunt confert pleureticis et apostematibus calida
et plurimis tussi et paralisi epilepsie et spilaminibus
et auxiliatur non potentibus auxiliari in fetidant
¶ Capitulum de balaustia margina apud pluribus
Balaustia est flos malignati vim eius prima
frigida et sicca et 2ª est vis quod retardat et stringit
et 3ª vis est quod consolidat et confert fluxui sanguinis et
ulceribus intestinorum et eius confert ad vulnera recentia
¶ Capitulum de bettonica r c r c

Bettonica est herba que vigi similis cum [illegible]
c vnius brachij aut plus et e quadriangulata
et habz folia ut quercus et sunt leni ad [illegible]
sunt C. virtus eius prima est quod calefacit in primo gradu et a
virtus est quod mundit et abstergit 2a virtus est quod mundit humores
grossos et frangit lapidem in renibus et nidificant et abstergit
pulmo et [illegible] et provocat menstrua et qui sunt in potu
[illegible] stranguirie et [illegible] arthetice [illegible] radix
[illegible] qui sunt in potu fit [illegible] flegma potest
[illegible] et qui bibit [illegible] drag una cum vino [illegible]
et qui bibit medicinas mortificas et provocat urinam
maline medicinas mortificas
et laxat ventrem et qui sunt in potu in aqua [illegible]
epilempticus et dolorem capitis et qui bibit de ea drag
vna cum aceto et melle curat dolorem splenis [illegible]
Capitulum [illegible] [illegible]
Circa est [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] et [illegible] bibitur
[illegible] medicinas mortificas et laxat ventrem
[illegible] medicinas mortificas [illegible] [illegible]
[illegible] collum [illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible]
bonum et [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in 2o gradu et [illegible] [illegible] [illegible]
in 2o gradu Capitulum de capillis veneris
Capillus veneris ut [illegible] [illegible]
[illegible] et dolori splenis et [illegible] frangit la
[illegible] pide. C. virtus eius prima [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] grossos
[illegible] 2a [illegible]
humores [illegible]
Cera [illegible] est mollificativa apostematum [illegible]
ulcera [illegible] plena medicinis [illegible]
[illegible] modum [illegible] [illegible] et bibunt
[illegible] [illegible] ad ulcera [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] apes [illegible] [illegible]
et [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] et mollificat

et acuit et qui fit emplastrum in ea cathaplasma infixa cor
et qui fit suffumigium in ea et acuit sensum eius pos
contra tussim antiquam ¶ De cassia fistula
Cassia fistula est calida et humida bibita cum aqua
laxat ventrem dosis eius est a(n)gnus(?) et cetera
ad ea in suffumigium valde debile sed in multis tempore
pus pere non potest si de ... cassie fistule ...
adportatum z. ut x dragmas ... ¶ capitulum de camomilla
Camomilla calida et sicca in primo gradu et virtus
eius est quod resolvit et confortat ... et 3a virtus
est quod contra lassitudinem prius ... alia medicina et
... et mollificat ... et ...
sedat dolorem et mollificat ... de ... in ...
febribus ... contra dolorem ... et mulieres
... in decoctione camomille ponunt ... menstrua et
... plus ... et provocat urinam et
... lapidem et ... urinam et cum ...
... et fiat sessio ... partem eius ...
... et fiat ... eradicat febres ...
et qui fit emplastrum in ea ... ¶
De cucurbita ... multa genera sed apud nos ...
duo ... est ... multa ... ... alterum
est album ... capita magna ... ... calefacit
... non ... nimio ... ...
laxat ventrem ... ... est ...
valde ... ... frigida ... et ... est ...
... ad ... et generat sanguinem flegmaticum et est ...
... ... stomachus
... ...
¶ De ... ...
... eius ... in ... primo gradu ... eius ...
et ... ... et fortificat ... 3a virtus est quod ...
... et ... et ... venas
... et ... ... grossos et ... et fortificat
... et ... et ... urinam
et ... urine que fit ... et ... et ...

¶ ... ca ...

fit illiquidi et mixti vi(n)o (con)gruat(ur) eis stomachi sup(er)ponu(n)t(ur)
et (con)fert q(ui)a est (con)p(ur)gare colera(m) (et) est eius op(er)acio fortior
multo op(er)acio(n)e absinthij (con)tinuu(m) in el

Cineres ligni corrosi et e(st) fama de ligno corroso
corrodens pulverizata sup(er) ulcera humida (con)stringit (et)
indesiccat et ip(s)a i(n)sup(er) munit putredine (et) fetore

que (con)fere(n)te(s) [illegible] podicis
Cinis e(st) calid(us) (et) sicc(us) in p(rimo) g(ra)d(u) (et) exp(er)imento paratu(m)
p(ro)vocat urina(m) (et) (con)fert lapide(m) fra(n)git q(uod) et dicit(ur) alkakengi
q(uod) nec lapidat ventrem (et) p(ro)vocat urina(m) (et) (con)fert dolori
[illegible] (con)stringit [illegible] pulmo plus [illegible]
re (et) [illegible] pulmonis [illegible] farina [illegible]
in lacte (et) bibat q(uod) coralli [illegible]

Corallus est frigid(us) (et) sicc(us) i(n) s(ecundo) g(ra)d(u) (et) e(st) duplex s(cilicet)
albus (et) rubeus (et) rubeus e(st) melior corallus
rubeus [illegible] (et) positus in aqua (con)fert [illegible]
(et) [illegible] (et) [illegible] more [illegible] (et) (con)fert [illegible]
[illegible] (et) [illegible] morbis [illegible]
[illegible] (et) desiccat (con)stringit [illegible] (et) (con)fert [illegible]

c Poma sunt frigida (et) sicca in p(rimo) g(ra)d(u) [illegible]
q(uod) arbor [illegible] (et) [illegible] s(cilicet) folia (et) flos
(et) [illegible] sunt sup(er) Citonia sunt bona stomacho
(et) [illegible]

[illegible]

[illegible]

mundificat [illegible] mollit ventrem et purgat renes et ip
[illegible] frangit lapidem renum et vesice [illegible]
ab arboribus [illegible] dissolutum in vino et aqua [illegible]
antiquam et [illegible] visum et provocat appetitum cibi et qui bibit
in vino solo cum lapide renum quod decoctio [illegible]
et est [illegible] sicut camomilla etc.

Camomilla est calida et sicca in 2o gradu quod qui [illegible] flores eius
et misceat cum cera [illegible]
[illegible] quidam et qui [illegible] bibit [illegible]
post [illegible] de semper balneo meliorat colorem eius
et fit cum vomitu quod decoctio [illegible] etc.

Crocus est calidus et siccus in 2o gradu . de virtute croci est
[illegible] et propria provocandi urine
et ipse meliorat colorem et [illegible]
bibitur [illegible] et cum [illegible] aquo [illegible] calere et
pluribus [illegible] quod [illegible] in eo et sedat
[illegible] quod si ungitur cum eo et [illegible] calidi [illegible]
Et dicit quod [illegible] de eo [illegible] in aqua
[illegible] Constantinus [illegible] croci [illegible]
quod accidit nimietas eius et [illegible] eius [illegible]
sunt quidam mulieres que laborant dictis [illegible]
et dedi [illegible] inponi dragmas duas croci [illegible]
et [illegible] supra [illegible] sepe [illegible] et croci [illegible]
in [illegible] qui ponitur in vino et [illegible]
sanat [illegible] Galienus [illegible] Alben [illegible]
[illegible] et [illegible] et non [illegible] minuit appetitum
tibi provocat urinam et meliorat colorem. Et [illegible]
[illegible] de [illegible] in aceto [illegible] in vino [illegible]
[illegible] laborant et [illegible]

Canapis est calidus et siccus in 2o gradu quod semen eius
et [illegible] sperma et nimius usus eius [illegible]
[illegible] qui [illegible] et ponitur super [illegible]

et super glandulas resolvit humores et hoc intellige non semi-
de semine sed est de foliis et sapore et hoc fortioris operationis
Et tanapsus agrestis wildsenff resolvit et et inflaciones
paralesticus qui vomerint in ea de Curbita
Curbita est frigida et humida in 2o gradu Cucurbita
est inter mala que omnes fructus continent cocta
que bene digerit et ideo bene digatur non nimis descendit de sto-
macho corpus est mala valde quod dicitur apostematibus calidis
et podagre qui supponitur fuerit sua pro succus eius de Cyclamine
Cyclamen de alio nomine panis porcinus in p
est calidus et siccus in 3o gradu Dyascorides qui dicit de
radice eius in ydromelle purgat inferius fleg
et dyarrias corporis et qui bibunt de eo ... in dulci
vino aut cum melle curat ycteritiam ... in qui dat
ytericus quod consumitur in domo et copia mulieris panis in
sudor nascitur appebit sudor eius croceus et misceatur
cum melle et fit in fomentationibus ad purgandum ... et
...tas humidas, bibi in eo lana et fit in sup
positorium et lapit ... et qui emplastra in eo dant
capit uere ... eius et succus eius ... in
melle et fit in colirium et ... aqua descendunt ad ...
debiti visus de cynamomo cyminum
Cynamomum est calidus et siccus in 2o gradu Cinnamomum
aromatizat ... et ... frigiditatem stomachi et epatis
et fit anemie sapor et aperit opilationes et prior
... et abstergit obscuritatem visus et confortat humores
que sunt in capite et stomacho quod est ... eius est
quod visus ... eius ... obscuritatem visus quod ... abstinere
quod ... intus ... et dolorem ... et frig-
...e quod descendit. Welsch chymy
Ciminum est calidus et siccus in 2o gradu quod virtus eius
est calida desiccativa et ... et ... inflacionibus

Cyminum

et inflacionibus ventris et ipsum bibitur in aqua et aceto et
confert asmaticis. Item provocat urinam et complet necessitates
et confert inflaciones. Item Carvi valet [illegible]. Item Carvi
est calidum et siccum in 3º gradu. Item semen eius provocat
urinam et calefacit et est bonum stomacho facit digesti
onem. Valet contra cardiacam. Item Cubebe etc.
Cubebe sunt calide et sicce in 3º gradu et sunt aperitiva
opilacionum que sunt in toto corpore et provocant
urinam et mundificant renes a lapide qui generatur in
eis paulatim. Et est bona cubeba gummi et pungit ventrem
et frequenter comeste cubebe tollunt [illegible] que de
[illegible] sunt [illegible] et [illegible] sunt [illegible]
globi [illegible] ut [illegible] possunt
Celidonia est calida et sicca in 3º gradu. Item succus eius
[illegible] eius [illegible] que est propter opilacionem in
vino albo et amzo [illegible] masticata [illegible]
dolori dentium. Item [illegible] planta [illegible] comprimit
[illegible] eius et misce cum melle et [illegible] in vase eneo
[illegible] radices et folia
super [illegible] et comprimit
in ramis suis et [illegible] et terit in
vino et comprimit succus et mitte in [illegible]
et [illegible] sunt [illegible] et [illegible]
[illegible] eius in amzo et vino albo curat [illegible] et [illegible]
[illegible] in ea et vino curat [illegible]. Et [illegible]
ea curat [illegible] etc.
Calamentum est calidum et siccum in 3º gradu. Et calamentum
emplastratum super [illegible] calore
et medicina magna quia attrahit a profundo et
calefaciunt [illegible] omnes [illegible] ipsum adiuvit [illegible]
et [illegible] sunt [illegible] provocat menstrua et
[illegible] sunt [illegible] magnis [illegible]
[illegible] non solum [illegible] [illegible] sed [illegible]
[illegible] et subtiliat [illegible] grossos [illegible]

et subtiliativa forti et consumptiva apostematum et dolori laterum et
punctionibus et colice passioni et rigoribus febrium Et superius
in vino est quod adversus venena mortifera et
mundificat urinam et aquam crudam seu coctam et terit et
bibit in melle et sale et occidit vermes qui dicuntur lumbrici
et ascarides Et cum succus eius distilla in aurem occidit
vermes generantur in eo in auxilio dei contra ascarides

De Centaurea Centaura

Centaurea sunt due species scilicet que habet flores pulchros
rubeos apud nos et quarum que est calida et sicca in 3
gradu Centaurea est consolidativa vulnerabilibus
medicinis ad depilationem capitis et est confectio magistra dicitur
vitiei splenis cum apponitur ego aut fiunt inpotio
quod cum fit emplastrum in ea conglutinat vulnera et mundi
ficat ulcera antiqua et incarnat et consolidat ea
et cum coquitur et fuerit inpotum decoctione lavat colera
et flegma grossa et fit in ea clisterie ad sciatica et
lavat intestina que deducunt sanguinem et aufert dolore et
cum miscetur in melle abstergit obscuritatem visus et

Coriandrum et est unum semen gallicum

Coriandrum est calidum et siccum in primo gradu dicitur quod viride
quia potest quod ipsum est frigidum et dicitur quod cum fit
potus in melle et oleo quod ipsum est contra sitim
Et coriandrum cum miscetur in cerasa et sanguine draconis
et oleo rosaceo et ponitur super apostemata calida acuta et
niliter [?] quod cum decoctio bibitur nihil ebriat corpus et
intestinis et ideo apud tamen animo ponitur eius et eius
nimis contra ulcus coriandrum prohibet fluxum et ascendentem
incipit et propter hoc ponitur in electuario epilenticorum cum
in epilenticis ipsorum sunt vapores ascendentes ad caput

De Campfora que dicitur gaphor // Campfora est
frigida et sicca in 3o gradu et ipsa est gummi arboris

chelbothen

de cepe
z wnsal

Capeynthann

& qn misceť cu ea quad' pna in medicis q̄ stringit
ventre stringit ulcera q̄ sūt cōrrosiua & eis
tudicis calidis q̄ sūt incipiēte & in toto corpore
est cum plena stringit ventre & sit arrefacta oleum
aben asestue est calefact in aqua rosacea & fricat
infra corpus & sīlit corp. De cynura chelberthenn
Juncta e frigida & sicca in 2º gradu sed q̄dam radix
eius sūa frigide & sūt sibi priui vinum
calidū remedia nomine eius & tamen aroma
tibus placet in toto forma antiqua destructa & tenet
& confortat sūt & sicca in pl'e & amisat i collirijs
que sunt ad sedandos dolores oculorum & capitis
ulcera q̄ Cepe est calida & sicca in 4º gradu Cepe
aperit ostia venarum que sūt i ano cu sit supp
sitam in ea aponitur hystorna & cu dissoluit i
aceto & linit in morphea aufert & succus eius q̄st
aq splendidū addorsy & obstruit visu & cu comedit
gnat ventositates & inflamatio & efficit dolore capitis
& facit multos sumos asendere ad caput sed cu succus
eius miscet cu aceto & linit inde morphea i
pl'e curat ea & cu succus eius distillat in aure
q̄st debilitatē audit & tinitum eius & aqua q̄ tendit
in ea & cu linit cu ea allopecia facit i ea nasci
capillos & tuenit pronde urina & facit dormire
cu comedit Et debet sume cu in succo eius i mīst
& aquet impetigo curat ea. De catapucia
vulgar sprinkraut galli spurgia ut filius
Catapucia est calida & sicca in 3º gradu & q̄dam
planta z to plena lacte est ad lactimina &
eius sunt excellentia & ut q̄ignia & sūt in
pillule & post eas bibi aqua frigida purgat fleuma
& colera & eius aquositate & lac eius cu sunt i potu
est sunt lac lactimina est fortior id & cu acquirit

Pesch

spacia humidi in alibj et alijs rebus faciunt hoc idem .
Cinis est calidus et siccus in 2° gradu et habet dissolutiuam
lignorum viridium sunt dissolutiua virtute ita dissolutiue
vel lenitat diminuta humidi etc quia solutis sup-
natando est in 3a particula vel est siccus quod ille iteri
dicit valde iuvat hominem de cinere suspecto mitridatio
vel vino ceterisque dolorem vincat in dissolucia et attrocum ca-
nis cum musculorum causa potest superius per se calidi-
sunt infusa spongia et loco attrocus applicata etc
de terra sapleyrnis etc
Coinis est sperma et infrigidatiua 2 2a c virtus
glutinatiua sunt quod ipsa cum valde adusta ubi
et calor et rubor incontinentur quia infrigidat et
consolidat quia ipsa est basis unguenti albi quod de terra weyßstain
Dyasporides eos qui auttem sunt ipsum siccum
et humidum quod aggreget super ea allopicia faciunt in ea
nasi pilos contra apostemata mamillarum et testiculorum
et qui sunt in posteriori in arcto contra dolorem splenis et epatis
lempie quod de calce et calidi etc
Dyasporides vero calx est inflamatiua mordicatiua
adustiua cauterizatiua et est infusa in aura eius lexiua
aut in aleo fit maturatiua consolidatiua molli-
ficatiua vel solutiua incarnatiua etc quod spiciens quod calx
non concta est fortior quam concta et quam aliqui abluunt
sepe in aqua fit sine mordicatione quod de calculo dacketsam
Dancluus calefacit et confortat in primo gradu ignae
sanguinis grossi contra non adolaris et est malus
illi quorum complexio est calida calidorum Illi autem
qui non sunt calide complexionis non sunt debiles natura
sentiunt complexiones infrigidant etc
Dragagantum est frigidum et siccum in 2° gradu et est
gummi cuiusdam arboris de virtute eius in conglutinatiua
est plus virtus arabici et super adnustiua colericis

artās et i medetur tussis et asperitati pulmonis et ab
scissionis nostre et ... ad vomica qui fit in eo
confectio in melle et poni sublinguam et inglutitur
que de ipsa dissolvitur aut dat de eo dragma una
post cenam in ... et vinum dulce ... et valet
ad dolore renum et ad ulcera vesice habitis lavant
vantur. Est tussi et anhelitus pulmonis. De dauco
vel de pastinaca etc.

Daucus habet vires [illegible] et est calidus et siccus in
3o gradu [illegible] semine [illegible] dauci
qui bibit calefacit et provocat urinam et menstrua
et sedat inflationes et tussim antiquam

Dyptannus est calidus et siccus in 3o gradu et operatio
eius est sic operatio pulegij domestici nisi quod est
fortior virtus eius. Et est ad [illegible] dyp
tamni sicut [illegible] dyptanni provocat urinam
et menstrua. De de espanica etc.

Spanica est frigida et sicca in 2o gradu [illegible] virtus
abscissiva depurativa infrigidativa et prohibet
impetiginem et apostemata calida qui fit emplastrum
in ea et confectum in melle et [illegible] prohibet fluxum
ciborum ad menstrua [illegible] De endivia

Endivia est frigida et humida in 1o gradu et
eius sunt plures species [illegible] omnes ille species valent
[illegible] agrestes et domestica sunt [illegible] infrigidatur
sunt bone stomacho que [illegible] et [illegible]
conferunt debilitati stomachi et qui fit emplastrum in aqua
[illegible] sola aut in [illegible] sedat inflamma
stomachi et sic [illegible] emplastrum ad cardiaca passio
confert podagre et apostemati calidis oculorum et qui fit emplastrum
in ea et [illegible] confert [illegible] Et cum aqua eius misce
in [illegible] et aceto sic ungitur [illegible] valet ubi [illegible]
et qui [illegible] est [illegible]

humorem qui adherat cum fuerit super lapidem pili palpebrarum
fiunt ita adherentia / [illegible] et Aben Mesue facit eius
[illegible] albedinem oculi Aben Mesue dicit est commixtio
medicine [illegible] calide [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est calida et humida in 2º gradu et provocat
urinam et facit digerere cibum et mollit ventrem et
[illegible] eius admixta medicinis [illegible] quidem
[illegible] cum lacte aut aceto et fiunt [illegible]
et [illegible] et ipsa quidem [illegible] [illegible] apud [illegible]
Epithimum est calidum et siccum in 3º gradu et qui bibunt
de eo dragmas quatuor [illegible] melancolia et [illegible]
sale et aceto purgat coleram et melancoliam [illegible]
melancolie et [illegible] facit nauseam sed ista dosis
est nimis fortis Unde Aben Mesue dosis eius [illegible]
dragma una usque ad [illegible] et [illegible] assignata una usque
ad duas [illegible] de elleboro [illegible]
Elleborus est duplex scilicet albus et niger et est albus [illegible]
gradu [illegible] Mesue albus [illegible] movet fluit
[illegible] ad egritudines [illegible]
in [illegible] et [illegible]
curat scabiem et impetiginem et [illegible]
[illegible] super [illegible] aut [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] et non [illegible]
robustis corporibus et [illegible] et ipsa [illegible] est [illegible] quod
[illegible] facit [illegible]
et [illegible] laudabiles et [illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] grossa
et [illegible] nigra et est [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] et visa [illegible]
[illegible] [illegible] egritudinibus [illegible] est
et [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
aqua que descendit ad oculos et est [illegible] ad [illegible]
et [illegible] et [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] et corroborat [illegible] et

colicam omnes coactio et iuvat contra dolores renum et contra
egritudinibus splenis et febribus longis et quartanis valet
et egritudinibus difficilis respirationis et provocat urinam et
menstrua et frangit lapidem in vesica super vite secunda remanent
formata eius et parum sit magis electuarium alteris corporibus
nostri temporis molestum est ymmo contra sit venenum. Igitur
autem verum est necesse ad hoc ut vita tollerata est hic adsit
sic difficultas // Apparatur autem sic preparatur radix raphani
et intincta fiunt electuarium ad unam diem vel ad duos
et nota post raphanum primum comedere colam iuncta
facta electuarium etc. per insidias vino dulci et magno
sirupo et vino gallorum aut carnium et post deus ...
post aut in facta electuarium ... aut et super ...
pessimum ... calamum origanum ... admiscet
... operationem eius ... et polipodium. Consto
pillarum quas ... quartanis ... est ... ad
egritudines melancolicas et colam et lepram ... yera pigra
et dragmas xiij albedinem ... polipodij ana dragmas
... cinnamomi ana dragmas vij agarici
lapidis lazuli ... coloquintide ana ... dragmas
... ana dragma una ... dragmas duas
... et ... et in ... ana
et ... et ... electuarium ...
... medicinas ... electuarium ...
est ... ad dragmam unam vel et
... pondus ... et ...
... electuarium ... et ... duos
vel iij dies ... ea quod de enula ...

Enula campana calida et humida in secundo gradu ... qui
bibitur ... eius provocat urinam et menstrua et qui
tenet radices eius ... in ... sic ...
... et ... contra ... et ... alterius
et ... eius ... et vino
et sic ... in eo contra ... ...

Emula aust(ra)l(is) ra(dix) et sarra (con)fortificat os stomachi
et indisserat pectus et expellit superfluitates que sunt in venis
per urina et menstrua et ipse vinum emulatum
Euforbium est calid(um) et sicc(um) in 4 gradu solutis
medicina confortat omnia genera humorum calefaciendo
et subtiliando et est medicina valde violenta
et provocat adangustias et sincopi et sudore est ei
et provocat ... ventris cordis et stomachi ipse velocissima
... cum ... sua solutione cum ... viscosi et grossi ...
indisserat ... ventositates ... grossi
dissolvat ... et est ... est
corpus ... ...
imbibuntur in eis et dissolvi in oleo ... calido
... ... frigidis ... est ... super
... ... et est ... et est mirabile ...
... et inungit super ... et ... ...
frigid(is) et sicca pulvis eius in aceto super ...
fricatione forti et delet et est ... ...
... in fortitudine et est medicina ...
... in vino ... et in oleo ...
et oblivioni et ipse ... aqua ...
in ... et est ... ...
... et ... ...
... in aqua mell(is) et aquilis ...
... aut ... ...
medicinarum ... ...
... est a ... ad ... aut ...
... aut ... et est venenum
... ...
un ... ...
Emula est calida et sicca ... ... per ...
... planta eius est ... radix ...
... eius ... est ... et melior ...
... est ... ...
et ... et ... fugit et est ... de rubedine ...
super ... ... medicinas ... ...

fugia nō est p̄niciosa ꝛ s̄ꝫ q est orta in sicilia maioꝝ
Et melior est tollens radices eius est p̄d̄ venas ꝛ lat
tpus cuius sumus tpus q nocet cordi ꝛ epati ꝛ stomacho
ꝛ disrumpit venas ꝛ generat vitia ꝛ deliquiū ꝛ flammā
faciens eadem in febre ꝛ con opꝫ q ī usura ꝛ usirat
aut sit ꝛ ꝫ pruden insfida lacti dulci aut aceroso
ꝛ limone ꝛ lac initiales ꝛ expiñe ꝛ p̄mi n̄ sit asina
malicia sp̄ agreste colorate conditi flegꝫ vehement
ꝑ aquā citrina ꝛ humores melancol a iunctur ꝛ est
convenient magnis ydrop ydropicis. Et esula ꝑura
mo sup dto pt' ꝫor mirabolanoꝝ indoꝝ pres
l. aloes ptes ꝗ coquē in pulvere ꝑeri aut auditiue
Dosis eius est a ʒ. i. ꝛ semis usqꝫ ad ʒ. ii. q̄n
explicare eius faciunt oblatas ꝛ ponunt in eis Et
quidā in carne cyrinoꝝ ꝛ masticē ꝛ latte eius
faciunt plurimi bonum Dosis corticum ꝛ radic eius
est circit duabꝫ usqꝫ ad a ꝛ lact eius est acuita
ꝑ usqꝫ ad ii ꝫ de eupatoria r̄

Eupatorium est ca ꝛ siccum in p̄ gradu h̄ vim astrictiva
aperit opilationes q sunt in epate ꝛ confortat ep
epaticis est bonum ꝑ ꝑnibꝫ antiquis de ere n̄
Aqui conservant aquē eius ꝑ ꝑes ꝛ ieiꝑ pera
tales pit pati mitiē elephantia ꝛ con ꝫoꝝ
doloꝝ ꝑpat ꝛ ꝑ splenis melan ꝛ mas qme
dulces ꝑcis ꝛ ares ꝛ bibunt ꝑcis vina dul
dulcis ꝑcis ꝛ anes ꝛ bibimus ꝑcis vina dul
na ꝛ qui quae diu cibū qui ꝑ sunt meis die vina
ꝛ notta ꝫ peius iuxta Et qui pom vas eren sup
pisces assatos calidos sunt ven[stain]
ꝑ vis eis. adnsi est supptia ꝛ ꝑ[stain]unt ꝛ
pubsiat ꝛ constringit mundificat ulcā ꝛ incarnat
ꝛ consolidat ea ꝛ abstergit altissim ꝛ ꝑ ꝛ diminiu carne
superflua nt ꝑinit ea angi ꝑ ꝑꝫ angi ulcā frauduleta

et corrosiva in corpore advenienti aut si accipiat sulphur
et sal equali pondere et pone ad fundum olle laminam cupri
et desuper spargit de ipso pulvere ad spissitudinem calami de
in super pone ad laminam et iterum spargit ut prius plus
deinde iterum suppone ad laminam et sic fac usque plures volueris
de laminis et pone ad fornacem figulorum et deinde [illegible]
maneat quousque figulus coxerit alias ollas et inde deleas
vas cum lutatione superius super posito carbone deinde [illegible]
plures fient massa una et hec et lana compulsibus
aquis et utere cum eo. Et flos eris et superius diminuit
carnem superfluam et implet apostemata et abstergit absolutas
vires in mordicatione multa et flos eris aggregat in superfi-
ciei eris de ipsum fundit et separat a lapidibus suis in mo-
tionis super posita aqua a superficie illius. Capitulum de emathites

Emathites est lapis cuius color est rubeus et calcinatur
calidus et parum frigidus et abstergit granulas oculi
et aufert grossitiem palpebrarum et terit in lacte
mulieris et confert obtalmie et lacrimis et bibitur in vino et
valet stranguirie et fluxum nimio menstruorum. Et si fricatur
super cote in aqua et bibitur confert sputo sanguinis
in manibus majoris et pulvis eius consolidat ulcera oculi
et curat. Capitulum de fermento et [illegible]

Fermentum est calidum et siccum in secundo gradu in [illegible]
est [illegible] et mundificat et putrefacit fermenti [illegible]
in [illegible] confert fluxum [illegible] ad [illegible]
et [illegible] fermenti qui sunt in pulmonibus
et [illegible] confert sputo sanguinis et ulceribus pulmonis et [illegible] et tussi
et [illegible] cana et qui [illegible] fermenti in aceto
et sit in emplastrum [illegible] et est emplastrum [illegible]
[illegible] calidum [illegible] corporis et qui [illegible] et sic
[illegible] emplastrum confert mamillarum apostemata que sunt a coagulatione
lactis [illegible] fit de fermento [illegible]
in estate lana fermenta [illegible] medicine et

et frequenter assidue aqua in vrinis sic continuum spacium sunt
valde mollificatiua. Item calida est in pedibus et neque tota
medullam maceat magna petigines et serpiginosas
ita dum cocta in oleo et valet amulum. Est amulum
constrictoribus qui cum aduritur et qui bibit absumdit
sanguinem cum vel aqua et valet aspersum constrictiuum
et cum mistetur in lacte magno oleo facit hoc. Item
capitis fit cocomma semiti attrahit et implent et in fine
capitis fit cocomma semiti attrahit et implent et in fine
et scias et finem ipsum infirmatis et vbi attrahit ab
interioribus et implent et fumatum et confortat commune
vtrius quarum vna est frigida propter arteriosis et alia
calida aspalte et fima et scalde prustata albe mestre
findem pistorum cum infusam magna et calida per duas
horas et ponitur superpositus semis de spadio et superpositus vnus
de zuccaro in quarta mensura vncie aqua et dat inponi
infantibus febricitantibus cum sciti sedat febres eorum et sedat
sitim. Capitulum de silice etc.
Silex est calidus et sicca in tercio gradu. Cum bibitur contradicit
lapidi, cum in melle et aqua actarides
ponitur cor autem in melle actarides
et quod multi vt feruores inconuenientes
et si plures inficit ferrum et concauitatem
cum potatur de ea aurea quando in aqua est et propter eandem
vrina inficit fere et complet matricem et desiccat
volta cum ponitur super ea conspirantes fuit sic mardiaca
De fu i. valeriana valerian etc.
De fu i. valeriana. Calida et sicca in secundo gradu. Vim habet radix
ipsius calida et sicca in tercio gradu; vim habet radix
eius et puriora vrina cum bibitur potata et decoccio
eius id facit et dolori lateris et prouocat menstrua.
De simino terre etc.
Simingerie calida et sicca in secundo gradu. De radice eius non
succus viridis et cocta et potatur in aqua et sale
et mirifice fortificat stomachum et prouocat vrinam. Alio modo
iuvamentum eius est ad stomachum et scabiem et pruritum et lapidem

colera adusta et mundificandi sanguinem et provocat urinam
et qui vult eum sumere eligat eum qui est frigidior et
amarior et vetus Et qui vult sumere de succo eius
non decoquat eum dosis succi eius est ab uncia semis usque
ad duas et dosis decoctionis eius est a ʒ x usque ad xx
et pulveris eius a ʒ i usque ad ii quere de faba etc
Faba est frigida et sicca in primo gradu et generat in
flationem et superfluitatem ventositatis et est tarde digestionis
et generat grossa humores mali et est bona ad tussim
facit augmentum materie Et qui coquit in aceto
et aqua et comedit cum cortice sua abstringit fluxum
qui fit ab ulceribus intestinorum et fabe recentes sunt durores
quia siccare et plus inflantur tardius in libro suo
de agricultura faba inducit cogitationes et sollicitudines
et passibus nam insomnia pessima quia generat ventositatem
multa [illegible] qui [illegible] pilulas merit [illegible] et
tenuitates quere de similibus etc
Ficus est calida et sicca in 2o gradu quere de [illegible] sunt
Fezyn
ficus et maxime sunt mala stomacho et laxant
ventrem et ipsi provocant sudorem et abstergunt sordes
ventris et ipsi provocant sudorem et inducunt sitim et ventre
et producit calorem Sed sicce sunt calide et inducunt sitim et ventrem
mollificant et ipse sunt contra guttur et tussim pulmonis
et vesice et renibus et asmate et dissolvunt per aquas
et... et epilensie et ipse coquuntur in ysopo
contundantur antiquas et epilensie et ipse coquuntur in ysopo
et bibitur cum decoctione ysope per asmate stud et est nisi
antiquo et dolori antiquo pulmonis et qui terunt cum
nitro et ammoniaco laxat ventrem quere de fumo
Fumus terre sicca est dimissi corporis aquibus
plurimi maxima coxam quod est calidior et amarior quia
fumus qui est calidior et amarior nam semper
et aliis que declinat ad dulcedinem quod est prius mor
dicamina ergo fumus quod est in plus et fumus terre alimanni ad morsus

aque in quibus medius coctus fuerit apostema et vlcera
et omnes fumus desiccat ut G. [illegible] de feniculo [illegible]
Feniculus est calidus et siccus in 2° gradu et est duplex
s. domesticus et agrestis. Dicitur feniculus quia sunt
[illegible] augmentum efficit in lacte et semen eius [illegible]
[illegible] sunt qui sunt in potu et qui sunt [illegible] et qui bibit
decoctionem seminum eius prouocat urinam et menstrua confert
dolori renum et vesice et datur cocco in potu in vino
ad morsum venenosorum et decoctio eius prouocat menstrua
et qui sunt in potu in aqua frigida in febribus sedat
nauseam et inflationem stomachi. Radix non [illegible] et sic
[illegible] in eo [illegible] in melle curat morsum canis
et qui [illegible] suis [illegible] et [illegible] eius et de
[illegible] in [illegible] est quod [illegible] et [illegible]
et est magis [illegible] de fungis sequitur
Fungi [illegible] sunt due species vna est apta cibis alia
non est comedenda et [illegible] quas [illegible] sunt [illegible]
aut quia nascuntur [illegible] aut [illegible]
[illegible] venenosorum aut [illegible] seu
arbores malas [illegible] aut quia sunt mali
et [illegible] in [illegible] sua et cognoscuntur [illegible]
in [illegible] et qui [illegible] et ponuntur in loco
et [illegible] ibi non [illegible] alia non [illegible]
et ab aliis et est [illegible] vbique [illegible]
[illegible] est malus [illegible] in [illegible] suffocatio et colica
passio et ipsi quidem [illegible] superfluus
non est [illegible] et [illegible] in [illegible]
[illegible] G. in libro de dieta quod [illegible] non
sunt nociui et sunt frigidi [illegible]
nimis [illegible] malos et [illegible] sunt species
male [illegible]. Et [illegible] vidi ego qui [illegible] est
passus [illegible] et [illegible] et [illegible]

et sudore frigido et in eius capite pastillia potavit pulegii
decoctu in balneatis et sic evomuit frigores ipsos qui ex
gnati erat in stomacho suo et sic curatus est dicit
in libro de chymis quod ipsi gnavit corpus thymos vi
corpus frigidos ad naturam frigore et movere si da imposi
tiones aut his levinimus in acto et pale et destructio fra
tum egye et origanum spica gallica in acto impsa in
mella sic in locis aliarum inimicas frigore gnati
fugavit recta Capitulum de squinantia etc

Squinantia fiori quod lavat contra inquit fiori
est sapida et qui fit in ea nasale frigit fluxu
est sipora et qui sic in ea nasale fugit fluxo
unguentum macit et qui bibit in ea super podagra
est et facit crini pilos mallopina antiqua et aqua
in qua coquitur fiori candens aut vinum est fluxui
ventris et ulceribus intestinorum et dissenteriae et mari splenis
et alia passiones et fluxoni qui sit a stomacho na
involuerat stomachum i lapam et debilitatem maxime
a cola Et qui atque storia fiori in aceto ipse aceti
sic medicinaz quam operit fame quam similiter albam et alteri
Capitulum de glande anthelis etc
Glans est frigida et sicca in secundo gradu et virtus eius est
Pro quod curat nimium fluxum sanguinis menstruorum
et sputum sanguinis et est ulceribus intestinorum et fluxum
ventris et plurimum facit cortex arboris minor ipsius
eius consolidat plagas recentes super apponit et quando appo
situm primum et ebullitur sanat ulcera putrida et vulnera
et arbor glandis est tota stiptica et ipsum in quo
e maior stipticitas est pellicula quae est inter corticem
exteriorem et lignum et plurimum pellicula quae est inter fructum
et corticem Capitulum de genere gratia etc
Super Et genere habet ramos virtutis nodos plurima
eius sit oblonga acute fuerit Et vel genus

c ꝯglutinate vulnā virena du sit sanguinolentū 2 aq̄
2 bibit aqua eius 2 frangit lapidē. Sz semē eius puocat
vrinā sup 3 frigidū 2 siccū in scdo gradu. De gumi cerasorum
Gummi cerasorum qu dissoluitur in vino mixto
aqua curat tussim antiquā 2 meliorat colorē
faciei 2 acuit visum 2 puocat appetitū cibi 2 qui bibit
in vino solo ꝯfert lapidi renū. De galla. capitulum
Galla est frigida 2 sicca in 2o gradu. Et est fructus quarundam
arborum sua vires in matura pura rotunda nodosa
non perforata sz melior est non matura pura. Omnes
species gallarum sunt stiptice stiptice fortissime quia qui terunt 2 pulverisant
sup carnes superfluas delet eam 2 ꝯferunt ad vlcera
corrosiva 2 fistulis [illegible] q [illegible] ad gingivas 2 qui [illegible]
id est [illegible] galla 2 po[illegible] in loco [illegible] decoctione
gallarum qui [illegible] in ea ꝯfert [illegible] 2 [illegible] 2 [illegible]
eius antiquo 2 qui pulverisant 2 [illegible] imponunt in aqua
aut vino ꝯfert [illegible] vlcera intestinorum [illegible]
antiquo 2 sunt [illegible] corpus [illegible] quando [illegible]
in fistula sunt [illegible] 2 [illegible]
Gummi arabicum est frigidum 2 siccum in 2o gradu
[illegible] frigit [illegible] [illegible] [illegible] sup [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
2 [illegible] [illegible] 2 [illegible] [illegible] pulmonis [illegible]
ꝯ[illegible] [illegible] [illegible] de naribus 2 ꝯsolidat
[illegible] [illegible] in eo [illegible] tussim qui
[illegible] [illegible] qui sit [illegible] in eo [illegible] [illegible]
[illegible] more 2 [illegible] [illegible] dissoluitur [illegible]
[illegible] eius [illegible] 2 [illegible] [illegible] [illegible] 2 [illegible]
2 qui miscet in aliis medicinis 2 [illegible]
Gentiana est calida 2 sicca in 3o gradu. De [illegible]
radix eius est [illegible] 2 qui [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] 2 [illegible] a vino [illegible]
morsum venenosum 2 qui bibit [illegible] eius [illegible] [illegible]

contra doloribus laterum et tussim et attractionem renum et gravitatem
corporis et doloribus capitis et pectoris et ipsa delet morpheam
habitus ergo non credo medicina melior ipsa in morsu
canis rabidi que data cocta qualibet die 3 et 1 ista
et tenuata in 3 in mane et certo et plures utitur
plurimalem adiutorium in potu assiduis aut tirieaca
aqua et tunc inde plata gra et veneris mortifero
et aufert nam corpus malum. de galgaga galgae
Galgaga est et calida et sicca in 3o gradu operatur contra
frigiditatem et humiditatem quod gravat stomachum et facit cibum
digeri et confert colice et facit odorem oris bonum et
calefacit renes aperit ascerem frangit ventositatem et aquis
que solita a ventositate et quia emittantur arteries
Ganofili 3 calidi et sicci in 3o gradu aythimi unguentum
in medicinis que curant visum in more nam abstenti
eius aperiantur. ita contra frigido et capiti et confortat
cor et stringit ventrem et digerit cibum. item
yperikon est calidum et siccum in 3o gradu de quo fit napsula
in eo purat fistula et qui bibit cum succo eius in
vino curat sanat et qui bibit eo per diebus
quindecim curat sciaticam et qui fit emplastrum in foliis et semine
curat combustionem ignis. de ysopo.
Ysopus est calida et sicca in 3o gradu. de utrisque est alia forma
que ipsa coquitur in aqua et similiter in melle in vino
et data in potum contra apostema pleuresis et asmatica tussis
antiqua et tartaro qui descendit a capite ad guttur et
pectus et contra strictura anhelitus et difficultati eius et
ungitur super eos et contra lumbricos et qui fit electuarium
cum eo et melle et facit melius et qui bibit decoctum eius cum
oximelle purgat flegma grossum et quando in finibus
in renibus ad mollificandum ventrem et qui admiscet in carni
et yrios et porcorum lapaciis et meliorat colorem et facit

cocto emplastrum cum ficubus et mirra ad splenem et ydropisim,
que bibitum in vino resolvit appetitum duriciam ventris dispel

Tordyl' yringi sunt radix et semen in secundo gradu habet virtutem
lenitivam valde dicte radix ... et qui bibit provocat
menstrua et urinam et dissolvit torsiones et inflationes
ventris et qui bibit in vino confert dolori capitis et morsui
venenosorum animalium in se [illegible] et bibit de eo pondus ʒ i
aut plus quam potest in forte [illegible]

Chamepiteos Camepiteos est calidus et siccus in secundo gradu et aliqui sunt due species nobis
notae una quae producit quasi camepiteos ad modum femine
et quarum una est ... calefaciunt et subtiliant et
...que est singularis ... complectitur aliqua
veneri urinam et quae fit singularis ... complectitur animalia
venenosa et reptilia et ... camepiteos ... contra ...
adeo quod ... quod ... non ... quibus ... valent
... et ... et ... et ...

De psilio

Psillium Psillium est frigidum et humidum in secundo gradu et aliqui sunt duo species
una habet semen nigrum et semen vires ad rubedinem
alia habet semen ... et ... alia species
sunt ... quae ... et ... non ...
ad eius quod non est ... eius ... psillium
non ... semen album ... albas ... ʒ i ... virtutem
de ... psillium qui ... nigredinem
... dolores oculorum et est
in ... i ... antiquas ... et
quibus ... et ... emplastrum cum ... et est
... et ... emplastrum aut in pedibus aut
quibus ... in ... aut ... et semen eius sunt
... alio loco ... et ... eius sunt
... et ... et ...
... et ... cum ...
adiectum ... qui sunt emplastris ... contra
ad dolores ... et fit emplastrum cum ... aut ...
emplastris ... et sedat dolorem De Chamerio(?)

Camedreos est calidus et siccus in 2o gradu. Et qui bibit
decoctionem eius confert contra passionibus renum et duriciei
splenis et stranguirie et incipienti ydropisi
et provocat menstrua et expellit fetum et qui bibit
in aceto dissolvit duriciem splenis etc.
Camepiteos est calidus et siccus in 2o gradu. Et est
super omnem medicinam contra yctericia et oppilacionibus
hepatis et opilaciones in epate. Et qui bibit de
foliis eius herbe vij diebus continuis in vino curat
yctericia et qui bibit in ydromelle xl diebus curat
sciatica. Et lineus etc.

Leneus siccus est materia inter calidus et frigidus et consumit
in 2o gradu. Et qui coctos comedunt assidue accidit
corporis obstructio viscerum et fit durum et digestio mala
stomacho qui comedit lenes in cortice suo et qui eo
comedit et coquit bene prevecta ista aqua prius frigidatur
et aqua eius prima lavat et accidit eo
vero est sed aqua eius prima lavat et est mala renibus et pul-
moni et nocet quod coquantur in aceto acetosa sunt et
nocent et qui cocti coquunt sic tunc lavat et qui corrosio corporis
non coquunt sic. Et laxacionem stomachi
confert et inflammacionem fervent ... replet
et stringit et qui miscent in melle replet
putrida et aufert scrofulas et ulcera et mundificat
corporis et qui coquunt marcido dissolvunt ...
et apostema dura et qui fit emplastrum in cibis et in farina
ardor confert podagra

Ladanum est gummi quoddam calidum et siccum in primo gradu. Et fortius
coladanus est in 3o quod est boni odoris colore nigro
et mollificat cutem et qui malaxat

adhuc malis et non est meos sabilem et afflatis
sume primum. Et mollificat et dissolvit et solucionem
operata et mundificat confert contra vulneribus et sanificat

Lineus

ea que fit in suffumigacione ad expellendum secundinam et ponitur
in posterioribus nascitur et confert duriciebus matricis
Lupini sunt calidi et sicci in secundo gradu. Virtutes eius sunt quattuor. Prima
est quod destruit sua amaritudine vermes. Secunda est
abstersiva resolutiva mundificativa aperitiva. Unde
3a est quod occidit lumbricos qui fit ex eis emplastrum cum
et qui comedunt in melle et bibunt in vino admixta
aqua et emplastrum ex farina lupinorum confert scabiei
Lacca est gummi arboris que nascitur in terra arabica et
est calida et sicca in 2o gradu et habet virtutem consumendi
superfluitates [illegible] et bibitur de ea ʒ 3 vel
[illegible] in aqua et bibitur de ea [illegible] epilepticis et
asmaticis et qui bibit in [illegible] prius [illegible]
abstergit maculas que sunt in oculis ab [illegible]
[illegible] debilitatem visus qui miscet in vino
et fit in [illegible] est [illegible] odore [illegible]
administratur in suffumigiis et habet virtutem qua [illegible]
purgatur [illegible] et aperit opilaciones [illegible] visus
et est bona dolori epatis et ydropisi
Lilium est calidum et siccum in 2o gradu et eius sunt species multe
sed nobis nota sunt tres species scilicet album lilium et celestinum
colore et lilium et [illegible] et ad quod est [illegible]
[illegible] lilium album administratur ad [illegible]
eius album et ipsum mollit duriciem [illegible] et qui fit emplastrum
in [illegible] confert morsibus venenosis et qui [illegible]
[illegible] et supponitur confert [illegible]
radix eius coquitur in oleo et [illegible] et administratur
[illegible] et mollit duriciem [illegible]
et [illegible] et qui terit [illegible]
[illegible] in melle [illegible]
[illegible] et abstergit impetiginem et [illegible]
[illegible] et [illegible] capitis et ulcera [illegible] et qui

abluit panes in ea indissunt nervum z austringit
eius demum non eius bibit[ur] et nocumenta vencosa z gst
aqua distillacionis florum potata allenuat pu[l]m[onem] dili-
gens r[es] trocata q[ue] in venit nassare potata allenuat
p[u]l[monem] et radix g[ui]ta atque in olleo decocta gst ap[er]t[ivis]
florum z di[uret]i[cis] Et d[icit] q[uod] folia z semen terat fit
tritina mista z misce in vino z sit in emplastr[um]
q[uod] gst thesspile. Et bitem [=] telestor z yr[i]os p[er] d[e] cis
finit z subaliat z gst n[...] z subtiliat humiditates
plurum q[uod] sunt dissipat exspiracionis z qui bibunt z a
in mellicro p[ur]gat flegma grossum z colam z curat
inflaciones ventris z qui bibit in aceto gst morsibus
vencosum z splenetic[is] z spasmo z gst lumbrocibus z
oppilacionibus febrium z qui bibit in vino provocat
menstrua. Et so aquae pot[us] eius desinit ea a z z
n[...] d[icit] d[icit] qui fit nasale exeo in melle oppl[...]
venti z coquunt in aqua z fit emplastrum et eo gst
apost[emat]is dur[is] z propsium z mollit ea z rpl[...] furfulas
qui terit[ur] z ponit[ur] in eis Zuchi... ap[er]it z radit yr[i]os
est q[uod] purgat aqua et citrina albeu qui fit collirium
in fama radit yr[i]os aust[ringit] unguentum omni et qui
fit fluntatorium in fico ipsius iudbus dicitur aust[ringit]
auris z emigra[n]ea z zada s[ed] so planit z rsina
eius est q[uod] acupiat in aqua z mella coco z fit
valet ad oppilacionem epatis z ad ydropisim z dos[is] eius
est in decoctione albanicas duabus usque ad ui vel ua-
z pane gtz ad z 3as usque ad z in mellecte
Et bilem eten f[...] d[icit] qui coquit[ur] z fit in decocto eius
cuius collirio gst dolori ductum Et si coquunt folia
eius in vino z fit inde emplastrum gst apost[emat]is flegm[aticis]
z commu[n]is z malinis quorum hinc dicit[ur] ua du ad
panyes venit z solvit ea z c[etera].
Lignum aloes z calid[um] z s[iccu]m in 2° g[radu] d[e] ipsum
differt ab yndia z aut arabum z in gst

intum humoribus egrediuntur incepta et ad descendendum,
sedatur dolorem lateris et est expungens et datur caeco alirez
et rimonem putridum a stomacho et fortificat ipsum
et qui bibit in aqua confert doloribus lateris et epatis
et vulneribus intestinorum et corporibus veteris chronicis
Lenticula est humida et frigida in 2o gradu. Et qui sit
emplastrum ex ea sola confert herisipile et apostematibus
calidis et podagre et confert inpetiginem et cristali [illegible]
Capitulum de lactuca et est ladnek
Lactuca est frigida et humida in 2o gradu et est duplex
scilicet domestica et silvestris. Et lactuca silvestris est plus
domestica scilicet quia habet superficiem maiorem et folia eius
sunt albiora et subtiliora et asperiora et sapor eius amarus
et habet lac. Domestica lactuca est bona stomacho
et infrigidat venam et facit dormire et provocat lac et quando
ipsa decoquitur est magis nutritiva. Et si comedatur
cum ea post ablucionem confert illi qui patitur ex stomacho
suo et assiduus cor [illegible] ubi [illegible]. Et qui sit
emplastrum ex ea confert [illegible] semen eius bibitum
confert pluries veneris et [illegible] libidinem et pollucionem
semen [illegible] lactuca est melior [illegible] et
melior [illegible] omnibus aliis [illegible] quia ipsa generat sanguinem
bonum. Et ego quidem comedebam lactucas quando eram
iuvenis et cum in stomacho meo generabatur colera [illegible] frigidum
[illegible] et nunc cum [illegible] semper comedo eas lac
tucas [illegible] non [illegible] aqua [illegible] possu
turnis [illegible] sic [illegible] etc.
Laurus habet folia et fructus et corticem radicis que
calefaciunt et desiccant in 2o gradu et apud nos non
habemus nisi genus lauri et genus lauri est calidum
[illegible] folia que [illegible] in [illegible] et in medicina conferunt
[illegible] et asmati
[illegible] humidum ad [illegible] qui sunt
[illegible] in vino conferunt [illegible] et [illegible]

morphea

morphea Se^e de lapide lazuli &c

lap lazuli melior e ipse cui(us) color est celestis
in lu(m)ie & lenis sua aspicit e admixtura aliq(ua)
lapid(is) . G ille lap refrigerat pulsus qui d(e)spila(t)
p(er) aliquos humores aducos & rimor(um) q(ue) no(n) augere pili(s)
n(on) multiplic(a)re e oz (con)tera(n)t in lu(m)i(ne) e admisceat i pulue
lynauus in libro lapidu(m) qu(i) suspendi sup(er) infantes
p(ri)mor(um) abeis timores et p(ro) cen(tum) in arcu e lini sup(er)
s(er)pho(rum) cu(m) curat ea ib ne curat melanci(m) e humores
morphica curat ea ... et ma(teria) qu(i) albi e no(n) lenis e dat p(ro)moui
adustos p(er) secessu(m) qu(i) albu(m) e no(n) lenis e dat p(ro)mo(ue)
tu e p(er) vomit(um) grossos e melancolicos e est ad egritudines // humores
celebri e cordis fit est epilepsia mania e melancolia
e est i(n) mor(bis) cordis e (con)firmat ... e curat melancolicos / a lep(ra)
e syncopi(m) e mundificat pect(us) e pulmo(nem) e est asmati(cis)
abs(con)dit(is) egestis e egritudinibus splenis e (con)firmat alop(itias)
e suffocat(ionem) & curat in (pro)fun(do) e dat patientib(us) febris melancolicis
lauat cu(m) fit & erat bi(bi)t(ur) suffocatione sup(er) aqua ...
e lauat fit cerebro et p(er) stillicidio i mortuo e fiat idem //
es sp(eci)es renouandi aqua post abluat aquantes in aqua
rostica pulueris. h(uius)m(od)i lapid(is) datur de(bet) adbibund(um) in febris
biglosso depurius e vino subtili anniquo e est sola p(ro)
medicam ad egritudines melancolicas / dosis ei(us) e ad ʒ j
usq(ue) ad ʒ ij semis Sequi(tur) de lapide iudayco

lap iudaycus f(rigidus) d(icitur) est sanguinarie e lapidi e inu
e vesice e ip(s)e curat cu(m) notant cu(m) gonetis dissoluit
lapid(em) cu(m) ... debilitat app(etitu)m e frangit lapide(m) i (re)nu(m)

Sequi(tur) de litargiro glar ... &c

litargiru(m) ut d(icitur) est ... e mollitiuu(m) in s(e)c(un)d(o) g(radu)
(con)glutinatiu(m) e repletiu(m) vlcera (pro)fundi carne e ansicatiu(m)
sup(er)flua q(ue) fit in eis e (con)solidat ea e (con)ducit cuta
rugosa e abstergit sordes ei(us) e lenificat e i p(er)egrina ...

Sequi(tur) de ... &c &c &c

Melilotum est calidum et siccum in primo gradu et vocatur alio nomine corona
regia et habet florem croceum unde [illegible] vinum eius est
calida plus quam frigida in primo gradu virtus eius est quod maturat et
dissolvit et aperit [illegible]
Milium sol[utivum] et calidum et siccum in secundo gradu virtus eius
est quod qui potat in vino albo frangit lapidem in renibus
urina parvulis qui defectum eius bibunt et in vino
albo confert lapidi renum
Milium est frigidum et siccum in primo gradu et ipsum est parum
nutritivum et ipsum constringit ventrem
Mirobolanorum sunt quinque species scilicet citrini nigri kebuli
et [illegible] citrini [illegible] purgant coleram
et confortant stomachum et dosis eorum in infusione ad decoctionem
ʒ i ʒ iii usque ad ʒ x et pulveris eorum a ʒ i usque
ad ʒ ii / nigri [illegible] qui dicuntur yndi et frigi-
di / purgant melancoliam et dosis eorum ʒ
stomachum et purgant melancoliam et dosis eorum
in decoctione aut in infusione a ʒ ii usque ad iii scilicet pulveris
a ʒ i usque ad ii / kebuli [illegible] speciale
purgant melancoliam purgatione debili et dosis eorum in infusione
est a ʒ i usque ad ʒ iii / [illegible] mirobolani sunt
sunt [illegible] quod qui [illegible] morantur
et [illegible] in aliis quia [illegible]
vel mirabolani sunt calidi et [illegible] [illegible]
ventris et corroborant [illegible] omnis et nociva et [illegible] et
confert lepre et emoroydibus antiquis et [illegible] et ydropisi
et [illegible] nausea et vomitum / [illegible] [illegible]
Malagranata sunt frigida et sicca in primo gradu [illegible] acetosa
[illegible] ista [illegible] calidi stomacho [illegible]
malagranata acetosa conferunt cordiace et [illegible]
[illegible] et [illegible] libidinem / [illegible] qui ma-
[illegible] inflammationem quod est
[illegible] est quod aqua eius confert inflammationem quod est
in epate [illegible] nimium potum vini et [illegible] eius confert vale
stomachi et stringit ventrem et [illegible] appetitum [illegible]

Malua .f. frigida et humida in p° gradu ipse domestica
.s. domestica est que editur inter cibos quia confert
ventri ipsa est mala stomacho mollit ventrem et ang...
confert in lacte / Electio et mala stomacho confert vesice
et pulmoni eius et nigr(a) / nunc autem et bonum aspiciu provocat plurimas
et vesice et emplastrum operis folia dicit .f. et alcore
putus confert apostematibus vesice et renum et cum fit emplastrum
in ea in apostematibus calidis prodat et iuvat ea ...
Menta est calida et sicca in 2° gradu .s. tercio ... et
dissolvit in aqua et bibitur et aufert dolorem renum et vesice
attendunt pro gelasionem superfluitatem in cibis et fit in
eo emplastrum primi inflacionem et provocat urina
Mastix est calidus et siccus in 2° gradu .s. mastix confert stomaco
frigido ventositati ante quam bibitur et est bonus stomacho
mox ciuitatem ... anisi
Anisum est calidum et siccum in 2° gradu ... provocat coi-
tum et emittat ... qui bibitur aut potatur
in emplastris et dicunt aliqui quod administrat ...
dans oculi et abstergit albuginem
Mell est calidum et siccum in 2° gradu ... quod spirat
in 2° ... mell bonum ... quod est dulce et ...
... ammitas aquaticas ... et ... bo...
et calor cuius est ... adurbedime ... nimis
et calor ... est abstersiuum et aperiuum ... venas
liquidum est ... fraudulenter perficit
... complexionem ... inpinge ... iuvat
... in calor ... et ... reprime et
ea et quo ... confert in co ...
aure ... et qui fit ... in co ...
perductos et lendes et mel abstergit ...
... qui fit collirium in eo aut bibitur confert illi ...
... qui fit in eo gargarisma ... et apostematibus
dictis ... et ... provocat urina et
... et qui fit ... in eo aut bibitur confert illi quod
... morsus et confert morsui canis rabidi

Et mel in spuma non est ablata sit mundum et laxat
ventrem. De meclone mag. vidi et dapsel etc
Meclon est frigidus et humidus in 2o gradu laxat est fortis
generationis et corruptionis et confert febribus ad membra
et illi nimis corpore quia generatur flegma humidum
adipsum(?) colere cum in stomacho et equa
et venus si est tarde digestio etc
Mirra est calida et sicca in 2o gradu datur contra quartanis
febre et aqua angina venarum(?) frigidum febris dnabus(?)
generis et morum. Et qui tenet sub lingua et spirit
contra repellit mollit asperitas canis plurimis et
clarificat vocem et ipsa omnes lubricas. Et qui tenet eam
mitigat odorem oris et qui miscet in opio et castoris
mitigat dolorem animi et si linito cum ea dissoluta
in aceto abstergit impetiginem et qui miscet in laudanum
et vino et oleo aucteno sicut capillos cadentes et
liniunt nares in ea et aufert fetorem antiquum et ipsa
et post ulcera oculi et abstergit albuginem ipsius et confert
obscuritati visus et asperitati palpebrarum
Maiorana est calida et sicca in 3o gradu decoctio eius
impositum curat ydropisim in principio eius et singultum
in corporibus ras. (?) contra calidum eius et aromaticum et sub
tilis confert contradicentibus corporibus frigidis et confortat cerebrum et alia
membra. De Mandragora alium
Mandragora est frigida et sicca in 3o gradu ipsa inducit
subitum in sompnum
Menta est calida et sicca in 2o gradu aben alcesie(?) stomachum
confortat et prohibet nauseam flegmaticam et facit digestiones(?)
Et dixit eius est prohibere vomitum flegmaticum quod bibitur in pu
lvere ut eius dicitur Ghelber (?) et alis
Ceprion(?) est calidum et siccum in 2o gradu de solea humus plan
laxat flegma colera bedugos(?) ipsius eius est
quod laxat melancoliam et aquam citrinam quemadmodum de fumo
alio est lacticinia? habet vanosa ponderis et
//erucitumc(?)

75
63

vini et aceto comedit propterea quod desiccat humiditatem capitis

Nenufar est frigidum et humidum in secundo gradu. Et qui bibit de radice eius pista in vino confert fluxui ventris et vulneribus intestinorum et solvit apostema splenis et sit emplastrum in ea in dolore stomachi et vesice et bibit [illegible] et ansi pollutiones [illegible] nenufar [illegible] oppilationem splenis [illegible] dolore [illegible] nenufarinum est frigidum oleo violaceo etc.

Nux muscata est calida et sicca in secundo gradu. Ansi fetores a stomacho et digerit cibum, expellit ventositates, corroborat stomachum et epar et confert lentigini faciei et [illegible] confortat splenem et mollit apostema [illegible] [illegible] de nuce avellana etc.

Nux avellana est calida et sicca in secundo gradu. De nucibus [illegible] nutrit [illegible] stomacho gravant [illegible] tussientibus qui comedunt cum ficubus et [illegible] cum medicinis [illegible] sit tam optima [illegible] et qui nux [illegible] est cum cortice suo [illegible] super umbilicum confert tussientibus et cortices eius [illegible] et misce in oleo et linit inde capita infantium facit oriri capillos pulchros et facit oriri pilos in alopicia. Nuces non [illegible] sunt nux nomine [illegible] alias [illegible] dulciores [illegible] alias etc.

Nigella est calida et sicca in secundo gradu. Semen nigelle [illegible] qui assatur et odoratur [illegible] inflationes [illegible] [illegible] qui comedit confert asmaticis [illegible] intestina [illegible] etc.

Nasturtium est calidum et siccum in quarto gradu. Semen nasturtii [illegible] dolorem [illegible] et dolorem capitis [illegible] [illegible] et misce [illegible] in medicinis asmaticis [illegible] et dicitur quod nasturtium [illegible] vinum [illegible] aquosa [illegible]

r. nasturciu(m)
chiues

et habet virtutem debilitandi sperma eius. Decoctio eius emplastrum in eo et melle impositum diminuit splenis. Et quod coquitur in lacte caprino et datur in potum contra dolorem ... Et quod aqua mixta pati dolorem annoque ... est dolor podagre et syatice cum vinagro melle et pulverizat de semine pulvis seminis nasturcii est.

Nitri sit mixtum ... vinum est desiccativa qui bibit ex eo subtiliat et mundificat ... et viscosos et ... indigestam in quibus vinearum ... ablutio ... et morphea. Et quod dissoluitur in aqua aut vino et distillatur in aurem sedat dolorem eius et vermes qui sunt in ea ... tinnitum ... ab ea. Et quod dissoluitur in aceto ... que sunt in ea et qui bibit in aceto confert suffocationi que accidit ex fungis ...

Oleum est ... quod est ... et oleum quod fit ex olivis ... et ... quod ex eo est ... et est ... Et oleum ... nomine ... odorum. Et omnis species oleorum ... mammarum ... calide ... corporis ... frigidum ... mollificat ... Et ... medicinas ... Et ... in potum que medicinas ... Et ... qui bibunt ex eo ... de aqua ... calide ... Et qui coquitur in ... et bibunt ex eo ... et qui fit ex eo ... Et ... in ... colite que ab ... et ... que fit ... Et ... ex eo est ... et ... non habes oleum ... indiges ... eo ... mel et ... eo.

Orobus est calidus et siccus in ... qui fit ... de eo ... tempore de orobo ... super ... aqua et dimittere ... aqua

in bibit dimi sar bulie donec coreu separet a bco p[er]ieu
d[e]p[ri]mi 2 molle 2 cxtra ista farina layat vetiny[?] p[ro]uoc[a]t
vrina 2 meliorat colore[m] corporis Et q[ui] esca q[ui]ne
ul bibit nimis facit corrosio[n]es 2 vrina[m] sanguine[m]
et q[uo]d fsa in vino est in euplin[?] g[ra]t morsu
canis rabidi 2 morsui hois 2 q[uo]d coquit in aceto
2 poni sup punct[a] g[ra]t singwrrie 2 sedat renasin[?]
Ordeu[m] e frigid[um] 2 sicc[um] in 2o g[ra]d[u] & ip est d[e] s[e]mi[na]li
qua ttitu 2 aqua ord[ei] est nutritiva adr[?] p[ro]pri[e]t[at]e[m]
talib[us] 2 g[ra]t assu[eti?] ca[rne] p[ro]p[ri]morib[us] volnib[us] 2 grad[u]
misce[tur] in aceto fiet i p[ro] sup stabile vl[?] cito cura
ea 2 farina ord[ei] frig[id]i vetite 2 sedat dolore[m] ap[er]to
calidoz de ozimo gariophilato 2

Ozimu[m] est cal[idum] 2 s[icc]u[m] in 2o g[ra]d[u] ysaac Benaran[?]
g[ra]t suditio fr[a]do i[n] sani dig[?] vbi y[?]ss[?] 2 g[ra]t epati
2 cordi 2 aufert est[?] et passione 2 odorat[?] facit
eruttacio[n]es 2 aperit opilacio[n]es cerebri 2 g[ra]t cordiale
q[uo]d est apleg[m]te 2 melia et q[uo]d aut odore
g[ra]t opilacio[n]e narium 2 c[etera]

Olibanum est cal[idum] 2 s[icc]u[m] i 2o g[ra]d[u]. g olibanu[m] 7 cal[idum]
et stip[ti]cu[m] calesfit 2 abstergit obscur[itatem] visus 2 replet
vlcera p[ro]funda 2 i carnat ea 2 g[ra]t solidat vulnera
recenti in suo sanguine 2 q[uo]d bibit olibanu[m] g[ra]t fluxu[m]
sanguinis 2 vndiq[ue] sangui[ni]s fluat cum [?] fluxus g[ra]t
innatum 2 q[uo]d bibit de eo s[an]ii[?] p[ro]p[ter] meliorat eos
Si nimis in via biberit in ducit mania

Opapanax est cal[idum] 2 s[icc]u[m] i[n] 3o g[ra]d[u] Opy[?] est
g[um]mi est calefactiva solutiva mollificativa
2 i[de]o q[uo]d dat esca in p[ri]mo in melle
2 in vino g[ra]t rigorib[us] febrium p[er]iodicar[um] 2 g[ra]t fistulis
in oculis 2 dolorib[us] 2 tortionib[us] ventris 2 tussi 2 d[e]stil
lacioni vrine i stabrei[?] 2 vesice so[?] ad e[x]pelle[n]d[um] calculo[s]
educit fleg[ma] grossu[m] 2 viscosu[m] a[r]ticlis[?] i[n] mat[?] 2
nervis[?] spe 2 bibit in aqua mell[is] calida et g[ra]t

[illegible] mingentibus/ provocat urinam menstrua et facit
aborsum et est medicamen bonum purgativum matricis et est
medicamen competens rigori/ febrium et specie bibitum in aceto
cum hora paroxismi/ et linitum in spina dorsi [illegible]
apii et oleo anetino. et dosis eius est a ʒ i usque ad ʒ ii.

Opium est frigidum et siccum in 4o gradu et est succus papa-
veris nigri secundum aliquos [illegible] modum [illegible]
post desiccatur vel [illegible] qui [illegible] super plantas
fuit [illegible] incipientibus [illegible] in intellecto ne
[illegible] ne [illegible] cortex eius [illegible]
[illegible] colligatur [illegible] et [illegible] et est de opii
[illegible] de opio [illegible] quas
[illegible] opii [illegible] dolore et facit dormire
et [illegible] et [illegible] antiqui et [illegible]
de eo quantum [illegible] facit [illegible] omnia et misceatur
in oleo rosaceo et linitur inde caput [illegible] et
in oleo rosaceo et [illegible] et croco et distilla
[illegible] in oleo rosaceo et [illegible] in [illegible]
[illegible] dolori eius et [illegible] in [illegible]
cum azaro et [illegible] cibus calidus [illegible]
[illegible] et [illegible] calidis [illegible]
[illegible] et [illegible] dormire
Et opium est [illegible] medicinas
[illegible] opiatas et [illegible] omnis morbi [illegible]
[illegible] omnes dolores [illegible] eius [illegible]
atque in [illegible] omnes dolores [illegible] eius [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] cor [illegible]
[illegible] et [illegible] omnes [illegible] et debilitat [illegible]
[illegible] est [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] eius
[illegible] et [illegible] dormire [illegible]
est [illegible] et odoratus [illegible] dormire [illegible]
[illegible] eius est malus et [illegible]
[illegible] et [illegible] eius [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] ipsum [illegible] adulteratum
Et [illegible] ipsum [illegible]
[illegible] veritatem Serapio [illegible]

quonius cerami na id q p confirmatores dispo
ri fisica consuet est adversus ipsius na opa i purgandis conpra
Pionia est calida et sicca in ij° g° de qua bibi dra
dire cum quatuor vinis amigdale amaricribus
non purgat in parum indifinat cas purisima
et qui bibit in vino confert dolori ventris et yrrine et
dolori vesica et renum et qui coquit in vino et bibit solus
venire Et qui bibit confrmes cum ruboris 10 vel ij
confert fluxum mistruorum et datur ad quiem et dolorem ipsorum
partis et confert mulieri et recipe gravide lapides et
promovet urina et indisficat capud et renes qui sunt i eis
apilaroes Et dosis adhuc est quatuor amigdale in mel
licto et qui terit et imbrat subtile et suspendit sup prios
epilepticos curat eos et qui coquitur in vino dequo
potato fugit ventre
Pinus est arbor calida, sicca in ij° g° de cuius
arbor fructu confert pinuclis penacinis et qui teritur
et pulverizatur sup locum et sit cum eo sanguinaria
et corpus fetidum et scendunia et qui bibitur fugit ventre
et movet urina et capitis depuratur rubeo et ij species
Papaver sunt plures species na est papaver rubeum
duplex scilicet domesticum et silvestre et est papaver — i. Magis
nigrum et papaver album et croceo et domesticum
et silvestre papaver ruber p° g° calefacit et desiccat
appetit et accedit et cedat plagis qui macerata et succus
eius indisficat cetibus qui sit in eo a po purgan
fit est sternutacio et indisficat ulcera sordida Et
alie species papaveris scilicet domestici infrigidat et app
sicc faciunt dorme dormire fortiter ymo infrigidat i
iiij° g° et mortificat Et in debes scire q papaver
in partibus nostris non est narcoticum i. stupefactivum
ut mortificatur sed id est ille q genera in plag
calidis scilicet in partibus ultra marinis et
Pira sunt frigida et sicca in ij° g° de pira species

ulte species comesta sunt stiptica et stomacho cum bibitur
post cibum sunt comparata et stringunt ventrem et que comeduntur
ieiuno stomacho nocent. Silvestria non sunt stiptica
ut domestica. Avicen(na): pira sunt inter bilia contra
coma. Tamen est amicitia quenessoe pirorum
et stiptice magis stiptica et propter sui stipticitatem et grossitiem
faciunt opilationes et propter hoc febres vel apostemata vel alios
morbos consuetos generant de opilatione.

Palmu [illegible] est calidum et siccum in 2° gradu et sunt
eius due species: una alba, altera rubea; est quod quando
comedetur cum bibitur confert morsibus venenosis et ictibus
et ydropisi et quando bibitur in aceto confert apostematibus splenis
sive in iecore et est malum stomacho et lapat
ventrem et provocat urinam etc.

Prassium est calidum et siccum in 2° gradu. De folia eius que
teruntur et distemperantur magna in fele suo et
potata ista cum melle confert vulneribus, ulceri et pulmoni
et asmati et admiscetur cum radicibus yreos et confert tussi, spira(?)
et addetur superfluitates aperiendo et urinam eo inliciens(?)
et provocandum urinam et adeandum(?) menstrua mulierum
in renibus et vesica.

Psilium est frigidum et humidum in 2° gradu. De hoc unius cum
[illegible] que fit emplastrum cum oleo rosato et aceto et
sanat, quando fit emplastrum cum oleo rosaceo et aceto et
aceto et aqua confert dolori iuncturarum et ancas la
dolorem capitis calidis et dolori capitis
et cum ... confert apostematibus calidis et oculos eius
et quando eius mastigatur sive per medium vel oculos eius
plastrata et infunditur die vel nocte magis dum
additur eis parum mellis et bibitur confert ut sanando
maiores arietas(?) et ... et solvit ventrem.

Plantago est frigida et sicca in 2° gradu et de duplex
Wegerych — virtus eius est quod abstergit et sanat vulnera
et confert ulceribus corrosivis similibus et putridis
eorum et ubi est aqua inflammata congruit ea et

incarnat fistulas et ulcera sanguinancia et crepaturas et fissura
et radices sunt apperitiva opilacionum epatis et urine propter absterssionem
quod emicis misit et sanum est. Storax nisi sit. Et qui
folia eius decoctione sit vinum eius subtilior et magis frigida
sunt superfluitatibus aquosis que est in ea ipsum et deprimit
et dolores stomachi que ex flegmatibus medicina sanat eius frequens
bibitum quod arenam seu lapidem frangit. Et qui medicum pla
virginem curat ydropisi carnosam et asmaticis et stipa
confert epylepticis et asmaticis. Et qui in stomacho sunt policies
eius sit collutio eos quod ulcera que sunt in eo etc.
Persica sunt frigida et humida in 2o gradu. Et comesta mollificant — Pfersich
Persice sunt bona stomacho et molliunt ventrem
in materia eius frangit et quod decoctio stringit fortius
Cum vero qui recente folia eius et flores et comprimit sunt et
et bibita enecant ascarides. Et qui succus foliorum eius in
in aure occidit vermes qui sunt in eo. [illegible]
Pollipodium est calidum et siccum in 3o gradu. Consumit
propter pollipodium et quod purgat melancoliam. Cum
bibitur sumitur in decoctione aut qui miscetur in capitulis
decoctionibus aut confectionibus. Et dosis eius sumitur in decoctione
sunt ʒ ij. Et dantur in aliis medicinis ʒ j. Et propter amicitiam
in minor gallorum et gallinarum et sit coctum collum in
bonum et sumitur in aqua calidi sit pollivum ꝯ
Piper est duplex scilicet calidum et siccum in 4o gradu
Piper calidum confert asmaticis et frenesis sanguinem
fit dupla sunt in potum vinum vina et sevis in
melle. Et piper dura fit miscetur in cera aut
melle. Et piper dura que ponit
perigma et matricem oia apostemata dura que ponit
in emplastris et incarnat loco percussionis et carnam
in emplastris et incarnat. Portulaca est frigida et humida in 3o gradu. Sed virtus eius
Portulaca est frigida et humida in 3o gradu. Sed virtus eius
est super frigida et confert apostematibus calidis et aliis apostematibus
calidis et inflammacione que est in stomacho et in testiculis
et confert mordicacioni vini et vesice et febribus et stomacho
apertione et ulceribus intestinorum et miscetur in oleo rosaceo

et infudit sup caput et est adiuda

Pip est cal et sicc in 4° g et est quodda album quod imma-
turum et ad nigrum quod est maturum . virtus piperis est
calefactiva attractiva pro provocanda urina et si plurima
absumpta obstruunt vias et qui sunt impetiginosi aut si vinum
in eo in aqua coquitur est rigoribus febrium p[illegible]
et est morsibus venenosis et expellit [illegible] et adiuvat
i[illegible] et inspiratis quae sunt [illegible] et dolori pectoris
Et qui sunt impetiginosi in [illegible] lauri [illegible]
[illegible] ventris et qui masticatum [illegible] sagitta
et in pessul[illegible] mulieris facit [illegible] de capite
et ipsum sedat dolore et confortat [illegible] digestiva et [illegible]
et ipsum [illegible] quibus [illegible] aliorum
ingestionibus [illegible] quibus [illegible]
ad provocandum appetitum et qui missum in [illegible] vel plurimum
[illegible] et qui missum in [illegible] morsus [illegible]
[illegible] missum in aceto et sic [illegible] in eo vel plurima [illegible]
et sunt impetiginosi [illegible] in [illegible]
et [illegible] in [illegible] Et [illegible]
et [illegible] quae sunt [illegible] et [illegible]
[illegible] aggregat [illegible] et [illegible] intestinis

Piretrum est cal et siccum in 3° gradu purgat linguam
qui [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] qui
[illegible] in aceto et sic in eo collutio oris [illegible] dolori
dentium et est [illegible] super quod frigus vincit et [illegible]
animo frigore [illegible] ne noceat ei et [illegible]
et [illegible] et est [illegible] magis [illegible] et [illegible] et
rigoribus febrium et vocatur vulgariter perethram

Porrum est cal et siccum in [illegible] [illegible] provocat
[illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] eius est [illegible]
dentes et [illegible] [illegible] eius [illegible]
[illegible] vias et est [illegible] malum et [illegible] in eo
et [illegible] [illegible] [illegible]

De plumbo [illegible] eius [illegible] [illegible] et [illegible] eius
[illegible] est [illegible] refrigidat et [illegible] et [illegible] eius

v. Perethram

3a est qui accipit mortario et pistello et ponit in eo
oleum que aut rosaceum et teri fortiter et sic [illegible]
et unit cum oleo in medicina [illegible] [illegible] que sunt
in [illegible] et [illegible] et [illegible] vel [illegible] in medicina
emorroydarum [illegible] apostematibus mamillarum et medicina [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] administra [illegible] [illegible] que de
[illegible] ad pedes aut ad [illegible] aut ad partes [illegible]
a [illegible] et mala et [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] mirabiliter [illegible]
pro [illegible] aqua [illegible] frigido [illegible] [illegible] oleo et est [illegible]
[illegible] [illegible] De Reyss [illegible]
Reyss 3 calidum [illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible]
eius [illegible] [illegible] quas [illegible] in [illegible] aut
[illegible] [illegible] [illegible] super quos [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et da
a aqua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de est [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
Rosa est frigida et sicca in [illegible] [illegible] [illegible] eius [illegible]
est que infrigidat et [illegible] et [illegible] eius 3 [illegible] de
[illegible] et [illegible] eius 3a est que [illegible] sanguinis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et rosa [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
aqua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aqua
rosacea [illegible] [illegible] qui bibit de ea [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et dolore [illegible]
a [illegible] et [illegible] [illegible] calidas [illegible] et [illegible] doloribus
a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
qui accipit [illegible] rosarum [illegible] et [illegible] fit
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] eius
Rappa 3 calida [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] et
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] libidine
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] eius qui [illegible]
super podagram [illegible] [illegible] que sunt a frigore [illegible]
et qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
rappe [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] dolore [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et qui [illegible]

cum vino ydromelle et qui bibit moriatur libidine

Reubarbarum est cal(idum) et siccum in 2o g(radu). Duo autem sunt reubar-
bari species, medicina laudis et [illegible] in qua
[illegible] multa commixtione qui eorum mirre sapit
in distemperamento nascitur. Et est coleram et flegma. Et mani-
festus eius est in digestione epatis et stomachi et dolori-
bus eius et visceribus et [illegible]
purgans cares et viscera et [illegible] et
opilationes et morbos quorum materia est opilatio sicut sunt yde-
ropisis yterizia grossities splenis et in febre opilatorum
[illegible] quando [illegible] medicina purgatiua et est medicina bo-
na [illegible] quando [illegible] in [illegible]
dissentere et [illegible] que est [illegible] opilatione
[illegible] et pauco vino [illegible] febribus opilatorum
et febribus antiquis et [illegible] magna [illegible]
capiti ita quod [illegible] sicut in [illegible] infusione [illegible] ut
[illegible] aut in aqua plantaginis
[illegible] et [illegible] colato aut in aqua plantaginis
et non [illegible] quam [illegible] in [illegible] [illegible]
et [illegible] est [illegible] et [illegible] medicina [illegible]
de vino albo [illegible] et [illegible]
et [illegible] usque ad [illegible] colari in [illegible] et
[illegible] est [illegible]
[illegible] in non [illegible]
[illegible] supplenti ut

De ruta

Rutha est cal(ida) et sic(ca) in 3o g(radu). Et est ruta domestica
et silvestris. [illegible] adiunctam
et [illegible] et [illegible] et [illegible]
notabiles [illegible] et [illegible]
vel [illegible] aut bibitur [illegible] [illegible] medicina
[illegible] in vino [illegible] medicina [illegible] aut in
mortificatas [illegible] et [illegible] medicina
[illegible] et [illegible] venena
mortificata et est optima medicina [illegible]
[illegible] et qui [illegible] aut bibit
[illegible] et qui [illegible]
ruta sepe [illegible] et qui [illegible]
[illegible] et [illegible] tussiones et [illegible]

contra dolorem lateris et dolorem pectoris ex reumate et tussim et apostemata
pulmonis et dolorem intestinorum in rigoribus febrium confert
in vulva et fit in cristeri dolorem intestinorum confert
et comedita sola sic est aut salita acuit visum et quando
teritur et miscetur in aceto et oleo rosaceo et fit linitio
in ea contra dolorem capitis et quando inicitur cum naribus
aut succus eius abstergit flegma et sanguis abscidit et quando
miscetur in vino et sorbeatur in mor... alba aufert
ea et naribus succus eius in succo feniculi et melle
et fit collirium in eo contra debilitatem visus et cum miscetur
in aceto et oleo rosaceo et confert contra terciana et fit linitio
in eo contra sophisticale contra et fiat et ulceribus capitis lenit dolores
et vena cum mastica pro ... capitis et allea
aut sedere corpore etc. De raphano Rafanus

Raphanus est calidus et siccus in 3o gradu
qui comeditur generat ventositates et non est bonus sto-
macho qui comedit facit eructare provocat urinam et qui comedit post
cibum mollit ventrem et inclinat cibum ad descendendum et
cibum qui sunt ante cibum expellit ipsum ad superiora et non sinit
qui sunt cum descendere ad fundum stomachi Et si decoquitur et sunt
cum ... grossis agitat (?) ...
contra tussim antiquam et humoribus grossis ... ..
et est contra ydropisim et quando fit cristeri cum eo confert
et qui comedit contra strangulationem frigidam
splenetis Et qui comedit contra ... Semen eius raphani
et qui bibitur provocat menstrua et provocat urinam et ...
qui bibitur in aceto facit vomitum et provocat urinam ...
duritiem vel tumorem splenis ... ...
agglutinat contra dolorem renum et vesice et tussim et ...
corpus a morsibus venenosis qui linitur cum eo Et semen
eius contra venenum sit tamen Et qui gerit raphanum
et ponit super scorpionem moritur statim tussim contra flegma
et est malus capiti et oculis et dentibus et palato et corpori
cibum et est contra ... ...
in superioribus partibus membrorum. Sequitur de Resina

Resina z calida z sicca in 2o gradu et eius sunt multe species
et omnes ipse glutinis calefaciunt et dissoluunt vnde
dulcificantur alii preter quod quia in aqua decoquitur est
de amicitia et prudentia et simplicitate et multa quantitas maior
quia multa et melius quidem omnium glutinum est mastix
et post ea quod est in eo desipitur parum in aqua esse cum
et pomaceo et in restis est quod in eo vim dominia
sui mordicatiue et nando r
Sparagus est species quasi olera cum clima conferunt
vna et quidem mollit ventrem et prouocat vrinam
et cum coquitur radix eius et bibitur decoctio eius
confert frigiditatem renum et iuncture
Spongia est calida et sicca in primo gradu et spongia
noua et sicca imponitur apostema flegmaticum et conglutinat
vulnera vnde que supponitur in aceto vel aqua
et in venit lapis in spongia ipse frangit lapidem
qui est in renibus non in vesica ut volt
Sandalus frigidus et siccus in primo gradu et confert eius confert dolori
pectoris
Spicanardi est calidum et siccum in secundo gradu et frangit lapidem prouocat
vrinam et menstrua mundificat et flatus mundificat
et ingrediente capitis
Semen lini est calidum et primum in primo gradu et cum miscetur
cum oleo et melle et aqua imponitur apostemati calido et
mollificat ea et cum coquitur in aqua imponitur apostemati que
sunt in radice aurium et apostemati durum et cum miscet cum
sale in radice cum et sic in toto compellit suppurare quod sunt
melle et si in toto conpellit suppurari quia sunt ... cum vini
et prouocat et sedat tussim quod de pectore sputum ...
Cum vomitus reponitur supra pectora et dimini
in puluere deinde modicum vinum de vanum in
in pixide ... calida
sicca et digestiue a quia mediocris quod sicca et calida
et sana sua confortat est bona cordi et confortat
in ... et clarificat sanguinem eius et ... in mediis
... et ... ea ut possit ...

et melius pulverizari super despumationem et quibus videtur
hoc ea facere ne amittat virtutem suam sed faciunt
subtiliter ea miscendi et terunt ea in marmoreis et
ipse in vasibus et sic terunt facilius
Storax est calidus et siccus in secundo gradu. Et eius sunt due
species scilicet liquida et sicca. De storace liquida et pinguedine
vitre [illegible]. De storace calamita cum vino quod
calefacit et tertia est quod mollificat et maturat et tertia
vino est quod tollit tussim et corrisam et raucedinem
et provocat menstrua cum bibitur et cum fit in matricem fumus
eius et est plus fumo olibani et de quo capitulum
eius et in tertio de ingenio sanitatis est una cum [illegible] mar-
[illegible] sicut [illegible] et madragora
Spice sunt plures species scilicet nobis magis quos fuit
spica nardi et spica celtica que est vocata spica
romana. De virtutibus spice nardi est calida et sicca
provocat urinam et spica quando bibitur frigus vincere et cum bibitur
in aqua frigida sedat sincopim et confortat cordiale et
inflationibus et epatis et ytericie et [illegible]
et cum sanguinem magis et sedet [illegible] contra apostemata
calida. Sed virtus spice celtice est provocat urinam et
contra stomachum. Et cum bibitur in decoctione absinthii
contra apostemata calida epatis et ytericie et inflationibus [illegible]
et morbis [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] Sene etc.
Sene est calida et sicca in primo gradu habens virtutem
magnam cum [illegible] ad stomachum purgandi
melancoliam et coleram et fortificat spiritum cordis cum
miscetur in eo medicine quas dixi. Innuitur sic est
viola et post decoctionem eius plus contra [illegible]
[illegible] et dosis eius pulveris est ʒ i et in decoctione ʒ iiii. absinthium
Sorba est frigida et sicca in secundo gradu. Sed fructus
ipse est stipticus. Unde eius poma est frigida

Et 3a est q̄ rez venire r̄ tinee forti ḡ scho
Salix est frigida et sicca in p° g°. d. qui bibit
folia ipsius trita in panno cum pipere et vino parum
confert colice q̄ dicitur asyros et qui comedit cortices salicis
et q̄ fiunt in aceto et fit emplastrum extinguit verrucas
et decoctio corticum emplastrat super pedes podagricorum
confert eis multum et mundificat furfures capitis
Salvia est calida et sicca in 2° g°. d. decoctio foliorum
et ramorum ipsius qui bibit provocat urinam et
menstrua et expellit secundinam et denigrat capillos
et confert apoplecticis et abscindit fluxum sanguinis et mundificat
matricem frigiditatem et in decoctione ramorum et foliorum ipsius
fit ablutio prodest contra genitalia tam virorum
quam mulierum
Scolopendria est calida et sicca in 2° g°. d. qui folia
hirczunge
ipsa coquuntur et bibit quadraginta diebus resolvit et
consumit splenem. Bibit autem prout folia ipsa sic
conteruntur splenem. Et qui
terunt et fiat inde emplastrum super splenem. Et qui
terunt et miscent in vino et bibunt confert dissol
vendo lapidem urine et singultum et yctericie et frangit lapidem
renum et vesice etc.
Surugen in emodactilis est calidus et siccus in 2°
g°. Et habet virtutem laxativam et specialiter aquam in qua
bulliet. Datur autem ipse in dolore iuncturarum nimie
bulit. Dat autem ipse in dolore iuncturarum et
fluxus a flatus unde ipse est malus stomacho
Solatrum frigidum et siccum in 2° g° et eius sunt
plures species una quidem habet grana rubea et vocatur
solatrum. Secunda et ad habet grana nigra et vocatur
solatrum mortale. Et 3a habet in una ...
unum salvum ... sit ... et vocatur alkekengi
...gys d. qui bibit ... radices ...
3 i sunt dorre lemon ... quinquaginta ...

et semen eius provocat urinam provocat [illegible] et [illegible]
in [illegible] eius et [illegible] [illegible] nimis [illegible]
[illegible] manu vini nimi acuitur [illegible] si bibitur mell
[illegible] [illegible] et cortex radicis eius ingreditur in empl
[illegible] dolore narcotizando et ingreditur in [illegible]
aquibus [illegible] qui coquitur in vino et [illegible] [illegible] eius
in vino [illegible] [illegible] dolore dentium [illegible] [illegible] ma
niam inducit [illegible] non [illegible] [illegible] bibitur [illegible]
radice ana [illegible] in vino et qui bibunt [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] alkakengi [illegible]
in [illegible] medicinis que [illegible] epati et vesice et [illegible]
de fructu alkakengi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
urine et [illegible] semen foliorum eius et [illegible] folia
eius [illegible] [illegible] [illegible] ambo [illegible] una
[illegible] [illegible] alkakengi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] super [illegible] [illegible] eis
et [illegible] eius qui bibitur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Sabina est calida et sicca in [illegible] gradu [illegible]
[illegible] est que [illegible] [illegible] vlcera [illegible]
[illegible] malorum corrodentium [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sordida [illegible] [illegible] super [illegible]
in melle et aufert [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] provocat menstrua plus [illegible] alia medicina
et [illegible] [illegible] sanguinem et [illegible] [illegible] [illegible]
et expellit mortuum De sambuco et ebulo [illegible] vnd [illegible]
Sambucus et ebulus sunt calidi et sicci in [illegible] gradu
[illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible] ebuli
[illegible] qui sunt [illegible] [illegible] aquositates et folia
eius [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] alia [illegible] [illegible]
[illegible] radices non [illegible] qui [illegible] [illegible] et datur
[illegible] ydropico [illegible] [illegible] [illegible] et qui [illegible]
in aqua et [illegible] [illegible] [illegible] et super [illegible] mollificat

durine matr' et confortat omnes emapstades cons

Et qui semen eius sunt impositum in vino sa^o et et

qui indicitur corpus fit fessio expellit secundinam

et est ydropisi Et qui succus foliorum eius distillat

in aures aufert ploblem et tynnitum et occidit vermes

qui sunt in eis et qui ex eo sumunt capiunt phisiis

pubie et portum et est usu auricularum et qui sunt ipom

contra carnitatem ab debitum et fit gargarisma in eo

contra catharro descendenti ad fauces i squinancia

Et accipiunt fructus eius dum sunt recentes in foliis

suis recenter et datur in succo corporum imponatur contra

lapidum renum   q Chimudel

Serpillum est calidum et siccum in 3° gradu et vim eius

2^a est subtiliativa et absterg[...] et 3^a ... ipso

1^a est subtiliativa et absterg... et 3^a vim eius est

linita et 2^a vim eius est calidus Et 3^a vim est

q puriat ornia et urina

Scrapinum est calidum et siccum in 3° gradu et vino

eius prima est quod subtiliat et abstergit et 3^a vim

eius prima est quod subtiliat et abstergit et 3^a vim eius secunda est quod subtiliat et abstergit et 3^a vim

est q indisferat materias q sunt in oculis et subtiliat

eas et est convenientibus medicinis aq descendenti

ab oculis et ad obscuritatem visus q accidit ab humoribus

grossis et ad obscuritatem ... est contra ... recepta

contra ... est contra ... incorpore

mactionis et costarum et purgat flegma viscosum et dosis

eius sumitur est a 3 ... adaequatur i i succo

i aqua decoctione aut magis cum aq melle

Sciamonia est calida et sicca in 3° gradu et proprie ... plurimi

conveniunt colerum in fortitudine et ... est unica

... et ... et testes facit nauseam ipsum

et convenit vel dentur appetitum vel ... ipsi ... ipse

capit in aquo alio succo vel oleo calido et

est magis innanimi ad ... et ...

supponitur in lana convenit nisi forma Dosis eius est

cognitus in usu ad & paralisis spasmosa abstergit
ante & meliorat colorem & aufert dolorem capitis
antiquum qui administratur cum oleo rosaceo & aceto
& diffunditur super caput. Squilla id est cepe marinum
Squilla est calida & sicca in 3° gradu & habet virtutem
acutam abstersivam & quando assatur & ponitur habet multa
& magis incisiva dat ad lapidem vesice
& ad provocandum urinam in febre & in ydropisi & datur
illi qui patitur de stomacho suo & cum cibus natat
in eo & non digerit & datur ictericis ad opilationes renis
& ad tussim antiquam & ad asma & ad scrofulas spanie
de pore ...
Senacion est calida & sicca in 2° gradu & dicitur herba primulina
que quando cocta cruda frangit lapidem &
emittit cum urina & provocat urinam menstrua & confert
fem & qui comedit confert ulceribus intestinorum
Sanguis draconis est succus herbe rubee scilicet costalus
& frigidus in 3° gradu & confert fissuris carnis &
incarnat vulnera & frigidus stringit ventrem confortat
stomachum minus superius & possunt de spodio & ebur combustum
Spodium est frigidum & siccum in 2° gradu & habet
stringit ventrem & confert ulceribus oris & inflammationi
colere & confortat stomachum & confert sincopi que
datur in potum cum aqua cordiace calide
Sandalorum sunt tria genera scilicet album rubeum
citrinum medicatur Sandalum est frigidum in 3° gradu
& siccum in 2° gradu attamen confert cordiace in febre
que fiunt cum eis super cor ...
rati qui ... in ... aut ... aut
pustulae aut lenticula aqua confert podagre calide &
... calidis & ... ...
Semperviva est frigida & humida in 2° gradu

qui fit emplastrum ex ea confert herisipile et fortie et ulceribus
frandulentis. Et capitis calidi dolori, id est, confricatis ipso
et pulegio et misceatur similiter cum oleo rosarum et linitur
in eo caput et confert dolori capitis et si detur in potum in vino
expellit lumbricos et fit emplastrum in ea in obstinatione et confert
Sanguinaria est frigida et sicca in 3º gradu habet
virtutem stipticam frigidam et quod bibitur cum vino
confert sputo sanguinis et fluxui ventris antiquo et
passioni colice et distillacioni urine et provocat urinam
provocare fortiter et quod bibitur in febribus pro debetur antiquis
post per horam confert multum. De Saxifragia vel Consolida Walstrum
Saxifragia vel consolida est calida et sicca in 2º gradu, habet radix
cuius fit decoctio ex ea ad quod bibitur in modum
cuius fit de ea ampliata decoctio
lapidem frangit et si bibitur cum aqua in prima parte
lapidem ... et frangit et si fiunt de ea lavacra pedes
que vivus fac thor
Sinapi est calidum et siccum in 4º gradu, habet virtutem calefaciendi
et subtiliandi et consumendi quod masticatum purgat cerebrum
et misceatur in aqua et fit in gargarismum et confert
asmaticis, radices lingue et asperitati antiquis pulmonis
et fit in eo gargarismata et qui fit in eo emplastrum in
fine in eo gargarismata et quod fit in eo emplastrum vel quod recipit
febres adversos antiquos recipiunt scapulas. Et quod recipit
et applicatur naribus quando sternutacionem et confert epilenticis
contra eos et quod potus contra malum et quod miscetur
in frondibus et ponitur super uvule dolorem vel eleccio et confert spasmo
et dimittit splenis et contra quos ipse dolorem oculorum
quod valet contra aqua latera et fit ex eo
in aqua et mella collirium confert obscuritati visus et primo
palpebrarum. De Sulphure etc.
Sulphur vivum est calidum et siccum et habet virtutem solutivam
et attractivam et consumit venenum quod tenetur et quod ponitur
super locum morsum confert tussi et dimittit famam
corporis. Et quod incipit in principio fit fumigium

cu eo qst asmati et qui fugat inde cu eo educat fetu
et qui miscet in cisma pmu et aceto qst scabiei ulcera
et aufert morphea et si inponit in aq aut vino
subiti curat yctericia et est bonu tortise et qui pulueriza
sup corpus aufert sudore et qui aures funga cu eo qst
surditati De de sale

Sal g. G est cal et sicc in 3° g et virt eius 1a est
q aggr et i pelli et virt eius 2a est q pserv
putrefactionis corporum et q ne sint parata putrefaci et p.
fricandum q sup pellina qu misce in oleo et inungi cu eo
corpus et pellit lassitudine et curat scabia et qu misce
in oleo et aceto pdat prurit qu i ungi inio igne
dom pider et ide fit in scabie ulcerata et i lepra et
impetigine De aliud sal

Sal armoniacu est cal et sicc in 3° g. Ysaac dicit
q est absterssius et subtilians et lenativo et dip...
cui est q q... abilitoribus ad ...oria et qst casu
vomile q fit ... et subtiliat Distel   Dystel

Tribulorum sunt due spes quorum una sunt due spes ... astus.
Tribulus ... nascit in ... et agrest et 2a nascit i flu
et nascens in ... et alie spes ... et superiat et sem
min... et alie spes infrigidat et supiat et sem
eius du ... qst lapidi i renu et vesice et qu de
cui eius ... lapidi i renu ... pulueris ... aurib
... eius ... sup loca ... pulueris ...
cos De de symbria i saturcya saturey   Saturey

Timbra i saturcya q cal et sicc in 3° g. D. ...
... et ... vel plantia ... urina et
menstrua et expellit fetu et fugat ... minora et sal
... sup ... apura

Tamarindi sut cal et sicc in 3° g et arbor ... fructus
qui descendit ... et sut ...
spes eorum est q laxat colera et ... ...
et abscindit vomitu et aufert prurit ... ...

poro corporis est ab antiquis dicitur ab usque ad ij. sic cum dulcibus
operatur et ipsi comparatur panos iij

Turbit et radix planta cuius medium est cuius est
grossus et albus porus cesus. Turbit educit humores
flegmaticos grossos et viscosos et a iunctis et proprie a iuncturis
et ipsum quidem indiscrete stomachum et opilatur alios
superfluitates adherentes in villis eius. Et indiscrete plus
aspergere grossos et viscidos et educit a iunctura loco
remotis et antiquis humores grossos et viscosos et valet
ad dolorem iuncturarum et eius assumpsio provocat alopiciam et ab
infirmitatibus flegmaticis. Et est morphica. Et est medicina
bona febrium flegmaticarum. Et dosis eius que est a ℥ i
usque ad ij. Et eius dosis poto est a ℥ ij et ab usque ad
usque ad ij. Et cum mel aqua mistione ana ʒ i. ʒ i. de eo et de
l. Et quoniam multis appositum est ana ʒ i. quod sufficit
quantitas ʒ ij. et iij. de quo acceptatio eius.

Tamarindi et radix plantæ. Et dicitur sicut ... iij
Sapor cuius propter complexionem est acuty et ... in
... Et vincit ipsa et ad ...
angustia amaritudine. Et ... in ... et ...
... et ... est ... abstergit et mundificat et ...
quod ... medicina et ... et ...
sic ... et ... medicina violenta ad purgandum
sunt folia et ... de ... quod de vite
humores ... non ...
et vino et una pars ...
folia vitis quæ tenent ... in eis ...
... frigida et ... et ... folia ...
... et quod ... dolore stomachi
... et ... appetitum ...
et ... stomachum et ...
... et ... et corroborat stomachum. Et ...
... non ... digerere et ... stomacho ...
... et ... in qua ...
... et ...
... accipiatur una ...

Zed̄ vel zerdich

q[ua]b[us] h[ab]et calor dieb[us] p[ro]p[ter] q[uo]d approp[ri]at[ur] albedo vini ? ponat[ur]
in pl[ur]e ? oper[um] q[uo]d ipsi[us] vini diuinitat[e] vetustate plurib[us]
annis adq[ui]rat q[uo]d sit potabile possibile d[e]lectat tu nostr[e]
maior vir[t]u[ti]? quia vine ? sit sortitur q[ui]dites ? e[st] p[ro]vin[ci]
q[uo]d in eis est superiorit[as] q[ua]data [et] nova op[er]at[io] c[er]tam
? est in hor meis q[uo]d mattinat h[umo]res crudos ?
indigestos ? eq[ua]t h[umo]res malos ? repl[e]nt cor[pus] q[uam]p[ro]
? sit ? i na[tur]a p[ro]pria tarde ad i[n]spicie[n]d[um] puris[s]ionem ? i[n]
ca[us]a sua p[ro]ut p[ro] p[ro]p[ri]as op[er]at[iones] h[abe]t. 6. Vinu[m] ? ? [et] ?
? in talia ? vet[us] g[ra]ec[us] est in h[oc] ? ? im[m]isi[us] ? ?
? Et maior[um] vinu[m] q[uod] vini m[eli]o[r] ? est p[ro]p[ri]a
vini talit[er] i[n] vena ? eo d[e] vinu[m] nouu[m] mu[s]t[um] ? ? [et] ?
? operat[ur] tamen alios s[ecundu]m q[uod] eo[rum] ? est ? ? s[ed] p[ro]p[ri]a
de eo su[m]ma in disp[er]sio[n]e sani[tat]is ? in? ? tu aq[ua] na
na[tur]a[m] ? q[ua]ndo de eo est vet[us] ? albu[m] subtile p[er]
no[n] urina n[on] ? ? dolore capitis ? q[ui] ? ? g[ra]ec[us]
? nat[ur]a stomacho ? nam[que] ? inflacio[n]e[m]
? est difficil[is] d[i]gest[io]n[is] ? d[e]nt[ur] ? mala ?
? urina ? medior inte[r] nouu[m] ? vet[us] ? sine
maliciis ? ? ? est ? ? et
vinu[m] albu[m] subtile est bonu[m] stomacho ? ? ?
? ? in sani[tat]e ? ? ? ? ? admal[itia]
? q[uia] rubeu[m] ? ? Et vinu[m] ? est
grossu[m] tarde digerit ? ? ? ? ? ?
? ? vinu[m] rubeu[m] ? mediu[m] inter albu[m] ?
? ? ? est media inter ? ? ? dulce
? est ? ? est tarde ? ? stomachu[m]
? ? sit ? n[on] ? ? ? ?
? ? ? ? Et ? est vet[us] ? ap[er]it ?
? ? ? ? sana ? ? ? ?
? ? ? ? sup[er] ? ? ? sup[er]
? ? ? sup[er] ? ? ? humores

Vinum novum sapiencium est magis superiorum urine facit eadem et rebus. Ponticum novum est magis gravius nocet et stringit ventrem. Et vinum leve confert visibus et magis nocet nervis atque magis provocat urinam quam de vinis.

Unus est calidus et siccus in secundo gradu albugineum confert kataractis cum fit fumigacio cum ea et desiccat. Contra vertigines decoctio eius confert kataractis et abscindit sanguinem narium. Avicenna enecalin super suffumigationibus fluxus quod fiunt in ipso et in nervis et occidit pediculos et lendes (?) ascarides.

Viola est frigida et humida in primo gradu. Quod fit ex ipsa cum prius potum infrigidat et confert inflammacioni oris stomachi et capitibus valde calidos et comprimit cum et dicitur quod flos eius appositus quod est in ea cum bibitur in aqua confert squinancie et epilencie quod autem occidit pueros.

Zuccara prima dicitur et est dicitur vinus qui desiccat et ca... vinus est quod abstergit et resolvit et apud magistrum dicitur vinus est quod abstergit et resolvit ... et medicinis que apponit opilaciones et abstergit et indurat et est aquarum Avicenna stomachi et ... abco quod fit sicut fit mel et est ... gossipibus in mellis ... et in vene coagulatum sicut ... in yndia et arabia et ... eius assimilatur sicut sal et cum resolvit magis et bibitur et ... eius resolvit ventrem et est bonum ... et confert dolori vesice et renum ... abstergit abstersivi visus. Avicenna est calidus in primo et in gradu humidus in medio ... ventris confert stomacho eo quod abstergit ... est in eo ... est ... et ... abstersioe ... et ...

Zinziber est calidus et humidus in 2° gradu et est calefaciens et iuvat ad digerendum cibum et mollit ventrem mollificacione levi et est bonum stomacho. Avicenna zinziber confert opilacioni epatis quod fit ex frigiditate et humiditate. Digerit cibum et resolvit humiditates ... quod fit in stomacho et in nervis et mollit ventrem confert obscuritati visus cum ...

tumor(em) et spasmi splen(is) et capitis medetur qui sunt
generalibus et combustionem matrum et ex superfluitatibus corporis
Restat nunc dicere ut ponere alium omnium de
summa medicinas que sunt generalibus et
corporis inlibus et corporis superfluitatibus
qui assat cerebrum eius et comedit confert timori qui
audit ... et cogitacionibus et qui bibit in aceto calido eius
buscum confert epilentico et ... omnibus medicinis ...
... lacti coagulato in stomacho et qui sit li
... in sanguine eius ... morphea et ...
... dolore ... ütrich
tigrine Gallus adeps eius ... calefacit
magis et mouet ... ...
... mollificatum et ...
... galli ... contra ... coquatur
... galli ... ... et
... calidi super morsum ... confert et ...
... ... cui qui bibit in
... vinum confert ... ... gallus et
... ... stomachi ... ... et ...
... in vino confert contra dolorem in stomacho
purga ... in ... et ...
... et colligit in ... ... confert
pilas ... ... non ...
... ... et ... ...
de qui ... ... in auro ... et ...
ipsorum pondus aureum ... in vino et ...
... et bibit in vino ... confert ...
morsum canis rabidi et qui ... et comedit
... corporis confert ulceribus ...
Scorpio cum terra et ponitur super locum ... ...
confert et ... ... confert lapidi ... in ...
Cum ... ... et bibit confert leprosis
et ... ... mala et ... ...

De upupa

De vulpe

De ursot et lubrico

De lapide yrundinis

corp(us) et c(ontr)a spasmo et egritudinib(us) renu(m) et genib(us) [illegible]
carnosa. D(icitur) q(uod) qui bibit [illegible] ei(us) c(ontr)a dolori
colice. Oleu(m) in quo decoquit(ur) vulpis c(ontr)a [illegible]
dolori iuncturar(um). Paul(us) d(icit) q(uod) qui pulmo(nem) vulpis
desiccat et ponit [illegible] pedis [illegible] asmaticis [illegible]
Et dicit sic q(uod) pellis vulpina medet(ur) dolori [illegible]
iuncturar(um) si ponit(ur) desup(er). Sim(iliter) valet axungia vulpina
si iunctura dolorosa inungat(ur).
D(icitur) q(uod) qui comedit [illegible] porci et ponit sup(er) [illegible]
congelat(as) [illegible] dissolvat [illegible]
dies. Et qui comedit [illegible] et bibit [illegible]
in aqua [illegible] [illegible] et fugit lapid(em)
et curat [illegible]
D(icitur) lapis chelidonius invenit(ur) in ventre yrundinis [illegible]
[illegible] corp(ore) ventrib(us) invenit(ur) duo lapides
[illegible] est ne [illegible]
[illegible] ipse sunt [illegible]
[illegible] quide(m) sanat lunaticos et insanos [illegible]
[illegible] in panno lineo [illegible] ligatus et [illegible]
[illegible] facit [illegible]
[illegible] amabiles et ydoneos [illegible]
[illegible] negociis omnib(us) [illegible] et ad [illegible]
[illegible] et [illegible] ydoneos [illegible]
[illegible] placabilem [illegible]
[illegible] oculi [illegible] in aqua et [illegible] sanat
[illegible] in panno lineo [illegible]
nas [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] et fugit
invenit(ur) in ea duo lapides quor(um) [illegible]
colore [illegible] q(ui) pon(it)
in pelle [illegible] [illegible]

et ponatur super admotorium epilenticum in nexo parte brachii super
scapulas aut ponatur super collum eius et nunquam qui ista
fuit coopertus epyleticus qui isti fuit sanatus Et dicit constantinus
tu debes appendere yrundines in medicinis que epilepticos
et lunaticos sanat si in collo suspendatur et si biberet
Serapio qui accipit pullos yrundinis et in augusto luna
crescente [illegible] eius in stomacho et invenit in ventre
ipsius [illegible] duos lapides quorum unus est unius coloris et alius
alterius coloris diversos [illegible] in corio vituli aut in
pelle [illegible] et suspendit in brachio
[illegible] terram tangit et ambulet et suspendit in brachio
aut in collo epyletici confert ei et multi [illegible] [illegible] De cantaridibus [illegible]
et curati sunt curatione ipsa
De qui generantur et degunt in fructibus sunt meliores [illegible] post [illegible]
nat in vase terreo non vitreo et ligetur panno lineo
super os vasis deinde ponatur [illegible] olla super vapore
aceti fortis qui bulliat super ignem donec moriantur
omnes ipsa insuper et postea in sole et reponantur et meliores
sunt [illegible] istae que sunt diversorum colorum et
[illegible] in aliis [illegible] sunt [illegible] et [illegible] et ablonge
[illegible] aut istarum que sunt unius coloris et [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] putrefactiva [illegible] ulcerativa et [illegible]
miscetur in medicinis [illegible] [illegible] et que sunt
ad [illegible] [illegible] et ad [illegible] mala et [illegible]
quidam qui miscetur in quibusdam [illegible] [illegible]
confert [illegible] [illegible] [illegible] quando sunt in [illegible]
urina Et qui sunt quidam [illegible] [illegible]
qui dabat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] medicinis que sunt ad provocandum urinam Et debes
scire quod est valde forte medicina et valde forte
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in modica quantitate
De pulvere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
fluxum sanguinis qui pulverizatur [illegible] et [illegible]

aque quod plus plenius patiuntur fluxum sanguinis

De coagulo / verminula — Coagulum leporis dissolutum et potatum in aceto valet epilepsie et fluxui menstruorum et restringit sanguinem et lac quod coagulatur in stomacho et non est competens quia ita est [illegible] et [illegible] et [illegible] plenius et pinguius.

De capone / piper galli — De capone [illegible] et [illegible] cibi [illegible] in [illegible] pulegii [illegible] menstrua et [illegible] et [illegible] et [illegible] in stomacho [illegible] stomachi et intestinorum et [illegible] et [illegible] et [illegible] mortificat et quod sit [illegible] in eo valet [illegible] et [illegible] et [illegible] in valet [illegible] et [illegible] et [illegible] est [illegible] dolori renum et intestinorum et ulcerum vesice est [illegible]

De carne — De carne [illegible] est [illegible] frigidior quam corpus [illegible] et [illegible] [illegible] que in [illegible] et [illegible] sibi lana et [illegible] super adustionem ignis [illegible] aut aqua [illegible] valet [illegible] et [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] pilos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] quam alios [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] aut in oleo rosaceo valet [illegible] oculis

De pavone — [illegible] et [illegible] et [illegible] et est [illegible] et [illegible] maculas corporis et faciei et [illegible] et [illegible] et [illegible] et sanguinem [illegible] [illegible]. Et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] omnibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] omnibus [illegible]

De urina — De urina [illegible] que sumitur [illegible] [illegible] in valet [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] valet [illegible] [illegible] ydropisi et urina [illegible] est [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et urina [illegible] que sumitur [illegible] valet [illegible] urina [illegible] [illegible]

frangendi lapidem Et cornua hirci sunt in lapide
qui bibitus in aqua confert dolori stomachi et ipse frangit
lapidem in renibus et vesica cornua non asini pulverizata dicunt
potata curat dolorem renum De quadam — de sanguine
medicorum sunt qui dicunt impotum sanguinem hircinum capitum et
quantum mixtum cum nigella ydropicis De sanguinis
hirci et capri et leporis et cum qui assant et administrant
quinque ipsorum confert vulneribus intestinorum et fluxui ventris
antiquo Sanguis non canis qui sunt impotum
curat morsum canis rabidi De quibusdam — de cerebro
dicunt quod qui cerebrum leporis comedunt confert in mol...
et cerebrum gallis stringit sanguinem narium cerebri
De omnium stercore et splenum talium animalium — de stercore
et sperma est plus et minus Stercus canis ossa comedentis
curat squinantiam et dissenteriam et ulcera antiqua Stercus
infantium comedentium panes et carnes gallinarum
elixatarum comprimit confert minatis magis et minime
squinantie Stercus lupi potatum curat colica et
super interium suspensum Stercus caprarum confert dolori ventris
curat Stercus bovum emplastrum super ventrem ydropisi
confert minatis magnis in potibus aqua eius et
minatis ventre Stercus columbarum mixtum cum sinapi
aut nasturcio confert scrofulis antiquis et po
dagricis sanguinei et dulci... Stercus muris
laxat ventrem De stercore caprarum maiore pluries
qui bibitur in vino confert yctericis Stercus anseris mixtum
in aceto curat serpentis et mixtum cum cera dissoluta
et in oleo rosaceo curat combustiones ignis Stercus
muris suppositum et potum in absinthio et aqua nigellis
frangit lapidem Stercus avis qui talis et estate
in ipse quo asind... sella quod dicitur cauda dispositum
et in vino potatum et aqua frigida ventre ... stercus
quoque ... pulverizatum et potum ... possunt

et in melle quamvis ipsum in quantitate creat omni febri
incorporata et si nate sunt de prandio vel post vel
per sororem pertussiones est dosis ʒ ij vel ʒ iij

De epate

Epar canis rabidi qui fuit morsus curat morsum
canis rabidi. Epar capri et hyrci quantitate sanat [illegible]
epilenticum. Epar lupi positum saepe in medicinis que fiunt
de curatione et sunt eius epar mulieris. Epar asini qui
quando est epilenticus detur in sumi in ieiunio.

De caseo recenti et butiro

[illegible] lac est katarro acuto [illegible]
est dulcis et est adhuc tamen adhuc [illegible] et
indigestibilis [illegible] melius [illegible] mal [illegible] albisto
[illegible] [illegible] abeis [illegible] [illegible] ne [illegible]
[illegible] et [illegible] mordicationis [illegible] malorum et [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] et pulmonem et [illegible] Butirum
[illegible] [illegible] et [illegible] resolvit et [illegible] [illegible]
recens sine sale quod quando est [illegible] et [illegible] stomacho
bonum et boni saporis [illegible] [illegible] [illegible] a nger
bonum et [illegible] et impinguat et mollit ventrem mollificat
[illegible] et impinguat [illegible] aut [illegible] aut assat stringit
[illegible] Et qui [illegible] salsum [illegible] nutrimenti [illegible]
ventre. Et recens caseus salsus [illegible] [illegible] [illegible] et
recens sine sale et est malus stomacho [illegible] et
non impinguat [illegible] macerat et [illegible] [illegible]
stomacho maxime qui sit [illegible] [illegible] et [illegible]

De carne
tum et est
species

[illegible] carnes [illegible] Caro
[illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] caro [illegible]
caro et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] in aqua

De felle

[illegible] [illegible] fel recens et [illegible] [illegible] et [illegible] ab
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
aqua et [illegible] in [illegible] et [illegible] fel [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

du est rece et stringe in melle et dimitte / fel galli
est multum utile ad aquam descendentem ad oculum et ad obscuritatem
et ad assistentiam palpebrarum fel castoris cum misceatur cum melle
et linit unde spiritualitatis est et qui miscetur in lacte cap
no aut muliebri et distilla in aure aq emanat ra
nies curat eas et quod miscetur cum nitro curat scabiem
ulceratam et furfures capitis curat lavans fel et cum gestella
urs fit laneth est spiritualia fel aurea adusti est fit sel
castoris si quis fuit debilitatem saporis et ama fella quorum [illegible] inveniunt
furnon ventris et ypre in panniculis cum supponit ano vel
se lana involuat et sic ungetur super umbilicum in fit
et cum medulla ossium cuius est firmum De medulla
est
omnibus et ponitur medulla vitule prodest contra passionem capitis prodest aiet
et cur omnis mollificativa et soluitiva sedative et opelene De pinguedine
volvitur ut alterum grana ursina et eo per
se pannis aqua est sanitae in grana et eo adeps prodest contra
cap et alia que fiunt tormina. De ursamy adipem et
calesium Spoliumppet cum coq De spolio serpentis
i vino et distillat in aure dolore operi est utilis si
De q spolium prodest qui bullierit in aceto et colluerit in De aqua piscium
ad est dolori dentium De aqua piscium salsorum
est utilibus prodest dis et est sili dolori sciatica cum lotibus
in testiculis et qui fit ut et clistere et hoc ideo quia attrahit
quando et fit in superiora et lavat intestina et desiccat colla
que fuit in eis Et illa aqua in medicina pertinet est aqua
augwille salse Et nos quidem ita amuplicem hec
in ulceribus prodest dis et fuit in more De ossibus et dentibus
De ulcus corporis est calefactiva et desiccativa et spirituale forti
Et dr q q tenuis ipse est in ossibus capitis et [illegible] tam
curat quidem ad capitis, epilepsiam et dolorem in ventre
et dr q calcanei prodest cum adunt adusti dentium color
eis fit albus et datur cum aceto in potu i. pulveri et flavum
intestinorum et punctiones eorum aurigas et fit est solita

Et dicunt quod talis (?) admixta et bibita cum ...
contenuat splene. Et dicunt quod ossa ... admixta
absorbendi sanguis fluxum qui sunt ... ille ...
absorbendi fluxum ventris. De tela

De tela aranee

aranee que posita super vulnera quod fiunt in ...
non fiunt ... apostemata. Et que mixta in aqua ...
et ligatur super tympora et super ... tertiane (?) curat febre
... et que ponitur super locum ... fluxus sanguinis stringit
eum statim. Et melior ... est lanus que

De lana

est ... et ... qui lana
infundit in aceto aut oleo aut vino et emplastro
cum eo apostemata ... est ... et ...
et ... et qui infundit in aceto et oleo ...
... et dolori stomachi et aliorum membrorum.

De cornu

Et quod administratur ... est cornu aut ...
... admixtum et ... ad ... et ad
... et ... cornu cui ... ad
... et ... fluxum sanguinis
... et abluit ...
in ventris et dicit ... De ... cum admi
sit madida in ... et postea ... et ...
... in furno donec albescat. De ... eius
...
qui dat in pane ...
Et plures ... qui ... et ... ... etc.

Sequitur tractatus ... De ... et potibus. Capitulum
primum De pane etc.

Panis melior ... est iste qui ...
est ... et proprie de
... et ... ad ...
... est ... et quanto ...
... est melior ... Et est eligendus
iste qui est ... et ...
... ut ... fiat ut ...

quia et non est bene digestibilis nec sic ita cum nec sic
durus neque vel minus dictis non durus panis et panis
mediocris propter fermentationem tenuitatis et minus dictus est aptus
nutrimento et quando cortex est valde compactus et propter hoc
et panis vel que nullius nutrimenti de conflictu est
ipsius coctione ad de sale et fermento quia sale et fermento
sicut tenuitas fluxus talis aut ...
pruritibus ... et panis dulcis qui sic habet ...
de sale et fermento Capitulum 2ij de vino

Vinum magis nutritivum est crispum clarum et boni
saporis et proprie ... in ...
... habet ... ardet vel ...
et ipsa etiam est spissior quia vinum in ipsa
magis nutrit et quod sunt ... corpulentiores de
crispum quia de vino et tamen est a ... et nova
et ... generat ... sanguinem et lapidem vesice
et ... opilationem epatis et splenis Vinum
et vinum autem ... est album et clarum ...
aut eligibilius est album et clarum ... plus debet
boni saporis et quanto sunt fortius tanto plus debet
plus apponi de aqua et quanto levius tanto minus et
... ... calefaciendi ...
... sanitas ... aut vinum tamen
debet dari ... et ...
... ... et ...
... colica ... et tanto ...
in quibus ... ...
... et ... manuum vel pedum vel ...
Rubeum aut vinum ... in ipsis ... est
... sanitatis et ... de vino ...
... ... de vino ...
quod est clarum et ... ... et est boni
nutrimenti tamen est ... ...
et ... in ... quia generat opilationem epatis et splenis

pp hoc q vehement' acuit' ab egritate pp sui dulcedinem
aced aut nisi spissus & obstruens sic est quia ...
piratur fortis calescit pp mel & humiditatem & q
spissus est oppilat epar & ipse generat ulcera i stomacho
& facit fastidium ... ipse non valet nisi his qui famem
patiuntur valet ad ... rusticorum & ...
~~... ...~~ ductarum ... & aqui ...
... in vino & ... inflationem stomachi ac ...
fastidium at

ca[lm] de carnibus quadrupedalibus

Caro bovina generat grossum sanguinem & tarde
digeritur & durat & corpus quod habet fortes stomachos
atque est bonum nutrimentum laboratoribus. Sed
caro vituli lactantis quod facile digeritur & boni nutrimenti.
Sed caro edulina & agnellina prodest omnibus est
facilius digeritur & melior & subtilior nutrimenti. Ca
ro ... in nostro appropinquat ... humana ...
ipsa est boni & ... nutrimenti. Caro porcina & ...
... est ... pp ... sui ... radicalis
... Caro ...
... mitt qui sunt ... & ... Caro ...
... caprina & ... sui grossi nutrimenti ...
... alius & caro ... Caro ursina & ... est
... digeris generat ... & ...
caro caprina. Caro leporina ... & dure
digerit sunt ... ... plus ...
sunt ... grossa & pinguia facilior ...
digeris & minor nutrimenti sunt ...
& agnorum & ... minor nutrimenti ...
... & ... non sunt ... & ...
sunt ... pp ... sunt pauci nutrimenti & grossi. Ce
rebra et sunt tarde & dure digeris pp corpus solidum
& ... Sed q ... de ... & solidiora
sunt magis nutriunt. Cor est dure digeris & pauci
nutrimenti & pp sui soliditatem ... Pulmo ... digest

propter sui subtilitatem. Sed medium nutrit propter sui puritatem [illegible]
radicalem. Splen etiam est durae digestionis et tarde et
male nutriens. Contrarium non est sic de singulis. Stomacha
propter potum sunt etiam valentiores digestionis. Lingua propter multitudinem
humorum et duritiae post elixato vel assato et durioris
digestionis et cetera. Sed et in motu propter hoc est melioris saporis
et pomi aglutinata vel ea quae mediocriter nutriunt. Capitulum
Capitulum de carnibus volatilium etc.

Inter carnes volatilium praeeminet atque nobilior
et melior est caro gallinae et caro capponis et
post hoc caro phasianorum et turturum et caro perdicis
postea caro anatis [illegible] post anates [illegible] quam passer
[illegible] caro [illegible]. Sed sani seu [illegible] epilepsia. Caro
[illegible] columbarum antiquarum est male nutriens [illegible]
nutrit pulli eorum et plus valent columbae agrestes vel
[illegible] et rupibus quam columbae domesticae. Et caro
[illegible] est melioris nutrimenti. Anetes
[illegible] sunt male nutrientes quando
aut [illegible] et aquis sunt [illegible] est anca et anser [illegible]
cum [illegible] in carnes [illegible] volatilium [illegible]
et [illegible] sunt [illegible] in carnes [illegible] volatilium
in aquis meliores nutrientes et caro [illegible] capitulum
De piscibus. Sexta

Inter pisces meliores nutrientes et faciliores digestionis
est lucius apud nos et similibus et debet eligi
pisces [illegible] quibus illi quae [illegible] magis [illegible]
[illegible] ita pisces [illegible] in [illegible]
[illegible] nutriunt post [illegible]
[illegible] anguilla
[illegible] est [illegible] nutrimentum [illegible] durae digestionis et oppilativa
[illegible] et est [illegible] qui voluerit ea uti debet
[illegible]. Sed anguillae salsae sunt
durae digestionis et male nutrientes atque generativae
oppilationum [illegible] est boni nutrimenti et facilis digestionis

piscium

Et tenaces et dure digestionis et mali nutrimenti corporis
et infri(gidant) quam nutrimenti. Et omnes pisces recentes gene-
rant humores qui sunt recentes quia quanto fuerint salsi minus co-
perati. Et maxime in corpore quod degit in flumine non in stagno
seu in palude et sunt boni et melioris nutrimenti quam de aliis
aut piscibus in portu capere navium. Et [illegible] in prudentia
aliena [illegible] vel lacte et [illegible] corrumpuntur et

Capitulum ~~de [illegible]~~ [illegible] etc.

Ordeum decorticatum in brodio gallinarum est medii omnis
nutrimenti. Similiter avena decorticata in [illegible]
lac amigdalarum et carnibus pinguium et [illegible]
nutrimenti et maxime [illegible] et febricitantibus. Colatura
avene [illegible] est [illegible] et parvi nutrimenti et [illegible]
[illegible] et pueris [illegible] calidas. Similiter [illegible]
in pultibus quod fit de farina avene [illegible]
et in [illegible] et boni nutrimenti et est [illegible]. Omnia
[illegible] pultis [illegible] et pueris [illegible]
[illegible] calidas. Cepe [illegible] melioris
nutrimenti quia quod fit de [illegible] et est parvi nu-
trimenti [illegible] et [illegible] nutrimenti et dure digestionis
atque [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et parvi nutrimenti [illegible] [illegible]
sunt [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
digestionis [illegible] atque sunt [illegible] [illegible]
alia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ea quod sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qua
[illegible] sunt [illegible] et [illegible] appetitu [illegible]
[illegible]. Et [illegible] [illegible] unde [illegible]
[illegible] atque [illegible] [illegible] quod [illegible]
fuit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] corrumpuntur in [illegible] etc.

Febris est calor conuersus in igne[m] accensus in corde proce-
dens ab eo mediantibus spiritu et sanguine per arterias
et venas in totum corpus et inflamat ab eo in-
flammacione qua nocet operacionibus naturalibus. Si
est contra calor aut motus non est febris. Quedam febris
alia effimera et est illa que fit in spiritibus et vaporibus sicut
accensis et raro pertransit diem uel noctem nisi mutetur in febrem
putridam. Alia est febris putrida et est illa que fit in humo-
ribus accensis sicut est per putrefactionem humorum. Alia est febris
ethica et est illa que est in qua inficitur humor radicalis sicut pulvia(?)
sicut accensa. Item febrium alia est acuta et est que cito
terminatur, alia cronica et est que tarde terminatur. Item febrium
alie sunt salubres et alie non salubres. Item alie
sunt que [illegible] alie sunt que non [illegible]
[illegible] sunt interpolate et sunt que interponunt quietem
media. Item febrium alie sunt cum horrore aut
frigore opilacionum et alie non sunt rigore nec
oppilacione si [illegible] in [illegible] calor [illegible]. Item
febrium alie sunt simplices alie sunt composite. Simplices
sunt ethica cottidiana. Composite sunt sicut duplex ter-
ciana vel duplex quartana. Ex [illegible] Ca. [illegible] de cura
febris effimere

Effimera ut dixi est raro transit ultra diem
et noctem et ad longius durat ad tres dies et non
[illegible] si pertransierit diem [illegible] [illegible] in
[illegible] in putridam aut in ethicam. Causa autem febris effi-
mere sunt [illegible] calefacientes [illegible] ut est
[illegible] ut sunt angustia [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dolor et [illegible]. Et frequenter [illegible]
et pulsus sunt [illegible] disposicio in ista febre et [illegible] que de-
est difficilis cognicionis [illegible] [illegible]. Item si effi-
mera accidit ex angustia [illegible] spiritus [illegible] addicioni

et ocultetur et calefiat cure in lenitia et per balneatio
in fomentis pro et confortetur in odoriferis frigidis et ungatur
pectus in fructibus et mucilaginibus ubis et aquis bonis
destillantibus ad frigiditatem et bibat paciens unum plurime
quinque nomine. Et si accidit illa febris ex nimia tristicia
vel nimia cogitatione vel ymaginatione cure sicut
sit ipsa que accidit ex angustia. Si autem accidit
ex vigiliis nimiis aut ex nimio motu corporali
quod mores et vigilie et calefactione et ex curat cure et
paciens in aere et sompno et infrigidetur caput
in fructibus et aquis et vinum est ex ebrietas in [illegible]
non assit dolor capitis. Si autem accidit ex sompno
et quiete nimia in vigiliis et replentur vapores [illegible]
qui non possunt expelli in sompno et quiete cure
febris ipsa in sudatione et ad balnei et [illegible] paciens
et et abstineat cibis. Si autem accidit febris effimera
propter nimium gaudium aut propter [illegible] cure sicut
propter effimera accidens ex ira vel angustia et si ipsa accidit
propter [illegible] aut [illegible] ponderibus
adest. Si autem accidit ex nimio dolore que accidit
in capite aut in oculo aut dente aut in [illegible]
cure primo morbus ille propter quem accidit dolor aut
mingere dolor [illegible] mitigativis sicut per res
infrigidantes vel etiam in [illegible] de quibus dictum est
in principio la prima. Si autem febris ipsa accidit ex nimia
fame cure in sorbitionibus et [illegible] bonis [illegible]
et balneetur in aqua tepida et ungatur in oleo
violato vel rosaceo. Et si accidit propter sitim detur ad
potandum aqua frigida et aqua [illegible] frigido
et balneetur in aqua tepida. Et si accidit ipsa febris
ex oppilatione aut si fuit [illegible] sanguis [illegible]
in [illegible] est si febris declinaverit. Si autem non
[illegible] sanguis sed effimera que alii [illegible]

opilatio dicitur ad purgandum sirupus acetosus vel sirupus
in fabrica aque endivie. Si autem accidit spasmus ex inani-
tione fiat cura et non assunt plures vomitus provoca
vomitum et fiat clistere cum camomilla quia si non sit fuit
nimia febris tunc fiat vel in medicina laxativa.
Si autem accidit apostema aposte[ma] in flebotomia
et fluxum narium et emplastrum et abstineat a vino
puro. Si autem accidit a calore solis vel combustione
calida balnea caput et pedes in oleis
et aquis frigidis et sumat et abstineat a vino puro
et bibat aquam frigidam vel ptisanam. Si autem
accidit combustio frigoris cooperiat pannis pedes
calidis sufficientibus frigidis postea ingrediatur balneum et balnee
in aqua addatis decoctionem ac calidis
et generis in pedibus cum et accidentes
pervenientes. Et autem regula quia et in
... eius parti assimilatur tu debes
balnea ... qui parti assimilatur tu debes
considerare in introitu balnei ... parti corporis
vel rigore tunc statim cooperiat pannis de balneo
quoniam non est assimilatio sed putrida etc.

Capitulum 3 de febre putrida

Putrida febris dicitur propter putredinem humoris et cum
putrefit humor resolvitur vapor calidus qui debet
ad cor et calefacit spiritus vitales et per eos
per totum corpus calefacit. Et si humor putrefit intra
vasa quia continue in febri quia quietem non iacet
venas generat in febri quia continuam et ...
a predicto ... Si autem putrefit humor extra venas
generat in febri intercisata quia non continue putrefit illa
humor sed per vices. Si ut si putrefit melancolia a splene
generat quartana. Si colera in ... generat tertiana
si apostema extra vasa quod est facit febrem generat propter humorem
quod est quia in eo putrefit humor ut est in pleuresi
pleuripleumonia frenesi. Et quia humor corporis putrefit

ctem in gnat febris gnaui na si pucessit cole gnat zana
Et si pucessit sanguis gnat cotidiana Et si pucessit fleg
gnat febris cotidiana Et si pucessit melancolia gnat in
febris zana Hec aliud capitulum

Ca[pitulum] liiij de zana z[.]

Terciane sunt iii species scilicet vera et imperfecta
et causon Terciana vera est cuius paroxismus
non recedit sed quem affligit continue ipsa egritudine
tenetur Sed imperfecta est cuius paroxismi interponunt
in medijs quietibus et ipsa post affligit de 3o in 3um
diem propter quod eciam dicitur zana Sed causon eciam est aliqua
que febris vnus cum depit ipse calor est minor
et ad horam est aliquantulum remissior Et
febris fit per putrefactionem cole que si pucessit intra venas
generat zana veram et si extra venas pucessit sicut in epate
vel in stomacho generat zana imperfectam et si ipsa pu
cessit in stomacho et partibus propinquis cordis ita quod paroxismus
non recedat generat causonem Est eciam alia causon
si pucessio flegmatis salsi Et in debet sciri quod est duplex
zana scilicet pura et mixta et non pura Terciana pura
est quod generatur de pucessione cole rubee Sed zana
non pura quod generatur ex pucessione cole cum mixtione in flegmate
Signa zane que fit accessio cum aliquali rigore
vel puncti frigoris vel cum corripilacione et post sequitur
calor qui augmentatur de die in die vsque ad statum et sequitur
sudor et vomitus Et pulsus velocior et fit frequens Vrina
fit rubea et nebula apparet super vrinam vbi est dolor capitis
apparet cuius an ortus quod non est Unde et sanit et aut
Timpora pulsant aures tinniunt lingua asperatur et
sitit et quod tangit corpus tenuius apparet calor pungitiuus
vnus cum sit manus in dormiente super corpus ventris
calor manus calore febris quia quod vincitur calor febrilis
remittit Et si est febris terciana pura racio principij de

a° .12. d° .xa. die apparet urina digesta et ante mala et salubri
crisis angustiant usque ad statum et post statum quod incipit
pronostica eg° [illegible] ¶ Signa terciane interpolate — Signa
sunt quod paroxismus incipit aut cum horripilatione leui
et quandoque cum parvo frigore vel cum parvo rigore Et
qui incipit cum calore sine premisso rigore aut horri
pilatione aut frigore aut cum parvo rigore Et non du
rat paroxismus per 12 horas nec ultra a° paroxismus Et
terminatur paroxismus plerumque cum sudore et quandoque cum euaporatione
et sitis et dolet caput et ante apparet cruditas ¶ Sed sunt — Signa
alia signa communia sicut quod qui tangit pacientem
est calor pungitivus sicut acutus et si diu tenet manum
super corpus non sentitur calor acuitas sicut in [illegible]
et magis pungitur et paroxismus non redit sed per[illegible] — Signa
[illegible] modicam in urina [illegible] ¶ Signa quar
tane [illegible] sunt quod principio est [illegible]
[illegible] et [illegible] ut [illegible]
[illegible] et [illegible] calefacte [illegible]
et tunc [illegible] parvi [illegible]
est [illegible] et rigor calida ¶ Pronosticatio Cum pulsus — Prognosticatio
urina in principio non [illegible] distat a naturali differentia
et [illegible] apparet [illegible] [illegible]
et quod [illegible] urine a naturali
distantia malicie [illegible] pulsus et urine a naturali
differentia signum salutis infirmi Et si nulla apparet
differentia signum [illegible] et in medio urina signum [illegible]
[illegible] ut [illegible] in medio urina [illegible] alba [illegible]
[illegible] urina [illegible] alba signum [illegible]
[illegible] hypostasis [illegible] signum malum [illegible]
¶ Et in [illegible] super [illegible] infirmi ipsa [illegible]
[illegible] [illegible] sed per [illegible] et [illegible] eius [illegible]
[illegible] et [illegible] per pulsum et per urinam et [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] signum salutis
infirmi Si autem [illegible] vel aliquid [illegible]
[illegible] tunc [illegible] nature [illegible]
[illegible] in [illegible]

vehemens angustia in fine et quod se pervenit dolor illius
aut quod magis super dorsum sit planatio temporum et suffusio
oculorum. Singultus sanguinis sudor circa caput vel
circa collum et pectus tunc quod alia membra non sudant
sunt acuta tercii. Et mitiana in paralisi acuta
et in aliis in paralisi febribus anticipatio fit
accessio paroxismorum signum quod egritudo est in augmento
sed quando paroxismi tardant signum longitudinis
egritudinis. Sed quando fit post paroxismos signum
diminutionis egritudinis. Cura tercianae quae primo
tercianae — dietatio. Cura tertiane quae primo
ordinatur dieta ubi in potu et aceto et frigidis
et fiunt digestiva et ne medicinam. Dicta autem pro nunc
abstineat a fine et lumina precedente ea que
fit. Tunc minuenti sic pulli et cum hiis et hoc proprie
sit inter semper elongacio a patre. Et si frangatur
si frangitur sit magis elongacio. Et dolor vehementissimus
est quod signum est quod dolor vehementissimus
melius est quod per totum pulmo abstinere ab ...
igitur cibus cum lac amigdalinum aut ardus ...
in aqua bona prodiis carnium aut pulmentum
anetum in aqua bona prodiis confectum si est
vetus minus laxus pulmentum sirupus aut pulli
et prodium et gallina vel capponem modo
sirupus vel prodium et gallina vel capponem vel
pinus aut prodium quod vero sic minus pingue et
carnibus leonibus vel mutonis et quod medicamine
de parte si non valet quod reddere carnibus gallinarum
agnellinis edulinis quod cibus quod servare prius consumpsit
medicina adeo curatione laxare ... quod frequenter
accessiones medicina quod accidit pro nunc abstinentie
in motu. Et si fuerit pauperes pro nunc vero dolorum
avena azarosa quod vocari ... et sylvestri ca-
neavit sibi aperiens et finibus proprie ...
quoniam vesperis malos et crudos ut sunt prune

tercia — ac

a cum unum pars
ut pulmentum
amigdali

a deposita

poma cerasa n(on) sit poma dactila (et) malagranat(a)
vinis bonis macium (et) p(ri)mis p(ro)prium vini Et n(on) q(ui)a
p(ro)p(ter) (con)p(ar)it i(n) fino no(n) est (con)ueniens Har (con)uenientu(m) No(ta)
i(n) ref(ri)ge(ra)tione app(os)it(a) (et) si f(uer)it natura Sed d(e)co(ct)io de(bet)
i(n) mori q(uan)ti(ta)te vel arrigat n(on) a(qu)a ad ita (con)p(ar)and(um)
no(n) poss(un)t Et sit (con)tra quendam d(omi)n(u)m sibi (et) (con)missio-
n(em) q(uia) n(on) est i(n)ffic(i)e(n)s una p(ro) qua a(d) inte(n)c(ion)e(m) (con)funct(ur)
(con)tra q(u)ondam (con)fectam. Du(m) n(on) q(uia) n(on) p(otes)t adnare
suff(ici)at q(u)i(n)de nu(n)c una potenter n(ost)ri (con)trari(is)
q(uae)stio(n)is q(ui)a potus co(r)p(us) sit p(ri)sana q(uae) sit camp(h)ora
p(ro) p(r)ima ablucio(n)e d(e) d(e)co(ct)io(n)e (con)c(re)tionis (et) ablua(n)t(ur)
b(i)b(er)e d(e)ni(que) camp(h)ora(m) (et) vel (et) ablucio(n)e p(er)dere (et) s(u)p(er)
d(e) aqua m(odi)c(a) d(e)coquat(ur) ordi(n)e usq(ue) ad (con)sup(er)ar(e)
x(ii) p(ar)t(es) vel d(e)ni(que) calet(ur) (et) i(n)frigide aqua (et)
infrigidata de(bet) adparand(um) (et) dulciore(m) aqua ista
n(on) (con)tinua eam m(odi)c(u)m (con)clusas (et) m(odi)c(u)m (con)fricamus
aluatis Vel coqua(tur) aqua s(em)p(er) usq(ue) ad (con)sup(er)a(n)s
me(dietate)m p(ar)t(em) vel t(er)c(iam) (et) d(e)stillata m(odi)ca (con)tinua ut fiat
dulc(is) (et) d(e)be(t) adparand(um) vel de(be)t su(m)i d(e)co(ct)io(n)e Et
dulc(is) (et) d(e)be(t) s(u)p(er) b(i)b(er)e vinu(m) b(i)bat vinu(m) (?)
si fuit (con)fect(um) sup(er) b(i)b(er)e vinu(m) b(i)bat vinu(m) sub-
tile simplicem q(uod) est mediu(m) inter nouu(m) (et) vetus
Et si sit m(odi)c(u)m vbi p(otes)t cu(m) sp(eci)a b(i)bat cu(m) ista ea
m(odi)c(a) (et) subtile Aer co(r)p(us) debet infrigidare cu(m) su-
b(er)is (et) (con)tinuis vel frequenti i(r)rorac(i)o(n)e seu effusione
aq(ue) i(n) suspensa pauime(n)ti vbi iacet eger (et)
aq(ue) i(n) suspensa panniculi vbi iacet (et)
d(e)cor q(uo)d est q(uod) camp(h)ora alla (?) m(odi)c(um) fu(m)i fiat
sarac(e)na sc(ri)pta p(er) q(uod) trahat(ur) s(u)p(er) s(u)mmi(ta)te(m)
q(uo)d no(n) i(m)pleat sarac(e)na. s(ed) q(uod) m(od)o fontis aq(ue) p(otes)t
d(e)stillare (et) suspe(n)dat(ur) m(od)o lat(us) i(n) p(r)imi i(m)pleat(ur)
aqua atq(ue) s(u)p(er) pona(tur) vas q(uo)d recipiat aqua(m)
d(e)stillata(m) (et) qua(n)to pl(us) fient (con)t(ra)ria alia t(anto)
pl(us) aer infrigidat(ur) (et) clamor aq(ue) i(n) capi-
ti eius fac(i)t p(ro)uocare sompnu(m) eg(ro) Et n(on) (con)cullo(?)

balneari cum vino inclinatione egritudinis. Et quia in egri-
tudine est evacuanda per superpurgationem oportet ipsam prius
est digerenda, et est digestio humoris subtilis ingrossatio

Nota de colera

et humoris grossi incisio et subtiliatio. Colera autem
cum sit subtilis indiget ingrossatione et adiutorio fiat
[illegible] per diem per quam infrigidatur, ita ingrossatio fit
per infrigidationem. Et adiutorium et famuli sirupi infrigidati
ut sit sirupus acetosus qui valet ut dicit Avicenna ad digeren-
dum humorem, et alius est sirupus rosatus et sirupus de ci-
donie et consimiles. Debet igitur dari sirupus in aqua
endivie vel cum aqua decoctionis herbarum frigidarum
vel cum aqua tepida in aurora [illegible] [illegible] et [illegible]
et dimisse [illegible] adhuc et postea vel quod dicis si
audivisti quod nunquam ullus evacuat nec evacuatur [illegible]

Nota

[illegible] [illegible] ut sint [illegible] [illegible]
[illegible] vel aqua [illegible] [illegible] ut est [illegible]
[illegible] rosarum vel [illegible] [illegible] [illegible]
et in ullo dicis moneo vetite quem [illegible] et in [illegible]
in [illegible] quantum quod nunquam non velit [illegible]. Et
[illegible] non debes [illegible] nec in dicis unquam
[illegible] evacuatio in [illegible] [illegible] ut patet quod
[illegible] de loco ad locum. Et [illegible] [illegible] [illegible]
et in frigidaria [illegible] [illegible] [illegible]
aqua [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
Et [illegible] videt [illegible] sanguinis ad [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
dare [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sanguis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
aut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] cum digitis [illegible] [illegible]
est ut fiat [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sanguis [illegible]
ne [illegible] [illegible] sit [illegible] digestionem [illegible] ~~[illegible]~~

et q nebula est vrina i medio aut i fundo 2 tunc
medie mixtionis tunc aqua mediocris spatia est
tamen ne vltra .. flewbotomes aut ventre mouens
i die postrema. Et ex omnia fiat ut i 3a nucleria
q̄ cura 3aue noctis q̄ sit cura sedie ii q i
medius euacuans adde tunc breus q̄ cura aut
piuis est sit m 3ua quia q si talis caupuus
est i inferior qua i 3na sit opz mais prudens
fible i i frigiditate vn debes primu madefir
maqua rosacea 2 p p ipm i frigidite pts vt
stomachu vt virgas 2 ma pmittis tp talis
stan u cu incip talis tunc fu i ponas i aq
i ponas sup ypocondria dextris vbi iacz ep po
nas pannos vbi sit vt squo sit sandali 2 alia
ipse frigide ples vt vna i frigide i aqua rosa
cea ut i aqua aut aqua frigide aut succo frigido
et qua m est valde furiosa euacuad sit vet
appe i ipsa frequenter sez vellcarna ej 2 si m
quadra 2 dsp cu medicus dicis meuia 3ua 2
quaz est in principio totali caloris q nunc calor tunc
vn nunc est medium diminue degrus 2 euac
uaia 2 cessunac ad sunna in frigiditas 2 tunc
fit p aqua medicina opiata sit est ipsius
vt geplus medicina sz tunc na fiat u tuncat
dicam tunc tp ponere in principio calor sit deus est
et aqua sit cu deus appz i vrina ut ponere
in nebula appz i meo aut i fundo ist q q sic
nunc aqua bibe ut que dicta necessaria poterit
dns gaudio bona magis poss at inmacul pmo
sepe psens possat l medium q aut sit pudicu
aut vomie aut aspellare i sic libat abscondere
2 tunc idea sit m 3ana q̄ capitulum

Sanguinis cum calefit sup natz fiat i tunc pp

Margin (red): cura ac noctis; Ca m / de cura / sanguinis

constrictionem cutis in venis unde fit effusio cutis excitationis
¶ Causa autem huius constrictionis est cutis multiplicatio et hoc
propter carnalia et talis febris vocatur synocha. Aliquando autem propter
putrefactionem et hoc est propter effusionem excitationis cutis et vocatur
febris quae vocatur synochus. Et est febris sanguinis continua et
quae est consanguinis naturae minor est quam illa quae est
ex causa putrefactionis ista quae est conputrescente habet
urina forte et quae non habet ista quae est consanguinis
naturae ¶ Signa febris sanguinis sunt dispositio complexionis
sanguineae et dispositio multiplicationis sanguinis et causa
vel est tota cutis corporis ut sunt rubor faciei et
oculorum et tumor venarum [illegible] plenitudo
[illegible] et [illegible] et est calor minor seu levior
in febre sanguinis quam in [illegible] et est pulsus undosus
et ardens et urina rubea et spissa ¶ Cura febris
sanguinis est ut flebotomet et infrigidetur alia et
[illegible] quod fiat flebotomia usque ad sincopim sed hoc
est [illegible] est non [illegible] infrigidatio
aut fiat [illegible] quam dictum sit in cura [illegible] sed
sit [illegible] et aqua et [illegible] frigidi [illegible] aqua
frigida vel aliquid quod febris minuitur et [illegible] et [illegible]
[illegible] quo dictum est superius ¶ Capitulum

Capitulum de sua [illegible] accidentibus quae accidunt febri [illegible]

Huius cura in potatione aquae frigidae vel
ptisane ut superdictum est sed [illegible]
[illegible] vel violarum in aqua frigida sed
[illegible] [illegible] sed [illegible]
aqua [illegible] et [illegible] in [illegible] sed [illegible]
[illegible] in aqua frigida sed [illegible] frigidis
[illegible] in [illegible] ¶ [illegible]
vel quaecumque alia [illegible]
sit aqua et [illegible] sed [illegible] de [illegible] quod
non [illegible] [illegible] et in [illegible]

De frequentia

ob frequet ꝯ Cont aid ꝛ singue ulcacoi dissolua
dragagatu i aqua ꝛ cu ista aqua liniant ulcera
ꝑ adht id vj vitellu oui ꝑ[illegible] ꝛ sup ulcera i
unctu ꝛ adiūgat ei aliq oleu ꝯpressu de amigdalis
dulcib; et ꝛ ꝑ sint lingua limosa frice cu ligi
no tenui ꝛ ablnat cu aqua ꝛ aceto / Cont vigi
lias in ꝑfidem ꝯpara ꝛ ꝑfeno frequet cu ꝑmo li
nes intitis indq ꝛ sunt frigid ꝛ no ꝑmutat
pug calef h cu eiq calefacoi uiq infrigidet
p eiq infusioi Et ꝑ vel fac ꝑriq infrigidatu
dissolue modicu de opio i aquis ul i suct frigid
sup dcis / Et aq frigide magi ꝯficere sit rosacel
vio· nenuphard ꝛ suci sit suc ꝑmine ul
platani ul acredule / ꝛ ꝑ no ponis ꝑnugi i ꝯquina
alia i frigidaria noia i ꝛ a ꝑtla de ꝑpia Et
ꝑ venit fluxꝯ apud ꝑromanoꝯ est i aut est
cu frigiditꝯ est ipe / de i i ꝑoiu i z deuu
dcis malagmatoꝝ et ꝑ ꝑtiꝯ d'ꝑor ul h adq
ꝯtrarij ꝯpora ꝛ tius atqz potatꝯ impande ꝛ
i frigit ꝑ j Et camphora ul dimidiꝯ potatꝯ
cu aqua ul ꝑse frigit ꝑ ꝑalꝯ ꝯfusꝯ frigit
ꝛ ꝑ fluxꝯ sint tremꝯ uiꝯ ꝑtg ꝛ est q ipe venit
p; signa digens i anniacta est frigiditꝯ
suffluat ut pate q dixit ulti dicoꝝ ꝛ q vinuꝯ
debilitat cu est frigiditꝯ moc sup dco / Et ꝑ indi
gelus ꝑmi medicina i ere ad capitꝯ de dispensa
Et ꝑ venit sudor supfluꝯ fac clenac frequet
recitura ꝑmi ꝛ ꝑa cu dude ꝑ ur ora facie
eiꝯ frequet cu aq ro ꝛ manꝯ ꝛ pedes cu aqua
frigida ul ꝯpge linthearmia ꝯg in folijs quer
cui tis ꝛ bibat aut aliꝯ ꝑlib; frigid
ꝛ frigid ut sur rose ꝛ ꝑ addides camphora cu
ꝑriq / Et ꝑ venit frenes ura cu localibꝯ ꝑ medicis

Et si venit quartana cum 4° die est signum malum
Sz si apparuit digestio vel in urina tunc potest dici perfecta
7° die. Tunc ipsa fiet cura in localibus et in mediis
ut infra dicetur in capitulo de yctericia. Et si venit
fluxus sanguinis narium supprimatur et ponatur in naso sang
nalia cum vel bibat succum sumptum urine muris
Et fortius est medicamen ut de stercore porci ponatur
in naso. Et adhuc fortius est ut rana paludalis
comburatur et pulvis in nares ponatur si autem fluat
vel in ana si nunc una plurisis et adhuc id valet
ut fauces infrigidentur cum aqua rosata vel ypoquistidos et
ut brachia et crura pedum ligentur ligatura dolorosa
Et si venit fluxus constipatus supponatur suppositorium de sapone
vel de melle cocto usque ad spissitudinem et postea commixto
cum sale ut coquatur ipsum sal cum melle et fiat indigestio
sale in bona quantitate. Vel fiat de melle cocto addito stamo
vel esula vel elleboro vel cum bitumine vel gummi cerarum
plurimis fit vel fiat unguentum vel emplastrum super umbilicum
cataplasma super umbilicum de istis omnibus composite cerote
in qua porcella dicta quadrave. Et si fuerit cum apostemate
cum vel bonis adiutoriis et debilis est quod pulsus appareat et
desuper spergatur aqua ro bene distillata et pulvis de sandalis
et cum brodia misceantur cum modico aceto et si assum
in corpore brodia misceantur cum modico aceto et si assumantur
fuerit conferent cum vel adiutoriis clisteriis et prout
fuerit cardiaca et infirmacio tunc de una
Et si fuerit cardiaca infirmacio tunc de ymis
ponitur in recta in vomis. Sz si venit sopor perniciosus
sit dicere usque de cura subeatur vel de via litargie
Et si venit variole vel morbilli tunc eo quo
dicetur infra in subsequentibus eo capitulo

Capitulum 4 de cura
Cottidiane fluxu

Cottidiana febris est que generatur de flegmate putrido
sive vivis vel accessio et efficit frigus cum quasi partes
tremor et rigor vel nunquam propter quod vapor-

in pluribus alterutrum frigore non est acuta et ista febris periodica
seu interpolata. C quotidiana febris cottidiane frigore
fit forte frigus aput sui rigorem patitur si fuit pura
Et pulsus est parvus propter frigus et strictus et parvus est
valde occultus. Urina est alba et subtilis propter frigus
et opilacionem et post in principio post fit rubea propter calorem qui
generatur putrefactionem et spissa propter humiditatem humorum crudorum
Et digestio autem post est frigida et adhuc [illegible] et adhuc [illegible]
fr. ista. Et regio sunt frigida et humida et si tempus sunt frigidum
et humidum et si consuetus est ubi vivit piscibus vel frigidis
et humidis. Et paroxismus durat adunque ad 18 horas
et dimittit usque ad plures 6 sed tamen non plane recedit
tamen usque in victum et primo propter paroxismum frigus et postea
sequitur calor et dicitur cottidiana quia cottidie affligit
C Pronosticum est quod ista febris augmentatur usque ad 10
vel 8 dies et terminatur in 40 diebus et aliquando generatur
febricitantibus in [illegible] Et fiat febris quartana
et alii magis [illegible] C Cura febris huius est
ut digeratur in eo [illegible] dando ei
[illegible] et in aqua [illegible] et apij
mane et nocte [illegible]
vel cum [illegible]
[illegible] ut fiat [illegible]
[illegible] et fit [illegible] non fiat [illegible] dies
[illegible] apud [illegible]
in [illegible] aut in [illegible]
Et si fuit in [illegible]
Et si urina fuit rubicunda et spissa non est
utile ut fiat [illegible] Et [illegible]
cura febris huius et [illegible] aliam interpolate seu
periodice ut coquatur primo manipulus [illegible]
in duobus [illegible] vini vel [illegible]

in vinum stansy que ebibat paciens qui sentit in ma-
paroxismum et hoc fiat semper ante paroxismum et si sunt
sit curatus bene quod sui aliud dicetur ad paroxismum
Et in quartana vice fieri cum dat ad ij vel iij vel
plures paroxismos quam in febri illius est grossa
et frigida et est difficilis ad digerendum et expulsionem
Est vero aliud experimentum valde bonum et est ut
accipiatur semen ... pro homine qui habet strangu-
riam experimento probatum et post id semen ... simul
... et cribellatur et mixtum cum melle et ne appareat
... et horror in principio admixta aqua ... ...
ut est ... mixtura vel ... vel ...
vel ... et dicitur ad ... in principio qui sentit
paroxismum in mane et si dosis pulveris ... vel tres
... medicamen quia quia si vile
est in experimentum ad quartanam atque ... ...
... ... in ... pone cum
et ... ... morbi
... ... subtile
Si non sunt valde frigidi ... ... mixtum
... et si sunt debiles ... ... cum ...
aqua Et si ... ... cum ...
... ... et si ... ... in
... ...
... ... Et ... ...
... ...
... ... quando ...
... ...
... ...
... ... et ...
... ...
... ...
... ... qui ... ...

fradinat confu pisnu vel lact. Cura in febre eius
crapula vomitus ac eius est medicina valde innana
et qt azarp no dicta prior cum no optz i quire
alia medicinas. Et dicit alqui q i unge corpus
patient cum diana cu oleo tela aranee sit innanis
valde est capitulum

La luparius de cura quartane

Quartana dicitur quia quarto die i quarta die affligit
et ipsa fit cum putrefacte melancolie et quia talis
febris est melancolia naturalis et quia melancolie
gnidem cum adustiua sanguinis aut adustione flegmatis
aut adustione colere rubee Signa quartane sunt quia ipso
die in quarto die affligit et ipse affligit cum
rigore et frigore precedit calore et est calor prima
et lenius et sic magis intensior
remissior in fine decola adusta tunc est calor intensior
et pulsus tardus et durus et propter parvus melancolie et oculus et primus propter
et pulsus tardus propter parvus melancolie et primus propter frigidus
cum frigus et pre aut eius putrefactionis sit urina propter frigus
est alba et propter eius primus est subtilis et in quartana prima
unguis propter calore febris et in processu in venie composita
et si grosso pariet est melancolia et ipsa est antiqua mala
et ubi maior certitudo. Pronosticatio illa febris diu
plus durat et non tremita et quia durat ultra annum
propter quod durat ad plures annos et si febris illa sunt
salua liberat a multis egritudinibus malis sicut epilepsia
appoplexia mania lepra paralysis et si ipsa sunt mala
et prius si sunt cum magnitudine splenis consuetudo dicere
adydropisi et ad pruritum. Cura febris quartane ut
digat in triphera maiore vel cum confectione
purget cum sene vel cum epithymo vel epithymo vel
cum lapide lazuli vel alia medicina sicut vel composita
hiera melancolie et si sunt melancolia de adustione colere
rubee addat reubarbarum vel tamarindorum et si sunt de adustione
flegmatis addat turbith vel agaricum et si contendunt

sanguinis et estimamus melancolia ex de adustione sanguinis
fleubotomando ... aut si flembo aut purgatio in
de b3 — die paroxismi ne paroxismus veniat stomacho
repleti et vomitus et provocetur vomitus in die paroxismi
vel medium ante paroxismum et fiat ... decoctio raphani
vel decoctio seminis atriplicis si ... et ad ...
ges frequenter ... aut ubi ... minuti
et vinum potetur ... indicatum ... febribus et in die
paroxismi ... paroxismo ... aqua ...
frigida si fuit ... colica ... febris ...
... die et vocatur ... et ... die et vocatur sextana
hec febris vocatur ... Capitulum

Capitulum 3m de regimine febris pestilentie — Febres pestilentiales generantur ex corruptione aeris
aut in corruptione qualitatis alicuius ... calor aut
frigoris aut ... ut potest ...
... aer non putrefit ... vapor
... vel ab aqua vel ab aliis corporibus ... aq
... putrefit ... et calor
... aeris ... est ... nobis in ...
... aer ... per ... in ...
et ... spiritus vitales in ... unde
est ... corporis et putrefit et ...
putrefactio in toto corpore generatur ...
putrefactionis ... febris pestilentialis. Signa ...
pestilentie ... et ... ignee ... est
... in ... vel ...
... et aliorum ... corporis ...
egressio ... vel ...
et ... signum ... aeris ...
... febris pestilentialis sunt dolor capitis et ...
glandibus in collo vel ... vel in inguine
vel ... pustula in ... parte corporis

quod pronosticat quod si urina in principio est alba et subtilis dige-
stionis non apparens est. Sed quod si apparet rubea sive
urina et aquatilis grossa deterius est maior signum
digestionis. Unde et quando plura videris sintomata
seu accidentia terribilia tanto magis timendum est de vita
patientis quamquam debilibus pueris febre pestilentiali
sit valde timendum [illegible] febris est nimis
[illegible] aeris sed in suffingationibus [illegible]
in [illegible] frigidis [illegible] et [illegible] frigidis
ut dictum est [illegible] fiat evacuatio per
flobotomiam si sunt dominium sanguinis et si glandes sunt
in inguine flebotomie de saphena eiusdem pedis
si sub ascella de basilica opposita brachii et [illegible] in principio
si autem in collo de cephalica eiusdem brachii. Sed post
[illegible] purgetur cum medicina [illegible]
[illegible] apud [illegible] ventosa [illegible]
quod calida supponatur glandi et [illegible]
in [illegible] glandulis et [illegible]
[illegible] in principio [illegible] glans
[illegible] maturativis et [illegible] mundificativis
ut [illegible] approximavit [illegible]
[illegible] in pestilentiis [illegible]
[illegible] pestilentiam [illegible]
[illegible] febris
[illegible] aqua [illegible]
febris [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] fiat [illegible]
[illegible] capitulum

[illegible] sub [illegible] de preservatione [illegible] pestilentie

Primo [illegible] aeris in suffingatione [illegible]
[illegible]

corporis et in rore permiscetur domus sue spargatur in aere
et odoretur frequenter acetum post hoc spongia madefacta in succo
mali vel mirtha vel camphora vel sandalis al-
camitis aut vino aut omnia que ex acido
est asfrequentatur [illegible] et potest in principio morbus
epydimialis est grauiores et inferius. Caueas etiam
a balneis. Tum quia balneum quamque humores et gelat
proprie si sunt dispositi ad putrefactionem. Tum et quia
est multum pestilentia intrat ut aer balnei in fine
Et si fuerit aer vehementer calidus infrigidetur cum ro-
racee aqua frigida permiscetur domus et imprimis sudores
salubre. Cibus sit boni nutrimenti et apponatur ad eius
alia acetum quod cor confortat et putrefactioni resistit et non
colleretur sed ne propter ea inflamentur humores. Et si aliquis
humor superabundet euacuetur sanguinis per flebotomiam alii
humores per medicinas laxatiuas inter quas ab omnibus
principaliter medicina confecta ex aloe croco et mirra
ut dicit auicenna et paulus. Et rufus antiqui [illegible]
dixerunt neminem fuisse mortuum in epydimia qui sumit
opus medicina supradicta cotidie. Recipe aloes ʒ i
mirre ʒ semis croci ana [illegible] et fiant pillule et da
cotidie ʒ i. Et si vides nimium laxari quod raro
contingit potius in septimanis diebus dest ista quantitas
minime bonum etiam est sumere [illegible]
in vino vel medicinis [illegible] xiiij dies
vel in [illegible] septimanis [illegible]
[illegible] est malestum. Capitulum de ethica

Ethica febris est calor innaturalis qui accendit
membris solidis et dicitur ab ethis quod est consuetudo quia
in ethica calor innaturalis [illegible]
consimiles etiam [illegible]
[illegible]

humiditates in corpore prima est in primis venis 2a est
in poris membrorum solidorum / 3a est radicalis et specialis
eorum has humiditatum patet in lampade prima est oleum
lampadis / 2a est aliud nutrimentum infusum 3a est
humiditas bombacis seu calamini prima consumatur 2a et 3a
quia per has tres humiditates dividuntur tres species ethice / nam
corporis fit calor innaturalis est in prima humiditate 3 prima species
qui est in 2a est 2a species qui in 3a in 3a est 3a species prima
species est facilis cure et difficilis cognitionis / 2a est
equaliter difficilioris cure et facilioris cognitionis
3a est facillime cognitionis et non recipit curam ponitur in
vita equaliter prolongari // Causa ethice est febris
effimera que non fuit curata infra tres dies sit febris
putrida que processit et quasi que [illegible] sit [illegible]
frequens et pollicendo et omnia alia que calefaciunt et ex
[illegible] // Signa ethice sunt quod calor in principio tactus
corporis [illegible] equaliter [illegible] et durante manu
equaliter super corpus in veniente calor equaliter [illegible]
[illegible] manum [illegible] pulsus 3 [illegible] et equalis quod sit [illegible]
[illegible] signum ethice est quod post sumptum cibum calefiunt
et [illegible] ethici quod patet in tactu manus [illegible]
et in tactu corporis ipsorum [illegible]
quod accidit calor non [illegible] quod [illegible] sunt infusa
aqua calefit quod [illegible] [illegible]
[illegible] planata [illegible] naturaliter
[illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible]
sit [illegible] sit qui [illegible] venit [illegible]
sit [illegible] carnosi equaliter ethicus est equalis
[illegible] non [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible]

et confortat quia aurichalcum fit in terra eadem qua sulphur
cooperta sunt. Ex hoc notandum quod lac est eius valde confortativum proprie
quod est ita calidum recens dormientibus convenit et proprie
senibus lac porcinum lac vaccarum quia lac caprarum et eius
multum generat lac. De quo convenit est butirum fit capitis
nisi non palicis et primo calidis convenit convenit
de persona de posito vertice superiori in misso lineamento
in cute sit pilis ipsa medulla panis sit in superiori et
valde quod eius caveat ipse coitum et ab omnibus calefacientibus
faciendis et corporantibus sic sicut sanitatem omnia supra et
frigidi bibat aquam vel vinum debile aut pilule
cum ... in aqua ... caveat a ... et
solutione balnee ita quod non sudet et sudat ... et
... sunt sic confortatione. Tractatus 2us de particularibus
egritudinibus singulorum membrorum. Capitulum primum de
dolore capitis

Dolor capitis aut est de causa calida aut frigida
de causa calida significatur. Signa ... sunt ... primo
... causa calida fit sicut calor ... et ...
... in aquis ... calidis ... sic ...
vel ... magis in aquis ... calidis ... vel ... calidis
calefacta vel ... vel ... frequentem ... in ... calidis
... calamita et ... sit ... corporis
et magis capitis et calida vel ... vel ...
faciendo ... vel ... est carnosa et in ...
... sit ... vene ... fortis
et quia sunt magne ... in ... capitis ... eius
aut dolor de causa frigida sit ... corporis et
magis capitis frigida vel ... quod caput est pingue et
carnosum et ... in ... superfluitates ... et ...
... et est dolor de causa frigida ... causa de calida
... in aquis ... frigidis ... vel in aquis ...
... magis in aquis ... et ... sit ... pomis
... frigidis ... in ... sit ...
... et ... calida et frigida ...

ns cognoscitur sumere gsdiva p'no p'aq unguitur vel ro
-sacio vel aqua applicata capiti / nam si fuerit a ca
calida ledit pannos acalid' et inma' de frigid' et post pruri
est dicta frigida vi a[..] i fiidas prium i aqua rosacea
et posue sup tempora fronte si est causa calida sanat alle
mat paucos Et si frigida generabit et id nota i pna na
talis in pueris egit i aliis alius morbus dicta tol
si calid' et frigid' quod pronostico dolor capitis ipsedit omnis
malos operaco et si longis durmerit i dicit quis ma
ma vel melancoli Et si fuerit preterite magna q
sbi oculi vini et quis amicos quis ponit ad sicros
quia ad dolorem decim i dicit et gl augua adad
tum dolor capitis ponitur sinistra est pniti q cum
si fuerit dolor dicta calida et non timidat sanguis vel ala
cuius signum est quod pannos inclinatio capite non sentit
continua maior vel quod obviamini minsu vel aliud
aromaticum calidum cuius sepe in frigida capite in
aqua unguento et aquo fomento et frigid' Si aut
continuum sanguis cuius signum est tumor vena capitis
et pulsus fortis arteriarum nec flanbothomia sibi capita
et pone sibi vetosas sup tinnios iuxta radice colli
et prope sibi abstinua abat cado nos prim obviando
ac calidus ira et sic dalius Et si fuerit cola timidas et
cuius signum est quod dolor est furiosus uice est ut pur
in medicina laxativa sic in stamo vel in diagridia
Si aut ca dolor fuit frigida uenire et flanbo
ii sumpsa medicine sed ing' q' cut frigida timore
frigida in cubicu vel in agarico aut in pillis
articio dum ungat capitis et tempora et frons in
aquis unguentis vel alio aut fumo calido q no
quod medicina nita cada fuit dicta aqua rosacea rosacea
vel violacea vel aqua pistami aut solatro vel
sumpmine aut distillacio foliorum papaveris aut ab

fructuum vel aqua fructuum portulace berberis quod modicum aut apponi
tale est infunde primum in aqua portulace aqua rose et si non
sufficit aqua tunc infundatur in aqua fructuum portulace et ponatur
super tempora et frontem et non primum ibi talis sed frigide
spongia et vinum tunc si in fructo vel aqua infrigidatis
imponatur vel si plagas recipiat aqua dicta frigida et
frequenter inungat frontes et tempora ista talia calor
malacam alimentum [illegible] et in pedibus pectus oleis
vel aquis ponit in mixtis medicine frigide sicut sunt
sandali et si tunc in mixtis ad soporem et summa frigida
medicina etc. si predicto modo non sufficit in mediacione
de solo una pilula de opio ad [illegible] vel duas
[illegible] ponitur aut aqua de medicinis [illegible] soporiferis
preparatis sicut etiam [illegible] in aquis vel fructibus frigidis
confortat ipsos [illegible] sicut fructum communiter unius [illegible]
in alio rosa et inuncta super caput dolor magnum
[illegible] medicinis [illegible] calide sicut [illegible] aqua de
[illegible] aqua camomille aqua [illegible] et urtica
aqua ruta et [illegible] vel cum [illegible] sicut [illegible]
absinthium sicut [illegible] camomille [illegible]
[illegible] vomitiones vel [illegible] ut supra
[illegible]
dictum est de capitulo de virgine [illegible]

Virgo aut [illegible] pugnis [illegible]
in [illegible] agitatis aut [illegible]
[illegible] adcapiunt sanguinis quod [illegible]
[illegible] venatur atque [illegible] pulsatio [illegible]
[illegible] virgo [illegible] [illegible]
[illegible] menstrua et vino forti vel alio [illegible]
[illegible] calido et in [illegible] non est [illegible] vel medio
[illegible] aut quod ad [illegible] virginis [illegible]
[illegible] si fuerit virgo de sanguine [illegible]
[illegible] [illegible] post [illegible] si [illegible]

scarificacione et epithimate et pomata odorum super tymporibus et
inungantur caput frequenter cum aquo oleo aut succo
aut aqua frigida. Cura talis dicta fit in capitulo p
cedenti et propria est abstinentia a vino forti et a cibis
inebriantibus et a crapula. Si autem fuerit a fumis
cruditatibus stomachi tunc propter est abstinentia ab ebrietate
et forti vino et crapula et si post aliquos dies sit curatus
non fuerit tunc purgetur stomachus cum aliqua medicina sicut
in pillulis sine de aloe et amarum stomachum cum sca-
monea vel dyagridio. Capitulum de frenesi

Frenesis est calida apostema cerebri quod generat impelli-
cionis. Signa frenesis sunt vehementes dolor-

capitis ... frequentes vigilie
... et lingue ...
Concomitatur febris. Et si in febre ... urina ...
... et albedo ... talis ...
... frenesis ... ...
... facile subveniunt ... est ... sunt ...
... ex ... plurimum moriuntur quibus ...
... in medio capitis ... frenesis ...
... cum ...
... sanguinis ...
Et fiat cura sic ... est dolor capitis ...
calida ... purgande ... medicinis
vel cum aqua ... si magis ...

Capitulum de litargia

Litargia est apostema frigida in posteriori parte cerebri.
Signa litargie sunt clausi oculi et ...
... capite ... oculos ... clamore ... vilide
... clauditur oculos et ...
... est in eo ...
... et vocatur alio nomine litargia ...

prohibitas sompni quod pronosticatur tales nimis appropinquare ad
appoplexiam et paralisim et ad mortem. Et quod si generaliter sic
oblivio sit passionis in uno latere. Cura quorundam
secundum Nicholaum et [illegible] corpore [illegible] est quod fricentur
pedes et tibie cum pannis asperis vel strictis vel [illegible] in alia
medicina purgativa flegmatis. Ungatur caput cum aliis [illegible]
[illegible] est [illegible]
et ipse fiat suffumigium cum speciebus [illegible] naribus et
applicatur et pulvis [illegible] capiti raso applicatum [illegible]
valet ut dicit Constantinus et [illegible] tota [illegible]
et emplastrum super occipitium fortius [illegible]
ut dicit [illegible] et epithima ex sinapi et aceto et castoreo
multum valet ut dicit [illegible] [illegible]
[illegible] in pulvere [illegible] aut [illegible]
albi. Capitulum de appoplexia. [illegible]

Appoplexia est privatio sensus et motus. Causa
appoplexie sunt humores grossi aut viscosi
plectentes ventriculos cerebri et partes impedientes
motum spiritus animalis ad [illegible] ablato sensu
motu [illegible] animalis [illegible] per [illegible]
et motu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sensus et motus corporis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cerebri [illegible] sensus et motus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dormiens [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
clausos et vocatur non audit et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] caput et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pronostico [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est
[illegible] vivunt [illegible] [illegible] [illegible] clauditur [illegible]
[illegible] digito [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ablatum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] impedi[illegible]
et alii [illegible] adhuc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et si [illegible] appoplexiam [illegible]

paraliticis quod appoplexia quae terminatur in paralisim quia cura
si sanguis abundante fiat flebotomia de cephalica et unguentis
capitis cum calidis oleis et unguentis penetrantibus similiter cum
elleboro et multis decoctionibus fiat clisteria acuta et purgationes
fiant cum elleboro preparato. Sed hec multum valent si appoplexia vitatur
terminatur in paralisim quod rarissime contingit nam in iii annis
nisi unum vidi talem evadere cum consilio quod talem curam
dimittens quia appoplexia est peior morte. Sequitur capitulum
de epylepsia etc.

Epilepsia dicitur alio nomine morbus caducus. Causa huius
morbi est humor viscosus et vaporosus cum in spolia
rebus cum ipsis ventriculos cerebri et per consequens impedit
spiritum animalem per quod prima epylepsia fit et nomen vaporis
spiritus aduncos per quod prima epylepsia fit et nomen valeris
et quod offendit ipsum cerebrum et eius pellicula in spasmus
vim autem per quod quod signa epylepsie sunt dicta nam epylentici
cadunt et spasmant cum corpus et quidam emittunt spumam et fetidi
ad modum porci et quidam defedant se et emingit sperma
sicut muscilos autem ut vestre humorosa quique egrediunt
spuma et quidam perurat cum sensu dimittit solita nam
quasi cum tamen per ampliationem ventriculorum cerebri respirant
parum et prostrati cum epyleptici paroxismo se emingit
aut defedant vel sperma emittit aut cum spuma ad
volita sunt in cura est si cum paroxismus fuit horribilior
et durabilior. Tanto cura difficilior si autem fuit paroxismus
valde brevis ut cadit sed se appodiat ad aliquid et
ut videt quod paroxismus preteriit et sepe etiam non
videt et ipsi loqui non possunt audiunt tamen quod quod eis dicitur
sequitur multi suspicantur quod non sint epyleptici nam cum epi
leptici sunt et talibus cura est facilior. Sed breviter sciatis
quod omnis epylepsia est difficilis cure et est cura impossibilis
ita senes patiuntur nam ita pueros puta non sunt valde
humida cerebra sed processu temporis crescit et exsiccantur
cerebra eorum et non quod in epylepsia quae est in ipsis

cibus radicata et quod est in stomacho ut in ...
superius igitur si sint sanguinis habundancia fiat frequens
flobotomia. Si autem alii humores habundant fiat frequens
purgatio cum pillulis ... hoc siquidem est valde ...
et suspendatur ... ut radix ...
per hoc ... in medium curatur ... epilenticum ...
... Item lapis gagates et suffumigacio ...
aliud particule ... paroxismus ...
... non recipabit ... frequenter suffumigacio isto
lapide ... curat ... Item ...
... frequenter ...
curat epilepsia. Item lapis ... qui in ventre
pullorum yrundinis reperitur ut dicit ... Item
... aqua ...
... Item ...
sanat ut dicit ... et galienus. Item ... leporum
... curat epilepsiam ut dicit ...
... pulvis ...
medium ...
...
...
... audire missam ... dicit ...
...
missa tota ... super ... panem evangelium
...
...
... evangelium ...
...
...
...
...
...
... epilepsia. Capitulum de paralisi
Paralisis est ...
paralisis et mollificatio ... ablucione

vel diminucio sensus et motus. Et quia dictum paralisis est
mollificacio cuiusdam membri cum ablacione vel diminucione
sensus et motus per brachii vel manus vel pedis. Causa
paralisis est opilacio nervorum per quamlibet humorum grossorum
difficile resolubilem sicut est flegma vel melancolia. Maiore
diu contuerit sed asclepiade. Si nempe unus horum
qui in medietate oritur de cerebro fuerit opilatus in radice sua
tunc paralisatur tota medietas corporis aqua ramificantur
nervi illi quos tunc sensus sentitum et motum non possunt
nervi illi quos ita quod si sit opilacio in latere fuisset paralisim
nervos ita quod si sit opilacio in uno membro sit opi
latus ipsud et si in duos dextrum et si in uno membro sit opi
lacio illius paralisatum membrum in speciali quia est
paralisim d aliis membris paralisat sibi comparat appo
plexia epylepsia et paralisis conveniunt in causa nisi quod differt
plexia epylepsia in paralisi quia in causa in quo differunt
quia plus et minus quod sicut patet in dicto primi quod dicit
quod non posse movere membrum paralisatum et si non fuerit
sed non posse movere membrum paralisatum nam quasi dolor
vel mediocriter sentiunt in eo in membro paralisato
est membri paralisati quod pro signo qui per paralisim
et ipsa super veniat tremor membri paralisati in ..
adiuvet nam in tremore sensus vinis et compone tremor
cordialibus morbis et sed cum tremore sicut dicunt tractatur
et cum sensus gravitate eius membra dormiunt quod si appo
plexia per mutum in paralisim indicat ad curacionem narrant
sicut qui parant alia in repressione simul mediari simul
sicut qui paralisis sunt luxuriosi nec in re paralisis
in causa paralisis sicut luxuriosi nec in causa paralisis eo
quia sunt crapulosi et propter cenam dolor calor membra
non sicut bene digerere reddere contractum membrum regiam
de flegmate vitalis in corpore in rebus et motu causa corporalis
in causa colica ipsa membrum paralisim quod cura eorum
paliuum frequenter purgacionem cum pillulis cochiis vel
feud vel aliis medicinis appropriatis naturalibus deinde
inungat membrum paralisatum frequenter cum oleo unguento
unguentum ... in propria forma dicti sicut dicitur est vel

ſperma ex capitato deij ponet iſta palyſ nō ſine
iſta palyſ modo corporis ſiccaos maiores i(n) cruris
i(n) adiꝯ colli ubi vim cernit et ſi ſine i(n) pedibus
i(n)ungat ſperma dorſi i(n) nyd(o) anno dit ad dorſu(m)
Et principium et oleum ſpectrum me(...) unguenta palis
contra pa(ra)l(isim) valet ... colirum ... et alium colirum
et ſimile valet alium ... et oleum ... est

lectu(m) holcz

mirarum valde et aqua vite per ſe vel composita
etiam magnum auxilium ... frequenter ſuper locum cum
i(n) unita atque frequenter odorata et potata ...
ad quartam ... vel ... ... p(er)ūl ... in ...
vel vino Et ſuas q(uod) plerique nota ... palina
... vim ſi no ... ... et bene unum
... ... vel melliora alij
... ...
... ...
... ... et ordinate ... colligit i(n) ... ...

Capitulum de ſpaſmo ...

Spaſmus est ... ...
... ... Et est ſpaſmus
... ... palyſ q(uod) i(n) eo ... ...
ſeu ... ... ſed i(n) palyſ plagat et molli
... Et Cauſa ſpaſmi aut est i(n) pleno aut ...
Et ſi est ex i(n) plenitudine aut ... ſanguis aut
... aut mela(n)c(olia) vel cola(ra) ... ...
... ...
... ... ſpaſmat
... ſeu ... ...
... i(n) ... Sed ſi est ... ...
... et longa ... ... longa ...
... est ... ... Signa
ſpaſmi ... ...
et q(uod) ... ille no(n) ... illa ... ... aut q(uod) ſpaſmus
est ... est ... ... et ...

membri vel membrorum digitorum spasmus dignoscitur per contractionem
vel mixtionem manus magis et maxime pollicis et indicis quasi
sunt cum constrictione et apparet vola manus plana sicut assis
rigida et dura sicut [illegible] d alius q Signa autem
spasmi ex repletione humoris sunt ut si habundat sanguis
apparet in membro spasmato tumor rubor et caloris et pondus
a frigido minuat a calido. Si autem sunt a flegmate apparet
totum dispositionem corporis flegmatica et est membrum album cum inflatione
est a quo humidum dissolucionem cum nostra spasmus
magis contrarie incurabilis est. Signa spasmi est corporis pleciar
accipit cura cum Cura si est contrarie urgat cum
vel boni iuvamenti et nihil quod in sanie in musculis
quod quia dispositum est in quantum sunt post etiam spiritualia modo
ta et ipsa fomenta aristima non resolutiva quod non spe
cum malis sepe intercutis spasmum deinde per cum
dimittit eos medius iam humus spasmum inmediate est
non dimittit pedes medios sed confinda in mloe in eos
prima Signa si sunt corporis plecionis et habundantie sanguinis
fiat flebotomia. Si autem flegma purge flegma in nuclea
vel vela vel duo humores sicut purgari sicut ex locus spasmus
magis et valde calidis in fomentatione sunt magnus
frigidus quibus dum est magis calo. Si autem non appetat
calidus nec fiant cum vngenta et olei mixtum et
calidus bnem (?) [illegible] et tuberosum tere [illegible] et magis
fiat mitte autem [illegible] et pelle conficiantur et cum oportet sicut temp
licet visturm et enfor bene quia planta et mixte in aqua
vit sicut pinguedo cum vulturis vel sicut pinguedo ursi pinguedo
mustele (?) sicut pinguedo vulpis et una vel plures sicut et in vnge
sicut plinio dicit calefactus magis frequentat sonna super membro
spasmato ex operitur est sicut omnia olia et vnguenta calida
quibus post ducere calidi et non quod est vnam (?) spasmi
quod vocatur tetanus ipsum eius et quod membrum eius
est contractum et rigidum ita quod non potest flecti et cum capite
vnica sunt sicut spasmi. Capitulum de tetano arie (?)

obliquitas

Tortura

Tortura oris est qua os torquetur versus partem unam
et est species spasmi vel paralisis Causa torture
est spasmus musculorum seu lacertorum complexus oris
versus partem unam vel paralisis musculorum ipsius oris mouencium
vel oris ad sanitatem et dispositionem Et est in tortura oris duplex
via et cura Signa torture oris patent ad sensum
ipsius oris apparet et natura et obliquum Et si vult pacius
sufflare cum statim a latere quo prosternitur habent signa
spasmi et paralisis ex dictis cum Et si accidat in febre post
appoplexia futura Et si nos sunt incurata infra 6
mensibus postea non curabunt Et sequitur de egro preignum
mensibus postea non curabunt et spiritum ne subito adveniat appoplexia Et si sit de
perfunctione ne subito adveniat appoplexia Et si de paralisi dispositio oris et
spasmo elevatur os Si de paralisi dispositio oris et
fecit pacius ostendit in latere ubi est distortum si est
de spasmo Cura torture est post lenitatem si fuerit
de spasmo Cura torture est post lenitatem in purgatio
fundat et post requiete recepta pillularum cochiarum vel
fendat et in ungat collum et partes frequenter cum oleo
et unguentum dicto de spasmo Et est valde bonum ambulare
et ungere deo de spasmo Et est valde bonum inurare
caput in aqua decoctionis vulpis et proponitur similiter
cum nigella vel alleboro et omni modo fiat gar-
garismus cum aqua decoctionis synapis vel pyretri et
tenerat partes in ore frequenter in latere torto mune
mustarda vel zinziber Capitulum de melancolia primum
Melancolia que dicitur non timor melancolicus de quo presentem
dictum est sed morbus in sanitate Dicitur autem diversa species
dictum est sed morbus in sanitate seu melancolia aqua eius non tiac
in sanitate seu melancolia aqua eius non tiac
et experientia causa est in ira et in gaudiis causa
melancolie est ab naturali cappitis colera vel sanguinis
melancolia vel plurimum prima cibi in fine magno
sunt species oculos quasi in speculo que desistunt
virtutes spiritus mutate que sunt fantasia que primus
estimato seu vere estimativa memoria et cognitiva

q pnosticatio qu melancolia est i principio facilius cura. Si aute
fuit confirmata est valde gravis cura q. Si g melancolia
dum est i initio p3 p medicina purgari. nam pauci gapi
sibi accidere in ptes cogitacionis at q mirabiles af
fectiones fcon appet. Signa aute iam confirmate melancolie
p3 ad ipsis medici. nam melancolici iam mirabilia loqu
i mirat opat i s tpe confirmacionis erit diversos opu
vn quidam dolent q imperatores vel reges alij putant
se ee gallos alij putant q dicunt finos i inimicos
ee omnes tales diversos facile exponere medici.
Et omnes tales diuisitos facile exponere medici.
i insensibilis q. Signa autem melancolie est de humore
melancolico fuit niger i trina, ut est de sanguine tunc
est ad risum i gaudio. Si na fuit nigra i candida
tunc est dolas. Si humidine sanguinis stantionem
qui fiat frequens i primitus purgatio colore rubeo
si ipse humidat ut cole nigre ut ambarum sit
i i hoc proponimus medicinarum diversarum medicine aute
simplices humoris purgatiis non sufficiunt sed iam
pocula medicine aute composite adhuc medicina bona
est quod species lapis etis et epythimi ʒ 20 polipodij
agrici dicta ʒ 10 ellebori nigri sit grana dicta ʒ
et elmandos ʒ i ß pulvis picre ʒ S fiant pille
i sume expecis ʒ i vel ʒ 2 i fens alie medicine
composite utiles ad ipsorum composite lapidis purbus
in frequenti pocula. Caveat sibi melancolicus a vino
spisso i turbido bibat vinum subtile i clarum balneat
frequenter in balneo temperato nec calido nec frigido quia corpus
humectat. Caveat sibi a tristia i solicitudine
humectare. Caveat sibi a contra i solicitudine
quiescat in loco leto ut se oblivisceretur mala
cogitacionum. Caveant sibi ante melancolici sic est
caro hyrina i caro quadrupedum antiquorum plurimum
i caro ancerum i anatarum i aliarum avium i aquis
degentium i precipue a lenitibus uiuunt tibi bene nutriri

et sic similiter ipsorum sic dum purgantur de colera que ipsi impugnant
sanatur quia per humores dictos valeant pluribus quam medicamina inventa
Ratio huius est quia dicit Galienus quod fortiora valentia sunt dummodo
vomitus remaneat ulterius quia corporant [illegible] partem
totum corpus maiore aut si sic fit laborare nimium
laborare [illegible] per diuersas ymaginaciones
incurrit melancoliam et maniam ut iam saepe dictum est

Capitulum de catarro et corrisa

Catarrus et corrisa sunt fluxus capitis ad partes
et corrisa fluxus capitis per nares Causa autem
fluxus aut est causa calida aut frigida ut patet quia
ad sustinet in magnis [illegible] ut [illegible] non
aperiendo caput ut qui diu dormiunt magna [illegible]
calida dispositio capitis [illegible] sive gula
[illegible] est cum fluxus capitis et [illegible] ad se replet
[illegible] nocte et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] calida ut [illegible]
ut [illegible] sinapi ut [illegible]
[illegible] allea ut raphanus [illegible]
et si [illegible] valet [illegible] cum fluxus [illegible] calida
[illegible] frigida ut [illegible]
[illegible] ubi [illegible]
calidarum [illegible] ut est [illegible] cum fluxus
[illegible] frigida [illegible] calidi fluxus sunt rubor et
calor faciei et quod [illegible] calidi
dispositio capitis [illegible] maior
[illegible] maior fluxus et quod [illegible]
frigidi [illegible] est [illegible] fluxus frigidi
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] fluxus
[illegible] corrisa [illegible]
frequenter dolore prope capitis et [illegible]
dum fluxus est [illegible] est [illegible]

spissi et in augmento et in raptus est globosus et in statu
et magis declinat sed qui et in principio et cetera purgat nam
per consufflationem vel attractionem actus procuratur admi-
nistratur secundum motus alterantur quia sic propriendum
est ergo nec in principio humor purgabilis laborat
Circa autem omnia providendum est ergo ut modicum
comedat et modicum bibat et omnino sine bene simplex
Et ut abstineat a cibis calidis et fumosis sit tepe
et omnia grossa porroza sit non nimis sic nutriat et omnia
dia vel vinalibus Et si non curetur in i ova pro inunc-
tis est oleum et cera et lanis uncta unctum si fortassis
non oculi albedines inungi ipse ergo / et in hoc casu sibi
aquas pistas appositas vel aqua medicinaz oportuna
quales despumatas ponere in sequenti parte particulas
ut fluxus inde restringit Sed ubi est in oculis purgatis
quasi ut pota flandos sed pungens humoris in principio
sup humores et per purgationem tale vel stegis vel vento
de alii cor vel virtutem stimulat et calidate caput in ethrealibus
quibus in parte si fuit dicta calida in frigide caput
in aquis vel pittis frigidis Si fuit dicta frigida fiat
tam in aquis vel pittis calidis vel in dictionibus quibus haben-
tur caliditatis que summa quare in prima parte tale vel dicitur
aqua medicina appropriata modo restringere fluxus / sanatus
in omnibus medicinis inunctionibus cathartic operantibus medicamentis purgans

Capitulum de obtalmia [illegible]

Obtalmia est calida apostema oculi Causa eius est
multitudo humoris vel eius calidi pro humoribus ad immittere
fluxiones ad oculum Signa obtalmie sunt
rubor oculi albedo in oculi ista minima nimborum
rubor oculi et dolor vehemens et fluxus lacrimarum ca-
liditas ut patet in forte lumen sicut claritatem dicit Gariopontus
qui intus albedo oculi non quod albugo appellatur super pu-
pillam nec est magis precium dicto species operatur
ut velociter sanitatem ancquam unquam obtenebret Item

frequenter post obtalmia sequitur albugo macula in capitulo
fuerit aut quia pustula alba nascitur sequitur et mor
i uulnere finiunt maioris tamen obtalmia est dolor
si cum obtalmia fuerit i oculo uno frequenter habet se ptas
i oculo alio et cura fiat unguentum flores de saphira
et ponatur uero super tempora de mane cum 2. ut
albumina ouorum cum ligne panni lineum duplicatum
i ipso et pone eum super oculum i clausum ad defensandum ipsum
et lana et ualet bene ne oculus pruriatur pectine fi
i tamen calefacit et per aurispisas actus nigi stellio
et per quos morbus fuit dolor sed sequitur i mane illu
et dolore i albumina i tanti i pone clar tota i genum
et tene ubi nouitas fuit infrigidandi quare incle
ubi in uia intrat obtalmia leuis si albugo
oculi uel aqua agitata uel per spongia frequenter opposita
cui deu agitata uel per spongia frequenter et posita
i oculum equitatum distillata in illum uale collirium ponit
actus infrigidari in primo i tamen i aqua rosacea
uel i aqua ad frigida aqua aut fuerit frigida simpl
dens est i primo capitulo sed si fuerit egritudo ualde
fort et tamen dissoluta medium de opio i aqua rosacea
uel etiam in aqua fontali i distille per uices ig
actum et sopor non permittit tollit dolor i calor i i pon
actum cum sopor non permittit tollit dolor i calor i pon
mar dum ita dictum est ista prima obtalmia que ut
pedis suffragiis curatur si tamen ubi i primis fuit per
et dolore i apriana. et i ceteri et sic i fac inde
pillas i de xx. uel xv. et capiat per unam parte
sindeas et mensuratas collo per perum caput nimis
eum post pillas predictas et capiat alia die si infrigida
apponatur i fronte cum aquis i purum et simul ligabis
noctem et caueat sibi i fimus a uino i speciebus calid
et a crapula et ab ebrietate si nimio uult i etiam ceteratur
sit ualde caput i cibo i simpla unum pan ferrum
caueat sibi a uento a luce et fumo et aceto et abal

pulinlento

pulmilentis q Capitulum de albugine oculi

Albugo oculi est ista macula perpellucida alba
que frequenter rupturam pustule in oculo generat Et
debes scire quando una pustula remanet
a pupilla oculi tunc mutat ipsam in pellicula in magno
tuna et si ipsa fuit nimis magna que constat pupillam
tunc ipsa rupta generat vlcus ibidem et quod signum nostrum
est in istam apud sinistra uti ipsa pustula rubet
et sic pustula non rupta que Cura albuginis ut
summa candi et tunc tondis semel vel bis in oculum
mittatur Item agrestis ferri canphora magna semel
in mortario itaque tota camphora dissoluatur et illa
aqua tandis bis vel ter in oculum distilletur Item si ubi
plantaginem in imprime pulmonis tunc melius est illa super
medina de ipsa mas et suffumigetur in albugine mali
na albugo vetus vel senis vel magis magis incurabi
Curabilis eum est prima et recens et in iuuenibus vel ado
lescentibus Item de quo iste tunc colligitur tollere in nocte
tunc et in oculis dorsa et suffumigatur in panno lineo maculam
sine dubio tollit Item succus absinthii lac mulieris
et aqua rosacea mixta et emplastra sua super oculos dolore
mingat sanguine et maculam tollit Item spolium serpentis
tritum et in oculum positum maculam tollit Item sanguis
mic in teneris tollit maculam Item vrina hominis cum melle
bullita et in oculos distillata maculam tollit ut Ca
pitulum de rubedine oculorum et lacrimarum fluxum de calidis
oculos et asperitate palpebrarum

Rubor oculorum et lacrime ad asperitatem patet et pruritus
patet coniunctiuo patet vlcera an ter oculos etiam
patet ad asperitatem asperitatis palpebras proprie impedit
cum sinistrantibus duorum digitorum apprehende superiora
palpebras et trahe sursum et arm(?) commo indirecte pone
palpebram in quantum potes et rursum infra de subtus sursum
et videbis undique palpebram ipsam asperam et quasi vlcus

apertendo et infirmitas primo dicunt quibus palpebra mox post
fama sunt sanatis in cognoscit scabra nam prima est valde
plana et declinat ad albedinem scabra est aspera et declinat
ad rubedinem ipsa enim est mala cognitudo et sunt tertie
incipiens asperi atque valde debilitat oculos et quam Cura
est quatuor malarum predictarum spe Recipe ciminia et optime
pulverizata et in modico vini et 2a pertica et mitte in oculum
ipsum pulverem vel ad minus semel in die et hoc tantum fac
quousque eos curaverit Item ciminia nomine conita item in vas
aqua parte cum pulvere et agita in mortario et aqua rosacea
aqua parte cum pulvere et agita in mortario et aqua rosacea
quousque fiat bona commixtio et destilla aqua illa in oculos
vel et in die Item idem facit mica bene pulverizata
per maceratam in aqua rosacea Item absinthium recens cum
cum claro ovi et superpositum per noctem oculorum pinguedinem
et ruborem tollit et confortat humorem Item tere rutam cum
mirra et misceat cum vitello ovi mirabiliter infrigidat oculum
ut dicit Constantinus Item recipe album
a sanguine coagulato ut dicit Constantinus Item recipe
in sicco semine pone super ipsa in oculis perierunt est aperte
ut dicit Platearius Item pulveres in igne combusti vel calcinati
et contere eos in vino et pulverizatum pone in oculi vel lacrimis
sequentibus et sanat eos ut dicit Item una guttam misce
in oculos lacrimantes sanat eos Item terat unicam in aceto
et melle colet colatam claram ponat in oculi vitium corrigit
maculas Item lapis per aque fricatur ad cotem et aqua ipsa oculis
in mitrat curat oculorum ardorem et auget visum et sanat
oculos et sanat dimedia tibi se vero eorum et capitis
De debilitate seu gravia obscuratione visus
De ipsa obscuritate visus quae dicitur apparentia se latam
habet catarracte i. nigredo vel tenebrosa
impedimenta i. e. in specula non i. mundo ... og
quia cura illa est quandoque in parte i. principio et inde post ipsam
mature Cuius causa est corrupti humoris grandinei
de loco suo et cuius signum est in parte que videri in superioris
et aliquando vanescit in videbis in medio pupille

aqua r(osa)c(e)a alba silex gordini vel acto pist (?) nō
sup cornea s(ed) si r(ati)o gentz n(on) valla obscuritate indo de e
q(uod) accid(it) ex dilatacione pupille q(ue) fit ex clar(itate) comunib(us)
oculi penitus nichil vident q(uia) sp(iritu)s visiui retrocedit et p(ro)pe
q(ue) ita e(st) p(ro)p(te)r pupilla dilatata p(ro)p(ter) hoc obscuritate
si no e(st) fit p(ro)pt(er) dilatacio pupille poss(u)nt fieri cu(m)
minutoribus et fricacionibus purgacionibus et dieta c(on)venientia
fu(n)t obscuritate visus q(ue) accidit senibus et hiis qui multum
laboraverint i(n) (?) et p(ro)p(ter) equos (?) et aliorum sunt aq(ue)
in(con)ssare et ciuilius ablue et siccare 3 2 a (?) bis (?)
nus 2 bipis longi calidoris an(a) 3 2 fiat aqua 3 i
p(ro) q(ua) omnia tenut et i(n)ponat et in nocte fiat oculi i(n)iat
It pulue(r) ordace (?) calid(us) p(ro)uidenti (?) fiude (?) et p(ro) ne(?) rarui
It pulu(is) ac calid(us) rane (?) intus cu(m) clarificat
sup(er) (?) affge et cu(m) collat calid(us) rane mitro (?) cu(m) clarificat
visu ut d(icitu)r 6(?) et p(?) in pulue(re) siler montani sup
pulu(is) p(ro) cuia calid(us) p(ro)p(ter) ma (?) (?) atq(ue) tenuis
fiuit (?) ut aqua fen(iculi) i(n)missa mitto acuit visu(m)
mitz dalz (?) It aqua fen(iculi) i(n)missa mitto acuit visu(m)
It aqua distillac(i)o(n)is rosar(um) feni(culi) verbene rute celido(nie)
ma eufrasie atq(ue) radicu(m) valiane i(n)missa oculis
oculos clarificat visu(m) It aqua mirr(e) et (?) (?)
cl(arificat) visu(m) et adsfortad (?) visu(m) et adtollend(um) ma
clas. Et feni(culi) rute eufrasie verbene celidonie ce
lidonie (?) cornicella bethonie siler montani radic(is)
acori rosar(um) rubearum capillorum veneris polidonie
calli gama (?) p(ri)ma die i(n) vino 2a i(n) urina // pona².
p(ost)ea p(er) distillac(i)o(n)em alla(m)biri q(ue) p(ri)mo exit alba
est ut argentu(m) q(ue) 2a ut auru(m) q(ue) 3a ut balsamu(m)
It seis (?) feni(culi) petrosilini apii siler montani anisi cum
calli(?) vi(n)i (?) radic(is) celidonie acori folior(um) feniculi
bethonia agrimonia eufrasie cornicella rute
verbene ana (?) 1 (?) prima die i(n) (?)
p(ri)mo 2a die i(n) vino albo 3a die i(n) lacte (?)

Hec distillata et sua acuit visum ut balsamum maculas
delet et pannum plectis corpori sive magis decoratos vitrum
similiter aqua [?] radicis lilii oculis immissa ungulas
eorum delet Item cinis pili humani oculis [?] omnes
maculas oculi efficaciter delet Item ova fella oculos
acuunt multa insuper res sunt que vocantur oculis
destruentes sicut premissum est qui penis est sepe
comedentes multa dormire et multa [?] dormire quorum
pompa deiectat et fugat et sufficiat nobis predicta de
oculorum [?] de macula oculi singula i. de pellicula
que oritur [?] aquo autem ut de palpebris et de magna
observacione [?] dilatacio pupille aut strictura
[illegible] non intromittas [?] in [?] cum tenendo
pone [?] [?] suppida ad [?] [?]
non depil [?] palpebrarum que sunt valde [?]
et [?] oculos que ipsi sunt contrahendi [?]
ad hoc apto [?] est [?] ad sanguinem
ranarum [?] [?] aliorum pilorum plu
valde sanguinis [?] [?] [?]
[?] [?] et una [?] et [?]
fiat pasta que ponatur super oculos [?] vide [?]
[?] et [?] pone super oculos et omnes pili qui
[?] [?] cadunt [?] [?]
[?] [?] et [?] [?] depilacionem non [?]
[?] pilos [?] aqui [?] [?] et [?]
pilos [?] [?] et [?] ad pilos [?]
[?] [?] [?] [?] [?] [?]
vel [?] ca [?] [?] cera [?] [?] [?] [?]
[?] [?] non [?] ut [?]
[?] et duplicata et [?] palpebra [?]
et [?] et [?] [?] [?] pilos
[?] [?] [?] palpebrarum que est valde

notum. Capitulum de dolore aurium etc.

Cum aliqua pustula nascitur in aure sive apostema
aut aliud intus sequitur dolor vehemens et pulsativus
et tinnitus rubor faciei tumor vene et quando intra
aurem inspexeris apparet [illegible] secundum [illegible] intus et quando ru-
bor et tumor apparet videtur quod cura festinanda est
in principio cum flebotomia cephalice et cum ventosis in capite
seu super humeros et si causa habundancie fiat purgatio
corporis et infundatur in aurem oleum rosarum tepidum cum pauco
aceto permixtum et lac calidum puerorum amenullis est conveniens
Et si dolor predicto modo non quievit dissolvatur opium
in modico oleo rosarum et in aurem mittatur vel dissolvatur
opium in aqua rosarum et guttatim mittatur in aurem et cum
oleis et aquis frigidis intinctum mane sic ungatur
aurem extra. Postquam autem egreditur sanies in frequenter
in ea ponatur tepidum sit per spuriam cum alo[e] [illegible]
[illegible] fieri solet ut [illegible] [illegible] dissolvatur
et in aurem mittatur vel inungatur humidum cum melle
et super spargatur pulvis predictus et mittatur in aurem donec
[illegible] sanetur. Capitulum de [illegible] aurium et [illegible]

Tinnitus sive sibilus [illegible] et quo
[illegible] capitis et est tinnitus [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] non est [illegible]
de eo in magna virtute obtinuit in dissolvatur [illegible]
[illegible] opium in oleo rosarum et mittatur in aures [illegible] [illegible]
de [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible]
capitis [illegible] [illegible] [illegible] oleum de [illegible] [illegible]
vel oleum de amigdalis amaris vel oleum rosarum
in quo castoreum est dissolutum. Capitulum de [illegible]
auditus vel surditate etc.

Si surditas est naturalis vel ex [illegible] [illegible] figura
aurium [illegible] ipsa non est curabilis [illegible]
[illegible] [illegible] auditus vel surditas [illegible] [illegible]

vini

auris opilate fricanda eis vel pp q intinis z sti
fricatur aur/ opilat vel pp apta ibi nata vt pp fleg
grosse z vitrosus sonare z scindunt pcda sic si
fuit sonitus i aure opilante purge ru inq̄ro
apto ad p̄gatio aur/ vel si cepi i funde ydromel
vel aqua rutata vel sic mollificata ista suppluite
aptori sic ad p̄gacione i instrumento auriu Si
aut ibi fuit vermis vel i fundat aque succi amari
coloquint v vermis mori sic est succus folior persici
succus psicarie succus absinthij succus nicasti Si aut
i fuit apta i duritus ... acediquit sic dicitur
ut pdictum est Si si z fuit fleg grosse vel vitrosus
pcda sic est colloquinde ℥ i mirr ℥ i amig ℥ a
castorij aristologie rotunde succi absinthij omnium ana
℥ semis castorij das pre vnig ℥ a ... ℥ ij
pt ving ℥ a fell taurini quan sufficit q ad pulverem
pdictum tm q vire fuit ad d pdta q sic modo d
amigdal amar dissolutum cum i i mitra ... valde
vtile dolor de flegmate z vitrosite z sonitu i pu dicte
q est cogrossa superfluite q visp z i celor cm valet
oleum laurinum pse i pillam z aq de ruta z vinu
de dolore dentium
D'centib' vnu q De dolore dentiu
Aliquu unguen i legamit z sic ad plaga rta
q si applica mandibula applica dentib' superiorib'
sequit dolor fort' cu dentib' prius fit inigra
i ppria vn z si dolor fuit q cum aut dolor
dentium est humiditate frigid' vel alia causa frigida
adstam capparis dentes z gingivas sui qlite aut
quare q dig' q dolor est ... frigidis vel cale
z rubor vel calor maxille dolor z pulsus ...
ibi ponitur dig' aut fleg est albedo z ...

capitis et vitta sputatur quia tunc a sanguinis tumidantur
appria tepefacta et ponatur ventose super scapulas Et
si tumidauerit flegma purget ipsum Et si andat tumi-
datur colera purget illa Et ante omnia in [illegible] abstinentia
cucupula in dieta et modestia ubi [illegible] et si
vinum corpus debile ut si est sciatica [illegible] simpliciter
Et si fuerit dolor [illegible] cum [illegible] superius super
carbones et impiatur fumus ad dentes dolentes [illegible]
[illegible] vel pollia in [illegible] [illegible] vel [illegible] in
vino et [illegible] in aqua et [illegible] in quo est radix
iusquiami bulita dolorem dentium tollit [illegible] si [illegible]
[illegible] ablua [illegible] una [illegible] super dentes dolentes
ponitur vel in eis [illegible] si fuerit [illegible]
tollit dolorem Et in ungat maxilla [illegible] aquis
[illegible] Et in ea flegma bonum est si ablua-
tur frequenter in vino [illegible] et mitti cum
[illegible] in [illegible] quia ipsum [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] anellane
flegmatis [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] partes et [illegible] et [illegible] ipsum [illegible]
in [illegible] plantare super [illegible] una [illegible]
distillabit oleum super [illegible] quia si [illegible]
et flegmate [illegible] in ungue et in medium Et si [illegible]
[illegible] non cessauerit dolor [illegible]
[illegible] et tangat frequenter dens [illegible] dolor
frequenter alternat Et si [illegible] fuit dolor [illegible]
[illegible] est ut dens [illegible] dens [illegible] capitulum
de abstersione dentium [illegible]

Aliquando dentes [illegible] per [illegible] et ab
[illegible] Et si abstergere volueris et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]
et in [illegible] illo [illegible] [illegible] dentes [illegible] ipsi [illegible]
ad [illegible] et colorem naturalem quia de [illegible] dentium

Stupor dentium quandoque ex comestione frigidorum
stipticorum sive acetosorum sicut sunt cerasa et mora
et poma acetosa et sic quandoque ex ablutione de-
ntium in aceto. Talis enim stupefactio sepe vitata nimia
ablutione dentes et ideo abstinendum est tamen. Si in eo tamen
valuius fricantur cum sale dentes stupefacti et recipiunt sup-
q̄ de fluxu sanguinis ex gingivis et de putredine seu
herpete mestiomeno earum
Sepe gingive sive ipsarum carnes saporate sunt
frequenter sputo sanguinem [illegible]
sufficit ablutio ob in aceto tepido. Sed si assidua
sit ablutio aceti [illegible] ipsum acetum nocebit dentibus
sed ablutio aceti [illegible] carnes fricatio in aliis
[illegible] ablutio [illegible] ubi ipsius
[illegible] putredo indig
[illegible] fluxus sanguinis [illegible] putredo
[illegible] gingivis [illegible]
earum gingive [illegible]
[illegible] gingive [illegible]
[illegible] Signa [illegible] herpetis mestiomeni
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] gingive
[illegible]
[illegible]
[illegible] et putredine
[illegible]
et herpete mestiomeno [illegible]
et [illegible] putredine
et [illegible] sanguine in [illegible]
[illegible] super [illegible]
est [illegible]

Ex parte uvula relaxatur et multum prolongatur ultra naturam
figuram et aliquando quasi una pustula. Signa causis
sive relaxationis uvule sunt dolor inguinum et
et difficultas transglutiendi et dolor magnus in transglutire
do et aliquando patiens aperit os et comprimit eius lingua cum lig-
no [illegible] lato et tenui apparet adversus prolongatio
uvule et eius ingrossatio et si fuit apostema [illegible] et adversus
videbitur. Causa relaxationis et apostematis uvule est
[illegible] humorum plures ad [illegible]. Cura aperitur in
[illegible] abstinentia et prima [illegible] et potibus calidis, [illegible]
sed tempore alleviata forte vinum [illegible]. Et fiat flebotomia
[illegible] fiat [illegible] super scapulas postea fiat gar-
garisma in aqua et aceto decoctionis [illegible] [illegible]
glandium et plus [illegible] [illegible]. Et fiat pulvis [illegible] de pipere et
et applicetur pulvis ille in pollice uvule. Et radix
lilii celestis scilicet cuius flos est blaveus magna et similiter
eius [illegible] pluries sanatur uvula. Et cum
radices tantum [illegible] pulvis in pollice uvule ca-
[illegible] sanat [illegible] [illegible] Et unum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
lingua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fuit resolutum
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gargarismum
[illegible] [illegible] [illegible] applicetur [illegible] lingua
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nigella [illegible]
[illegible] aqua et fiat gargarismus. Capitulum de squinancia

Squinancia est apostema gutturis et est valde periculosa
[illegible] [illegible] moriuntur illo. Causa [illegible]
apostematis est fluxus sanguinis et aliorum humorum ad gutur.
Signa squinancie sunt dolor magnus gutturis et difficultas
magna transglutiendi et aliquando apparet rubor [illegible] et aliquando
apostema apparet [illegible] adversus quando os ad [illegible] aperitur
et lingua [illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible]
omnia squinancia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] difficultas

auxiliu(m) i(n) nu(n)c q(uia) aq(ua) suffocat squinancie. It(em) p(ro)pt(er)
angustias et s(ic) p(ro) n(on) paucis p(er)it. De signis squinancie
Q(ue) p(ro) nostra et morb(us) acut(us) et plurimu(m) interficit
3o die. Si q(ua)n(do) rubor ap(er)tius app(ar)et et de p(er)iculo q(ui)a
tu(n)c n(on) humores mali p(ro)p(ri)e pellu(n)t(ur) ab int(er)iorib(us)
gutturis. Si q(ua)n(do) squinancia ap(er)te ad ext(er)ius app(ar)et et s(ig)n(u)m
est q(uod) periculu(m) s(upe)r est i(n) ea cura. Si q(ua)n(do) n(on) mu(ltum)
n(on) q(ua)n(do) app(ar)et et magnu(m) nocu(mentum) i(n)dicat q(uia) tu(n)c humores
pellu(n)tur ad i(n)t(er)iora gutturis. Unde frequent(er) seq(ui)tur
singultus. Cura. In p(ri)ncipio si app(ar)uerit dolor fiat
ut p(er) t(er)minu(m) rubor oculor(um) et faciei et inor(?) venar(um)
fiat flebotomia de cephalica. p(ost)ea fiat purgatio cole. Si
aut(em) app(ar)uerit s(an)g(uinis) do(mi)n(iu)m flebot(om)et(ur) p(ri)mo et purgatio capitis
albedo faciei et pilor(um) tu(n)c diminuat(ur) flo(bo)tomia et purget(ur)
pu(n)c(tu)s cu(m) pillulis aureis vel cu(m) aqua s(ecun)d(u)m medicina
capatia fleg(ma)tis. Dimidiu(m) amp(ho)re s(e)minis canine(?)
pone album i(n) p(ri)mo et pone i(n) olla nova et bulliat
fortit(er) q(uo)usq(ue) decoq(ua)t(ur) a(d) p(ar)te(m) t(er)cia(m) postea apponat(ur)
calidu(m) ad modu(m) emplast(ri) in toto collo et ligetur
et fiat flo(bo)tomia sub lingua et s(ic) c(ur)abit(ur). It(em) s(imi)l(ite)r
ex(tra) n(ost)ris p(ro) vo(ce) i(n) malo gutture squinanciis u(t) in(?)
humanis et cu(m) p(ro) co(n)glutinatione p(er)fectas s(i) tu(n)c colla ampliantur
sic t(er)minu(m) inq(ui)t(ur) i(n) galla n(on) sufficit et et(ia)m
It(em) s(imi)l(ite)r t(er)minu(m) ... i(n) gulla n(on) sufficiat et et(ia)m
collu(m) emplastret(ur) q(uia) mirabiliter iuvat u(t) de
collo emplastrat(ur) q(uia) mirabil(ite)r iuvat et de
gargarisme(n)to co(n)tinue fiat et
gestat(ur). It(em) fiat gargarism(us) de diamoro fieri et
co(n)tinue cu(m) no(n) curabit(ur) p(er)fecte. It(em) ap(er)it(ur) s(an)g(u)is
est gargarizata ea q(ue) i(n) frigidat et suppurat si est
aqua ro(sa)rum et acetositat(is) malagranator(um) et cum
est decoctio glandium cu(m) et (cum) (con)pulsio caps(ule) quia
p(er) h(oc) gargarizata reprimu(n)t(ur) ab i(n)t(er)iorib(us) humores
Et s(i) disposita ad dolor(e)s i(n)t(er)iorib(us) de ...
nec aquis cu(m) medicam(en)tis(?) ... cum ...

vnus de opio in ore et in(ter)spirati scilicet q(uod) dissolutum est
allema dolor adq(ui)rit Et si inspirat apl(oplexi)a ad collectis
sanies q(ue) (con)tinget stati p(os)t 10 dies nunc fiat purgatio sua
cum apozimate .i. de unde finum et pessulary aut
(con)mendilla tussie similis in ydromelle et capitum
de tussi 11

Tussis est motus p(ro)uocatus ad expellendum p(er) anna
pulmonis ad q(uod) in spirit(us) latet Causa tussis
est reum de capite descendens ad trana pulmonis
et cum scilicet nocum(entum) pulmonum id natura laborat expelle
p(er)mitti i(tem) q(uod) destruit Et in eius est plemonia
et pleuriplemonia et p(ro)pter sanies in parte vel pl
monia collecta Et quare tussi est ultimo pulmonis
et flegma grosse et pluua collectum et in tussis est ma
frigid(us) acer et fuit tussite aut eo q(uod) fuit rennissime
descendens ad plemoz aut ex putrat p(er)sidis pleuras
quod dicitur q(uod) tussi est p(ro)pter rennissime fuit s(ed) q(uod) renn
ta tussi unde natura p(ro)uocat ea et est tussi inrastam
Et si fuit rennisus fuerit inutile eam p(er)mitti et si
fuit reum grosse nunc eum flegma grosse et globosi Et
si fuit p(ro)pter plameosi vel piplemonia p(ro)pter h(oc) p(ro)p(ter)
plemasi et piplemonia q(uod) p(ro)pter dicte in loco suo
quod Et si fuit p(ro)pter flegma grosse nunc difficile p(er)mitti
ad (con)sueta et unde q(uod) (con)suetam fuit et grosse et si fuit
p(ro)pter sanie in ulceris pulmonis scilicet medicam p(er)mitti
sanguinis vel saniei Et si fuit p(ro)pter frigid(us) aeris mori
tabit et ex eo q(uod) paciens diu fuit in acis frigidis
quod p(ro)pter hoc tussi si no(n) fuit debitus mo(do) et tempestiue
curata inducit p(er)ipsiu(m) vel (con)sumptio corporis totius
vel asma vel difficultatem anhelitus unde si diu durauit
debilitat cor et pulmo(n)es et ep(ar) et unitur totius corporis
quod Cura si fuit tussi de catarro tunc catarro sunt

ut supra dictum est in capitulo precedenti in capitulo tussis que cessante
causa cessat et effectus. Et si fuerit tussis propter plenitudinem
vel plenitudinem fiat cura plenitudinis vel plethore sicut
ut supra dictum est. Et si fuerit propter causam calidam ex
plenitudine vel plethorica vel propter ulcera pulmonis operis
consumitur et curatur ut supra dictum est. Et si fuerit tussis
propter fleuma viscosum mitigativis et depulsivis tollitur per
pectoris in [illegible] vel [illegible] vel in [illegible]
vel in aqua medicina [illegible] ad [illegible] valere
dicitur dicta in ultima particula. Et dicitur in infirmo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] opium [illegible]
[illegible] capilli veneris amigdale omnium partes equales
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] adponatur in vino de
mane et sero quod valdet [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] opium [illegible] in vino et [illegible] [illegible]
[illegible] mane et sero [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] valet [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] si tussis fuerit antiqua et [illegible] adeo ut non
[illegible] eius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
opium omnium partes equales [illegible] [illegible] [illegible]
et detur [illegible] vel [illegible] [illegible] valet [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ponere in ultima particula [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et opium
[illegible] [illegible] una vel due. Capitulum de asmate

Asma est difficultas anhelitus de difficultate
anhelandi que contingit propter plenitudinem vel ple-
thoriam aut propter apoplexiam non est presentis
capituli [illegible] nec de ea difficultate anhelandi que
contingit propter squinantiam. Et de ea difficultate anhelandi
que contingit [illegible] [illegible] qui in presenti dicitur supra

sani non sumpto cibo et si capiatur ante dictas difficultates sanibus
et ambulat [illegible] patiens quando bibit atque alia
opera sua facit non quia difficulter anhelat et cetera difficultas
anhelandi vocatur asma et causa asmatis est flegma
grossum viscosum in meatibus pulmonis propter quod aer non
potest libere ingredi vel grossa ventositas sibi
opilans et asma ex eo sunt in meatibus aeris
ad pulmonem opilans et constringens meatus aeris ita quod
libere non potest intrare et non distinctus accipitur ad
pulmonem quod asmatis signa patent quando patiens
si aurem audit sonum in eius pectore in expiratione
vel inspiratione patitur et per quem [illegible] suffocari
videtur quando supinus iacet et quando sedet alleviatur
et ipsi non quaerunt dormire sed sedere continue pro
si ipsum asma frequenter continuatur non sperant quod prognosticum
asma est difficillime curabile et potest si advenit senibus
non est [illegible] sanitas [illegible] [illegible] si [illegible] diu du-
ravit sed si fuerit recens et patiens non fuerit valde
senex possumus curare est [illegible] et [illegible] si [illegible]
est primo [illegible] danda [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] capilli veneris liquiricie
[illegible] ysopi ana [illegible] [illegible] libras aque [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pondere duarum [illegible] [illegible] [illegible]
est [illegible] [illegible] liquiricie ysopi capilli veneris
[illegible] ana [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] amigdolarum
[illegible] aristolagia [illegible] [illegible] ana
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in pectore mirabiliter [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] hebdomada una [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pillule est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ana [illegible] [illegible] liquiricie [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] pilla [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

electuarium et poto super dictis et vinum adueniens plus
sed sepe sanescit ast deinde cum sanitas continuatur abstineat
omnino grossis penitus et acetosis de vinis vel potus sed potionem
cum aqua alia medicina valeat quas descripsimus
in racemis in nostra practica Et specias quod dicendo ypo-
nit cumule capuina vel urtica potus mitem cibus gustus
quasi modo grossa flegmata et sine ipsum constrictiue primis
.a.z.a. et alba sorda data in sero vel duo sorbilis opilacio
frigida de grossis et viscosis humoribus continentes in pulmone
appareat ut dicit plateareus cura in scanus et constrictiue
et pulmo vulsus opiatam et plurazaciam et cibus appositus
valet asmaticis Et si 100 non una asma tunc vinum
ferueat et vinum opiata confortatur velud ut si cadit superius
tunc de necesse in cras necesse detur opiata sed quod detur
super vinis ipsum ne nimis multa laxatiua aut
nimis multa opiata confortatur quod exolutus virtus paucum
dedisset ymo paucum quodlibeta incurabilis egritudinis
defecit ut pro sanitatem a Pronostica
diminutam quod mori abundantia sua prius nostra
de difficultate quod similat quod ut continuare se in manus
summi medici ¶ Capitulum de pleuresi
Pleuresis apostema est non apostema non vero pleuresis
est apostema natum in diafragmate vel in panniculo
costarum Sed non vera pleuresis est apostema natum
in carne costarum ¶ Causa pleuresis est sanguis
superfluus adustus despumatur sicut fluens vel sanguinem impu-
rum cystim colera vel cum flegmate vel cum melancolia ¶ Signa
pleuresis vera sunt dolor valde pungens inter costas
et febris febris sed continua tussis et continua constrictio anhelitus quandoque
apostema est sputum rubeum et tunc fuit humida quandoque
autem est citrinum et tunc significat dominium colere rubee quandoque
est album et significat dominium flegmatis quandoque est nigrum et signat
dominium colere nigre et si fuit apostema in carne costarum tunc
est dolor minor calor minor tussis minor sed in pleuresi

vel quodque i fruxtas sup latus oppositi pleuresi et sedem
inflamata i pulmo quasi ibi esset que ad inspissandum et
...dices sive et quodque generatur ventositates dolor inter costas
nos per aque humore ibi collectum sed per ventositate
grossa et pigra eius est quod non est calor inamplec
parte conceptus ut cogit tussire et condonat de
contra latus dolorosum vomitu dolor mitigatur
nec apponit ad ignem adhibi vel quod vomitationibus
calidis et ungeris calidis et oleis ventositas dissolvia
et sinas et si tu ponas i pleuresi ad fomentu calida
sup latus doloroso augmentatur dolor pleuritis fiat
de unguentum aut oleis calidis et in proprio pleuresis
est morbus valde acutus et in debita cura curari
deducit ad primum sed si fuerit apostema apparet fomentu cola
ad compositum velocitatem temporis et velox morbi morbi
aut admortem aut admortem ut potest vero aut de die
sed si apostema fuerit tussis eius ut in ad opportunum morbus
est diminutus quod non est grossior et admaturationem
difficilior quam curatio // secundum plurigis nec magis diligent
adhibenda generatio consequenti medici et ut medicis
quibus medicus proveniunt magis de admitigandum
sanguinis expirationem magis abapsisterat... pro
... dolor ad stringuinare fuerit tegit fiat flebotomia
et si dolor tegit admitigandum fiat humor
parte opposita et si dolor tegit admitigandum fiat humor
petras purgatio sinistra i fiedat panis i aqua
frigida vel pura frigida sicut est aqua rosacea vel
violacea fuerit superiunc et si dolor i pulmo pertin... / dens
tapsia et pona sup latus dolor et frequenter imonar
i eius i pona calidam aqua vel pura fomentatione
i estate actualiter frigida vel frigidus i hyeme
tepida vel tepidus et de eius ad potandum sumans // secundo et
ad principium frigidus sicut est syrupus rosatus vio
vel syrupus de papavere vel ad alia et si consolatio remediis

fiūt plemone apostematu alleviatur nec pueda ei
cōgruit quousque matur est cōpetens fame et abstineat
a vino forti et bibat ptisanam et ab oībus vel calidis
et qd melius utatur sorbiciis de avena vel ordeo sine
et prodest cauterizare Sed si sunt adiunctiones ... accidētia
cōgruendis q sit febris dolor multus nō moveatur sed
augmentatur rimedium est dare vinum et si vinum sit causa
medicina nō cōpensat qm oz cum dicta est cōparata
sic est fortius magis vel philonium Valet aiesus
vel philonium descriptione mea et hoc stat solum si
alia cōmedia nō alleviant ut sup dictum est et
mecum quo dandi cet parvum notis. Sed si nimias
tubit nō optz ut clarius hore cōpetente dimi
cuffionem incepit ... et simul cōprehenderi di
mittitur illa ... et stat emplastrum matu-
-na sic sicut fiat decocto in sinapi vel decocto malva
in olo vel in aqua vel ad maturatum de hoc dicetur
in capitulo ... syrupi vel
pulvis ... adebitum quibus ... adepsol
... est decocto ...
decocto ... in vino et dulcorata cum melle
sunt sic alie medicine ... de quibus
dictum est in capitulo ... et sequitur ... ultra ...
dictum est in capitulo ... ultra ...
... sic ... curata ... ultra ... post ...
... quidem ... unguenta
vel emplastra cōsolidantia ... dolores de quibus
est dictum in cura ... ulceris et vulnera ...
et ... cum ... applicentur sic ... propter ...
... glandium ...
Capitulum de peripleumonia

Peripleumonia est apostema ... in pulmone
Causa cuius est sic ...
maiora difficultate ... et cōsistens

sputi spumosi et febris que est in tussi rubor genarum
et punctio fiat eadem sicut in pleuresi. Et non quia in peripleumonia
non est dolor quia substantia pulmonis est sine sensu [illegible]
quibus in pulmone et in pectore sed in pleuresi vehemens
dolor. Cura: cura eius peripleumonie vide supra et medicinas
quas vide sicut pleuresi supra ante [illegible] sed post
capitulum de spuitione sanguinis cum sputo etc.

Si sanguis exierit de capite cum sputo est
quod exit cum excreatione tunc non est timendum quia
cuius cura cum gargarizatione vel cum sternutatione
Si autem exierit cum vomitu tunc fit apertio aliqua vene [illegible] || ff
in ysophago vel stomacho et timendum quia non curatur nisi
medicinis stipticis. Sed si exierit cum tussi de hac
est valde timendum quia tunc fit ex apertione alicuius vene
pulmonis vel sicut ptisis vel sequitur fluxus
sanguinis sicut cura fiat ad pulmonem de capitulo
[illegible] phlebotomia de [illegible] mesue [illegible]
sperme mea vel [illegible] sanguinis
draconis ʒ 2 arabice ʒ [illegible] terre sigillate
aboris ʒ 10 [illegible] ʒ 2 [illegible] balaustie ʒ [illegible] opii || [illegible]
ʒ 2 [illegible] fiant [illegible] ʒ 2
[illegible] capitulum
et [illegible] Derr

Ptisis est ulceratio pulmonis cum consumptione totius
corporis. Causa ptisis est omnia ea que pulmonis
ulcerant sicut est acuitas reumatismi a capite ad
pulmonem descendentis et [illegible] sicut tussis in pleuresi
et peripleumonia et casus seu percussio. Signa sunt febris
[illegible] que in tussi [illegible] sanguinis vel
[illegible] sanguinis et
[illegible] nimis [illegible] que in principio magis
[illegible] ossa et sputum saniosum [illegible] carbones
[illegible] aqua [illegible] [illegible] in [illegible]

sui su(bstanti)a diminuet(ur) & 2° m(od)o videndu(m) est fumicos a sp(irit)u in
sanguine & eius sp(irit)us s(ed) q(uando) pili destruu(n)t(ur) et ungues
i(n)extat q(uod) p(ro)p(ter) corp(or)is (con)summata no(n) nutr(itur) & est
in (con)summata q(uando) pili destruunt et ungues i(n)extat
& sp(irit)us est fumosus ita q(uod) p(ro)p(ter) aq(u)a(m) (con)sumit(ur) ex
fumus aut pictus sup(er) carbones fact(os) s(ed) q(ua)n(do) corp(us)
est nimis extenuatu(m) [illegible] sunt i(n) p(ri)mo & [illegible]
fuit [illegible] & carnasit [illegible] cura [illegible] aut diffi(cilis)
cura [illegible] est [illegible] vl(tim)a indiget (con)solidatione (con)solidatio
indiget [illegible] (secundu)m p(ri)mo est i(n) [illegible] & 2° diffi(ci)le est
ip(s)i (con)solidare. Cura aut(em) p(ri)mo est [illegible]
[illegible] ut indisponat(ur) vl(tim)a p(ri)mo & [illegible]
[illegible] (com)plexione [illegible] q(uod) fuerit [illegible] flegma
i(n) fame de quib(us) dictu(m) est i(n) capitulis [illegible]
[illegible] de plenis & de plenos. Consolidatio aut(em) sic fit
[illegible] [illegible] sic est [illegible]
balanstia [illegible] & sic dicit(ur) et [illegible]
nitrio [illegible] [illegible] ul [illegible] ul
in [illegible] de quib(us) dictu(m) i(n) vl(tim)a p(ar)ticula. Cura de
[illegible] indisponens [illegible] sic est [illegible] de [illegible]
ul [illegible] & de [illegible] [illegible] & [illegible] sic
est de [illegible] & alii (com)plexes dicit(ur) [illegible]
particula dua [illegible] Et dicitur [illegible] sic
dicta [illegible] de quib(us) dictu(m) est in capitulo [illegible]
[illegible] & lac asininu(m) eis fu(er)it valet ip(s)a lac
[illegible] & [illegible] lac [illegible] Et [illegible] lac
[illegible] sic [illegible] de mamilla. Cura [illegible]
[illegible] valet & amigdale dulces & [illegible]
[illegible] in [illegible] & sic dictu(m) est i(n) capitulo
de [illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] possess [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] capitulu(m) [illegible]

Tremor cordis curatur cum aliis non cordiacis et non
debet a sincopi ut quia maior est quam sincopis est
in sincopis prima mortis. Causa sincopis est inter
missio vaporum venenosorum vel colericorum alicuius humo
re ad cor sicut frequenter contingit in tisicis paucis in febr
[illegible] et quia causa potest esse colera rubea vel nigra
vel flegma sicut nimia angustia et tristicia [illegible] et [illegible]
[illegible]. Signum tremoris cordis est commotio parietis
eius pulsus est tremulus. Signa autem super humiditate
humoris [illegible] et [illegible] humiditate et alius
modus ut patet in capitulo primo. Quibus
cor frequenter tremit subito moriuntur sicut [illegible] pulsus
est dum cordis tremore sincopi superveniente [illegible]
mortis. Cura est ut evacuentur humores super humiditate
ymo autem evacuatio statim dentur cordialia dentur ut
si fuit calidus super humiditas dentur, in si fuit caliditas
si fuit calidus super humiditas dentur cordialia frigida qualia sunt rose
super humiditas dentur cordialia frigida qualia sunt rose
sandali nenuphar, camphora [illegible]
[illegible] malagranatorum [illegible] aqua rosarum [illegible]
[illegible] [illegible] pira dulcia poma poma
aromatica [illegible] viole coralli spodium aurum
[illegible] [illegible] viole coralli [illegible] aurum
argentum et [illegible] si fuit morbus de frigida dentur
cordialia calida qualia sunt ambra muscus [illegible]
calamita [illegible] aloes [illegible] cortex [illegible]
cinamomum [illegible] maiorana [illegible]
vinum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] cordi
[illegible] sincopi [illegible] passio cordis [illegible] [illegible]
ʒ j. [illegible] albi et rubei ana ʒ [illegible] corallii albi
et rubei ʒ ʒ margaritarum perforatarum et non perforatarum
ʒ j. [illegible] [illegible] ʒ [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] lignum
aloes [illegible] [illegible] et dentur ad [illegible] [illegible] pulvis [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] et aqua rosarum [illegible] cordiace

spiritus est in medio sicut ad dolorem cordis cum melleno vino
limpido in aqua rosarum vel in aqua buglosse spiritus
est in cardiaca purgat non melancolia a cappula
cordis alia medicina competentia confortantes cor videbuntur
in practica ultima ut capitulo de doloribus stomachi

Cause doloris stomachi sunt aut apostematio aut
ab humore sive est flegma colera melancolia vel sanguis
inducens ut signa apostematis sunt calor febris
in toto corpore et dolor valde vehemens ab umbilico
et sursum ubi est locus stomachi et sitis sunt pulsus velox
et frequens. Si autem colera superhabundaverit urina est rubea
et ypostasis annulata adest amaritudo oris quandoque et quandoque
vomitus colericus sed si sit mixta et dolor appetitus cibi sed
a frigidis calidis leviter sedatur a vino forti et ab aliis et
ab aliis convenientibus calidis cibis. Si vero superhabundavit flegma
dulce vel insipidum urina est alba spissa et adest dulcedo
sputum ubi et sputum et quandoque vomitus flegmaticus. Si vero superhabunda
ant melancolia tunc urina est alba et clara et quandoque
ipsi eveniunt etiam melancolia et quandoque sunt ...
appetitus caninus et post superhabundat flegma acetosum nam ut
multa post appetitum cibum ... preacetes quia digere
nulla post ... et conbibuntur colera in stomacho et quandoque singultus
sunt sic etiam non colera sunt aliquando ... sit signum
medicinarum stomachi ... practica ... prologo ...
stomachi est dolor magis ... ut ... et quandoque ...
sit in ipso stomacho et cum indigentia et ... cum omnibus
morbis est in stomacho sive ... corporis
quod non ... capitur in stomacho ... patitur
... in aliis ... sic ... stomachi in
... corporis est valde ... sit
singultus frequens ... et ... et ...
sit vomitus ... est ... non ... colera

¶ Contra si fuerit apostema ... stomachi in aquis
vel succis frigidis absumat partes a vinis et aliis
vt ptisana et aliis frigidis vel ungatur cum oleis vel [subtilibus ungatur cum oleis vel unguentis frigidis]
unguentis frigidis et cum simplicibus et ... frigidis
simplicibus omnibus dicte infirmitatis predicta. Et si te ... [illegible]
usque adhuc ... aqua medicina ... vini ...
... [illegible] ... et ... Si autem
... ab ... in medicis ...
... est ... super ... et ... in ...
... est ... super ... et ... in ...
predicta ... bone et ... medicine ...
... super ... ne ... Et
... fuerit ...
... aqua ... et ...
medicine ne ... Et ...
... et ...
... cum ... et ... vel
... et ...
... capitis ...
... opilata et aqua
... aliquando ... debilitata ...
... opilata ...
sanguis ... Causa ...
... aut ... mala ... frigida
... fuerit ...
vel ... ad ... super ...
... super ...
... Signa ... urina
... Et si ... est urina alba
rubea et ...
et alias ... urina ...
si ... vel sanguis et urina rubea Si
aut ... et urina alba et grossa ...
opilatio ... valde debilitata ...
... Si autem fuerit ... opilata ...
... opilata ...

supueniente yctia vl ydropisis faci' ut p' cura si supuen
sunt yctia vl ydropisis curantur difficulter quia ap'a epat'
difficile curat' alia prohibita dysenteria et ydropisis
prohibit' in loco suo q' contra ap'a epat' est ut fiat
apponatur infrigidativa in principio et aquis frigidis et panni
in istis infundat' sandalis in quo sunt sandali et endivie
et fiat flebotomia de basilica eiusdem brachii et sirupi frigidi
apponantur quales sunt sirupi de papavere vel endivie et
similes sunt electuaria frigida et primo cum simplicibus frigidis
spodio rasura eboris et camphora et quando in parte
declinacionis sunt per plenitudinem in maturatis et ex
pulsionis [illegible] Et quando tumor [illegible] p' cons
quem [illegible] et [illegible] q' [illegible] est [illegible] grossi
[illegible] in regione epatis et in [illegible] avena
cocta calida in panno [illegible] dolor si exspec[illegible]
[illegible] dolor est [illegible] et tunc non indiges alio
medicamine sed tunc [illegible] maturativa [illegible] curabis
Si autem dolor augetur est de apostemate [illegible] quod [illegible]
ipsum [illegible] angustantis apostematis [illegible]
applica infrigidativa ¶ Capitulum de ycteria

De cura yctericie que fit in febre et post febrem
est alia et alia cura nam in ea que fit in febre
debes primo febrem curari et post [illegible] applicare
quod [illegible] appropriata infrigidantia epatis qualia
sunt [illegible] rasura eboris [illegible] [illegible]
[illegible] saponis gallia [illegible] castanee [illegible]
pone in [illegible] et aqua in aqua [illegible]
[illegible] dissolvat [illegible] [illegible] vase
fit urina [illegible] bibere vase [illegible] [illegible]
[illegible] sola rasura eboris [illegible] bibere et si fiat
[illegible] [illegible] radices [illegible]
rubeorum [illegible] et sumit remedium sunt opera

valet succus plantaginis vel portulace cum decoctione ordei et potatus a
mane et sero bene semen portulace et plantaginis et psilius tritum
dissolutum in aqua et potatum iuvat. Item succus camomille
bibitus febre gravi[?] quia omni febre yctericie mirifice proficit
prodest et debet fieri semper de aqua [illegible] clarificata. Item semen
portulace vel psilius saliorum provocat yctericiam per urinam
iuvat. Item succus solatri potatus iuvat. Item aqua vel
vinum decoctionis pyrostelle iuvat. Item alia fiunt yctericia
in febre tercianam ut in sua dicetur. Causa yctericie est
opilatio porri fellis et quia colera non potest separi a sanguine
in cistim fellis ideo decurrit cum eo per totum corpus et inficit
ipsum. Signa yctericie sunt citrinitas oculorum et faciei
et totius corporis. Item urina apparet citrina vel in gossipiata
[illegible] spumam vel spuma urine apparet citrina [illegible]
Si yctericia venit in febre in die critica sicut 7a vel 14a
dies est signum bonum quia colera natura expellitur. Si
autem venit non in diebus creticis sicut 12a vel 6a vel 3a
non est signum bonum quia humores non expelluntur
[illegible] yctericia cum ydropisi et signum principii quia
[illegible] Item yctericia in ydropisi [illegible] vel veniendo vel
Cura fiat purgatio cole [illegible] vel [illegible]
in electuariis de [illegible] ut [illegible] Item agrimonia
efficaciter valet data cum [illegible] et [illegible] Item [illegible]
[illegible] mirifice [illegible]
et alia [illegible] supra scripta et [illegible] pille [illegible]
[illegible] quas in fine pone [illegible] capitulum

De ydropisi

Ydropisis est error virtutis in toto corpore sequens
[illegible] virtutis in epate. Sunt autem species ydropisis
[illegible] alchites et aschites et tympanites
[illegible] ypoparcha alchites [illegible]
ypoparcha est qui totum corpus inflatum est / alchites
est [illegible] solum [illegible] inflatum. Tympanites
est [illegible] inflatum est. Causa ydropisis [illegible]
est [illegible] et [illegible] quia [illegible]
[illegible] aut apostema aut [illegible] aliud ut [illegible]

casus vel percussio et maioris quantitatis quam ordinatur in regione
quod humoris incepta inflatur et quiescunt oppilatio in debilitas
epatis quod dicitur incipit species ydropisis ita dicta sicut ergo si fuerit
ydropisis calida tunc urina est valde rubea
diam si fuerit dicta frigida tunc urina erit colorata remissa
quod pronosticatio yposarcha est facilior cura aschites vero
difficilior . Timpanites difficilior et cura frigida frigida
est facilior cura . Et si in aschite vel timpanite fuerit
[illegible] debilis atque fiunt [illegible] continua et [illegible] et facies
sicut ydropici [illegible] [illegible] vita et dissonat [illegible] adiuvat
fiunt et si [illegible] in ydropisi ypostasia [illegible] [illegible]
in fine maioris si [illegible] [illegible] quod in ydropisi
et in medicinis [illegible] in principio urina et laxativa
medicine [illegible] [illegible] [illegible] ita frigida laxativa [illegible]
ydropicos [illegible] [illegible] ydropisis si fuerit [illegible] [illegible]
fiat de mirabolanis [illegible] vel [illegible] vel [illegible]
[illegible] [illegible] vel [illegible] cassia fistula et in potus elige
medicinis laxativis tamen in ita calida [illegible] in frigida [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] potus [illegible]
[illegible] [illegible] plantaginis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ydropisis lanceola in me
[illegible] Et non quod si ydropicus fuerit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] frigido [illegible]
[illegible] urina et [illegible] est in tamen calida [illegible] [illegible]
[illegible] plantaginis et [illegible] et [illegible] alba [illegible] [illegible]
usque ad [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] pelle [illegible] vel
cum panno lineo et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] usque [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] nimis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
// liquor in [illegible] et [illegible] mane et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aqua distillationis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] mane [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] radices [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

dissipatur et colatur

disp(er)matam colatam clarificatam curat om(n)em ydropisim
si sit ca(usa) fu(er)it frigida et i(n) c(alid)a pot(est) fi(er)i radicum domo
feniculi yreos endivie capilli veneris ca(m)pirum
sandaloru(m) cynamomi et dulcore cu(m) zucharo et valet
et i(n) ca(usa) ca(lida) que no(n) e(st) multu(m) confirmata ydropisis
cito sanabit(ur) in usu frequenti endivie comeste
et pone decoctio ip(s)ius et post multu(m) emplastru(m) sup(er)
ep(at)e de succo plantaginis et aceto et farina ordei et
emplastru(m) de sandal(is) et ut(er)e ei ap(er)to eletuario et
e(m)plastro et sandaloru(m) om(n)iu(m) an(a) ʒ ij spodij rasuris
eboris an(a) ʒ j et sem(in)is ozimi citrulli an(a) ʒ ij s(emin)is
frigidi m(aioris) an(a) ʒ j s(emin)is endivie portulace
an(a) ʒ ij zucharu(m) lib(ra) j fiat in decoctione endivie
ʒ ij et cum mane i(n) bona quantitate et si ista
eletuarij uti ad mane i(n) bona quantitate et si ista
[illegible] no(n) fuit i(n)sp(er)ata totalit(er) absq(ue) dubio lib(er)abit(ur)
Et i(n) ca(usa) frigida fiat p(ur)gatio cu(m) turbith
sub zuchare et det(ur) om(n)i mane et s(er)o aq(ue) distillate ||zinziber
enuli vel nasturcij apij petrosilini feniculi vel
cimbuci vel raphani vel yreos et similis aque
curat om(ne)m ydropisim frigidam curat. Cu(m) aqua
ebuli et sambuci lapat(i) et similiu(m) decoctio radicu(m) eius
si potatu(m) om(n)i mane et s(er)o p(ro)p(ter) curat et est
s(er)vim(us) i(n) ma(teria) decoctio radicis sambuci et decoctio
synap bibita sanat et q(ui)da(m) auctores sanat ydro
pisi frigida dando q(uo)lib(et) mane unu(m) cocleare urine
capre nigre vel om(n)is nig(re) n(on) d(e)n(t)a si est ydropi
ca nardi et urina p(ro)pria bibita p(er) ix dies mane
ass(er)it urine et timpanitos ap(er)tissima valet
et unguis confricentibus ydropicis p(ro) ille dinamis
i(n) ca(usa) si est oleu(m) laurinu(m) nardinu(m) yrinu(m)
et si quis p(at)i(atu)r (com)pleta et plena urina medicine pono
et mane p(ro)p(ter) p(er) ipsa i(n)spi(ci)atu(r) urinale ydropicos si
e(st) c(ir)cumvenit an(te)a ante p(ri)ma vita et ipsa (com)pleta
urina fuit valde rubea nec o(mn)i q(uo)d s(e)p(er) c(alid)a fr(igid)a

aqua et postea emplastrum frigidum super eam. Et decoctio predicta que
una fiat cum maiorana valet ad suspiciones ventositatum si
detur ad potandum, sed super ventrem in virga(?) [illegible]

Capitulum de opilatione splenis et eius duritie

Opilatio et induratio splenis fit ex opilatione et
ardore matris [illegible] tibi et potius [illegible] generatur
de melancolia quia splen est [illegible] non potest
[illegible] causa per [illegible] aut per emoroydes aut per
[illegible] masticina quia signa opilationis splenis sunt dolor
in sinistro latere sub costis non potest pacientes super sinistrum latus
manum subtus quando mane tangitur videtur durum et urina
est tenuis ... quia per sinistra duritie splenis
[illegible] materia [illegible] quidam ...
hydropisi et frequenter [illegible] quarta ... semper
ad [illegible] adiunctionis et ... dura ...
... non ... et si
urina sit rubicunda valde est difficilior finis
quare cura primo fiat purgatio cum medicina purgante
... lapis lazuli ... et ...
melancolie ... et prodest ... sinistre
Et prodest valde bibere ... urina ...
mane. Et prodest ... et radices
... et folia eius ... capparis ...
... contra duritiem et inflationem splenis ...
splenis contra duritiem et inflationem splenis ...
... radix malue ... contra ...
radix ... contra duritiem splenis
et vinum decoctionis ... dolorem splenis
et vinum ... in ...
... et decoctio ...
... et ... splenis ... valet ...
... splenis ... et vinum
et ... sinistra ... splenis ... et vinum
decoctionis ... et emplastrum ... duritie
splenis ... et folia ... cum modico sale
supponatur splen ... illico dolor cessat et

cristus arboris in calida geta z medicina copota
medicine quinque sunt filium i fusis mattaro calefa
sup poi splenem iuxta prodest et sirupus vacinum
copitanti cocto in aceto z dentur z p sulphur
appo et melig. contra vale sirupus rasium et emplastra
in ea calida in folie salic dicitur i aceto z
mirra et emplastra desinapis z aceto q
capitulum de yliaca z colica
Yliaca passio dr ab intestino ylios greci et
colica dr ab intestino colon grosso z infimo
causa yliace z colice aut e opilacio ex
feces aut ab humor ibi contentis siue ut calidus ut frigidus
aut e ventositas distendens aliquod intestinorum q
signa yliaca sunt vehemens dolor circa umblicum
z p quod magis angustia infimi z est dolor punctiuus
ibi z quandoque cogit paciens vomere feces z est constrictus
inferius signa colice sunt dolor vehemens inter
umblicum z pectine na ibi est locus colon i infimi
z est constipatus paciens z ex nimia opilacio quandoque paciens
cita vomit feces q prognostica utriusque pars si diu
durante cat palisimus z quandoque pedum z i durate quandoque
sincopismi i coremata mania et si ea sunt calida
ut frigida perdit corvinus q cura utriusque pars
est p evacuationem humorum peccantis ut feces z maxima
valet infusio in prinitatis christea qsit pabis
ex columna sinfurm z mpone medicum de sala
z spes dales z si videbitur tibi necessarium pone aqua
medicinam laxatiua sit turbith ut agaricum aut
colloquintida aut scamonea ex q vis panis sponte
scisitive ut dolces sive et semingest sale prinsoi
pgenoas qua psupiora ut z potius inlis ply
dare de medicina laxatiua prinsoi z z magnos
medicine qua psupiora et tunc sia pgacme
psupiora ut inferiora z 7 q videbitur tibi melius cp

Yliaca passio

Colica passio

Scheriore

ca

expedit Si fuerit tinctus pannus vel quide conveniente
et stercus lupi cinere pulvis potatum colicum sanat
Item intestinum lupi ligatum super ventrem sanat Item cinis
intestini lupi bibitus sanat Item cornu cervi maiore
et ex parte illa que iuncta est capiti crematum et potatum
sanat Item corallus rubeus potatus in aqua pluviali
valet multum ad dolorem yliace et dolorem stomachi
Item stercus album canis tritum et potatum valet Item intestinum
lupi comestum et ingressum potatum valet Item pellicula
stomachi galline comesta et trita valet ad dolorem
stomachi et yliace et ad arteriam renum Item dicitur quod umbilicus
qui abscinditur apud partus efficaciter curat colica
et yliaca Item si fuerit dextra cum allea ... vel
valet Item si dolor fuerit valde vehemens ex propriis
corporis circa gra et vel que et fiat suppositorium ex
vel inunctis opii ... marinis sed opiate
confortativa ... de remediis ... sane aqua
... de ... in arctica ... aqua
dehinc que post ... ne ... quod
post opiatum nisi ad ... clapsis ... hora sana ...
ne nimis narcotizando ... medicinas ...
... medicinas opiatas ... propinquitatis
vel subcitrinas vel mortem ... in ... de nimium per
... ut cum ... medicinas laxativas vel opiatas
licitas cum consilio medicinis ... viuis
que ipse ... provocat corpus ... medicinis
aliis est lance et per puto ... capitulum ... huius

Si fuerit senex de sibi ... regimen
et expellitur vel de aqua medicina
inanitus Item si fuerit puer de ... campana compressa
ad potandum vel det sibi medicum de cera ad potandum
sed adaptati ... vel fiat emplastrum super stomachum vel
super alia parte ventris ubi est dolor ex ... de
alteris ... vel ... Item alterum ... in
... mensurat ... Item ... apponitur ... omnino

et est valde forte multum q(uod) Capitulum de fluxu ventris

Fluxus ventris est triplex nam id q(uod) egreditur
p(er) fluxum est vel humor crudus 2 indigestus 2 vo(catur)
lyenteria aut ubi est mixtum ita q(uod) non ...
ubi cum nimia tenue q(uod) egreditur 2 mixtum aut
egreditur sub humore superflue 2 vocatur dyarria aut q(uod) egreditur
est permixtum cum sanguine 2 vocatur dissenteria ...
... fluxuum sunt multiplices ... Ex gratia ...
causa sunt aut calidi aut frigidi superflua sunt in
debilitas ... aut in materia sicut est humor
... vel humores plurimi q(uod) ... flux
... Ex signa ... calidat sunt ardor
2 siti 2 fortasse amaritudo oris 2 punctura i ano
q(uod) pronostica fluxus ventris diu durans ...
corpus debilitat ... inducit mortem sicut ...
inducit ydropisis q(uod) cura ... est ...
a frigida ... 2 q(uod) fortasse ...
bibit de aqua frigida vel ...
... stomachus eius ...
2 zeduario 2 ... 2 ... sicut de ad potandum
... i maturana Et si sunt ... calida q(uod)
ras ... det ...
val(de) i ta frigida 2 det ad potandum ... vel
... in aqua pluviali Et si i ...
... ad ... dicatur Ex ...
... 2 dissenteria ... non ... frigi ...
p(er) ... dies ... i frig ... maius ... Ex
... fiat ... na de ... q(uod) ...
ossa ... 2 frigit sicut ...
2 ... aquis 2 ... 2 det ad potandum
... 2 frig(idum) sicut distille aqua de solius ...
sic distillatur aqua ... 2 da ad potandum ...
frigidi sicut aqua ... p(ro) ... i ...
valde frigidi sicut ... i ... i ...

suff aceto imect & coq sup p'nis & p'ea calide sumo
& da ipi bibe. Et quida m'alat o'ms differencias
illo ia dco / Et val3 forbe qmerpe i vesp'ula
et berbs tame mactis et vis dolom' idatu et
ana dimi in aceto Et si dire medit' no fuit
admixt' eq mi de plh de aqua dep'at vel fiat
tle supposito' Et magist' Chm' / Ru' ipi ana &
fiat suppositoin in vitello oui & mitt & aut
et p' fluxu ventris sepe sequit' tenasmo Est aut
tenasmo qui appet' & conat' ad egerend' in primo
aut nil egerit fem' & tu' laborat pacies q sepe
exprimit i testi' & sentit ibi punctura q Cura tenas
monis bibat paties aqua rapp' barbari et fiat
in decoc' rapp' barbari et recipiet, unguet anu
cu illo et fiat fomentu cu eo decocc' illi' et aliqui
cu illo et fiat fomentu cu eo decocc' illius et unctus
bulita cera & sup' loco emplastra salubrrima fiat
et R' olibani ammos ana ʒ j opii croci ana ʒ ij
cfice in melle & fac suppositoiu Et si anus egreditur
fiat pacient' i unctu in digito & in corium cui c'po
ipi i testi' pulueret' vel fiat suppositoriu q ita dixi
est Cu igit' medicus sanguis emoroydes sit
vane nate i ano Ita caue ne nimis uel fugab
q' cito fluxus sibat anilo & simitanter meta
Et cau' nimis uit' sitio mlta mala i ducat q
Signa aut emoroydes sunt q' epoit sanguis prius
& pue' p' sede q Capitu' de difficultate vrinandi
Lonus vrine impedi' aut p' humores grossos
colleccos in viis vrinalibus & pue' i renibus
nl vesica aut p' lapide generatu' i renibus
nl vesica aut p' apost' calida i renibus nl vesica
Cause humor p't crapula & nocumenta diaeta & ne
gligentia purgacionis atq' neglig'a diuitibus Causa
apostema est sup' humiditatem sanguinis i generasse aliqui humor
Cu lapides est in vesica i renibus nl vesica calidis

De lapide
vel calculo

cōpiat hũid aquosū i p q̄ns nidinas niaz ⁊ la
pidifficatio q̄ualit' gñg' d' argilla vnctosa ad pole
rit adiugie pontā q̄ Singula hũor gross sit diffs
inguedi ⁊ grossities vrine ymo a̱pt appꝫ i fūdo
hũor grossus ⁊ si sunt ibi lap renū appꝫ i fundo
arena rubea ⁊ dolor in loco renū Et est vrina
frequent' clara Et q̄nq̄ cum lap adq̄riat' p̄is ⁊
q̄nq̄ maior ⁊ nimiū madit vesa sit q̄nq̄ urgē
eg̃ vrinā ⁊ nimiū dolz in loco renū ita q̄ vide
sibi q̄uasi nesciat expirare Et si sunt lap vesica
est vrina turbida ⁊ alba sic caseata Et q̄nq̄ egeri
lap in colore albi ⁊ h' z dra nō' int' lapide renū
⁊ vesice q' lap renū est rubeus ⁊ lap vesice est
albus sit i lapide vesice ẓ diffs mag inguedi ⁊
dolor i pore ⁊ virga sit si ap'ta fuerit gñis ⁊ cala-
i loco renū Si sunt ibi apostiña ut inflame ⁊ vga
si ibi sunt ap'ta sit sia sunt frunct rollta ⁊ conciut
p vrina ⁊ mat' appꝫ iacet i fūdo vrina q̄ p̄cess
pr angustiās egredis lap renū ⁊ vesice Et
diffictas inguedi seu stranguria sit stranguria
est valde ponderosa in ipa gñg' colericos
sic ex lapide vesice ita corpi sic q̄ng fitor sit lap
renū pste no potest incedi qui sup p'turna aliq
renū pste no potest incedi qui sup p'turna aliq
lapidē gñdeb sit q̄nq̄ fuit duo lapides i vesica
⁊ q̄nq̄ p'virugia vno cōtrito alt' ibi manz sic
pmis lap q̄nq̄ ꝫ peior qua magnus q' pmis
lap frcass sit ponit ali furnū dye ⁊ sa' ibi fuere
opilaciōn q̄ Ctma si fuit diffs inguedi seu strīg
vrina pp grossos hũor' sigmū illi ⁊ p'a dant
dniteqia sit ꝫ aq̄ decoctōis alari min ⁊ in p̄nat
vrina sit pili lepor vsti ⁊ pluizati i pone dari
potentissa vrina p̄uoat sit aqua distillacōis leni
sini sati sibuc' sit vinū decoctōis ppringorl zulād
poni dud ico sanat sit nlla vs ua ino vrina

pulvis sic radicis raphani mixtus d' di sic radicis raphani bullita
in vino albo cum admixtione pulveris pilorum leporum
et de quo sumpto mingat sic anellans cito in superficie aq
vel cito corrupta difficultas urine et angustia colli
vesice Et si fuerit difficultas urinandi propter lapidem vesice
dicitur medicina operans dissolvendo lapidem dignam laude sicut experto
frangit cito hoc medicamine magnum lapidem in modico
spacio quo sol dies ... carpo balsami semen raphani
dauci macedonici cortex radicis cappari cortex radicis
opoponac amigdalarum amararum saxifrage seminis
urtice ... intasie ligneae polipodium cuminum ... seminis
urtice gentiane aristologie rotunde azari cardamomi
armoniaci serapini bdellii leporis aldari ana granis
dissolvantur sufficienter balsamo magistrale et species alie
ass... coquantur sic fiant pillule et summa speciei
... in aproximare in renibus dormiat quam in
die ʒ j in aproximare in renibus ... scorpionis pulvis ... cinis
pro unciis ʒ ... scorpionis pulvis vocatur ... cinis
in ... scorpionibus hoc modo sic ... scorpiones sumantur et
ponantur in olla nova ponantur ... ... lapides
ne ... inutat ... nec sic nimius calor neque
nimium ... ibi ... cinis pul
vel ... et sic ibi a ... ...
... et ... ... frangit lapidem sic ...
... ... scarabeorum ... ...
... ... sanguinis
... leporis saxifrage ... sanguinis
... ... et fiat pulvis
hirci ... ... et ... ana ʒ ij et fiat pl
... et ... in balneo ... ... in ... in ...
albo ... et ... radicis raphani et apii
... ita efficacissime ... ... ʒ i lapide
frangit ... ita efficacissimum ... ... balneo
et ... urine et non mingat ... ...
ut medicina ... operatur Item ... ...
... ... in ... ... Item
... ... et ... ... mane ipse
... ... sanguinem hirci
bibat aqualiter ... vino Item ... sanguinem hirci

opoponacum cinerum scorpionis pulverem cicade spodij nati sanguinem oppopanum leporis galange zinzibris milij
solis ana fiat pulvis et da de eo ad bibendum dragma
i annora in syrupo vel decoctione graminis solis et saxifrage et ipsa patiens super dorsum dormiat et medicinam summat
vel qua sumitur / nondum quod si radices loco tantum dicit
et parabilei loco scorpionis ponit pulverem prorsus ubique inveniri
et radices quod radices vel tantum radice dicit non est valde
fectus sed pulverem de ?° dicit sed hic remanet annata quinto petit
non liquido ipse durat alias medicinas ad locum lapidis
qui vexat et ulcerat ut dicitur ante 2° tamen sit si confringe
ulceras tribulina [?] signa fiat super lapis quod sit fit si
lap in vesica et eo ponat nisi tenui impetit sit
sit ros lacte coctis cum vino calido dare calculosis
sit purgat a urina potest prius ut dicitur consuetum
sit sanguis leporis et pelle cum carne in olla et vini
sit sanguis ?bullata et dividendo ipso da cibare vinum cum vino
calido in balneo ieiuno lapidem frangit et sic sanitas
sit lap lyncis prius dare ieiuno lapidem frangit
sit sanguinis hircinum sanat et eius ad potandum dare
sit sanguinis ... frangit lapidem et quedam mihi similiter
super omnia frangit lapidem et ... medici erat de ... pro ...
plus per aquilas / medici erat ... ?
... arthemesie copiose bibitur ita quod frangit
... medicina ... frangit lapidem
diebus bibat medicina ... frangit eo lapidem
et ... arena exit sit gummi ... in vino ...
et ... arena ... frangit lapidem et ut arena
... et bibens efficacit frangit lapidem et ut arena
... sit ... et radix ... in vino et melle
coctis et potata mane ita ut super dorsum ... quod patiens dolorem
calculosos et nefresticos et sanguinem ... sanat
sit bibat cocco per xv dies sit cum ... in
ypocrimate ... nardi et cynamomi bibitur
... sanat et ... capita allee ...
... aqua ... aqua illa potetur per 3 dies ...
... medicinam sit ... pedibus capita

quod patiens dolorem

Nota diligenter
36

et aqua pulverizat(ur) et decoct(io) pulveris in mellico sal(is) et saxifragia
ad potandum. Item sanguis [illegible] animalis ut [illegible] hirci
pulverizatus et in decoctione nardi cinnamomi [illegible]
ne [illegible] [illegible] dat mirabiliter et in celestina
concluditur. Item mirum ad lapidem frangendum et eiciendum fac
rotulas de radice raphani pone in vino albo
tota nocte et mane bibat vinum in ieiunio donec
lapis exeat et fiat et id id in sero probatum est quod calculus
in vino illo ponitur totus frangitur. Item qui lapidis resistere
[illegible] [illegible] aque [illegible] [illegible] valet. Item valet
dya [illegible] et debet sibi cavere [illegible] a nimis
grossis et viscosis aliter medicine modicum valent
et aqua [illegible] eis [illegible] valet in aqua decoctis [illegible]

Capitulum de ardore urine

Ardor urine est ita calida quod urit [illegible] in
egressu. [illegible] debet uti frigida dieta [illegible]
et debet abstinere a vino et bibat [illegible] nec irritat
[illegible] urine [illegible] et [illegible] [illegible] fiunt de
[illegible] urine [illegible] egenta ut [illegible]

Capitulum de mictu sanguinis

Mictus sanguinis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in viis urinalibus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] medicamine
Recipe [illegible] gummi arabici [illegible] [illegible]
ana ℥ i et seminis albani ℥ 2 [illegible] opii ℥ i
et fiat [illegible] [illegible] vinum [illegible] in pondere [illegible]
unum in die [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]

Capitulum de dyamnia

Dyamnia id est dyabetica passio est nimius fluxus
urine. Causa eius est nimius calor [illegible]
nimius fervor [illegible] [illegible] sanguis [illegible]
[illegible] in modicum et in [illegible] fluxus urine ymo [illegible]
bibit [illegible] [illegible] [illegible] est propter alba et clara

ppt sig inmediatz i digestionem q̄ pnostro i a marbis i dur
matia reliqua z n̄ pcurat cum curacio est ppropriis
z morte q̄ vera ℞ glandium ʒ ia olibani ʒ ʒ ii
sarcocolle coriandri ppti boli armeni gummi arabici
ana ʒ ia fiat cōfectio pluris z d̄ mane ʒ ʒ dent
adstringencia z fiat vasse ut dent eum cōpti
prius capto q̄ capsiy de menstruis superfluis restringendis
menstrua si fuerint superflua debilitat humores
debilitat corpus inducunt morte z quasi i du
coteriorat corpus | membra ppropri q̄ sp̄ festinandum est ad restringend
tur ppropis q̄ sp̄ festinandum est ad restringend
interrogandum est mulier utrum calor nimius sit sanguis
ut ciung ut alby ut nig̃ ipsius habundat sanguis
in 1° colo in 2° flegm in 3a melancolia si sanguinis
habundant fiat flebotomia de basilica si ad bonaruz
ut ne ipse purgare dum det cassiam rubeam
adbibitum cum aqua plantaginis si potest sed mulier
plurimum plantaginis z nichil amittat de sanguine
si dum cōpimitatur q̄ si ca collo gallina
ipsa pluris ligat p omni dia p̄s ipsi de collo
q̄ nichil cōribuit de sanguine si fem pessimi
ad ponne senatores nisi bibuntur super mane
z sanguinis ancillat si pessarium sint pri z asi
si ci p̄ vices cum succo sanguinaria z optime valebit
si sping pri z apim suffingat vica q̄ fecit n̄ dampnat
nares z valt si plus restata ancilla cum pulli
comit optime fingit menstrua olli plus armi
cum i fingit si alume adpodis vnus sinapis ptatur | potatur
in aqua ut cum aq̄ plantaginis ut cum aq̄ cōmunis
fieri optime valet si sede supp terra pugnatam
optime restringit menstrua vel mitta ut supponat
aqua medicinalia optata ul de cōpetens cōmunitate nisi etc
menstrua natura dum desinunt circa q̄dragesimum
annum circa anni p̄ anni aut ut rapunt

stive naturaliter cum ... contra ... quia natura ... menstrua
stive non ... laborandum ad ... ea que cum labore
... ... et ... menstruum ... naturaliter ... stive
... Causa ... in naturalis menstrue ... aut
nimia caliditas ... corporis ... sanguine ...
vel frigiditas ipsius sanguinis ... natura que non ... ad
expulsionem aut ... ... sanguinis
grossi ... ad expulsionem ... per ...
... est urina ... ... si fuit ...
... corporis est urina ... et ...
... Si autem fuit sanguinis nimis grossi ...
urina ad albedinem et est ... et pigrius
... in naturalis menstrue ... ...
... ... dolorem capitis ...
... dolorem ... ... epilepsia
... ...
apoplexia ... ... fuit ... ...
... et mors ... Cum ... est ... ...
... ...
... ... menstrua ... urina
... ... menstrua
decoctio ... bibitum ... vel pulegii bibitum
... ... decoctio calamenti ... ...
menstrua provocat ... radix lilii cocta cum aceto ...
... et supposita menstrua educit et ...
... ... bibita vel
... educit fetum mortuum ... expellit ...
supposita educit ... menstrua et ...
radix ... forme ad modum digiti et in ... aceto
... ... albi
... vel ... et super ... ...
et suppositum ... ... sanguis ... ...
... ... ad modum digiti ... ...
... ... matrice ... radix ...
supposita cum aceto ... ...
ne ... et super ... plus ... supposita
... ...
matrice purgat ... ... et ...
... ...
corporis

panni cum aqua decocta bibita omni mane mixta prodest

¶ Capitulum de precipitatione matricis

Matrix aliquando exit sicut dictum est de omni animali et
quando nunc iste morbus sit iste tunc extra pro quo
mulier debet iacere supina et debet posteriora cum a-
ce magis elevata ut possit sic reduci matrix et
tunc adhibeantur medicamina supradicta vel istud est
cerase balaustia gallarum alumen anthimonium ana
pulverizentur in pulvere et cum matrix ungatur cum oleo ro-
sato et tunc superaspergatur pulvis predictus et reintrat

¶ Capitulum de apostemate matricis

[illegible] mulieris dolent in matrice et calor
[illegible] calor febrilis in ea de apostemate in operando
[illegible] de apostemate stomachi vel quod fiunt
et tunc sic dictum est de [illegible] in matrice per pondera
[illegible] per fleubotomiam et purgationem in matrice per
[illegible] apparata [illegible] suppositorium vel pessarium ¶ Capitulum

de ulceribus que fiunt in matrice

Ulcera matricis [illegible] quando inde exit
[illegible] pessaria [illegible] aqua plantaginis
quia cura eius est in pessario [illegible] aqua [illegible] vel
[illegible] et oleo rosarum vel fiat [illegible] cum aqua [illegible] carna
aqua mellis in [illegible] [illegible] abluta [illegible]
nasi fiat [illegible] unguentum et [illegible]
[illegible] unguenti cerusse [illegible]
ro et compositum est ¶ Capitulum de mola matricis

Aliquando in matrice generatur una massa carnosa
quam [illegible] magis sicut [illegible] et [illegible]
quod fit [illegible] in pregnata [illegible] et [illegible]
[illegible] causa eius est [illegible] in matrice
[illegible] vel [illegible] vel [illegible]
[illegible] mola est [illegible]
[illegible] cura [illegible]
[illegible] de matrice [illegible]
[illegible]
[illegible] opponitur [illegible]

secunde extrahi possunt et duarum geminarum unius dec[?] cu
aqua vel farine nuncupi sunt venm condicione hoc namque
mediante adeo velocites expelli in provinciis ma
sonius ut etiam vetula expelleret secunda sepe exeo
venit sit super pessarium et cornu et intestino sit carminandi
sunt que similis fecimus potui de quam de pille fecundis
frequenter ebrietate sunt cum hoc in tibi enarrandum Capitulum
de suffocatione matricis

Accidit propter destillationem [?] que mo adlaning
vini quo adalium non doli uti genus et
nota ipse formina matricis et quibus mo super
et comunt diaffragma et illis que uti non potest anhelo
anhelum et ut de suffocatione matricis Cura debet
uti. primites sequi abstinere per virtute et debet puor
mixta aut debet applicari secunda adnaris per corum
merepe ut pili et cornus et per odorifera adinsuficie pu
dibunda / eo quod matrix naturaliter mo ad odorifera aut natu
fugit fetida ergo tanch est valde ne applica odorifera
in suffocatione matricis possimo si nunc sunt de capitulo
operata genus Capitulum de precipitatione ab abortu et
de difficili partu

Ab aborsu precipitat spolium propter sicut in eo regi
vel uti et siccitatem nunc est rapere mo.
sequitur zelum frigida frigide siccitas et siccato
et in x° mense in purga usque ad sed gemit sequimta
prius per pectora et se uti laborent adgraviatur no
per superius in tibi vinum in vino et pan
liberabit ut de uti de acceto addiderit per flos
ninus que incum et lilio albo potum in liberat
per aq distillatum flos ynos potum uti liberat
et de casse fistule lubricanto liberat per deorsum
dato ad aquam uti est vino allemar anna primos
et cu arclaz sit arthesia cum prima sup. tibium

adimplit ad in balnea et sup mira et stati perit st
si scrofula no exibit de pisce pani ad pruad
ad aqua et teste omni et stati exibit st si semis e mar-
nus da lac caninum bis bibe cum vino et nulla et
stati liberabit st mire mira ad quatis pne nunc
sublissa terr et data ad pruad cum vino stati liberabit
si sit morsus sit unus serp. Silr. electa bibita
in aqua vel vino stati curat scorm morsum st si
nis serpens opari quod scta morsum et scrofula sit
suffumigatio in unguent cum ulasmi et pvis pole
vip serp sit morsus sit mulier posita ad balnea
semimpis et si fuit serp morsus no mabi si ante
fuit unus monebit ¶ Capitulum de ulceribus radicatis vege

Ulcera vege si fuit medina in a sit in rasura
antiq pani linei bn tenuis na cu bis vel
et mundi clis rasura sup ulcera po nio ex
fenu et curat serp si fuit ulcera mag in se corpo
bius et madion de mea mundi ex ca flaumpis
pluizat et monca illi pluits in vino ut fiat bona
quum et illo vino ingat pannus lineus et involua
dega ulcus ii spirat et amor nesfut et vlca curat
st aloe pluizato et aspsi sup ulca curat omni modo
modo sanat st lanc lory in aceto calido et exprimit
in pedno lineo et sup aspsga pluis gilla et sor
flare et mundis plena sanat st semi lappacioy chi
et sup aspsi curat st ceni vini olo oma terra
di apta dga vel cesticle mira sit a a a ps ta
de quod mira duc nisi pt sarcocolla z ps
aloepatici et ps thus albu i pz gste pt et opne
vals ¶ Capitulum de gemma sit crepatura de testes

Crepatura ceru fit i vet sup umbilicu aly
infra et inc vocat nomc gnali crepatura
ceru fit in loco peritoneo sz in loco biunsa
testiculos mas pg est que crestina demiden adhesiue

su ad factu et cu i plci q Causa trepanatur et fort
calor i clamando vel lauando cap grue postq i inq
q rupi sepli i pellicula dur q dicitur ad ff
// Cura trepani — q pnostio est difficil cura et pnt s fuit antiqua
tn est piculosa ca q fit incurr quia ca q fit
ul cam pitoncon et forcasse no intrabit trepanatur
sit incisioe et no intra ipa trepanatura in pncipio
sit qui i certa q Cura au cum ponatur ad ad su
i pmus et i ductu zubi cum et spergit pulvis
ullio sup vulnus et liganda apra adhuc sanguis
nil plurib vulnus ia ny zub et rupta epeant
et no fit cg se spuiad pips ro et vue sua q no ipsi
// nobli — trepanatur sua acc q aco no notur ad fui v
dimitte i resolu rupiant folia cum cum ea augm
// tarn sint — lancesiat i olo et emplastre i sua i et vel cussana
trepanatura ne dimitt coppuntatur et epura
ita et sicano bibia pur diebus rio sanat et pili
lepri adinsi qsem no villa i max pillas dui
vehementer qsolidar et folia cur ita et emplastra
uio solidat et qsolida ita i avia i olo supa inter
valz et cut gallas cypressi pcs ris mirra cyperi sam
sun gallas acacia olibanu gumi arabicu dua
pz i gni pt i via i polno dum alia qmisceat
i eis supio iacuit pona et sciga lotis et no pona
usq ad z vel .4. dies post eis supio idem pona
et pon medicamina vicam adhuc ad nona suppo
Explicit .11. ptle amplia q Capitulum de podagra

Podagra e sp arcetice arcetica aut
est dolor iuncturas et corpus sp podagra
vregra i syatica pnc na s dolor iuncturas
sunt i pedibus voca podagra q fuit i manibus vo
cyragra et fuit i femore vel syatica et fuit i
dorso vel et scapule no no habz nomen sp sco

[illegible] nota generali ac teorica ut gutta ¶ Causa
gutte aut est calida vel frigida vel utraque scilicet quando
ex humoribus pluribus sicut sunt colera et flegma
¶ Signa Si autem causa est calida tunc sunt hec urina est turbida
aquatica et clara et in fundo urine et in ypostasi
apparet aliquantum rubea Et si fuerit causa frigida urina
est [illegible] et ypostasis et in fundo apparet rubea [illegible]
alba Et si fuerit humoribus duobus scilicet [illegible] urina
est turbida et clara [illegible] colerica et [illegible] alba apparet
in nebula cum humoribus et apparet aliquantum rubea sicut est
dicta cum ergo [illegible] prima ergo ex frigidis et nota sub cura
et quia primum est necessarium causa frigida ¶ Pronosticatio
iste morbus [illegible] est [illegible] per crapulam et per crapulam
fit maior ¶ Item nota quod qualiscumque membris fuerit
debilibus [illegible] semper fluxus generatur
ex crapula [illegible] dolet in capite
alii in oculis alii in auribus in dentibus alii in manibus
alii in corpore et sic [illegible]
[illegible] debilia est ¶ Cura fiat purgatio humoris peccantis
per medicinam [illegible] et phlebotomia [illegible]
[illegible]
[illegible] Et si fuerit cum flegmate [illegible]
[illegible] flegmatis [illegible] Et si fuerit causa calida [illegible]
[illegible] calidis et [illegible]
[illegible] unguento [illegible]
[illegible] ¶ aqua
[illegible] aqua
[illegible] Et si causa frigida
[illegible]
[illegible] camomille [illegible]
[illegible] emplastra
[illegible] frigidas [illegible]
[illegible] dolor [illegible]
[illegible]

sanat podagricos Item adeps ursi [illegible] sanat podagram
Recipe [illegible] cum coniunctura(?) Item pelle vulpis applicata loco dolo-
ris [illegible] tollit Item [illegible] frigida unge locum cum melle
et desuper sparge pulverem seminis nasturtii Item accipe ova [illegible]
in modum quadrati et ipsas [illegible] et calefac ova et [illegible] in
axungia porcina [illegible] suppone loco dolenti et est
valde bonum medicamen Item [illegible] arbor [illegible] aqua
[illegible] nichil dolet balnea ponit [illegible] sanat
in [illegible] Item fomentacio cum vino decoctionis [illegible]
optime valet Item radix viole cocta in aceto valet
in causa calida Item axungia catti valet in causa frigida
Item accipe cineres caulium [illegible] cum axungia
porci sanat podagram per 3 dies [illegible]
[illegible] Item album [illegible] valet in causa frigida
Item radix [illegible] pista [illegible]
[illegible] sanat [illegible] Item ax-
ungia leporis [illegible] podagricos [illegible]
[illegible] frigida cum axungia porci Item [illegible]
[illegible] opium [illegible] in causa frigida
frigida [illegible] rota [illegible]
[illegible]   [illegible]

Vicesimum(?) capitulum de morbis qui possunt accidere in di-
versis [illegible] partibus corporis [illegible]

Variole sunt pustule [illegible] corpore
disperse causa variolarum est [illegible]
sanguinis [illegible] embrio [illegible]
[illegible] Item variole
[illegible]
[illegible] variolas [illegible] pustulas
rubedo et [illegible] variole [illegible]
[illegible] color [illegible]
[illegible] albe et [illegible]
[illegible] pronosticacio

et aurorum vel generantur variolas sicut variole sanguinee
sunt magis salubres et quanto velocius exeunt tanto
meliores et quanto tardiores seu pauciores tanto
peiores. Cum apparent ... cum stirpium pustulas
fiat flebotomia de mediana in prima die infirmitatis nisi
quod ipse infirmus ... sanguis cruentus ...
... et fiat ... in lenibus medicinis ut
... cassiafistula ... vel ... tamarindis non in
fortibus medicinis quia plures ... morbum dispensat
et ... decoctio ... frigida sit ... ordeum ... vel
... amigdolarum ... in aqua ... (dualis)
... ... est ad ... variolas
... variolas ... ...
... ... dragaganti ana ʒ ... ...
ana ʒ ... ... da bibere ...
... ...
... ...
... ʒ ... ...
dragaganti ... ...
... ... mane ...
... ...
... ...
... ...
... ...
aqua ... ... variole
... variole ... ...
... ...
... ... valet
... ...
... ...
... et ... ...
... ... plures ...
... ... frigidi ...
... ... variolas ... ...
... variolis ... ...
... ... et ad ... ...

fiat in unctio cum unguento de rosa et caueat ualde
pacie(n)s ne unguenta tangat faciem manu quia ex pustulas
incipit tunc grandes et ceteris acquiret. Capitulum de lepra
Lepra est infectio totius carnis per humores adustos
et in ea petrificatos. Causa lepre sunt calidi et sicci
et per corruptionem totius corporis vel humores adustos
corrumpit ita quod species non est quibus dominus generat sed ponitur
petrificatio vel generat nodositates in toto corpore et precipue
in facie et in pedibus. Signa lepre sunt nodositates carnis
nec dimittitur et precipue faciei et pedum quasi scabies in toto
corpore et commitus in manibus et pedibus corrumpunt generatio de
figuras sed leprosus sunt dormiendo pedum et omnis quasi in contrario
plana pedum cum aliam modicum tenui ut ut sic frequenter
habent ulcera mala pede sed asperitas faciei et oculi in ipsa
facies tumens et plerumque cartilago narium cadit ipse persone
nasi corrumpit et in labiis vel ambe vocis qui sibilant
omnis leprosi et nimis. Et non quod ullus de medice leprosos
ab hominibus separandi quasi manet sed fora facies corrupta
quod prohiberi in sui sunt dispositione et postea sunt confirmata
sed medici cum fit inducere ipsa et corrupta nullo casu
sed ut lepra per quia sunt in nulla ne sit aliquid auxilio
cura sed lepra per quia sunt in ulla ne aliquo auxilio cura
non curata in cetera et auxilio artis sunt quod Cura
si sanguinis habundantie fiat primitus flobotomia de capitis
et de grandes in de vena colli et sic alibi venas duas
ille cum quo electuarium sume ut apparet supra. Et deberet
inquirere est in eius morbo quod sit et summa quolibet die mane
unum cocleare de epithimo cum sero caprino et purgatur
in alepra in quibus loco ut sit capiat minimum et caput
in summo sit quod possit pulverizari de ipso plena de quolibet
die leprosa et scabiosa et est summa medicina sed unde
fistulam ut tamen dicitur ad pedes sunt inpuli quolibet
die in prima pondere sicca unciam et sint sume de tunc
unum et cera sit et vas argenteum sumatur sit et preparata et

diciis in tinea et in ipsa tinea intra galea vel vl
capite donec plume cadat et tunc affert remedium
alopecie quam [illegible] storem mia sanguine et [illegible]
piat in hoc decimanonio [illegible] est
i vera et [illegible] autumpnum [illegible] corpus est [illegible]
et pitfosum eet hoc facit [illegible] sicut cinis
[illegible] asini [illegible] sicut iste cinis [illegible]
in ole [illegible] super [illegible] eas delet sicut [illegible]
[illegible] vas hoc [illegible] et sapis [illegible] quos pers
[illegible] sulphuris [illegible]
sanguinis [illegible]
[illegible] sulphuris [illegible]
[illegible] in axungia [illegible]
[illegible] vel [illegible] unguenta [illegible]
[illegible] capitis [illegible] malo mortuo
[illegible] guttam rosaceam et
Scabies [illegible] ulcerosa
et pruriginosa [illegible]
[illegible]
[illegible] vel [illegible]
scabies ulcerosa [illegible] gutta rosacea
vel morphea [illegible]
[illegible] malum mortuum [illegible]
scabiei [illegible]
[illegible] unguentis
[illegible]
[illegible]
[illegible] unguento [illegible]
[illegible] unguentis
[illegible]
unguentum [illegible] in axungia
[illegible] unguentum
[illegible] gutta rosacea [illegible]

valz unguentum citrinum et admistra licargirum modicum
bn tere efficacius valebit Item minus alleum mixtum
cum oleo valet scabiei et impetigini Item ablue locum
scabiosum in decoctione nidi fumiterre efficacius valet
Item puluis celidonie positus super scabiem desiccat et curat
eam Item fiat licargiri et cinis pedes equos terrant
optime post confricant cum oleo mirtino et ungat omnes
pustule et curabuntur Item accipe aloe et radicem mine et
misce cum oleo quod bene curabit eam Item quod malum
mortuum sulphuris ʒ ij staffisagrie ʒ ij seris
marpent ʒ j auripigmenti pice ʒ ij pelo
curat malum mortuum non fuit equalis inter omnes
optimum fumo curari Item vide si consumat in aceto et pone
super testam in primo et fiat pulvis ponderet
curabit malum mortuum Item fimus millepeliis
limus super impetigine sanat eam Item mistra in
oleo ro et aqua ro. camphora et ungat gummi vo
sacca Item unguentum quod scabiei fortis mesue apud
omnes est communicatum nunc dispositio pone nisi Item
unguentum meum nigrum maxime efficacie contra omnem
scabiem capitulum de apostemate

Apostema aut est sanguineum aut colericum aut flegmaticum
aut melancolicum Si est sanguineum est rubeum
et latum Si est colericum tunc est rubeum
acutum et primum est cola adusta et est piperis nigrum
si est flegmaticum est album et molle Si est melancolicum
tunc est nigrum durum propter melancoliam fuit ad
usta Item apostemata vel flegmonia et ysopila et fleg
maydes et sclirosis contra causam sanguinis apostemata colerica
et ut apostema fiat in percussio materia fluxit ad locum
et post sit in medicina frigida Sit per primum plan
tago nimia superstatim et aqua de balsamo illorum et oleum

vio s cra 2 i frigida que qusque venit apostema adpriam
dium ponatur maturantia qualia sunt radix lilii
sub cin 2 sup emplastra sicut malua uel altea
in oleo frixa sicut unguentum fuscum sicut unguentum fusci
de redemina tota medulla trunci bonis eglini
prim q dico sic fudi i aqua tepida sup igne sicut
alia unguenta i pressa 2 maturantia que i sapra
picta Et ut alia unguenta maturantia 2 in
disruptiva ulcera eligas magis unguentum fuscum 2
quod mite est sepe ut ea i emplastro supposita sanatio
scarificatione ita ut possis sic evaporare ulcus Et ut i
mittas i ipsum ulcus rasuram ventris primi sub tidiani
sic n virtute curabit ulcus. ¶ Cura apostematis flegmatici ul
inclavi est ut apponas statim i principio maturantia quia
qualia dicta sunt uel adsunt sucrum 2 compunctiva 2
pumparum abeunt ipsum egreo sicut ad sanitatem ompne
valet sterci caprini cum 2 in olo mixt atque supra
emplastrum sicut nasturcium in aqua 2 sale cum 2
optime emplastrum i solutione i apostematis flegmatici sicut semen
quod i resolvit apostema flegmaticum 2 dura ¶ Contra glandulas. D
dulas. sicut valet calx viva cum mixta in olo 2 supp emplastra
sicut radix plantaginis in fimo columbina cum cas
sicut radix lappacii cocta i
in sterco caprino plus valet sicut radix briome in
vio 2 emplastrata frangit cas sicut radix sinapi cum
axungia 2 fimo columbi delet cas sicut sinapi cum
axungia antiqua 2 emplastrum delet cas sicut triplex
plantago cum in pila 2 supposita delet cas sicut triplex
quaecumque ma sup intus valet

Item contra inflationem testiculorum valet urina fumi
suppositum in pinto ebuli 2 olo cum sicut optime
fiat emplastrum sicut id faciunt folia sambuci 2
ebuli sicut fimum caprinum in fimo plures cum inovo
plurimum sicut fimum columbinum caprinum caninum equinum

capiti eius cum succo ebuli solo qui multum valet / Contra ma
millarum inflationem
Primo si mamilla calet fiat ei percussio cum succo et aqua
rosacea frigida et camphora Et si calor non adest multum
tunc semine lini cum melle quod multum valet Et si fiat
in fistula tunc capiatur stercus caninum cum melle et quidam
cancros intersit et omnis fistula cancrosa aufert Item semel
semen conposue vltra contra incurabilia curat
Quod ad curam mamillarum / quod azahias vnus cum oleo qui
appone Item qui nodos ipsi qui sunt in mamillis accipe
radice lini et semine lini infundit in vino ponat
et eius semine colubrinum fiat emplastrum et nimia litura
et glandulis frigidis quod Circa eas bona fit ligna
pistillum Et est pustula magna et plena et adhibeat magis
diligentiam quod forte cum eis moriuntur et prius in fistula
ad peruenit colatur in fine in fimo ne appareat pustula
ad reciperacionem quod cum dolor posset mori Et ea
necesse vbi aperiri in perussione est oportet vel medicus
generat vel fit pessarium nisi cum in fit vencesa in
fronte ea iuste adeat et si certa mors bene
frons ea iuste adeat et fit cum barba ionis solarius
iugulum cum lambus in percussio quali sit barba iouis solatr
lauincla aqua plantagine et aqua de rosis quod est super
qualemcumque apta in maiam / Et cantarides
vel mundas et pone in pasta madida et pone desuper
optima non sanat et pone rupit Item in ista
etiam et desuper pone rupit et maturat Item semel
optime maturat Item coquatur cepe et frigatur in butiro
et desuper pone rupit et maturat Item melius magis
nuces cum eis in foliis caulis et cum mica emplastrum inde
et fero in duo rupit Et fumum attrahit et rupit
Et quod post apostema saniat vlcera si quis sanie eius
cum vnguento fusco et si sanie non habeat plus sanguis

et immitte bis in die vel ter mittas bis in die rasura
panni veteris et inde vel immitte pulverem gallarum vel
pulverem florum et bene purgatas ut indigebis aliis
medicinis et si concavitates nata sunt in carne superflua
nimis per quod non tangit carnem illa pars sanguinat tunc
immitte pulverem aluminis combusti et infra noctem vel ad
magis infra die delebit eam et cum ipso alumine operare
curare ulcera ut nunc dictum est et completa est capitulum
de fermis

Contra fistulas combusti et in aceto spicata apponas
delet vermes fit ex agrimonia et frica super
ver(m)es agrimonia cum sale et aceto
et supponat una die alia die frica cum predicta quod · akeleibürcz
ipsa aufert eos apposita ut dictum animal, id fac fiunt fistulas
salis fit pone pedes gallinarum fusis sanguinis deinde tamen
in supposit et cum illo ovis calido et in aure vermes
frica et delebit et cum sanguine et fistulam ... succo
i oleo laurino et applicat ... cum pulvere ex
... ... cum aceto mixta et supponenda
mas ... eos tollit fit raphanum vel folia populi et frica vermes
et fugiat quod capitulum de lentiginibus

Lentigines sunt macula ... et ... apparet
in facie et ... ... fiat ... fit
... ... in aceto mixtis
et super unctum delet eos fit alce in melle quod vestigiis
percussionis ... fit ad ... ... cimini
bene ... ... et ... emplastrum saepe supponatur
fit ... ... quod morphea et lentigines fit ...
... cum aqua vel cum felle ... aufert omnes ...
... fit ... medicamini quod lentigines ... ...
... et ... ... cum butyro et cum illo unto
... unge ... et ... ...
... ad ... ... vel ... fit cum
... calce viva et ... ... lava cum aqua et ... modicum

tpus stela ut r̄sideat z effunde aquā ipsā deinde r̄sidens
aūt aquā iterū sepe hoc fit ꝑ vnibus deinde q̄ ī r̄sido
ī utaͤpse pustulas bn̄ cū olo ro ul cū q̄n aliud est
cū valde efficax hoc vnguentū sit pili lepor minuti
iniscē z sup locū adustionis sꝑg̃ mixto nō s̄puat sit
radiꝫ liliꝫ cota pōmis z pst ī oleo ro s̄p mixta effi
citatꝫat cōbustionis Et dein apl' ponit desup
sitꝫ bon mella tepidū ul ponit mlip cōbusti ī viꝫ
1 cephi tepidū sit n calor adustionis // Et mt ypa pont pom
vnguentū dealbe Cꝫ modꝫ mel spuendi it est Si
cōbustio ē ꝑua cōpetens locū in salina z teneat ipsius
igne ut sit calor ignis ni cōfortat Si aut fuit sine
r̄salino opīu cū aqua ro ul q̄n ut fiat ī fora vnti
z desup vngo hoc cū vnguētū ul emplastr ī mede
ī mediabit z si fuit ite ī eā q̄ ī plurī opīu aū
efficator sīt mā nō potest hri plis fꝫ est p̄t sq̄ prosa
¶ Capitꝫ de cancro fistula z antraca
Cancer est apostema melancolicum durus z nig z habꝫ
venas hūt inde sp̄cies quodam̄ sit sic pedes
tant q hoc apta fuit apm est pulsat z mor-
tale Cꝫ fistula dr cū ī sup se z pmū sīrant z nig
est lata sit ē fistula ligneā Cꝫ antraꝫ dr ab
antro ī foramīe est ē vnū ꝓsidē strant Cꝫ enī
addit si fuit itegꝫ ut pora q est apsūm nig z melcū
z dmū nō dū apīu nō opꝫ q̄ porat maundi ꝑtīa
z fortasse cū cōpetante rebuat Cꝫ si fuit ulcerꝫ cū
pīx lac tuinalli ē mixta cū auxungia vtēt pri liq
sta z bulliat modicū ut ī corpet sīt pꝫ adda plnis
aūrū cū minta ī fistula z antraꝫ est n plenū
ī mat sit vnna decoctis anabula ī miscē ꝑ se pmat
sit spilla tui cū sala z sup emplastrū pmat fistulā
sit sine hanc ipsīe addito pulue lapis sup ea tēt
z fistula cōmdat sit sutꝫ lapis mella z ipo ꝓtecta sup
ligata q̄ fumū ī medio sit scabiosa eā q dūt

in fistula et frigore remedium ¶ Capitulum de morsu canis rabidi
et quorundam aliorum venenosorum

Morsus canis rabidi est valde periculosus et pacientes
horrent bibere aquam quia putant videre canem ibi
[illegible] vel ad [illegible] in medio [illegible] est [illegible]
et ne ipse aliquem mordeat quia et morsus eius ita malus
sicut canis rabidi ¶ Signa autem morsus canis rabidi
sunt quia canis currit [illegible] caudam inter pedes
[illegible] [illegible] minoris [illegible] [illegible] in sanguine ma-
[illegible] et dedit alteri cani [illegible] [illegible] [illegible]
ut [illegible] [illegible] super [illegible] ne venenum [illegible] ad cor
et ponatur [illegible] ventosa super locum et scarificetur [illegible]
[illegible] ut sic venenum cum sanguine [illegible] [illegible] emplastrum
[illegible] de alleis et urtica [illegible] [illegible] vel fiat emplastrum de
alleis simul cum sale et [illegible] [illegible] et repleatur
[illegible] simul [illegible] et urtica et [illegible] [illegible]
de alleo [illegible] [illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible]
et valet plus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est in [illegible]
Et ad morsum apis vel vespe pone super locum [illegible]
frigidum et [illegible] malva et [illegible] [illegible] super locum
[illegible] valet et pone [illegible] [illegible] calida [illegible] valet
[illegible] [illegible] [illegible] da [illegible] allea [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] Et est [illegible] scorpionis
[illegible] valet [illegible] oleum vel scorpio ipse [illegible] in oleo
et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] scorpio et ponitur super
locum [illegible] et sanat ¶ Capitulum de venenosis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Venenosa aqua [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible]
aqua frigida [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad aquam [illegible] maior [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sal [illegible]
urtica [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

gmixtio suff' sz prius placito 2 quinq scrup' cu pipello
i mortario 9 nap medicina est q venen' pmovet
2 naturam morsus venenosor' mature. vel fit ex emuls'
medulle nucis pal. fiunt potio ex ... qui sunt pl
ft sunt terramee potacy omnia mala sunt acuta
ft pipinella bibita ab omni veneno cui sunt optie
defendit et debes scire q cu ia ab ia sto sunt i
toxicatus cum i me' debz vomitu provocare
aut vomitu cu aqua tepida 2 oleo ipsa pl potat
aut pl digitus nussis i os et p i aq ista sunt ...
impletum melius est vel de ... q n z i fallit
ft ut vomat' et no nocent sunt sunt 2 impleti aut
micte 2 absumpti ieiuno stomacho bibitus ft me
dicam optima q venen' ... Calamenti ancha
nati nuces sunt micte aristologia baccae lauri
mentae genciane ... pimpinelle ana cocta cu
vino 2 da ... ft ... q venen' valz
metridatum 2 tiriaca dyatessaron ... q optima sunt valz
castoreum Bagni ... pro la ... amedius ...
Ad c ... pro la / Impetus pulet ... et reuertere
... medicus ... / ... et i flammationem ... ex aq i ...
... ...
... in aqua frigida ... aut ...
fit aut pulios rosarum ... et pona i nase
vito vel mixto ... et fundat sup' cab aque
calide ... 2 ... ...
... ... 2 i ... isto modo ... ...
... ... cadz aqua ... sup cab
... ... et si ...
mittentur 2 ... ... pona i nase ... ...
... ... i ... pona i nase ... ...
... ... i ... ... 2 ... ... i ... ...
Dicti ... 2 ... ... pulet / pulet ... ...
pulet ... ... pona

pr illa & in sincopi cordis pro rosa ¶ Sirupus de pomis
confortat cor debile et curat sincopim et tremorem cordis
cum sit pomorum dulcium et acetosorum ana lb ii coquantur
cum aqua ad consumpcionem medietatis postea dimittatur per dies
duos sine donec clarescat deinde colatur et cum lb ii
zuccari fiat sirupus ¶ Syrupus de piris confortat stomachum
et stringit ventrem et eodem modo est sicut sirupus de pomis ¶
Syrupus de citoniis valet sicut sirupus de piris et fit sicut
ille ¶ Syrupus de pipere contra calefactionem stomachi et contra
[illegible] et eodem modo est sicut sirupus de pomis ¶ Si
rupus de succo acetose contra febribus colericis et inflammacionem
contra stomachi et confortat cor calidum et contra febres [illegible]
febris fit sic succi acetose lb ii zuccari lb ii et coquantur
in simul et [illegible] in aqua frigida ¶ Syrupus
de succo cucurbite valet contra febres calidas [illegible] et flammas
et ad [illegible] [illegible] et [illegible] accipe cucurbitam magnam
et [illegible] pista et decoquatur [illegible] et accipe [illegible]
[illegible] lb [illegible] et fiat ut supra ¶ Syrupus de spinis || zuccari lb ii
valet sicut sirupus violarum et fit sicut ille vel sicut sirupus
acetose ¶ Syrupus de agresta contra vomitum et plurimum
colera et inflammacionem stomachi et contra [illegible] febribus
calidis et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] valet [illegible] accipe succum agreste lb
[illegible] et [illegible] super [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] dimittatur [illegible]
[illegible] et [illegible] lb [illegible] et [illegible] super [illegible]
[illegible] clara et [illegible] lb ii et coquantur [illegible]
Si autem [illegible] dimittatur [illegible]
[illegible] ¶ Syrupus de papavere contra [illegible]
et [illegible] [illegible] accipe papaveris albi et nigri et
[illegible] capitum [illegible] ana ℥ [illegible] [illegible]
[illegible] ℥ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ana ℥ [illegible] [illegible] lb [illegible] aqua

plimat usque dum videat. Rcp. lb. ij [illegible] et in zuccari
albi et penidiarum ana ℥ iij, fiat sirupus. Sirupus
acetosus simplex est valde conveniens et pueris et masculis
et in frigidas et subtiles et grossas et in prosperis [illegible] adolescentes
Et ita estate [illegible] in tempore [illegible] ad iuvenes magis [illegible]
zuccari boni albi partes iiii et funde super id in vase de
vitreo aque fontis clare partes xii et despuma et albumina
super spumam cum super aqua fit diminuta quarta et ad
cuius medietatem dum fiat super ipsum aceti vini albi
partes ii a boni et in fine partes [illegible] et in medio partes iii et iterum
decoque usque ad perfectionem. Et dosis eius ℥ ii vel iii vel iiii
in aqua frigida. Ydromel quod alchidros quod est
aqua et mel competens [illegible] et valet ad [illegible]
frigidatis et [illegible] que fit in cerebro et nervis [illegible]
humida et mundificat [illegible] a [illegible] et [illegible]
[illegible] urine et non permittit [illegible] lapidem [illegible]
et mundificat per urinam et [illegible] et lavat et [illegible]
[illegible] et [illegible] et mundificat [illegible] a [illegible]
loco vini in [illegible]
tremorem manuum et pedum et in dolore [illegible]
Recipe quantum velis de melle bono et funde super
ipsum [illegible] et [illegible] partes aque clare et [illegible] usque
ad [illegible] et [illegible] albumina spumam diminuta [illegible]
ad [illegible] Oximel est [illegible]
et datur ad potandum. Oximel [illegible]
[illegible] subtiliat [illegible]
grossis [illegible] est efficax in [illegible]
[illegible] et manna [illegible]
mellis boni partes [illegible] et aque fontis clare partes xii aceti
boni partes [illegible]
sirupo acetoso [illegible] ut [illegible]
et albumina spuma cum dum fiat super ipsum aceti [illegible]
[illegible] diminuta [illegible] et super [illegible] spumam
[illegible]

ut 2 Secundum modum ponitur in potius fiunt sirupus dispositione
medicina simplex aliquibus 2 i or [illegible] de fluxu de, de sirup
compositis sunt tertio modo recte additis aliis
Sequitur de medicinis pluribus
De speciebus medicinarum pillularum plurimum pona
que in se magis usuales i primo capitulum conpositum de
mea conpositione / ad purgandum flegma Recipe zinziberis
ciragre seris turbith ʒ 2 zuccari ʒ ʒ i fiat una
dosis sunt ad purgandum coleram in flegmate Recipe turbith ʒ i
scamonee ℈ i. commisceantur in modo nulla i fiat
ter tusti equalis ponderis i sunt dosis ʒ una modo
medicinarum ista diagridium mane cum vino et aqua ante
ista medicina aut propter indispositionem purgandi aut
propter indispositione medicine ana una dosis cum ter ut in
grana scamonee i de adperandum in vino / sunt ad
purgandum grossos i viscosos humores quorum irradiationem autem
purgandum Recipe aloe ʒ i pulvere collaquintide q[ue] semis
suffit Recipe aloe ʒ i pulvere collaquintide q semis
2 fiunt una dosis ut in [illegible] et fiat de ʒ pillule dosis
2 fiunt una dosis ut in / et fiat de ʒ pillule diffusa
polluti fiant i factis sunt ad capitis quarum de puerulis
in fine tali adgruntia pillule q[ue] sunt Recipe
sandalorum aloe ʒ 2 scamonee ʒ i fiat pillule in
vino dentur ut in ut 2 q completis disspositione i primum
sunt que oppilatis epatis i splenis i ydropicia i indispositionis
visceris Recipe turbith agarici ana seminis feris i de
pro una dosi cum vino diu dulcoratis cum zuccaro
aut mille sunt Recipe aloe ʒ i pulvere collaquintide ʒ
seris fiat pillula sunt pillule dyamia etc i corpora propter
aloe agarici ana ℈ i scamonee quinta [illegible] fiat
pillule i sunt una dosis i detur mane pociade ʒ diasinei
[illegible] propterea pro inter medicinas usuales dimicationem
Electuarium de succo rosarum quod i est apud me
conficiunt sunt de speciebus i antidotarii Nicolai propter
purgat in colera i qualescumque ab istis

scz tenonarios mundificatiuos purgat sed molesta et
reliquis malorum humorum qui nata sunt R pruni rosarum
ana ℔ i . C . sandali citri grana ana ʒ 6 scamonee
ʒ 3 diagridii ʒ 2 camphore ℈ 1 recipe modum
clarum in syrupo facto de pomo granato et [illegible] primo
et de in aqua tepida in [illegible] modum [illegible] pilla
[illegible] et sunt [illegible] valeat ad humorem [illegible]
diacodion et [illegible] plus [illegible] ʒ 10 aloe
[illegible] ʒ 3 [illegible] ℈ 1 scamonea ʒ 1 [illegible]
[illegible] ana ʒ 4 fiat pilla [illegible] et dentur [illegible]
6 iste [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] alias [illegible] ad libitum aliud capitulum [illegible]

Philonium [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dolorem et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dolor stomachi a frigiditate [illegible] aut humore
[illegible] aut [illegible] grossa [illegible] [illegible] dolorem
colice et [illegible] et dolorem [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ʒ 10 opii ʒ 10 [illegible] ʒ 4 [illegible] [illegible]
[illegible] ana ʒ 1 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aut [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] ad dolorem [illegible] [illegible]
[illegible] opii [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] febribus [illegible] [illegible]
et [illegible] et [illegible] [illegible] et antiquam [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] et ydropisi et [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
albi et [illegible] ana ʒ 6 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

iusquiami mirre storac cinnamomi ana ʒ s. ruta
costa ʒ iiii opii mandragore ana ʒʒ cum ʒ ii et piretri
cassie ʒ s. conficiantur cum melle et vino post menses sex

Philonium minor recipe zinziberis ʒ i et seminis
iusquiami persilini ʒ i opii ʒ i croci dragmas
sermonis conficiantur in omnia et fiant in pilla
et detur una vel due etc. contra pectoris et exiguitur ist
et ad dominicam spica et de dupis opii ana pegles
vel croci parte dimidia incorporentur cum melle et
da contra capud et ad mucillaginem fiat pilla ut supra

Athanasia magna confert ad dolorem capitis et splenis
et oppilationem renis et dolorem stomachi et ad asma
et ad tussim antiquam et mundificat pectus et ad fluxum
ventris antiquum et ad dissenteriam et ad fluxum sanguinis
et valet ad omnia ad que valet philonium recipe croci
opii mirre castorii iusquiami costi cinnamomi storacis
piperis calamenti spice cassie rubee apii lupini et comini
piperis albi seminis ana ʒ ʒ cum melle ceraram tercia
dragmas quantum cum capite ana partes equales terantur et cribentur
et dissolvantur et lignificentur in vino et conficiatur in melle
et dissolubilia sit post sex menses dosis est abamnici
dispensande et post sex menses dosis est abamnici
scilicet ut abamnice vino et infra et de vino
sicut ut abamnice vino et infra et de vino
dulci etc. consulo et quod adthicas magnam diligentiam
et conficiende medicinas opiatas plures vel quinque
alias que veherem cum superaltitate ut post bimatum possunt
et opinionem ʒ rancescunt tenia sicut opiata nec
dimitatur ad est tradenda ad frigidam confundat ut operetur
per quantum dabo tenta opiata quando in frigiditate
de consilibus et conferant etc.

Zuccarum rosaceum et stomachum confortat et
ora vispa et confert ad mollificacionem cordis et fit
sic accipe folia rosarum albarum et rubearum
quantum quantum volueris et ponatur super tabula et contunda
usque dum suppsllum et candidum ponas et forma crociate
bene dimittas permanens super eas zuccari boni et plus super

predictas carnes et ponantur in vase vitreo vel de vitreo et obstruatur
os eius cum pergameno et apponatur soli in estate per xl dies qualibet
die sepe agitando cum spatula

Zuccarum violatum valet ad inflammationes colere
et constringit sitim et lubricat ventrem et confert sic
Zuccarum rosatum indigestis cum viscere frigiori confortativum
et ambulantibus que sunt maiores

Zuccarum buglossatum confert cordi et mamatis et melancolie
sincopi et tremori cordis et fit sicut zuccarum ro-
satum

Electuarium de citoniis confortat stomachum et facit
digerere et stringit fluxum ventris et vomitum colericum et
flegmaticum Recipe carnes citoniorum mundatorum coctarum in vino
lib. ii mellis boni despumati tantum decoquatur cum vino
postea ponatur desuper in manum cum cinamomi galange
ana ℥ i zinziberis piperis longi macis ana ʒ ii et sic
fiat electuarium ut coquantur citonia et addantur
calidis et postea addi species frigide

Electuarium de succo citoniorum confortat maxime
appetitum et confortat stomachum et epar et digerere
Recipe succi citoniorum et mellis ana lib. i decoquantur
et in fine addatur ad mellis spissitudinem et postea aufferatur
ab igne et ut perveniat ad mellis spissitudinem pulvis
specierum zinziberis piperis longi zinziberis in manum
misceatur super ignem piperis longi zinziberis cinamomi
ana ℥ i gariophilorum ligni aloes ana ℥ i sandali muscati
ʒ i et misceatur sicut fit speciebus aliis vel aliis speciebus
sicut tibi placuerit

Mira est confectio citoniorum stomachum et epar et
alia multa confortans appetitum confortans digerere
[margin: provocans] reprimens vomitum et ventris fluxum sedans et est
medicina corpora et famosa Recipe citoniorum lib.
[margin: citoni] 20 aque vini lib. 10 coquantur cum fortiter donec
sit consumpta 3a pars super cum panno facto colentur
et permittantur residere ut clarescat deinde ponatur super id
mellis boni lib. 6 et iterum bulliat et despumetur postea

cum et pulverizate species addisse in illud. Qualiter aliquis sic
miscere amp[l]ius p[er] vinum ... quantum volueris bullia[t]
lenit[er] et cum fuerit spissa donec fuit mel[...] consumpta de
in colet et dimitta i[n] p[...]de et i[n]fundat modicum
de vino antiq[uo] bono et iterum bulliat qui[...] fiat
spissitudinem. Qualiter Rob sic miscetur attrac[...] ... v[el]
... ... lib[ras]
... et ... admodum ... sup[er] ... ...
... et albi et fiat ut supra dictum est

Rob i[n] medicine fieri ... succus ... ...
... ad debilit[atem] stomachi ... ... ad ...
colibu[s] et ad ... ... et ... ...
... ... et ... ... ad ...
... ...
... ... et ... ...
et ... ... spissitudine
aut ... ... et ...
et da in aqua ... ... Qualiter Rob de ...
... ... et ... ... ille Qualiter Rob ...
stomachi ... et ... et ... ...
et ... et fiat ut sup[ra] dictum est Qualiter Rob de ...
stomachum et corp[us] ... et ... ... sanat
... sup[ra] Qualiter Rob de ... ...
... ... et fiat ut sup[ra] Qualiter Rob de
... ... et fiat ut sup[ra]

Cum volueris facere ... electuarium tabulatum
... ...
... Tunc amp[lius] ... ... et ...
modicum ... et ... ... et
... ...
una gutta sup[er] lapide vel lig[no] tunc ... ...
tunc ... ... et
effunde velociter sup[er] asseres ubi sunt ... ...
et ... ... electuaria
... ... ubi placuerit ...

¶ De unguentis et emplastris

Unguentum aptodemi adulterati pro digna[tione]
meis curnte et philiz meis sub pruritione. R[ecipe]
mirre aloes sarcocolle ana ʒ i mellis dispumati
duplex ponderis omnium illorum vini boni albi quantum
sufficit decoquatur in patella usque dum habeat spissitudinem.
¶ Item aliud unguentum mundans valens ut predictum.
R[ecipe] mirre aloes ana ʒ ii vini albi quantum suff[icit]
teratur simul et fundatur super eas vinum modicum et ponatur
simul dum unum modicum et unumquodque simul et post fiat quod
fiat liquidum per mel et per ammisca. ¶ Unguentum lapi-
na[?] preter sed dum dicitur item quod in ammiscatis adaperi
necdum sufficit de lavandis medicinis. ¶ Unguentum
aliud sanans vulnera antiqua et aloes mirre
mundi ana partes equales dimittere — sucus absinthii
et succus plantaginis usque dum fiat per mel. ¶ Unguentum
refrigerans et ʒ in frigidandum et sedandum inflammationem stomachi
et epatis et contra thesippsia et ignem persicum et inflammationem
stomachi et epatis. Accipe axungie porcine recentis
in qua non est sal et teratur cum oleo rosarum rubee recentis
quantum est dupla et dimittatur sic per quinque dies postea
dum coquitur suaviter et mittantur decoctum suum in illo
dicto iiii dros in illa teratur et fiat sic per quinque dies
in sedatione quantum est mediatas de succo rapistri et aqua
simul cum suaviter usque ad finem consumptionis dum consumitur
et anusta et ... et cum dissolvit modicum de opio
in oleo unguento et in malo ... Contra cum assumit unguentum
¶ Unguentum violarum valet sicut rosarum contra pleuresim
in inflammatione pectoris et sic de vino ... ¶ Unguentum
de papavere et sedandum dolorem calidum sicut de capitibus
papaveris simul albi et nigri recentium et ... et sic fit
unguentum ... etc.

Emplastrum speciale de cipressus dissolvens contra sciatica ad
sciaticam et podagram et dolorem ossium et arthetica

z frigidas passiones z ad emigraneam obstinatam
z litargirie. R/ aceti z sinapis seminis purgati an
℥ i z fiat z aq tepida die ac nocte deinde
pone [illegible] ut [illegible] [illegible] manat deinde [illegible]
sinapi z pondere simul z coques ea in aceto z et
misceas cum simul diligenter [illegible] Si autem ve
hementior esse [illegible] fortius [illegible] pone de sinapi ℥
z. Si autem minus forte minus pone de sinapi
Emplastrum appositum valet contra ad [illegible] [illegible]
z quamque [illegible] fuit valet minus si dolor
[illegible] z ipsa [illegible] [illegible] fuit [illegible] z si supponat
dolore [illegible] [illegible] arthetica z sagitta vel lancea
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quereas in antidotario
Nicolay. Emplastrum diaquilon dissolvit z ma
turat tumores z apostemata dura. R/ litargiri ℔ ℥
olei veteris clari ℔ i mucilaginis [illegible] ℥ z
mucilaginis [illegible] ℥ i z seminis mucilaginis [illegible]
lini z mucilaginis radicis malve ana ℥ z acri
litargirum z oleum deinde conquassetur in mortario deinde
bulliat super ignem in patella z spumet agitando cum
spatula usque dum [illegible] litargirium [illegible] depone
ab igne z dimitte infrigidari deinde mucila
gines bulliat [illegible] [illegible] z [illegible] z [illegible]
[illegible] illas [illegible] fiat [illegible] illorum [illegible] [illegible]
super ignem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Emplastrum diaquilon magnum [illegible] ad [illegible]
z ad maturandum [illegible] [illegible] z [illegible] z ad duritiem
splenis z epatis z stomachi z ad scrophulas [illegible]
[illegible] z seminis lini z radicis altee z [illegible] fiat mucila
gines ana [illegible] [illegible] litargiri [illegible] [illegible] ultra
[illegible] [illegible] ana [illegible] [illegible] z [illegible] [illegible] z clari [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
z [illegible] [illegible] pustulas [illegible] [illegible] [illegible]

vel membris / ortas mirabiliter aufert naturas subtiliat
separans sanie si i ungat mingat et sudat contra
populicon valet quod calore acuta febris et quia de sua
natura et omni superioribus et pulsibus et plantis ma
num et pedum i fiat in oleo ro i vio ..., super
ep i unctio calore mirabiliter tollit et super oblitum
i unctio sudore prout quod unguentum nigrum apponitur
super ulcus atrocem latitudo indisfrat dum sanat
prope nec unguentum desperans quia i curationibus malam
dealbans tota unguentum album valet
quod unguentum dealbant adiusta vel plagis saltem
ad conservatio contra corola adiusta vel plagis ... dispositis
ad stabile petra i adglutinationum vel ... imo dispositio
quia i ... quod unguentum nigrum in
e palli et quod scabia si cum ne in eo scabie ...
in prete quae pigmentum sulphur vivum ad quantum
tapance et que i mortario dum super fide argento
vivo admisce sulphur / i pulve et ... quousque
pul i corpore dum ... argento vivo i fide
pul i corpore dum i fide vi
i ... quousque incorporetur dum i fide ...
de nitrio seu argento vivo quod fiat amalgama
de nitrio seu argento vivo quod fiat amalgama appone
venenis sic est unguentum vel nihil post appone
axungie porci non salse tantum magnitudinem
almagamati et agita pulvis i mortario et ... sum
ut i corporabunt dum i pone de la laurino
nio i corporabunt dum i pone in mortario ...
i pul in agita in pistello i mortario ...
est mirabile ... quod ... dicto ... magna
scabia unctio mane et vespere super unctum
aspera deliquat cum ista ... radica
Capitulum de oleis
Oleum dimidium est ipsum ... grossum ...
... i ... et ... i ... i ...
... i ... in talis tota i ... stabili
oleum laurinum contra dolori capitis i emungere

frigidis doloribus iuncturarum et nervorum et confortat iuncturas
lesas a frigiditate et contra dolorem stomachi et doloribus
colice et renum et [illegible] et dolori epatis et splenis
Oleum de avellanis contra dolorem aurium et [illegible]
Oleum de semine lini et [illegible] contra spasmum et lenit
duriciem iuncturarum et nervorum et [illegible] et
medulla [illegible] et doloribus pulsantibus
Oleum papaveris contra febribus et lenit pectus
[illegible] et impinguat ista omnia olea fiunt per
expressionem Oleum rosarum est confortativum et repellens
[illegible] et lenitivum [illegible] inflammationem
[illegible] et fit sic accipe folia rosarum
[illegible] rubearum [illegible] et [illegible] et sepelias
in oleo [illegible] ablutis [illegible] ablutionibus
in aqua dulci et obstrua os vasis et expone soli
per [illegible] dies [illegible] rosas et cola
et [illegible] rosas [illegible] et dimitte [illegible]
[illegible] dies [illegible] cola et [illegible]
alias rosas et [illegible] rosas [illegible]
in oleum et expone soli Oleum camomillinum
est [illegible] et [illegible]
que sedativum dolorum et est [illegible]
[illegible] eius medicina [illegible] et confortat nervos
et contra dolori [illegible] et [illegible]
[illegible] eius est sicut olei rosarum Oleum violaceum
[illegible] et lenit [illegible]
[illegible] calidam et [illegible] oleum rosarum
Oleum [illegible] et [illegible]
et sedativum doloris frigidorum et contra [illegible]
et lenit duriciem [illegible] et [illegible]
et contra dolorem [illegible] et [illegible]
[illegible] contra dolorem [illegible] fit sic accipe radicem
[illegible] quantum volueris et [illegible] et [illegible]
[illegible] quantum [illegible] oleum [illegible]

et decoq prima radices et flores plures sicut dictum est de oleo
rosarum. Oleum de pimpinella prodest dolori frigidos
et fac sic recipe et fac de floribus pimpinnis et deinde prunellis
addita mollibus sicut fit dolore vide. Oleum laurinum
est medicinam nobilem ad artheticam podagram et dolorem
dum ampulla vitrea et fundo super aquam calidam
bene cooperiat ea deinde funde super oleum quod ad
sufficientiam vel cor digeratur et coque usque ad dissolucionem
oleum et aquam addatur anetum et arthetica. Oleum
de pipere in dissiccat inte et confortat et penetrat et
valet oportet quod paralisim et fit sicut oleum laurinum.
Oleum dyanus contra dolores artheticam et podagram
de tu rida et fit sicut oleum laurinum sed quod non addatur sal
aquam et pone coque superiore ciana supra olla sicut aqua
ede obdurate orificio et fit sic. Oleum de iunip
contra indissiccat et impetigines et pruriginem et aliquos
morbos cutis et contra fistulam et ulceribus malis. Accipe
ova ... vel plura sicut placet coque eas usque durescant deinde
accipe vitella et confrica inter manus et pone in patellam
et frige ea super ignem et commove cum spatula donec
eas usque denigrentur deinde pone in pannum lineum et exprime
inter formi(?) quibusdam oleum. Oleum de iunipero
contra infirmitatibus ut malo mortuo et spasmo et cancro
et gutta frigida et ulceribus malis. Accipe
lignum iuniperi et pone frustra deinde in ipsa olla
que sit relande in carcibus et limi et post olla eadem
in fundo pluribus foraminibus perforata et accipe ollam et
ponas ea in terra ita quod orificium eius sit sufficienter
terra deinde pone ollam in ligna super ollam aliam ita
quod fundus illius tangat orificium istius et tunc pone argillam
vel lutum ita quod ... ad illam mittatur et postea fiat ignis
circa ollam superiorem et tunc descendet oleum ad ollam inferiorem
Oleum et fit oleum de fraxinis et valet sicut oleum iuniperi
vel ... oleum de cedris(?) ... et ... sufficiat

na si fuis studiosus operator et indagator huius
libelli ipse tibi sufficiet ad curandum omnes morbos
curabiles. Si autem volueris plura vide recurre ad
alios libros avicenne et galieni et aliorum medicorum
antiquorum. Sit igitur deus benedictus et gloriosus qui
ad finem dominum operandi perduxit. Amen anno 99

Collige tincies medicina ponderis granis
Grana quatuordecim scrupuli pondere pone
In dragma scrupulus surgit ter multiplicatus
Si solidum quis tres dragmas dimidiabis
Exagium solido differt in nomine solo
Constat sex solidis vel tribus vncia dragmis
Vncia per libram duodena que ambigit in
Si quis ponderis quod habet sextarius vnus
libraruni quinque debes ponderis mediare

Cum embrocamus cum multa liquore rigamus
De pannis madidis et vomerato sola
Si fumum recipis et suffumigatio dicta
Est epithima de pane vino facta
Est encausma si sessio sit super herba
Si pulvis racit ipse synapisma vocatur
Medie pannellas factas pleno medicina
Cum kataplasma fit cum fuerit posita ab herba

Nunc sufficit tibi istud quod promisi tibi etc.

Iste liber bene est correctus

Item pillas semper pillule de ... iii et ...
in ... fit et incorporentur cum aqua
... et fiant pille de nouo

¶ Cont casum capillorum ℞ aloe epatici bulliendo
in optimo vino et sic caput sepius lava

¶ Pro restrictione cruditatis ignorati ℞ alumen attramentum
sanguinis draconis in decoctione vini ita quod illud
vinum teneat in loco predicto etc

¶ Cum non potest retinere urinam detur menta ortolana
in salsamento vel cruda confortat cum stomachum
plus quam alie herbe et aspirativum plus aliis cum ubus
et masticando simul aliis cuminum et galanga cum
aliis aromaticis

¶ Cui sepius accidit epilia curetur in hunc modum ℞
castorei et sanguinis q. ante ʒ i piperis ʒ ß axungie
galline ʒ i vel ʒ ß et sic in ipso capitulo inungatur
et intrant colludio cerebrum vitellis ovorum
decoctis ad furnum, alimento in cibo utatur
salvia et quod cibo calidis et prius si potuit
comedere comedant de predictis

¶ Cont calculum pone de sanguine columbino cum aceto
forti in ampulla vitri per viij dies postea
cola et da bibere calculoso

¶ Contra pestilentiam ℞ corticum pigmentorum lb j
nucleorum nucum iuniperorum exconticatorum
lb ß radicum sicce subtiliter pulverisate ʒ
j tormentille seminis acetosi semen citri radicis
eleni ana ʒ seminis garofoli ʒ ij croci ʒ j
pulverisanda pulverisentur omnia et incorpo-
rentur simul ad modum paste et incorporatione
addatur modicum de aqua mellisse

Laxativum ʒ iij ß iij

℞ dyasenicon ʒ j. ʒ ij electuarii de succo rosarum ʒ j bonum ponderis dyarubarbi ʒ ij bonum ponderis cum syrupo de menta fiant tres boli et deaurentur

Digestivum ʒ iiij ß

℞ oximellis squilitici syrupi de calamento syrupi de prassio ana ʒ j syrupi de menta oximell composita ana ʒ ß aque betonice ʒ j ß aque absinthii ʒ j misce

℞ pillularum communium cum sticados numero xix

℞ pillularum de yera cocearum numero xix

Item ℞ olei vulpini olei de costo ana ʒ ß olei camomille olei anetini olei nardini ana ʒ ij pinguedinis ursi pinguedinis cati ana ʒ iij cere et fiat unguentum pro doloribus matricis

Item ℞ specierum plire cum musco specierum dyamargariton ana ʒ ß specierum dyacinamomi specierum electuarii de gemmis ana ʒ j zinziberis ʒ ij cynamomi electi ana ʒ iij zuccari quantum sufficit et fiat tragea

℞ foliorum lauri mentastri ana m. ß calamenti absinthii bethonice origani pulegii ana m. j florum camomille meliloti ana m. ij misce

Item ℞ olei de costo ʒ ij olei amigdalarum amararum ʒ ij olei vinacei ʒ j euforbii ʒ ß castorei ʒ ij misce

Item ℞ olei vulpini ʒ ß olei nardini ʒ iij olei camomille olei de costo olei anetini ana ʒ iij cere et fiat unguentum

Item ℞ pillularum aurearum numero xix

℞ radices petrosilij numero vij radices feniculi numero v.
radices apij numero iij menthe m. j salvie m. S bulliat
in una octava aque usque ad consumpcionem tercie partis
et deinde adde mellis lb j et iterum bulliat et
coletur et sumat mane quis vel vno haustu de
aque qua supra capiat pillulas cocie numero v vel vij

Lixivium pro capitibus reumaticis

℞ flores camomille m. j S menthe m. j furfuris m. ij
et fiat lavetur caput ter cum isto ad minus semel
in ebdomada

unguentum pro eo

℞ olei mastici olei nardini ana ʒ S olei de absinthio
ʒ v olei citoniorum ʒ iij pulveris grosi masticis mente ana
ʒ j cere quantum sufficit fiat unguentum

pro colica

℞ menthe agnoscrz et pulverisa et vel pulveris
eisdem fiat pondus vel fiat cena sumendo prime
tosta in vino posita quo supponitur pulveris
prescripti fit an a pour modos debitos

℞ aque cuscute ʒ iij aque feniculi aque acidore
aque ruthe aque ebene ana ʒ ij aque rosarum
ʒ iij tucie preparate cum aqua rosarum antymoni
ana ʒ j misce

Utrum omnes febres salubres dependentes ab aquea materia maior sit in senibus quam
in pueris vel in augmento 2o principaliter. In febre salubri dependente ab aquea materia
parte febris augendo putrescit per partem de frigida putride in aliis
corporibus sunt aliqui febres salubres in quibus continue putrefit pars de frigida
putredinis in aliquibus usque ad statum 2m corporum. Sic In passione febris salubris
augendo [illegible] putrescunt per intendi sic et [illegible] aliquae per [illegible]
[illegible] corporum, ~~[illegible]~~ et aliquae febres proprie [illegible] ultimo [illegible] putredinis
ad quam febris salubris augendo per [illegible] febris [illegible] [illegible] 2a
In febre salubri passione putredinis augendo per totam partem [illegible]
in [illegible] materia corporum [illegible] putrescit et [illegible] non sunt [illegible] 2m corporum
[illegible] [illegible] digestione [illegible] in [illegible] [illegible] sufficit ad [illegible].
aliqui morbum et salubrem 2m corporum sit [illegible] [illegible] et ad [illegible]
[illegible] in se digestionem et putrefactionem sic etiam [illegible] sit non
repugnat 2o. [illegible] omnes febres putride dependentes ab aliqua materia [illegible] est
in senibus quam in pueris vel augmento non obstante digestione in [illegible] corporum [illegible]
[illegible] aliqui morbum febrile dependentes a materia [illegible] vel [illegible]
unus [illegible] attendere [illegible] vel [illegible] putrefactionem [illegible] in
[illegible] corporum non [illegible] materia [illegible] magis digeri [illegible] febris [illegible] [illegible]
corporum [illegible] vel [illegible] et [illegible] vel [illegible] [illegible] contra [illegible]

Contra calculum

Item quod calculus [illegible] incipit [illegible] de [illegible] [illegible]
vitrum et dissolvatur in [illegible] [illegible] et magna [illegible]
[illegible] ad pulverem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] stocke
a tali [illegible] [illegible] fiat et [illegible] [illegible]
Item unum aliud remedium contra calculum [illegible] [illegible] quod antiquum
[illegible] [illegible] et si fuit [illegible] fiat [illegible] in vino et
si non possit [illegible] [illegible] pulverisetur et [illegible] pulverem
illius in vino [illegible] et [illegible] [illegible]

Utrum morbus pestilentialis magis proveniat a causis superioribus quam infe- 132.
rioribus ut celo [illegible] primo / Arguitur [illegible] a celo superiori quam inferiori et aliqua
causa separatim pestilentia provenire est possibile / Conclusio / de qualibet
pestilentia universaliter fienda astrologus potest prenosticare / 2a // Ratio
de qualibet tali medicus [illegible] talis prenosticare potest / 3a / medicus
de qualibet pestilentia universaliter fienda que ex aeris corruptione proveniat
prenosticare potest / 2m principaliter dicit ad hoc quod in pestilentia moritur aliquid
individuum aliorum [illegible] et non alia complexio [illegible] individuorum
sit in causa una tamen in quolibet individuo moriente pestis
ista causa est sufficiens / Conclusio / [illegible] agit [illegible] qui tempore
pestilentie [illegible] ab ipsa se volunt preservare
2a Ratio optime quilibet pestilentiam [illegible] in qualibus
[illegible] 3a melior medicina pestilentie est que [illegible] mor-
tem [illegible] quam [illegible] qualibus / 3 principaliter / pestilentia universaliter fienda plus
proveniat a celo superiori quam inferiori / Conclusio / Ratio [illegible] effectus
plus proveniat a causa universali quam a [illegible] 2a [illegible]
[illegible] impossibile est pestilentiam universaliter fieri proveniat a celo
inferiori sine superiori / 3a / [illegible] pestilentia magis
proveniunt tempore autumpnali [illegible] etc

Vtrum mebrum cui sp̄m sit sp̄c° sim̄l' a cog.nis ut solum mebrum sine sp̄m . Dico p° dicitur et eo° no sit in sp̄s n° in henoids ut in sp̄s / cor.m febris eff° no e sp̄.ue in sp̄m / cor.m 2m Quod porco sp̄itum n° henoru e sitm nec dispropercio cord est eo° 2° 2m dicitur et eo° no sit in aggto ex mebro et sp̄m / cor.m aggregatum ecie n° dr̄ simm n° eg° / cor.m 2m Si in ag.to eet morbus no eet 2ilis n° offi.les neq 2ms. 3° 3° dicitur et eo° sit sp̄m i mebro tm / cor.m quia febris e i mebro / cor.m 2m dicitur tocius corpus no e sim. vna vna in sua sua gerhardy

Vtrum me.m vomitiue seu secessiue attro q henore attrhit sit [illegible] ut sp̄us vom p° no vomitu e que asp̄ ... sp̄o sup° sp̄ offi debilitet dum marius [illegible] attrhit adipunda ab epate et alys mebris quauis [illegible] ...

que fili° ponit [illegible]

Linkburz / hirsswurz / Steinwurz / pibenelburz / eberwurz / ysopp / Cynamomum

Arteria z vena [illegible] minuit z exit [illegible] z ner[illegible] / Arteria z i fricatis digitorum [illegible] z vena [illegible]
arentur z est [illegible]

De utilitate medicine
De elementis
De complexionibus membrorum
De complexionibus etatum
De humoribus
De membris
De virtutibus corporis

tractatus 2us

De diffinitione egritudinis et de causis et significationibus eiusdem
De diffinitione egritudinis et de eius divisione
De causa egritudinis expositione et sanitatis universali
De aere
De effectibus motus et quietis corporalibus
De effectu sompni et vigiliarum
De effectu accidentium anime
De eo quod comeditur et bibitur
De aqua
De hiis que evacuantur et retinentur
De effectibus rerum non naturalium non necessariis ut de balneis emplastris
De significationibus in generali dispositionum egritudinis et infirmitatis corporis humani et membrorum eius
De significationibus humorum dominii
De significatione pulsus
De significationibus urine
De conservatione sanitatis et vite in quantum est possibile
De regimine infantium
De exercitio et motu
De exercitio in speciali
De fricatione balnei
De regimine cibi et potus
De regimine sompni et vigilie
De regimine senium
De regimine complexionum
De regimine corporum
De itinerantibus
De signis futurarum infirmitatum et de cautela earum
De medicinis laxativis
De medicinis egritudinum
De evacuatione in generali
De evacuatione laxativa
De evacuatione flebotomie
De ventosis
De sedatione dolorum
De cura egritudinum
De diffinitione medicine simplicis
De motu et causis saporum
De virtutibus medicinarum simplicium
De lacte
Alphabetum de variis rebus medicinalibus

89
55074

morphea. Sexta de lapide lazuli &c.

lap. lazuli melior est ipse cuius color est ce[…]
ru[…]leus & levis sine asperitate & admixtione […]
lapidis. Si ille lap. confricetur pulverizatus […]
per aliquos scriptores antiquos & veniunt quod non auge[…]
non multiplicatur & oculorum confortat virtutem & administrat […]
Lyncanus in libro lapidum qui suspendit super […]
& veniunt albeis tineis & si cum aceto & vino […]
morphea curatur eam. Jo. Mesue curat melancoli[…]
adustos per secessum quam abluit & non lenis […]
tur & per venenum […]
cerebri & cardiaca […]
& est cum morbo cardiaco […]
& syncopim & […]
absinthiis & […]
& suspirium […]
lavatur cum sit […]
& lavatur sit […]
cum sup. renovatur […]
resucca prohibet […]
bryolonia deponit […]
medicaminum […]
nisi ad & & […]

lap. […]
& rupte & […]
lapidis […]

Septimum de litargirio […]
litargirum ut dicit est siccum & mollificum in […]
conglutinatum & replet ulcera per splenicum carnem & an[…]
superflua quando sit mixtum & consolidat ea & cond[…]
rugosa & abstergit sordes eius & lenificat & i. po[…]

Septimum de argento vivo &c. &c. &c.